

HEINZ MOSCHE GRAUPE

Die Statuten der drei Gemeinden Altona, Hamburg und Wandsbek

HANS CHRISTIANS VERLAG HAMBURG · 1973

Gedruckt mit Unterstützung
der Deutschen Forschungsgemeinschaft.

© 1973 by Hans Christians Verlag Hamburg
Alle Rechte der Verbreitung, auch durch Film, Funk, Fernsehen,
fotomechanische Wiedergabe, Tonträger jeder Art, und des
auszugsweisen Nachdrucks sind vorbehalten.
Gestaltung und Herstellung: Hans Christians Druckerei Hamburg
Einband: Verlagsbuchbinderei Ladstetter, Hamburg
Printed in Germany, ISBN 3-7672-0256-5

Die Statuten der drei Gemeinden Altona, Hamburg und Wandsbek

QUELLEN ZUR JÜDISCHEN
GEMEINDEORGANISATION
IM 17. UND 18. JAHRHUNDERT

Herausgegeben, eingeleitet, übersetzt
und mit Anmerkungen versehen von

HEINZ MOSCHE GRAUPE

TEIL II
TEXTE

HANS CHRISTIANS VERLAG, HAMBURG

1973

HAMBURGER BEITRÄGE
ZUR GESCHICHTE DER DEUTSCHEN JUDEN
BAND III
TEIL II

Herausgegeben von der Stiftung Institut für die Geschichte
der deutschen Juden, Hamburg, durch Prof. Dr. H. M. Graupe

תוכן הענינים

VII	מבוא
IX	סימני כתב-יד
X	הסברת סימני היכר
1	<u>תקנות ק"ק אלטונה והמבורג</u>
1	כתב-יד אא-אב
133	החלטות אא
140	שרידי תקנות אפ
160	<u>תקנות ק"ק המבורג</u>
160	כתב-יד הא
186	השלמות הא
203	כתב-יד הב
216	<u>תקנות ק"ק ונזיבק והמבורג</u>
216	כתב-יד וא-וב
239	החלטה בודדת וב
240	"תקנות חדשות" וג
243	כתב-יד וג
265	כתב-יד וד
289	ראשי תיבות וקצורים

רג - "תקנות חדשות" משנת תע"ה (1714)
בקובץ מס. 102 דף 35

רד - תקנות ק"ק ונזיבק משנת תקס"ב (1801/02)
בקובץ מס. 13 דף 128-136

הסברת סימני ההיכר:

הוצאת תקנות אלטונה אא-אב מבוססת על נוסח
כתב-יד אא.

הוצאת תקנות ונזיבק וא-וב מבוססת על נוסח
כתב-יד וא.

מירוח קטן בין השורות מסמן הוספות לכ"י אא
- שנכללו רובן ככולן בנוסח כ"י אב -
וכמו-כן הוספות לכתב-יד הא, הא.

הוספות לכתב-יד אב צוינו בהערות בלבד.

() סוגריים עגולות מסמנות הבדלי גירסאות
בכ"י אב לעומת הנוסח של אא, וכמו-כן
קטעים וסימנים הנמצאים רק בכ"י אב.

[] סוגריים מרובעות מסמנות השלמות או
הוספות אשר נוספו ע"י העורך.

סימני היכר המיוחדים לכתב-יד של תקנות
ונזיבק - וא-וב, וג - נמצאים לפני התחלת
הנוסח של כתב-יד אלה (ראה ע' 217 וע' 242).

סימני כתבי היד:

- אא - תקנות ק"ק אלטונה משנת תמ'ו (1685/86)
בקובץ מס. 9 דף 1-33א
- אב - תקנות ק"ק אלטונה משנת תפ'ו (1726)
בקובץ מס. 10 דף 1א-40
- אא - החלטות בודדות הרשומות אחרי כ"י אא
בקובץ מס. 9 דף 34-44א - עד כמה שלא
נכללו בנוסח כ"י אב
- אפ - שרידי תקנות קדומות של ק"ק אלטונה
שנכתבו כסלו תל'ו (1675) אשר נמצאים
בקובץ מס. 13 דף 115, 116 ובקובץ מס.
14 דף 12א-17א.
- הא - תקנות ק"ק המבורג משנת ת"ע (1710)
בקובץ מס. 93 דף 2-13
- הא - השלמות לכ"י הא משנת תע'ה עד שנת
תקל'א (1714-1771) בקובץ מס. 93
דף 14-37
- הב - תקנות ק"ק המבורג (הצעה?) בלי תאריך,
כנראה משנת תק"מ (1780) בקובץ מס. 13
דף 125-127
- וא - תקנות ק"ק ונצבק משנת תמ'ז (1687)
בקובץ מס. 102 דף 2-9א
- וב - כנ"ל עם הוספות והשמטות, בקובץ
מס. 102, דף 26-33א
- וב - החלטה בודדת משנת תנ'א (1691)
בקובץ מס. 102 דף 34
- וג - תקנות ק"ק ונזיבק משנת תס'ח (1708)
בקובץ מס. 102 דף 36-41א

מבין כתבי-היד ששומשו הוצאה זו נשמר כ"י
הראשון של תקנות המבורג והשלמותיו (קובץ
מס. 93) בארכיון הממלכתי של המבורג. יתר
כתבי-היד נשמרים בארכיון המרכזי לתולדות
העם היהודי בירושלים.

המבורג, אדר ב' תשל"ג (מרץ 1973)

משה גראופה

מ ב ר א

סקירה מפורטת על הרקע ההיסטורי והענייני של תקנות ג' קהלות וכמו-כן תיאור כתבי היד ניתנו בהקדמה לתרגום הגרמני של התקנות בחלק הראשון של הוצאה זו, ואני מפנה את הקורא אליה.

הארכיונים של הקהלות באיזור המבורג - למעלה מאלף קבצים - נמסרו בשנת 1939 ע"י הקהלה היהודית לשמירה נאמנה לידי הארכיון הממלכתי בהמבורג. חומר היסטורי יחיד במינו ובשלמותו הוצל בתחבולה זו והודות להבנתם ולעזרתם של אנשי הארכיון בהמבורג מגורל רוב הארכיונים של קהלות גרמניה.

הארכיון הממלכתי בהמבורג שמר וממשיך לשמור על האוסף כיחידה נפרדת בתור אוסף הקהלות היהודיות.

בשנת 1959 הוסכם עם הארכיון הכללי לתולדות ישראל בירושלים - היום הארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי - להעביר אליו מחצית החומר הנ"ל. כל צד קבל בשעתו מיקרו-פילמים מהחומר המקורי הנשמר בארכיון השני. סידור זה הבטיח גישה פתוחה לחוקרים לכל החומר הן בהמבורג הן בירושלים. העיר החפשית המבורג הקימה "מכון לתולדות יהודי גרמניה" אשר נועד בעיקר למחקר בחומר היסטורי זה.

עוד לפני החלוקה נערכה רשימה של הקבצים שמספריה זהים בשני מקומות השמירה.

הוצאה זו מבוססת על כתבי יד, מיקרו-פילמים והעתקות כסירוכס שהועמדו לרשותי ע"י הארכיון הממלכתי בהמבורג, ואני מודה למנהלו ד"ר י. בולנד על עזרתו ועידודו.

לאשתי ולבני

לזכר הורי הי"ד ולזכר הורי אשתי זצ"ל

תקנות ג' קהלות
אלטונה-המבורג-ונזיבק (אה"ו)
מקורות לארגון הקהלות במאה ה-17 וה-18

הוצאו לאור ותורגמו לשפה הגרמנית
בהוספת מבוא והערות
בידי
משה גראופה

חלק ב': נוסחי התקנות

בית הדפוס וההוצאה הנס כריסטיאנס
המבורג תשל"ג - 1973

תקנות של ק"ק אלטונה והמבורג

פ נ ק ס *

התקנות הקהלה
לתקן קרתא והמסילה
והנהגות לאנשי סגולה
לבל יעבור במ חלילה
יקום עד ביאת הגאולה

ואתן עליהם
קהלה גדולה
לפ"ק

* דף שער זה המעוטר יפה
נמצא רק בכתב-יד אב

	אב	אא
ספרי התורה של יחידי הקהל תוזרין חלילה. אבל אם יודמן לבעל הבית שמחה כגון מילה בשבת דוקא. או בר מצוה או חתונה באותו שבוע יוכל להוציא הס"ת שלו וכלי קדשו ואל יפסיד משום זה גורלו ודוקא בשבת שלפני חופה אע"פי שיהי' אונס שלא יוכל לעלות לתורה אותו שבת.	א	א
אם יקנה ב"ב איזה ס"ת שהי' מאז ומקדם בבה"כ בקהילה אחרת. או אם יקדיש אדם את הס"ת לא יהי' להם שום קדימה ויתרון יותר משארי ס"ת של יחידיים. אבל אם יתן ב"ב ס"ת חדש בבה"כ יוכל לקרותו באותו שבת.	ב	ב
אם יסכימו הקהל ויכתבו ס"ת לשם הקהל יהא יתרון לאותו הס"ת לקראותו בשני ימים דר"ה ובשחרית דיום הכפורים לעולם. ובשאר ימות השנה תהי' שוה בגורל כשאר ס"ת של יחידיים.	ג	ג
כל כלי הקודש כגון פרוכת. מענטילכר ועץ החיים. בלעכין. תוזרין חלילה. ואל יביא שום אדם איזה כלי קודש בבה"כ לבד ביום גורלו. אבל בשמחת תורה רשות לכל אחד להביא כל כלי	ד	ד

קדשו לבה"כ לכבוד הבורא ולכבוד
התורה.

ה ה
קודם חזרת הש"צ שמנה עשרה יכריץ השמש
דמתא שתיקה יפה בשעת התפילה. וכן
יכריז קודם קריאת התורה בשבת וי"ט
שתיקה יפה בשעת הקריאה.

ו ו
לא ילך בעל בית ממקומו המיוחד לתפלה
לדבר עם שום אדם. חוץ אם צריך לדבר
עם האב"ד או עם פ"ה. גם אל ירים קולו
בבה"כ אם לא שהוא מנהיג בעסק מנהיגתו
יוכל לדבר בקנס אחד ר"ט. גם לא ישבו
שני ב"ב במקום אחד בבה"כ רק כל אחד
ישכור מקומו מקהל או מיחידי ב"ב בקנס
שני ר"ט.

נתחדש כ"ו סיון תנ"ח ל'. כל ב"ב שאין
לו מקום מיוחד בבה"כ מחוייב להשכיר
לעצמו מקום מיוחד. ולמי שיעבור יכתוב
לו הגוב"קנס אחד ר"ט. גם אינו רשאי
הב"ב לילך ממקומו המיוחד לו ולקבוע
ישיבתו במקום אחר בקנס א"ר"ט.

ז ז
אבל ויאר צייט ואורחים לא יתפללו כלל
ערבית או שחרית. רק למנצח יוכל להתפלל
אבל לא אנעים זמירות. ופנוי לא יתפלל
כלל אפילו למנצח. רק משורר יוכל
להתפלל ערבית ומוסף בשבת וי"ט ברשות
פ"ה דוקא. והחזן דמתא אל יתן רשות

לשום אדם להתפלל אפילו להמשורר בלי
פרנס. אבל אב"ד ודיינים ומורינו
ופרנסים וטובים ועיקורים ישנים
וחדשים ומוהל באותו יום שהוא מל או
מי שהי' לו תפלה בבה"כ באלטונא דוקא
יכולין להתפלל כל השנה. וארת חזן
ברשות הפרנסים יוכל להתפלל. ומי
שיעבור אחד מכל הנ"ל יתן קנס שני ר"ט.

(אב נתחדש ד' תמוז תע"ז ל'. שלא ליתן
שום חזן להתפלל הבא ממקומות אחרים
בבה"כ דקהלתינו יצו' הן באלטונה או
בהמבורג באיזה אופן שיהי' אם לא שיהי'
מן הצורך לקבל חזן בקהלתינו יצו'
ואזי יהי' בהסכמות כל הקהל בוועד
פו"מ דוקא וא' יוכל לעכב. וכל מי שיש
לו בה"כ בביתו חייב למחות שלא יתפלל
שום חזן כנ"ל בקנס עשרה ר"ט לצדקה.
ובאם המצא תמצא ב"ב מהולכי בה"כ
שיתנו להתפלל לחזן כנ"ל. נגד דעת
ורצון בעל בית הכנס', אזי כל א' מב"ב
יתן קנס כנ"ל.

נתחדש י"א אלול תפ"ה ל'. ב"ע יה"כ
לא יתפלל כי אם הראוי להתפלל בימ'
הנוראים ופשיטא שלא יתפלל פנוי הן
בהמבורג או באלטונה.)

אא אב

ח ח
סליחות וציונים יכבדו הפרנסים לפי
כבוד הקהילה. ומי שיאמר ציון בלי
רשות יחן קנס שני ר"ט. ושארי קינות
לא יאמרו שנים יחדו. והפרנס יצוה
ע"י שמש שישתוק א" ואם אל ישגיח יתן
קנס א" ר"ט.

ט
מי שיקנה סגן לא יעמיד אחר במקומו.
מי שהוא חיוב לעלות לתורה לא יכבד
אדם אחר במקומו. מי שיקנה לעצמו
לעלות לתורה יקראו החזן בשמו.

י ט
בר מצוה לא יקח הוצאה והכנסה. ויוכל
לקרות בתורה בשבת ויהי" חיוב לקרותו.
אבל לא בשבת שחל בי"ט וכ"ש בימים
נוראים. והחזן דמתא מחויב ללמוד עמו
הקריאה. ויוחן לו שכירות חמשה מרק.
ומי שאין לו חזקת הקהילה אל יקרא
בתורה ולא יהי" חיוב כלל.

נוסף על זה שנת ת"ס² (אב נתחדש שנה
ת"ס ל") שלא יקרא בתורה שום בר מצוה
כי אם פרשה אחת באם שיעיד החזן עליו
שהוא בקי בטעם בכל התורה ובאם שלא

2 כל ההוספות "שנת ת"ס" בכ"י אא
נכתבו בידי אותו הסופר שכתב את גוף
התקנות אא.

יעיד החזן כנ"ל אזי לא יקרא אפילו
אותו פרשה.

(אב נתחדש³ כ"ו חשוך תע"ח ל". כי עתה
הרחיב ה" לנו ופרינו בארץ ת"ל, שיש
לנו בהמבורג בה"כ קבוע ולכל בה"כ חזן
קבוע א"א לצאת ידי שניהם. בכך מעתה
כל בר מצוה אשר לא ילמד הקר"אה מן
חזן דק"ק אלטונה. אעפי"כ יותך להם
החצי מן הנ"ל דהיינו שני שוק וחצי.
וכך ליולדת אשר לא תבואה שבת אחר
הלידה לבה"כ באלטונה אעפי"כ יותך להם
ארבע שי" והחזן דק"ק אלטונה יחלקו
(ביניהם.)

(אב נתחדש כ"ד סיון בע"ת ל". מאחר כל
פעם אצל נער בר מצוה מהומה גדולה בין
נערים אישט וגדול מראית עין פר
אורזאכט. בכך מהיום והלאה קיין נערים
צו פרייאן הן שולין צו פירן או שום
דבר לנערים צו שפנדירן יהי" מה שיהי"
בקנס עשרים ר"ט לצדקה בלי שום מחילה
למי שיעבור.)

3 קטע זה מופיע בכ"י אא כהוספה לסי'
יא, ראה להלן.

לא יהי' רשות לב"ב להוסיף לבר מצוה.
או לחתונה. והחתן בשעת קנין או בשבת
קודם חתנותו. הוא חיוב לעלות לתורה.
והחזן דמתא מחויב לזמר אותו ולא שום
חזן או משורר אחר. אבל אם יתפלל חזן
אחר יוכל חזן המתא ג"כ לזמר אותו.
יבשבת שאחר חתנותו לא יהא חיוב ולא
יזמר אותו. אכן אם חתן בשעת הקנין
או בשבת קודם חתנותו לא הי' בכאן.
או שהי' בכאן ולא הי' יכול לעלות
באיזה שום דבר מניעה. לא יפסידו משום
זה לזמר אותם ולהיות חיוב בשבת אחר
חתנותו.

כהיום⁴ כ"ו חשוון תע"ח ל' הוסכם בוועד
הקהל יצו' בהיות כי עתה הרחיב ה' לנו
ופרינו בארץ ת"ל; מיר האבן בהמבורג
ב"ה קבוע ולכל ב"ה חזן קבוע וא"א
לצאת ידי שניה'. ובכך מעתה כל בר
מצוה אשר לא ילמד הקריאה מן חזן דק'
אלטונא. אעפ"י יותן להם החצי מן הנ"ל
דהיינו שני שוק וחצי. וכך ליולד' אשר
לא תבוא' שבת אחר הלידה לב"ה באלטונא
אעפ"י כ יותן להם ארבע שי' והחזן' דק'
אלטונא יחלקו ביניהם.

וכן החתן שלא זימר אותו בשעת הקנין
יהי' חיוב לזמר אותו בשבת הראשון הבא
לכאן. ומי שאיך לו חזקת הקהילה איך

4 הוספה זו לא נרשמה במקומה הנכון.
היא שייכת לסימן הקודם - ר' הערה
מס. 3.

רשות לחזן לזמר אותו וכ"ש שאל יהי'
חיוב הן בשעת הקנין הן בשעת חתנותו.
(אב נתחדש בחול המועד פסח תפ"ד ל'.
בשבת שלפני החתנה או בשבת לאחר החתנה
אסור לכבד שום מצוה להחתן הלז בשם
הבחורים או נערים. ופשיטא שלא לעשות
תחבולה לקנות מצוה להחתן ע"י ב"ב
ואתו ב"ב יכבד בשם הבחורים או
נערים, ומכ"ש ע"י בחור א' או נער א'.
רק הקהל שן יכבדו להחתן עם גלילה
בשבת שלפני החתנה. או לאחר החתנה
(יחנם.)

סדר החיובים יולדות, בר מצוה. יאר
צייט. סנדיק. ואע"פי שאין להסנדיק
חזקת הקהילה. רק שהוא סנדיק לבעל בית
שלנו. והחתן. אבל כשחל י"ט בשבת
וכ"ש ימים נוראים אפילו בשבת לא יהי'
להנ"ל שום חיוב. רק התוקע בר"ה ואב"ד
בכל שבת ושבת אפילו אם חל י"ט בשבת.
ואפילו ימים נוראים בשבת. וגם י"כ
אפילו חל בחול וגם בכל מחנת יד
וכשמברכין הטל וגשם.

אב אא

ובי"ט ובימים נוראים שחל בשבת. יוכל
הבעל סגן להוסיף עבור החיובי. אבל
לא בי"ט ובימים נוראים שחלין בחול.
אין להוסיף כלל ומחויב השמש להכריז
קודם מכירת הסגן כמה יוכל לקרות
הבעל סגן ואם יזדמנו חיובים שיהיו
שווין בחיוב. ולא יוכל לעלות. יטילו
גורל לפני פ"ה ושמש דמתא.

יב יג

לא יעלה שום פנוי לתורה בב"ה באלטונא
דוקא בר"ה וי"כ ומתנת יד והשענא רבא.
ואפילו שארי מצות לא יכבדו לפנוי חוץ
מחתן ברגלים מלבד עליה⁵ (אב שמותר לכבדו
במצוה ולא בעלייה). ואל יקנה לעצמו בקנס
שני ר"ט על כל א' מהנ"ל. ופנוי שאין
לו חזקת הקהילה אלטונא. לא יעלה בשום
י"ט כלל. אכן אם יקנה פנוי א' חזקת
הקהילה אלטונא רשות ביד אותו הקהל
ליתן לו חיריות שיהא נחשב לכל דבר
כשאר ב"ב.

יד יג

מי שבא ממערכי המלחמה ומרקי"טנסטר

יד טו

5 המילים "חוץ מחתן ברגלים מלבד עליה"
נרשמו בכ"י אא בשולים. כ"י אב קורא
במקום המילים: "מלבד עליה" את
המילים שבסוגריים.

אעפ"י שלא הי' שם רק חודש אחד הוא פסול לעדות ולשבועה. ואין לשום אדם לכבד אותו במצוה וכ"ש לקרותו לתורה. ולא יקנה לעצמו בקנס ל"ט מרק. עד שקבל תשובתו מאב"ד ועושה תשובתו. ואם הוא ב"ב שלנו לא יתמנו אותו לשום התמנות. אפילו לכשירי הקהל עד לאחר עשרה שנים מיום כלות תשובתו.

מי שבירך לא יעשה יותר כי אם שלושה טו טז
מי שבירך ובכל מי שבירך לא יזכיר יותר מאחד חוץ מאב"ד בשמו ופרנסים ומנהיגים בסתם. ובעל סגן בשמו. עוד אחד בשמו יכול להזכיר במי שברך הראשון. ובמי שברך השני או ג' יכלול בסתם אביו ואמו חמיו וחמותו אשתו ובניו ובנותיו בסתם. אבל לא בפרט. וכך ארח אחד עם כל האורחים. אבל לא בפרוטרוט רק אחד בקנס י"ב שילינג לכל אחד שפורט. חוץ חולאים אפילו מי שלא עלה לתורה. וגם יולדות מותר לעשות אף בפרט.

ויוד סיון תס"ו לפ"ק נתחדשה התקנה (אב נחחדש יוד סיון תס"ו ל') שלא לעשות רק מי שבירך אחד ולא יפרוט בשם רק מרא דאתרא ובס"א או מי שמכבד אותו בעליי'.

אב	אא
טז	יז
<p>ביום כפור וכל מתנת יד יעשה הש"צ מי שבירך לאב"ד וילך האב"ד על הבימה ויעשה מי שבירך להפרנסים וטובים ומנהיגים וכל הקהל הקודש וְאֹרְחִים ואל יפרוט לשום אדם בשם.</p>	
יז	יח
<p>בשבת של חזון מי שיקנה מפטיר לא יכבד כי אם מי שהי' פרנס או טובי או עיקור הקהל בקהילתינו ודוקא שהי' חבר. ודיינים ומורינו. גם הפטורת המרכבה לא יאמר מי שאינו נשוי בקנס למי שיכבד או הקונה לעצמו עבור כל תקון שני ר"ט. (אב נתחדש בח"מ דפסח תפ"ד ל'. לא יעלה בתורה להפטורת חזון ישע' ויציב פתגם. הפטרת יונה. או שאמר הקינה ארזי הלבנון. הן באלטונה או בהמבורג אם לא שמוסמך בחבר ובן ארבעים. או מורינו. או מנהיג בקהילתינו יצו'.)</p>	
יח	יט
<p>לא יקת אדם אחד הגבהה וגלילה כאחת. גם אל יפתח הס"ת יותר משלשה עמודים בקנס ליטר' שעה לצדקה.</p>	
יט	ך
<p>יולדת בבואה לב"ה יזמר החזן קרא</p>	

לשמש⁶. ובעל הבית מחויב ליטחן להחזון
שמנה שי". אבל מי שאינן לו חזקת
הקהלה אלטונא אינן רשות לחזון לזמר
קרא לשמש.

קא ר 7
לקרא שם לילדה יעשה החזון מי שבירך
ויטחן לה שם כשיעלה האב לתורה. ואם
האב איננו כאן יעשה החזון מי שבירך
ויטחן לה שם בין גברא לגברא.

קא רב 7
יולדת אסור לה להעמיד כלי כסף וזהב
ושאר תכשיטיין תוך תדרה או על מטתה
גם לא ילבישה מרגליות ואבנים טובות
וטבעות. רק הכל כפי תקון הקהל. גם אל
ישלהו הקרובים והרחוקים להיולדת שום
קולטש. וגם היולדת אל תתן להנשים
קולטש וקוכיין וייין שרוף וגם אל תשלח
לנשים לשום בית איזה דבר מאכל וצוקר
בקנס שני ר"ט.

קא רב 7
החזון דמתא עם ב"ב אחד או סופר שיתמנו
הקהל הם יעבירו הס"ת בכל שבת וי"ט
ויהי משכורתם מן הקהל לפי ראות עיני

6 ראה הערה מט. 80 בתרגום הגרמני

7 בכ"י אא נוספו המלים "בקנס שני
ר"ט" ביד אחרת.

הקהל.

מי שהוא סנדק יזרז לאשתו שיהי' הילד בב"ה קודם שיסיים החזן אנעים זמירות. בקנס אחד ר"ט. והסנדק אפילו אב לבנו לא יתן יותר רק יודש"ו ווינדל ממשי. ואפילו אב של תינוק לא ילביש הילד בראשו ובגופו בשום מלבוש כסף וזהב ולא שום קנטיין בעולם הן צבעוני' או לבן.

ךג ךד

(אב נתחדש בי"ח חשוון תס"ד ל'. בחרם הגדול שלא יתן שום קינדר גיציג אם לא יודש"ו ווינדל בלא כסף וזהב ורק איין ווינדל בלי קאנטיין.)

ואל יתן הסנדק והסנדקית לאנשים ונשים שום דבר מאכל ומשקה לאחר מילה. ועל הזכר אל יעמיד על השלחן צוקר בקנס מכל א' הנ"ל ששה ר"ט.

ךד

(אב נתחדש בח"מ דפסח תפ"ד ל'. אסור להעלות קונפּעקטיין מצוקר וכדומה להם. על הזכר רק מותר לחלוק רוזיינין וצוקר כמנהג קדמונ'.)

שעה אחת לפני כל שבת וי"ט מחוייבין השמשים להזהיר ה'עולם שיכינו לשבת וי"ט ומיד יסגרו החניות והמלבושים

ךה ךה

והסחורף יקחו לביתם. וכך יזהירו
השמשים לערב תבשילין ולספירה שילכו
מבית לבית בקנס אם יעברו בכל פעם ופעם
אחד ר"ט ולנכות משכורתם ולכוף אותם
בכל כפיות.

הזכרת נשמות מוטל על הקהל לעשות פנקס
חדש לכתוב בו כל הנשמות הזכרתן לטובה.
ולכתוב ע"י סופר דמתא כל בעל בית
ונשותיהן שהי' לה' תזקת קהילה אלטונא
מיום הוסדה והלאה. כל המתים בשמו ובשמה
כסדר כאשר הלכו לעולמם ושבקו חיים לנו
אם הוא באפשרי. ועכ"פ רבים שתו לימא.
מוטל על אותו פרנס התודש לצוות לסופר
שיכתוב שמו או שמה מהיום והלאה בספר
הזכחת נשמות. ומוטל על החזן להזכיר
ולקרוא עמוד אחד בכל פעם שאומרי' אב
הרחמים וחוזר תלילה. ובאם שיעשה איש
או אשה איזה דבר שלא כשורה רשות ביד
פרנסים וטובים ועיקורים בצירוף האב"ד
שלא לכתוב שמו או שמה בספר הזכחת נשמות
ושכר הסופר יהי' ששה שי' יתן אותו
הרוצה לכתוב בספר הזכחת נשמות. וספר
הזכרת נשמות יהי' ביד הגבאי צדקה מסוגר
דוקא בשטענדר העומד על הבימה והמפתח

ביד גבאי צדקה.

בְּהוֹשַׁעְנָא רבא מוֹתֵר לְהוֹצִיא שְׁבַע סְפָרֵי תוֹרָה וְלֹא יוֹתֵר. וּבִיּוֹם שְׁלַפְנִיּוֹ יִטִּילּוּ גוֹרֵל דְּהֵיִינוּ הַשֶּׁמֶשׁ יִבְיָא הַרְשִׁימָה לְפָנֵי שְׁנֵי מְנַהֲגֵי הַקְּהָל בְּאַלְטוֹנָא מְכַל הַסַּ"ת וְאוֹתָן שִׁיעֵלָה גוֹרֵלִם מְחֻיָּבִים הַשֶּׁמֶשׁ שִׁים תַּכְף לְהוֹדִיעַ לְבַעֲלֵי הַבַּתִּים שִׁיבִיאוּ הַכְּלֵי קוֹדֵשׁ לְב"ה לַסַּ"ת שְׁלֵהֶם.

לְפָנֵי י"ט⁸ בְּשִׁמְחַת תוֹרָה יִטִּילוּ הַגְּבָאִים צְדָקָה גוֹרֵל⁹ וְגַם יְהִי בִידֵם הָעֵתֶק שֶׁל הַתִּיקוֹן מִי שִׁיקַח הוֹצָאָה וְהַכְּנֵסָה וְאִם יְהִי לְאִיזָה גְבָאִי אֲב רְשׁוֹת בִּיד אוֹתוֹ גְבָאִי שְׁלֹא לְעֵמוֹד בְּגוֹרֵל. וְיוֹצִיא הַגְּבָאִי כָל הַסְּפָרֵי תוֹרָה שְׁבַהִיכָל וְיִכְבַּד לְאַב"ד וּפְרַנְס הַחֹדֵשׁ וְאַח"כּ פְּרַנְסִים וְטוֹבִים לְפ"כּ וְהַדֵּיִנִּים וְעִיקוֹרִים וְמִי שֶׁהִי מְאֹז וּמְקַדֵּם פְּרַנְס בְּקֵהִילְתֵּינוּ וְאַח"כּ לְשֹׂאֵרֵי ב"ב מִי שִׁירְצָה. וְכֵן בְּשַׁחְרִית.

נִתְחַדֵּשׁ כ"ו סִיוֹן תַּנ"ח ל'. אֵל יִזְרוֹק שׁוֹם אָדָם בְּש"ת בְּב"ה בְּרִיקְעֵטִין אוּ פוֹלְבִיר

8 בכ"י אא נוספו המלים "לפני י"ט" בשוליים.

9 בכ"י אא נוספו כאן המלים "וגם יהי בידם העתק של התיקון" מעל השורה וביד אחרת.

שיסיין בקנס עשרה ר"ט. ומי שיכה או יזרוק לחבירו בב"ה בש"ת יתן קנס ד' ר"ט. וכל ב"ב מחוייב לשמור לבניו ומשרתיו שלא יעבורו על זה. או יתן כפי ראות הקהל הקנס עבורם.

(אב נתחדש חה"מ סוכו' תקי"א. וועלכר

גבאי צדקה שעלה בגורל דז ער כפי התקנה הספרים בש"ה זולי מכבד זיין, אונ זולכש ניט אן נעהמיין וויל מוזיין הגו"צ איהם תכף עשרה ר"ט קנס על דפו שרייבן. אם לא דער זעלבגה ג"צ איזט מברר אונס דמוכח אזי הוא פטור. עכ"פ זיינן הג"צ בהמבורג ובאלטוננו' מחויב תכף אנדר גורל צו מאכין. מלבד ווען איין גבאי אחר ברצון טוב וויל במקומו שטיהן. אזי איזט אותו הג"צ פטור (מקנסו.)

בליל ש"ת אל יקראו נדרים. והנערים אל יביאו דגל או מקל בב"ה הן בלילה או ביום. ויסבבו המגדל עם הס"ת. החוזן יזמר שירות של ש"ת ועל הכל ויקחו חיפוש שלשה ס"ת לצורך מחר ואחר כך שישו ושמחו כר'.

קט קט

הנשים אל יתנו בש"ת שום דבר מאכל ומשקה בב"ה אפילו ממעות שלהם, וכ"ש ממעות של צדקה שאסור בקנס שני ר"ט.

ל' ל'

אב אא

הבעל סגן בש"ת יוכל לקרוא לתורה
מלבד האב"ד שמנה אנשים מלבד חתן
תורה וחתן בראשית. ולא יעלה רק כהן
ולוי אחד. ומי שיקנה חתן תורה וחתן
בראשית יניחו הגבאי צדקה לשלם להקדש
כשאר מצות.

לא לא

נתחדש כ"ו סיון תנ"ח ל". לא יקנה
לעצמו חתן תורה וחתן בראשית או לא
יכבדו למי שאין לו חזקת קהלתינו. גם
לא לפנוי אם לא שיהי' חתן. ויקוים
כזה גם בהמבורג.

יין קדוש ימכור בשבת בראשית. אבל
חיפוש בכל פעם שהוא מן הצורך לחפש
ימכר והיינו בחול קודם שיתחיל החזן
ברוך שאמר. ובשבת וי"ט קודם מזמור
שיר ליו' השבת.

לב לב

לא יהא לבעל בית גם פנוי מן י"ג
שנים ולמעלה כובע של צבע בב"ה בשבת
וי"ט רק שחור. גם לא יבוא ב"ב בבה"כ
בהלז טוך בשבת וי"ט. אבל מנהיג הקהל
אפילו גבאי צדקה לא ילביש הלז טוך
בב"ה אפילו בחול. אבל פנוי מותר לילך
בהלז טוך אפילו בשבת וי"ט.

לג לג

אסור לטייל איש או אשה בחור או בתולה
לשתות בבית נכרי בשבת וי"ט. גם אסור
לילך בגיקל בוידן ובקומעדיא ובפעכט

לד לד

שול בשבת בקנס ארבע ר"ט. ובאופרא
לא ילכו נשים ובתולות כלל אפילו
בתול בקנס הנ"ל.

(אב נתחדש י"ב חשוך עת"ה ל". שאל
ילך שום אדם לאופרא אם לא בשבועה
שחל להיות חנוכה או פורים בחוכו.
ומי שיעבור אם ב"ב הוא אל יבא לשום
התמנות הקהל אפי" לכשירי קהל מלבד
תרפות וביוש" וקנסן" שיעשה לו מן
קהל שן. ואשה או בחור או בתולה
שיעברו יפרסום ברבים וקיונס" וחרפות
וביוש" שיעשה להם. וכפי ראות עיני
קהל שן יאבדו חוק" הקהילה.)

(אב נתחדש יום ה" כ"ו סיון תפ"ה ל".
אסור גמור הן לאיש או אשה בתור או
בתולה ביום א" או חג שלהם בקושט צו
פארין לטייל. ומכ"ש בקאריאל. ולא
יהי" להם היתר אפי" לילך לפני שער
חוץ למקום ולטייל בקושט או בקאריאל.
ובקאריאל אפי" בכל ימות השנה אסור
גם לא לטייל לרכוב על הסוס אפי" כל
ימות השנה. גם לא לטייל בספינה על
המים אלשטר ביום א" וחג. ומי שיעבור
על אחת מכל אלה ענש יענש בקנס עשרה
ר"ט. ויתרמו" אותו" על הקנס.)

אא אב

לה (אב נערים בחורים או בתולות לא ילמדו טאנציגן אצל טאנצמינישטר. ומכ"ש משרתים או משרתת בקנס שלשים ר"ט ובכפיות חרס.)

לה לו רשות לבעל הבית לקבול בב"ה שקוריגן קלומיגן (אב קלאמיגן) לעשות לו דיגן. ומיד שיבטיח לו הסרנס לעשות לו דיגן תוך שלושה ימים הראויים לדוג דהיינו שלושה ימי חול אזי מחויב הב"ב הנ"ל לילך על מקומו. ואם יעכב הפרנס לעשות לו דיגן תוך שלושה ימים הנ"ל מחוייב הפרנס ליתן עשרה ר"ט קנס חצי לאדונינו המלך יר"ה וחצי לצדקה. אכך אם יברר הפרנס לפני הקהל ואב"ד שבעל הבית הי" קובל שלא כדיגן יתן הב"ב קנס עשרה ר"ט כהנ"ל.

לו לז בשבת שלפני שבוע התמניות של קהל יכרו השמש בזה הלשון. כל בעלי הבתים שלנו הדריים בהמבורג ובאלטונא אל יצא איש מביתו. כי כאשר יבואו השמשים לקרוא אותו ולא ימצאו תכף מוטל על השמשים בשבועה שאל יחפשו אותו. ולא ימתינו וישהו עליו רק תכף יבואו השמשים לוועד הקהל. ויקחו הקהל מהקלפי אחר במקומו. ואותו הב"ב שלא בא תכף עם השמשים יתן קנס בלי שום

תירוץ בעולם עשרה ר"ט חצי" לאדונינו
המלך יר"ה וחצי" לצדקה.

נתחדש כ"ו סיון תנ"ח ל". באם שיהי'
לב"ב איזה הכרח לצאת מביתו ביו"
הברירה הנ"ל. מחוייב עכ"פ לגלות
לבני ביתו לאיזה מקום שילך. כדי
שבאם יבואו השמשים לקרא לו שיכולין
למצוא לו. ועכ"פ לא ימתינו עליו
השמשים יותר מרבע שעה. ולא ישב שום
ב"ב אחר עם השמש וכשר קהל בקוטש בקנס
יוד ר"ט לשמש גם להב"ב האחר.

לז לח וביום התמנות הקהל אל יבוא שום אדם
ואפילו נכרי בבית ועד הקהל. ואם
יבוא אדם בכח ובאלמות יתן קנס שמנה
ר"ט חצי" למלך יר"ה וחצי" לצדקה.

נתחדש כ"ו סיון תנ"ח ל". באותו יום
שיבוררו ההתמני" לא יעשנו טובק (אב
טובאק) בכל בית הוועד ומי שיעבור
יתן קנס שני ר"ט.

לח לט כשירי הקהל והקהל יהי' להם לצורך
אכילה ושתי' באותו יו' שמנה ר"ט.

נתחדש כ"ו סיון תנ"ח ל". להיות להם
עשרה ר"ט. והגובה יביא היוד ר"ט
לוועד הקהל ומשם ינתן ההוצאה. כדי
שלא יתרבה החשבון יותר מיוד ר"ט.

לט מ כל מי שיבורר מחדש להיות פרנס יתן
ארבעה ר"ט. וטובי חדש שני ר"ט.
ועיקור קהל חדש א" ר"ט. וגובי קהל
חדש א" ר"ט. וגבאי צדקה א" ר"ט.

וכשר קהל תצי ר"ט. ואותן המעות
יבואו לקופת הגובים.

מ מא
שבעה כשרי הקהל אין להם רשות לעשות
שום תקנה לא להוסיף ולא לגרוע מכל
תקנות הקהל בחוץ חמשה שנים מהיום.
אכן כשיעלה על דעת פרנסים וטובים
להוסיף או לגרוע איזה תקנה אזי
מחויבים הם לצרף עמהם הששה בעלי
תקנות החתומים בזה הפנקס בצירוף
האב"ד. ובאם איזה מבעלי התקנות אינו
בכאן ושעה צריכה לכך להוסיף או לגרוע
איזה תקנה הרשות לאותן פרנסים
וטובי בצירוף האב"ד ובצירוף הבעלי
תקנות שהם לעת עתה בכאן להוסיף או
לגרוע כפי הסכמתן לשם שמים ותהא
עשייתן עשוי ותקון.

היום י"ב סיון ת"ס ל'. שאלנו לאב"ד
ש"ן על דבר שכתוב בסימן מ' באם שיעלה
על דעת פרנסים וכו' אזי יצטרפו ששה
בעלי תקנות אם המובן לקראן הכשרים
לקהל. או לקרוא אפילו אותן שיש להם
קורבה לקהל. ובכך יצא מפי הגאון אב"ד
לדבר תקנה צריך להיות בלי צד קורבה
כאשר בלאו הכי מבואר בפנקס הזה.

נאם משולם זלמן ניימרק
מאיר העקשיר
יחיאל בן לא"א יוסף ז"ל
ישראל פערשט פ"ה
פנחס זליקמן נארדן

בער כהן 10
חיים קליף

מאתר שהיום קצר והמלאכה מרובה הסכמנו מא
הבעלי תקנות שאותן מנהיגי הקהל ושאר מ
התמניות הקהלה מקטן ועד גדול
הנבררים ט"ו כסליו תמ"ו יהיו מנהיגים
כל אחד לפי מדרגתו וכפי שנתמנו עד
ח"י סיון תי"ו מ"מ זיין לפ"ק הבע"ל.
ומן ח"י סיון תמ"ז והלאה יתמנו
מנהיגי הקהל לכל שנה ושנה כאז ומקדם
כפי תקון הקהל ח"י סיון. ועכשיו
הוספנו ובאם שיהי' ת"י סיון ביו' ו'
או בש"ק. או באם שיהי' איזה סיבה או
אונס שיהי' נראה בעיני קהל לדחות.
רשות ביד הקהל לדחות לפי ראות עינם
וכל זמן שלא נעשה קהל חדש אזי הקהל
ישנים בתוקפם כמקדם.

נוסף על הנ"ל שנת ת"ס לפ"ק לעשות
מנהיגים והתמנות כנ"ל כי עד עכור
שני שנים רצופים עד ח"י סיון ויחזור
ויתנהגו מהיום והלאה כנ"ל כל פעם
שיתבררו ההתמנות יהי' מח"י סיון עד
סוף שני שנים.

מג -- (אב סדר עשיית הקהל. ביום חמישי לפני
ח"י סיון יתאספו פרנס' וטוב' וגוב'
בצירוף האב"ד תכף אחר יציאת מבה"כ
מתיל אל חיל ויעשו פתקין דהיינו מי
שהי' נשוי חמשה שנים בקהלתינו. וכן
מי שהי' נשוי יותר מתמישה שנ' ודר
בקהלתינו שלשה שנים ויש בערכו שלש
מאות ר"ט. והחבר שהי' נשוי אפי' שלש
שנים ויש בערכו שלש מאות ר"ט. ובן
ארבעים ודר בקהלתינו שלש שנים שני
מאות ר"ט. ובני קהלתינו הדריים במקומ'
אחרים רק שדר בכאן שלש שנים. ומי
שיקנה חזק' עירונות אל יניחו בקלפי
עד אחר ששה שנים. ותוך שבעה כשירי
הקהל יהיו שני הנסמכ' בשם החבר.

11 בכ"י אא מופיע רק מספר הסימן
וחצי עמוד נשאר ריק.

נתחדש י"א אלול תפ"ה ל'. ביום ה'
לפני ח"י סיון יתאספו כנ"ל וישאו
ויתנו מי הראוי להיות כשר קהל.
ובאותו הוועד יוגמר הדבר שלא ישאר
עוד איזה ספק כדי שיהי' יום עשיית
הקהל מוכן לגורל ולא לעכובא. והקלפה
יהי' מחותם בחותם קהל ולא ח"כ לא יבא
שום אדם תוך הקלפי אפי' רוצה לשלם
ולעשות רצון הקהל לא מהני.)

ואלו שלא להניחם תוך הקלפי לברר מהן
כשרי הקהל וכ"ש למנותן לשום התמניות
הקהל. מי שהוא באסור. ומי שחייב
להגובים. ומוטל על הגובים להכריז
בב"ה ולהזהיר העולם קודם ר"ח סיון
באותו חודש שיתמנה ונעשה כל התמניות
שישלם כל אחד מה שהוא חייב. גם בעל
פליטה שלא יוכל להלוך באלטונא
והמבורג. וגם שלא למנותו לשום
התמניות אפילו לכשר הקהל עד עשרה
שנים אחר שהשוה עם נימולים ואינם
נימולים. אבל אם יברר לפני הקהל
בצירוף האב"ד שפליטתו היתה אונס
יכירו אותו הקהל ואב"ד ודעתם
והסכמתם יהי' עשוי ותקון. וגם שלא
להניח בתוך הקלפי מי שלא יוכל לכתוב.
ובאם שיהי' איזה ב"ב שנראה בעיני
הקהל שלא להניח אותו בקלפי מחמת
שנראה להם שעשה איזה דבר שלא כהוגן.

מד מג

רשות ביד הפרנסים וטובים וגובים
בצירוף אב"ד על פי רוב הדעות שלא
להניח אותו בקלפי ואל יזדקק שום
ב"ד בעולם לשמוע טענותו כי שארית
ישראל לא יעשו עולה ואל יפתח פיהו
נגדם לשום דייקן ושופט ושררה בקנס
מאה טוקאטיין תצי למלך יר"ה וחצי'
לצדקה בלי מחילה.

נתחדש כ"ו סיון תנ"ת. בעל פליטה
שחייב לב"ב מקהלתינו אע"פי שהתפשר
עמהם באם לא נעשית הפשרה ע"י שבוע'
איך לי בב"ד לא יונח בקלפי או לשום
התמניות אפילו אחר יוד שנים להשוואתו
אם ישאר חייב להם.

נתחדש ¹² ח"י סיון ת"פ. מי שלוקח
לסיוע נדן בתו מחבורה הכנס' כלה
אזי איך להניחו לקלפי כשר קהל.
ולראיה חתמנו בפקודת קפו"ס יצו'.

הק' יחזקאל
מבית קצנלנפויגן

(אב ת"י סיון תפ"ב ל'. נעשה פירוש.
באם אחר שיקח מן החברה נתוסף ערכו
עכ"פ שני מאות ר"ט אזי יהי' כשאז
ב"ב. אכן באם יעשו קהל תוך אותה שנה
שלקח מן החברה אף שנתוסף ערכו כנ"ל
איך לו קלפי כנ"ל.)

12 בכ"י אא נרשמה הוספה זו בשולים.
בכ"י אב חסרה החתימה.

(אב בח"י סיון בשחרית	ואח"כ שהניחו
שעה א' אחר יציאת	כל הפתקין
מבה"כ יתאספו פרנס'	לתוך הקלפי
וטוב' וגוב' שהי' עד	כפי תקון
עתה ובצרוף הגאון	הקהל. יקראו
אב"ד ושני דיינים	לאב"ד ודיין
שנראה בעיני הקהל	אחד שנראה
וקודם פתיחת הקלפי	בעיני הקהל.
יקראו לחזנ' ולשמש'.)	

והשמשים ישבעו שבועה מלה במלה:
דא שווערין מיר על דעת המקום ב"ה ועל
דעת הקהל בלי שום ערמה ומרמה. דש
אליש וואש מיר הערין אודר זעהן באותו
יו' בבית וועד הקהל נישט אויז צו
זאגין אן מיט דיא כשרי הקהל נישט צו
רידן בשום התמנות של קהל. אונ' איס
קייך כחב ברענגיך אודר לאזיך ברענגיך.
אונ' וועליך ניט ליידך דש אייך בן אדם
אפילו נכרי זולט וועליך עטוואש
היימליך מיט איס רידן ביז ער כל
התמנות הקהל גישריבן הוט. אן איס אודר
קייך אנדרין מגלה זייך ווער כשר קהל
גיוואריך איז ביז אלי התמניות גימאכט
זייך. ודייך הנ"ל יהי' לכל דבר המנויס
אצל אב"ד ושמש. הן בשבועת כשר קהל.
הן באיזה שאלה.

נתחדש כ"ו סיון תנ"ח ל'. שלא לגלות
ביז פרנסי' וטובים גשריבן זיין.

מ מה

ואח"כ יקח האב"ד במעמד פרנסים וטובים
פתק אחת מהקלפי. מי שיעלה מהקלפי הוא
נברר להיות כשר קהל. ותכף ילכו השני
שמשים הנשבעים לקרוא לו לבעל הבית.
ולא יניחו לדבר עם שום אדם אפילו עם
אשתו בשום דבר התמנות. ולא ילכו מצדו
עד שילך עמהם לוועד הקהל. וכאשר
יבוא לוועד הקהל דהיינו לבית וועד,
אל יניחו לחדר וועד הקהל רק א' מאותן
שמשים הנשבעים יקרא לאב"ד ודיין וילך
האב"ד ודיין תכף עם אותו ב"ב לבית
הכנסת הישנה בצירוף ובמעמד השני
שמשים ויפתח הארון הקודש וישביעו אותו
ויניח ידו על הס"ת והשמש יקרא לו
השבועה מלה במלה בזה הלשון.

נתחדש כ"ו סיון תנ"ח ל'. נתבטל שאין
צריך להניח ידו על הס"ת.

מז מו

דא שווער איך על דעת המקום ב"ה ועל
דעת הקהל המשביעים אותי בלי שום
ערמה ומרמה והוראת היתר בעולם דאש

איך וויל שרייבן ארבע¹³ פרנסים ושני טובים וכל שארי התמניות דיא איך שרייבן ווער. וויל איך שרייבן לשם שמים. דער נאך מיינר דעה לש"ש צום בעשטיגן דרצו דינט. אונ' וויל ניט שרייבן מכת קורבה וועגיגן אודר פון מיינר הנאה וועגיגן הן דאש איך האב פון דעשט וועגיגן גיהט אודר ווער האביגן. אודר דש איך העט איינס תקיעת כף געביגן אודר זונדר ת"כ צו גיזאגט צו שרייבן. אך דש איך איינס וועגיגן שנאה ניט שרייבן וויל דער יוא דרצו ראוי איז. אך האב ניט וועגיגן הונאות ממוגן או הונאות דברים איינס צו גיזאגט ניט צו שרייבן. זונדר אלייגן זוא איך העט שון תקיעת כף נעביגן או גישוואריגן איינס יוא אודר ניט צו שרייבן זייגן מיר ברצוגן הקהל ואב"ד דעגן תקיעת כף ושבועה מתיר. זונדר אלייגן איך ביגן מקבל עלי בשבועה זו. אלי דיא התמניות איך ביגן מבורר גיווארדיגן צו שרייבן אונ' מברר צו זייגן דיא צום בעשטגן דרצו דיגיגן לטובת הקהל לשם שמים זונדר איינר לייא

13 מעל המילה "ארבע" כתוב בכ"י אב "ששה". בכ"י אב מחוקות המלים: "ושני טובים ... שרייבן ווער".

לישט.

ויכלול הכשר קהל בשבועתו שלא יכתוב
את עצמו בשום התמנות.

נתחדש כ"ו סיון תנ"ח ל". ויכלול
הכשר קהל שלא לדבר לחבירו הן בכתב הן
פע"פ¹⁴ שיכתוב איזה מאוהביו לאיזה
התמנ". גם שלא יראה לחבירו פתקו.

מז מח

ואח"כ יוליכו השני שמיים לחדר מיוחד
ויכתוב שם ארבע פרנסים ושני טובים
כשרים זה לזה. קרוב ונחרק יכולין
להיות פרנסים וטובים שנים ולא יותר.
שני בשני ותרי בעל אינן יכולין להיות
פרנסים וטובים ביחד. מחותנים שדכו
זה לזה אע"פ שלא נשאו כ"ש שנשאו אינן
יכולין להיות פרנסים וטובים. משותפים
לכל דבר אינן יכולין להיות פרנסים
וטובים ביחד. גם אל יתמנו לפרנס' או
טובי¹⁵. אפילו מורינו אם לא שהיה
מקודם עיקור קהל או גובה או גבאי
צדקה והוא נשוי יוד¹⁸ שנים. ויש

14 כ"י אב קורא: פא"פ והופך את הסדר:
"הן פא"פ הן בכתב"
15 המילים "או טובי" נרשמו בכ"י אא
בשולים

בערכו אלף ר"ט אם לא שהי' פרנס או טובי מקודם וירד מנכסיו יכול להיות פרנס וע"פ יהי' בערכו שלוש מאות ר"ט ומוריננו ויש בערכו חמש מאות ר"ט יכול להיות טובי אבל לא פרנס וגובה וגבאי צדקה. גם מי שיש לו חזקת הקהילה המבורג או וונזיבעק אל יתמנו לשום התמנות אפילו לכשר קהל. ואם יעלה מהקלפי שני בשני ותרי בעל להיות כשרי לא יהי' יותר משנים הראשונים ולא יותר¹⁶.

נתחדש כ"ו סיון תנ"ח. שני מחותני דהיינו ששדכ' עם בניהם זע"ז אינם רשאים להיות פרנסים יחד אבל יכולין להיות א' פרנס וא' טובי קהל. אמנם אם יבא דיין לפני קהל שן בקטנות ומריבות שיהי' לא' מן המחותנים צד קורבה אפילו עד שלישי בשלישי ועד בכלל רשות לצ"י שכנגדו לפסול אותו לדין זה.

(אב נתחדש י"א אלול תפ"ה ל'. באשר שכה ירבו וכה יפרץ ועמך ישראל צריכין למנהיג' עלה בהסכמה שבזמן עשית הקהל ולהבא יתמנו ששה פרנסים דהיינו במקום השני טוב' שהיו עד עתה יה' ג"כ פרנסים. ואותם ששה פרנסים יה' כשרים

¹⁶ בכ"י אב נרשם בשולים: עיין לקמן דף ל"ט [אחרי סימן רכ"ד]

זו לזו בלי שום צד קורבה. ואפי'
מחותנים ששדכו זה לזה פסול¹⁷ מהיות
(פרנסי'.)

מח מט ואם יהי' לאחד מכשרי הקהל איזה שאלה
יקרא השמש לאב"ד ולדיין וילך האב"ד
והדיין לחדרו וישאלו אותו השאלה
במעמד הדיין והשמש. והשמש יעמוד
בחוץ לפני¹⁷ פתח אותו החדר ולא יניח
לדבר עמו שום בן אדם עד שיכתוב
פרנסים וטובים. ואחר שכתב יחתום
פתקו בחותם הקהל ויביא בעצמו פתקו
ויניח בכלי העומד על שלחן הקהל וישב
שם בחדר הקהל כדי שלא ידע חבירו הבא
מי יצא מלפניו מהקלפי. וכך ינהגו
לכל שבעה כשרי הקהל כסדר הנ"ל.

מט נ כשרי הקהל מחוייבים לכתוב דוקא
באלטונא פרנס אחד וטובי אחד וכך
בהמבורג. ושאר פרנסים וטובים רשות
להם לכתוב או קצתן באלטונא או כולם
באלטונא. וכך או כולם בהמבורג או
קצתן בהמבורג. ושאר מנהיגים כגון
עיקורי הקהל מחוייבים הפרנסים
והטובים החדשים בצירוף שבעה כשרי

17 בכ"י אא כתוב "אחר". המלה נמחקה
ונרשם מעליה ביד אחרת: "לפני"
בכ"י אב כתוב "לפ'".

הקהל לכתוב אחד עיקור קהל דוקא
באלטונא וכן בהמבורג. והנותרים רשות
להם לכתוב באלטונא ובהמבורג.

נתחדש כ"ו סיון תנ"ח ל'. רשאי
לכתוב ולהיות כל העקורי קהל או
באלטונא או בהמבורג. ובאם שיתבררו
שני פרנסין באלטונא אין חיוב לכתוב
דוקא אחד טובי באלטונא.

נוסף על זה שנת ת"ס שלא יתברר ¹⁸

נוסף על זה שנת ת"ס שצריך לברר
באלטונא כי אם פרנס אחד ומן החיוב
אחד ובאם שיבררו יותר מותר וכן
בהמבורג. ובאם שיבררו באלטונא רק
פרנס אחד מחוייבי לברר אצלו עיקור
אחד. ובאם שיבררו טובי באלטונא אצל
הפרנס אזי אינו מן החיוב עיקור הנ"ל.
וכן בהמבורג.

נא נ ואחר שכתבו כל שבעה כשרי הקהל ילכו

הפרנסים וטובים והגובים לבייתם.
ויתוועדו השבעה כשרי הקהל עם האב"ד
ודיין אחד. והתקנות ששייכין להתמנות
יונחו על השלחן בהעתק בלשון אשכנז.
ויטילו גורל מי ישב אצל אב"ד לראות
העתק הפתק. ועוד יטילו גורל שנים
מהם שישובו נכח האב"ד. ומיד אחר
העתקת האב"ד יתן אותו הפתק שישובו

18 כ"י אא הפסיק פה ורשם בשולים את
הנוסח המובא בקטע הבא.

לנגדו ויעתק אחד מהם אותו הפתק.
והאב"ד יראה הפתקין לכל אחד ואחד מז'
כשרים. ואחד יראוהענתקת חבירו. ואח"כ
יראו ויקראו האב"ד הענתקתו נגד הענתקת
היושב לנגדו אם הוא מכוון ואין בו
פסול ויניחו על השלחן מכוסה. וכסדר
הזה ינהגנלשבעה פתקין. ואח"כ ידרשו
היטיב הדק מי שיש לו רוב דעות הוא
הנבחר לפרנס ולטובי. וכך כולם. ואם
יהי' לאחד דעות שוה לטובי או לפרנס
יטילו גורל ע"י פתקין באמתת וצדק מי
שיעלה ראשון הוא הנבחר. ואם יהי' לאחד
דעות לפרנס ודעות לטובי בכלל מאתים
מנה יצטרף הדעות לפרנס להיות לטובי.
ואם יש לו דעות בשוה יטילו גורל
כהנ"ל. ואם יש ספק באיזה דבר רשות
להאב"ד ודיין עם הז' כשרים לפסוק על
פי רובהדעות. ומי שיכתוב פסול יקבל
בחרם שלא עשה בכוונה ויתן קנס אחד
ר"ט. ויברר אחד מן הפסולים ויכתוב
אחר במקום הפסול. ואם לא יקבל יהי'
הנכתב ראשון מנהיג ובמקום השני יקח
אחר ויתן קנס עשרה ר"ט. ואח"כ ישרוף
כל השבעה פתקין לעיני כל.
נתחדש כ"ו סיון תנ"ח ל'. מי הי'

פרנס ובברירת החדש יש לו דעות שווים
עם אחר לטו' או לע"ק יש לו הקדימה
להיות טובי או ע"ק בלי שצריך להטיל
גורל עם אחרים.

נא נב ואח"כ כשנתמנו הפרנסים וטובים ישלחו
כשרי הקהל בצירוף האב"ד לאותן
הפרנסים וטובים שנבחרו מחדש למז"ט.
ומחוייבין לבוא תכף לפני כשרי הקהל
וישבעו אותן שנתמנו מחדש לפני כשרי
הקהל שבועת הקהל ויכללו כל אחד
שיכתבו כל שארי ההתמניות הן מה
שיכתבו עם הכשרי הקהל או מה שיכתבו
פ"ו בלי כשרי הקהל. ויטילו גורל
הפרנסי' וטובים שנתמנו מחדש מי מהם
ישבע ויאמר אחר השמש מלה במלה
גצירוף האב"ד והאחרים יענו אמן¹⁹.

נב נג דא שווערין מיר¹⁹ על דעת המקום ב"ה

19 בכ"י אא מופיעה בשני המקומות
ביד אחרת המלה "ויכלול" הרומזת
כנראה אל ההוספה הבאה בסוף
סימן זה.

ועל דעת הקהל דש מיר כל תקנות הקהל
הלטיין וועליין בכל האפשר לשם שמים.
אונ' אידרם דיין ומשפט צו טון הן
לקרוב הן לרחוק. קיינס מחניף צו זיין.
אונ' קהל יצו אין אליין זאכין באמתת
צדק פאר שטיין מיט אונזריין מיגליכן
פלייס. אונ' ווייטר כל התמניות
הקהילה שרייבן לשם שמים. דער נאך
אונזרי דעה צום בעשטיין ראוי איז לש"ש
זולכיש זיינן מיר בשבועה זו מקבל
אויף אונש. והם יענו כל אחד אמן.
ואם יארע שלא יהי' פרנס או טובי בביתו
אזי במעמד הראשון מחויב ליטבע שבועת
הקהל כנ"ל בקנס ארבע ר"ט והקנס לא
יפטור את השבועה בכל כפיות שבישראל.

נתחדש כ"ו סיון תנ"ח ל'. ויכלול
בשבועתו הנ"ל שלא להרא' פתקו לחבירו
ולא ידבר עם חבירו למי יכתוב.

ואח"כ ילך כל אחד מפרנסים וטובים
וכשרי הקהל זה אחר זה לפי הכבוד בחדר
מיוחד לכתוב זה שלא בפני זה. ואע"פי
שאיזה פרנסים וטובים אינם באלטונא.
יכתבו אותן שיש בכאן. חמשה גובים
דהיינו שלשה מהמבורג שנים מאלטונא.
כשרים זה לזה והגובים בערכן בהמבורג
יהי' בערכו ארבעה אלפים מרק.

נג נד

ובאלטונא אלף מרק. ואח"כ ארבעה
עיקורי הקהל כשרים זה לזה. אבל
יכולין להיות עם פ"ו נוגע לפרנס או
לטובי: ועיקורי הקהל. קרוב ונתרחק
יכולין להיות שלשה ולא יותר. וגם
יהי' לאחד נוגע וגם מחותנים ששדכו
זה לזה או גם משותפים לכל דבר
יכולין להיות עיקורי הקהל. וכך לאב"ד
יהי' הדין כמו לפרנס שלא יהי' לו
נוגע יותר מאחד ועכ"פ לא יהיה אותו
נוגע פרנס. ויביא כל אחד פתקו ויניח
על השלחן בחוך הכלי בחדר וועד הקהל
ולאחר שכתבו כולם ינהגו בכל פתקא
ופתקא ובכל העניינים ככתוב לעיל
בפ"ו.

נתחדש כ"ו סיון תנ"ח ל'. הב' גובין
באלטונ' יהיו כשרים זה לזה. וכך
גובי המבורג. אבל רשאי להי' גובי א'
באלטונ' רק עם גובי א' בהמבורג נוגע'
אבל לא שנים מאלטונ' רשאים להי'
נוגעים אפילו עם א' מהמבורג וכך
בהיפך.

נוסף²⁰ על זה (אב נתחדש) שנת ת"ס.
שיתהפך הסדר מהיום שיעשו ויבררו
מקדם העיקורים ואח"כ יבררו הגובים
וכך יהי' מהיו' והלאה:

(אב נשאלנו היו' מקצתי פו"מ נכס פירוש

20 בכ"י אא נרשמה הוספה זו בשוליים

תקנה הנ"ל ויצא מאתנו ב"ד שדוקא
גובה א' באלטונא רשאי להי' קרוב עם
גובה א' בהמבורג אבל לא שני גובי'
באלטונא עם שני גובי' בהמבורג.
ודוקא בקורבה שפסו' מצד הדין אבל
לא בקורבה שפסו' מצד התקנה. כי לא
נאמר כלל אצל פרנסי' וטובי' אבל לא
בגובי'. וה"ה שני בשני בחרי בעל
שכשר מצד הדין ואינו פסו' כלל מצד
התקנה. וזהו אצל פרנסי' וטובי' אבל
לא אצל גובי'. היום יו' ג' בסו"ב
סיון תקל"ז. רפאל כהן חו' בג' ק"ק
אה"ו יע"א.)

ואח"כ יכתבו חמשה גבאי צדקה שלושה
בהמבורג שנים באלטונא כשרים זה לזה.
והגבאי צדקה בהמבורג יהי' בערכו
ארבע אלפים מרק ובאלטונא אלף מרק
ויכתבו וינהגו כסדר הגובים כהנ"ל.
ועכ"פ יכתבו אחד מן הישנים בהמבורג
ואחד מן הישנים באלטונא ולאחד יהי'
הקלפי ולאחד המפתח של מעות הקדש.
ויחלקו הקצבה קודם שלושה ימים בחודש
בקנס עשרה ר"ט. והגבאים יניחו בליג
ברעט לכל ב"ב אותה מצוה שקנה בשבת.
ובכל יום א' יעשו שני גבאים רשימה
מכל מצוות הנמכרים בשבת ויכתבו לכל

ב"ב המצוה שקנה באותו שבת בפנקס.

נחחדש כ"ו סיון תנ"ח. מחוייבין
לכתוב תחלה אחד ג"צ באלטו וא'
בהמבורג מן אותן שהמה באותו שנה.
ולאחר שיבוררו יכתוב שארי גבאי צדקה
באלטו ובהמבורג הן מהישינין או
חדשין.

21
נוסף על זה שנת ת"ס שאי [נו] מן
הצורך להניח [גבאי] אחד מהישנים :
יכ [מותר ל] עשות כולם חדשים.
[והגבאי]ם מחוייבים להתוועד [פעם
אח]ד בכל שבוע לעשות [חשבון].

(אב נחחדש י"א אלול תפ"ה ל'. הגובה
א' בהמבורג יהי' בערכו פחות משלשה
אלפ' ר"ט וכן לגבאי צדקה בהמבורג
ובאלטונא כמקדם כנ"ל. לגבאי דאלטונה
יהי' קלפי מיוחד וכל המע' שיתאספו
הגבאים יותן תכף תוך הקלפי. ויהא
הקלפי תמיד מסוגר ויהי' ביד גבאי א'
הקלפי. וביד השני המפתח.)

21 הוספה זו נרשמה בכ"י אא בשולים.
אך השולים ניזוקו ולכן הושלם
הנוסח לפי כתב יד אב.

(אב נתחדש י"א אלול תפ"ה ל'. סדר עשיות הקהל. יתאספו פרנס' וטוב' שהי' עד עתה וגוב' בצירוף הגאון אב"ד ויקחו מהקלפי שבעה כשרי הקהל זה אחר זה והם יכתבו ששה פרנס' כנהוג מאז ומקדם כמבואר בתקון הישן בפנקס הלז. ²² והגאון אב"ד יגזור בחרם לכל הנצב' שם בוועד וגם לכשרי הקהל קודם פתיחת הקלפי שלא יגלה לשום [אדם] מי ומי הכשרים. ולאחר שכתבו כל השבעה הכשר' דעתם ויניחו הפתקם בכלי המיוחד לכך. אז ילכו הפרנס' וטוב' וגובים לדרכם. ואזי יפתח הקלפי במעמד הגאון אב"ד ושני דיין' דוקא עם השבעה הכשר' הנ"ל. ולאחר שנבררו הששה פרנס' אזי לא יגלה הכשיר' להשמש' מי הם שנתמנו לפרנס' רק שיאמרו להשמש' לקרא פרנס א' חשוב חשוב קודם. ובכוא זה הפרנס אצל הכשר' יאמרו לו הכשר' מי הם שנתמנו להי' פרנסין. ויקבל בחרם שלא לגלות עד שיכתבו כולם ארבע עיקורים והפרנס חשוב חשוב קודם. יכתוב תכף ארבע עיקורי קהל. ויניח פתקו תוך הכלי המיוחד לכך. וכך יעשו כל הששה פרנס'

²² מקום ריק אחרי: "הלז"

זה אחר זה. ובפיר' אתמר שיכתוב כל פרנס את פתקא ביחיד' ושלא לגלות מי הם שכתב לעיקור'.

ולאחר שכתבו כל הפרנס' אזי ילכו השבעה כשרים לדרכם כי לא עליהם המלאכה לגמור. רק יוקחו עוד שבעה כשרים מהקלפי מחדש. ויתנהג עמהם כמו בשבעה כשרים הראשונ'. והם יכתבו זה אחר זה ארבע עיקור'. דהיינו לאחרי. שיקבלו בחרם לכתוב דעתם לשם שמים. אבל השבעה כשרים הראשונ' ישבעו כתקנות קהל כנ"ל.

ולאחר שיבוררו הארבע עיקור' אזי ילכו ג"כ השבעה כשרים לדרכם. והששה פרנסין והארבע עיקור' יכתבו הגוב' והגבא' ע"פ רוב דעות. וכל א' וא' יכתוב פתקו ביחיד'.

באשר שראה ראינו שחד ראינו העול גדול שמוטל על קהילתינו יצו מחמת עניין ארחי פרחי זה יוצא וזה בא ובכל יו' ויו' הוצאה מרובה מחברתה ובפרט הוצא' שלא כסדרן מוספין של כהלכתן הוצא' מחמת חלוק' עניין הנ"ל בכך עלה במוסכ' וכולם כאחד עונ' ואומרי' אע"פ שהתקנה הלז הוא דבר חדש אצלינו ראוי' לכתוב בפנקס הקהל

כי הוא לטובת כלל קהילתינו יצו".
ונעשה תקנה קודם למעשה קהל שן דהאי
שתא ת"ץ ל' וזה אשר מצאנו הגבאיין
דצדקה מהמבורג ומאלטונא אשר יבחרו
בשעת עשיית קהל שן ח"י סיון דהאי
שתא המה יחלקו לשלשה משמר' להיות
בכל משמר ומשמור שני' שני'. ויהי'
המשמר חודש תמימה דהיינו המה יפשרו
זה עם זה או יעשו גורל מי ומי יהי'
במשמר א' ומידי שבועה בשבוע י' א'
וי' ה' מחוייב' המשמר שני גבאי לישב
באלטונא להתעסק בצרכי עניי' וליתן
להם צדה לדרך ואח"כ משמר ב' ומשמר ג'
בחוזר חלילה ובאס א' או ב' מהגבאיין
שהמשמר שלו באותו השבועה לא ילך
לאלטונא ויתפעל ויתרשל בשיר' שלו
מחוייב ליתן קנס כל פעם שיעבור חמשה
ר"ש קנס חציו לאדונינו מלך יר"ה
דענימארק וחצי לצדקה. אם לא באונס
דמוכח או שיתן אמתלא ותירץ מספיק
לפני קפו"מ שן. אז הוא פטור מן הקנס.
ומ"מ לבל יחסר המזג מחוייב מן המשמר
השני שישב במקומו כי אין מחלקי' צדקה
פחות משנ' ובאם שקהל שן יעשו גבאי'
ליה' מי שיה' ויאמר מה לי לצרה הזאת
לתת עלי עול גדול ולא ירצה לקבל

התמנות שלו להיות גבאי' אזי מי ומי
 שלא ירצה להי' גבאי ענש יענש בסך
 מאה ר"ט. ואם לא ירצה ליהן מאה ר"ט
 כנ"ל אזי יהי' לו העברה משך [ששה]
 שני' שלא יבא במשך ששה שני' לשום
 התמנות בעולם הן דבר קטן או גדול
 אפי' לכשר קהל. ותיכף בוועד הראשון
 מחוייב' הגבאי' לחוות דעתם אם יקבלו
 הגבאות או לאו דהיינו באם שיהי'
 הגבאי' באותו פעם כאן. אכן בהיותם
 חוץ לקהילתינו אזי לא נאמר עליו
 תקנה הלז. אכן תיכף בבואו לכאן
 מחוייב ליתן דעתו בוועד הראשון קהל
 שן. ותקנה הזאת יהי' בחוק ולא יעבור
 בלי שום נשיאת פנים ליהי' מי שיהי'.
 כל הנ"ל עשה במוסכ' בוועד הקהל שן
 י' א' י"ג אייר ת"ץ ל'.

נה נז מי שיבורר להיות פרנס ויקראו אותו
 ע"י השמש ואינו רוצה להיות פרנס
 כשיבוא תכף לפני כשרי הקהל ואב"ד
 ויתן קנס ארבעים ר"ט. תכף מוטל על
 כשרי הקהל לכהוב אחר במקומו כתקון
 סימן ²³.

ואם לא יבוא תכף או אינו בכאן לא
 יפטור בשום קנס ושאר התמנות לא
 יפטור בשום קנס.

23 בשני כ"י נשאר מקום ריק למספר
 הסימן.

אא אב

מי שהיה פרנס ויבורר להיות עקור קהל
יודיע ויקראו אותו ע"י השמש תכף.
ואם אינו רוצה להיות עקור קהל יתן
קנס עשרה ר"ט ויברר אחר במקומו. ואם
הוא אינו בכאן לא יפטור בשום קנס.

נו נח

נז נט

ושארי התמנויות יעשו פרנסים וטובים
ועקורים בויעד הראשון ויכתבו וינהגו
כסימן נ"ג. דהיינו שלשה גבאי
דתלמוד תורה שנים בהמבורג אחד
באלטונא כשרים זה לזה. ואח"כ יתמנו
שלשה גבאי דא"י שנים בהמבורג אחד
באלטונא כשרים זה לזה. ואח"כ יתמנו
שלושה גבאי דבקור חולים שנים
בהמבורג אחד באלטונא כשרים זה לזה.
ואח"כ שני דיינים ושני הוספ' כשרים
זה לזה. ודיינים והנוספים הנ"ל יהיו
נעשים ע"י פרנסים וטובים ועקורים
י"אב"ד שן.

(אב נתחדש י"א תמוז תפ"ד ל' שיש
לצורך גדול שיהי' באלטונא גבאי לת"ח
ולב"ח שני' כמו בהמבורג בכך מהיו'
והלאה יהי' התמנו' באלטונא כמו

בהמבורג מכל התמנו' שני' גם לא
יהי' לגבאי אחד פנקס וקלפי כאחד.
רק לא' הקלפי ולאחד המפתח ופנקס וכל
הגבאי' יהי' הקלפי בביתם.)

נח ס באם שיחסור אחד מן וועד הקהל יהיו
החמשה גובאים הנשוי הקודם קודם
במקומו וכך כולם.

נט טא פרנסים וטובים ועיקורי הקהל
והדיינים וגבאי צדקה לא יהיה להם
שני התמנויות. אבל יכולין להיות
גבאי דת"ת או גבאי דא"י או גבאי
דבקור חולים, פרנס או טובי או עיקור
קהל לא יהיה דייך.

ס טב הפרנסים המבוררים יהי' כל אחד ראש
המדבר' ומנהיג חודש אחד ואחריו חבריו
וחוזר חלילה עד כלות השנה. וכל יום
א' בשבוע אם לא שהיה אונס ניכר
יתוועדו הפרנסים וטובים ועיקורים
לפקח בצרכי צבור. הפרנס החודש יהיה
ראשון בוועד דהיינו בזמן הקיץ אום
ח' אויער. ובזמן החורף אום ט' אויער
או יוד. ופ"ה יקראו לחבריו ע"י

השמש. ואל יהי שום וועד הקהל
יהיה מה שיהי בלי הצטרפות עקורי
הקהל אם לא בדבר קטטות ומריבות יהיו
פרנסים וטובים וחבר עיר הנקראים
שבעה טובי עיר. ואם יהיה אחד נוגע
מפרנסים וטובים יהיה עקור קהל הנשוי
קודם קודם במקומו וכן כולם. ואם
יחסר אחד מעקורי הקהל יהיה אחד
מהגובים הנשוי נשוי קודם במקומו
וכן כולם.

נוסף על זה שנת ת"ס. שמחויבים
להתוועד בכל יום ה' בכל שבוע כמו
ביום א' כנ"ל. ומי שלא יבוא לוועד
הקהל יתן קנס כפי אשר יושט עליו מפי
פה"ח עד ארבעה ר"ט וכן יש לפ"ח רשות
לקנוס לטובי ועיקור או שאר בעל בית
מי שלא יבוא בפקודת הפ"ח או גובים
או גבאים לכל מי שיעשה לו התראה על
קנס הנ"ל מהנ"ל כנ"ל מחויב ליתן קנס
הנ"ל. ובאם שיעבור הפ"ח ולא יקרא
לחביריו הנ"ל להתוועד באחד משני
זמנים הנ"ל יתן קנס ארבעה ר"ט. ובאם
שיזדמן שלא יהי לפ"ח פנאי לקרא
להתוועד ביום ה' אזי יודיע לחברו
הפרנס שיהי בחדש שלאחריו ואותו פ"ח
שלאחריו מחויב לקרא להתוועד הקהל
ביום ה'. אבל הפ"ח הנ"ל מחויב להגיד
על אמונתו שהי' לו באותו זמן להתעסק
בעסק הקהל אז פטור מן הקנס.

אא אב

סא סג

ובאם שאל יבוא פרנס החודש לזמן
כהנ"ל יתן קנס שני ר"ט. ושאר י
מנהיגים יתן כ"א אחד ר"ט קנס ואותן
הבאים בוועד אע"פ שיחסור מהם מעט או
רב יכולין לתקן ולעשות כהסכמתן כן
יהי' וכן יקום. ואין לשום מנהיג
לדבר נגדם. ואם הפרנס החודש ישנה
איזה דבר מה שנעשה בהסכמת הקהל
ונכתב בפנקס אזי יתן הפ"ח עשרה ר"ט
חציו לאדונינו המלך יר"ה וחציו
לצדקה. וכן לעכב הדבר. אמנם אם השעה
צריכה לכך מחוייב הפ"ח לוועד כל
מנהיגי הקהל כפי שיושבין על הדבר
הזה. ורשות ביד הקהל להסגר ולהפתח
ע"פ הרוב כן יהי' וכן יקום.

סב סד

אם הוא מן הצורך לוועד הקהל תוך
השבוע הרשות ביד פ"ה להודיע
למנהיגים ליל שלפניו. ומי שיתרשל
לבוא יתן קנס חצי מהנ"ל. אם יש לפ"ה
איזה אונס יכירו הקהל בצירוף אב"ד
אם הוא אונס דמוכה. ואין רשות לפ"ה
ליתן רשות לאחד ממנהיגי הקהל לפטור
לו לבא לוועד הקהל עד שיציע דבריו
לפני שני פרנסים.

סג סה

וועד הקהל יהי' שוה בשוה חצי חודש

באלטונא וחצי חודש בהמבורג.

סד סו

כל אדם שיבוא לפני וועד הקהל מחויב
לצייתן לשמור ולעשות ולקיים. ומי
שידבר נגד הפרנס שלא בוועד וכ"ש
בוועד רשות לקונסן בקנסות ובחרפות
בצרוף אב"ד כפי ראות עינם. ואם ידבר
דבר רע לפרנס ע"י שמש וכ"ש בפניו
מחויבים מנהיגי הקהל תכף לתבוע
עלבוננו. קודם כל דבר שבעולם לעשות
דינו ואותו המנהיג יעמוד מוועד הקהל
כאשר יורד עמו לדין. ואם ידבר בוועד
נגד כל הקהל ישפוטו אותו הקהל תכף
בצירוף האב"ד ואל יצטרכו לעמוד עמו
בדין ומה שיפסקו מחויב לקיימו בכל
נגישות שבישראל. ואל יוכל הנתבע או
התובע לקהל לדחות לשום מנהיג מחמת
עסק קטטות ומריבות המגיע מחמת איזה
מנהיגות הקהל רק שיברר שהוא שונא לו
משאר דברים שאין מגיע מעסק הקהל. גם
לא יוכל לדחות מחמת שלא נתן לו שלום
או שלא דבר עמו בזמן רב.

סה סז

כל הקנסות מחויב כל פרנס החודש אחר
כלות חדשו לשלוח כתב ידו חתום עם
חביריו להגובים והמה יכתבו תכף הקנס
על דפו בפנקס הגובים.

	אב	אא
תיבת הקהל יעמוד בחדר וועד הקהל באלטונא. ושני מפתחות יהיו להתיבה א' ביד פרנס הדר באלטונא ואחד ביד פרנס בהמבורג. ובכל וועד יביא עמו המפתח לוועד.	סח	סו
כל פנקסי לכתבי הקהל יהיו מונחים באותה התיבה מסודר וברגישטר כדי שימצא כל מבוקשו. מלבד הקיומים יהי' ביד פרנס אחד ויכתבו בפנקס הקהל ביד של מי הם. וההעתק מהקיומים יהי' מונח בתיבת הקהל ולא יקח שום אחד ממנהיגי הקהל מכתבי הקהל לביתו באיבוד התמנות שלו מלבד שארי קנסות לפי ראות עיני הקהל בצירוף האב"ד.	סט	סז
הפרנסים והטובים ועקורי הקהל בצירוף הגובים יחשבו יחד מה שצריכין לכל השנה ויעשו עליו הגובים גבי' על שני פעמים בשנה. ויעשו קונטר' בוך לכתוב בו כל הגביו' וכל הכנסות הקהל. וכל שכירות בתי הקהל. ומקומות של בית הכנסת העומדים להשכיר. והגובה מחויב להביא לפ"ה כל הכנסות שבאו תוך כל חודש וחודש בקנס עשרה ר"ט לגובה.	ע	סח

הגובים יהי' ביד כל אחד הפנקס הוצאה
וקבלה חודש א' דהיינו שיכתוב כל א'
תוך חדשו הקבלה והוצאה בקלט" בוך
ואחר כלות חדשו יכתוב לפני חבירו
הכל תוך הי"בט בוך וימסור הקלט" בוך
לחבירו. וכך ינהוג חבירו וחזרה
חלילה. כל המעות יניחו בכל חודש תוך
התיבה. ולאחד יהי' התיבה ולאחד
המפתח.

נתחדש כ"ו סיון תנ"ח ל'. הנעשים ג"צ
מהיום והלאה הן בהמבורג הן באלטונ'
מחוייבי' לתבוע ולעשות כפיות על כל
חובי' הישיני' הנמצאים בפנקס ההקדש.
דהיינו גבאי אלטונ' על ב"ב באלטונ'
וגבאין בהמבורג על ב"ב בהמבורג. ובאם
שיעבור השנה ונשארו מהחוב' הישינים
או מהמצו' שיקנה בעת שנתם. ועבר חצי
שנה ונשארו חייובי' ולא יבררו הג"צ
שעשו הכפי' אזי יכתבו הגובי' בפנקסם.
לכל גבאי כנ"ל דהיינו גבאי אלטונ' על
חיוב' אלטונ' ולגבאי המבורג על חיובי
המבורג. לכל גבאי כפי חלקו המגיע
עליו. אבל אם הגבאי לא הי' יכול
לעשות כפי'ו' מ[חמת] עני' הב"ב עכ"פ
לא ימכור לו שום מצוה בעוד שנשאר
חייב.

אא אב

עב ע
סדר ראש הבית לחזנות ורבנות שלישי
רה"ב ולשאר צרכי הקהל רביעית ראש
הבית. ולצדקה בלי רה"ב רק הכל לפי
ערך הקהילה.

עא עג

אין רשות להפרנס להוציא איזה מתנה
להשררה (אב; מעות לפני קהל) בלי
ידיעת פרנסים וטובים ועקורים. ובאם
שיעבור על זה אבד מעותיו. ואל יביא
שום פרנס איזה מתנה להשררה (אב)³⁶
מעות לפני קהל) לבד. וגם אל יביא
חשבון יותר מארבע עשר ימים באבוד
מעותיו. ואל ישלם שום גובה לאיזה
פרנס איזה חשבון בלי חתימת רוב הקהל.
(אב נחחדש היום כ"ב כסליו תק"א)
בוועד הקהל שן דש מהיום והלאה ווער
דא ווערט אסיגנצציון או קוויטונג
הקהל יצו או משלש קהלות יצו על
הגובים האבין אודדר ביקומן ווערט

וואו דער סך יותר מששה ר"ט איז,
מוזי דער זעלביגי עכ"פ תוך ארבע
שבועת מיום החתימה של אותו הקוויטונג
להגוב' בקהילותינו איין ליפרן כדי
הגוב' לכל חד על דפו שרייבן או המעות
דא פר צלין קענין, ומי שיעבור אונ
ווערט ניט איין ליפרן תוך זמן הנ"ל
איז דיא זעלביגי אסיגנ' או קוויטונג
בטל ומבוטל כחרם הנשבר, ואיהו'
דאפסיד אנפשי', והגוב' זאלין כלל וכלל
ניקש צאלין.)

עב עד הפרנסים יקנו פנקס חדש לכתוב בו כל
הגביות שיגבו הגובים גם המסים וכל
הכנסת הקהל וכל הקנסות.

עה -- (אב נתחדש י"ט שבט תפ"ד ל'. המסים
מידי שנה בשנה מחויב לשלם אפי' עני
שבעני הנהנה מקופה של צדקה לכל חודש
וחודש לפחות שמונה שי' שהוא לשנה ששה
מארק. ועוד שני מארק מלבד אותן ששה
שוק לשנה. שמחויב' ליתן להמס אותן
שני שוק יכתב בפנקס הקהל על דפו. וכל
מי ומי שלא ישלם לכל חודש וחודש
שמונה שי', הממונה לגבי' זו. יכתוב
תכף לאותו ב"ב על דף החרם בלי שום

שאלת פרנס או מנהיג. ולזה אין הפרש בין עני לעני. אף מי שמקבל קצבה. אכן ב"ב שיש לו ערך המעט הוא או רב עליו לשלם המס לגוב' דקהלתינו יצו' בפעם א' מידי שנה בשנה. ואם לא ישלם כל פעם בכלות השנה על הגוב' להחרימו בלי שום שאלת פרנס או מנהיג. והגוב' דקהלתינו יצו' שיעברו הזמן בכלות השנה ולא יעשו הכפיות לאותן ב"ב עליהם לשלם מכיסם בלי שום תירוץ בעולם. ועל הגוב' בק"ק המבורג והגוב' באלטונה עליהם להתמנה במקום מן דהו שיה' הנראה בעיניהם מי שיגבה המעות לכל חודש. ועליהם לעשות פינקס קטן ולמסור ליד אותן הממונים ויכתבו בפנקס כל אותן ב"ב אשר אין להם ערך כלל. לכל א' דף א'. והממונה לכך יכתבו כל פעם בשעת הקבלה אותן ח' שי' כל א' על דפו של אותו הב"ב ובכלות החודש מחויב אותו הממונה למסור אותו המע' שקיבל מן אותו הב"ב באותו חודש תכף ומיד להגוב' בהמבורג ובאלטונה. וכל מי שיעבור מן אותן ב"ב ובמשך ששה חדש' זה אחר זה ולא ישלמו כל פעם השמונה שי' כנ"ל ולא יחוש לזה שהוא עומד על הדף החרם אזי יכתוב בפנקס הקהל שן שאין לזה ב"ב חלק ונחלה בקהלתינו יצו'

ואיבוד חזק' הקהילה. ואיך לזרעו שום
טענה לחזק' קהילתינו יצו' אך קיין
מצוה לזיך צו קוסן אונ' עמו פאר
פאריך כמו על עובר חרם גבורט. כמבואר
באריכ' בפנקס שנת תנ"ט ל' בדף למד.)

רשות להפרנסים וטובים ועקורים בצרוף
אב"ד לכבד לדרוש בשחרית בשבת לארבע
ראשי קהלות פולין ותשע קהלות פולין
וראשי קהלות שבאשכנז באם שיסכימו רוב
הדעות. ושאר תופסי ישיבה רשות להם
לכבד במנחה ע"פ רוב הדעות. ומי שיש
לו קרובים בקהילתינו או איזה בעלי
בתים שלנו שרוצים לדרוש רשות ביד
הקהל לכבדו לשחרית ע"פ רוב הדעות.
והדרשן הוא חיוב לקרות אותו לתורה
באותו שבת תכף (אב [מוסיף:]:) אחר
האב"ד אם לא אביו) והבעל סגן יוסיף
אחד במקומו אבל לא יכבדו הקהל לשום
דרשן במצוה אחרת.

עג עו

ועכ"פ יהיה אותו דרשן שיש לו קרובי'
או ב"ב מקהילתינו של [שה] שנים נשוי
ויבורר לקהל שבאותו זמן (אב שלשה

(שנים) היתה תורתו אמונתו ודוקא בו [עד]
הקהל במקום מיוחד לוועד הקהל וע"פ רוב
הדיעות.

(אב נתוסף על התקנה הנ"ל. בעסק דרשה
או רבני'. וועץ זיא קיינה רבני' מתשעה
קהלות פולין זיין. אונ' זולטיין קרובי'
כאן הבין דז לכבוד המשפחה דרשה הבין
וויל רשות ביד הקהל על פי רוב הדעות
זעלביגן מכבד עם דרשה זיין מלבד כלל
וכלל קיין געלד מקופת הקהל אן זעלביגן
צו געביין. י"א תשרי תקי"א לפ"ק.)

שלא לעשות נדבה לשום דבר אפילו לפדיון
שבויים או להכנסת כלה רק משרתת ששרתה
בקהילתינו אצל ב"ב שלנו שלוש שנים
רצופין קודם שנעשתה כלה ושדכה בזמן
שהיתה בשרות לאחד מבני קהילתינו.
דוקא בבית א' שלשה שני'. אזי יהי'
לה עשרים מרק מקהל. ולא יותר מששה ²⁴
(אב משנים עשר) בשנה אחת וראשון ראשון
קודם. אבל בעל בית שלנו שנתמוסט וחזן
ושמש יתנו לו הקהל כפי ראות עיניהם.
וכן לכל דבר ²⁵ 6. ואם היא משרתת כנ"ל

עד עז

²⁴ בכ"י אא נרשם מעל מילה זו ביד
אחרת: מי"ב.
²⁵ בכ"י אב נשאר מקום ריק במקום
הספרה 6.

והיא אחת מבני קהילתינו אזי יהי' לה
עשרה ר"ט מקהל.

נתחדש כ"ו סיון תנ"ח ל'. משרתת שהיתה
ארבעה שנים רצופים אצל ב"ב שלנו
ונעשית כלה רשות ביד הקהל שן לברור
שני ב"ב לקבץ לה לצורך סיועת נדוניית
נוסף על העשרים שוק הנ"ל. גם לא יותר
מי"ב בשנה אחת. גם יעשו הקהל תקנות
ההגון בעיניהם בחברה הכנסת כלה של
הנשים ושינהגו בהמעות כפי תקנות הקהל
וע"פ ממונה הקהל.

פרנסים וטובים ועקורים יכולין לברר
ליקח שמש או לסלקו. אבל לברר רב או
חזן יבררו הקהל חמשה עשר אנשים
דהיינו יניחו בקלפי בראשון הפרנסים
שיהיו באותו הזמן ושהיו מאז ומקדם.
ויוקח מהקלפי ב' מן פרנסים וכן
הטובים שהן באותו זמן ומן אותן שהיו
מקדם יוקח אחד. מן גובים ב' ג"כ
כסדר הזה. ואחד מן העקורים ג"כ כסדר
זה. והנשארים ינתן בקלפי עם שארי ב"ב
הראויים לכך. ויקחו עוד ...²⁶ ועכ"פ

26 בכ"י אא נרשמה כאן המלה "עשרה"
והיא נמחקה. מעליה נרשמה המלה
"תשעה" ונמחקה גם כן. כתב יד
אב משאיר מקום ריק.

לא יהיו יותר משנים פסולים
דאורייתא ממשפחה אחת. והמה יכררו
אב"ד וחזן או יסלקו אותם. והמה יקצבו
להם שכירותם וכל הכנסתם. ועשייתם
עשיי' ותקון. ואין לשנות. ועכ"פ
האב"ד יהי' דייין.

עו עט
ואם יבורר רב חדש מחוץ לעיר אזי אין
למנות אב"ד מי שיש לו צד קורבה או
מחותנים ששדכו זה לזה. מלבד אם שדך
האב"ד שיש עתה מותר לברר עוד.
(אב התקנה הלז נשתנה ע"פי ט"ו אנשים
כמכואר מפורט בדף ס"ה בחתימות ט"ו
אנשים בעצמן ביום ד' כ"ד מנחם תקכ"ז
ל.)

עז פ
שוחט' ובודק יבורר ע"י הקהל בצירוף
האב"ד.

נתחדש כ"ו סיון תנ"ח ל'. גם ישגיחו
הקהל למנות שוחט ובודק בהמבורג (אב
שבל יתיקרו השער). וישגיחו ג"כ על
מוכרי בשר בהמבורג שבל יתיקרו השער.
ושלא יקנו בשר שנתעלם מן העין חלילה.

	אא	אב
פרנס החודש אין לו רשות להוסיף לארח רק חצי ר"ט אם לא בחתימת שארי פרנסים ומנהיגים.	עח	פא
מה שהוסכם בוועד הקהל אל ישנה הפ"ח בקנס ששה ר"ט.	עט	פב
הפרנסים וטובים לא יעשו וועד בבה"כ כלל. ואם יארע איזה דבר שצריכין לוועד יוועדו אחר יציאתן מבה"כ. ואם יברר הפ"ח ויציע דבריו לפני אב"ד ומנהיגים שהוא דבר נחוץ אזי נתנה לו רשות לוועד אבל הקהל לא ימתינו עליהם מלקרות ומלהתפלל.	פ	פג
מי שידבר שום דבר מוועד הקהל. באם שהוסכם לא לגלות בחרם יתן קנס ל"ט מרק. ובאם שגלה סוד שלא הוסכם בחרם (אב רק) בבל יאמר יתן קנס ח"י מרק ושארי עונשים וחרפות לפי ראות עיני הפרנסים וטובים בצירוף האב"ד והכל ע"י בירור גמור.	פא	פד
אין רשות להפרנסים ומנהיגי הקהל לשלוח ספרים ליחידי הקהל. רק הספרים	פב	פה

ימכרו הקהל ומה שיחסר ישלמו הגובים.

איך רשות לשום ארח שיש לו איזה ספר
חדש לשלוח לב"ב רק באם שיקחו הקהל שי'
איזה ספרים מארח ישומו הקהל אותן
הספרים ויחלקו ע"פ הגורל לבעלי ערכות.
והקהל ישגיחו על הדבר שלא ישלח או
יכבד שום ארח בספר לבעל בית בקנס
עשרה ר"ט לב"ב שקבל מארח. ולארח אל
יהי' לו שום הנאה מקהל בעולם. מלבד
שארי חרפות וביושי'. וגם איך רשות
לארח לילך גיזעגנין מב"ב והפ"ח ישגיח
על הדבר. ובאם שיודע לפ"ח שאיזה אורח
יעבור על זה מחויב הפ"ח לשלוח מבל"ב
בחרם או בקנס שלא ליחן לו שום דבר.
וגם ילך השמש לארח בקנס שאל ילך.

מאחר חדשי' מקרוב באו הרבה ספרי'
נדפס ווערדן אונ' על הקהילות מטיל
עול זיין הסכמנו דש וועלכר ווערט
ברענגיך איין ספר דש ניט בהסכמת אב"ד
ובני ישיבה מק"ק פרנקבורט ומאב"ד
שלנו נדפס גיווארדן זול אים קהל שן
קייך ספר אב נעמן. גם זול ניט רשות
האבן איין ב"ב איין ספר צו שיקן. רק
קהל שן ווערט אים בחרם איף אפליגן
בחרם כנ"ל צו הלטן ובאם שיעבור ווערט
מן אים מעניש זיין כאלו עובר חרם.
(אב ומאחר חדש' מקרוב באו שנדפס' כמה
ספר' ומטיל' עול על הקהיל' עלה במוסכ'.

הספר שאיך נדפס הסכמה מן האב"ד ובני
ישיבה מק"פ פ"פ דמייך ומאב"ד שלנו
שיהי' נדפוס לא יקחו קהל שן הספר
ממנו. גם איך לו רשות לכבד שום ב"ב
בספר הלז וקהל שן יגזור עליו בחרם
כנ"ל ובאם שיעבור ענש יענש כאלו עובר
(חרם.)

פד פז
הפרנסים והטובים ועקורים יבררו שני
נאמני הקהילה והקהל יתנו להם פנקס חדש
לכתוב בהם כל השטרות. ולוה יתן השטר
למלוה בחתימתו וגם יחתום חתימתו
בפנקס הנאמנים. וכל השטרות קודם החופה
כגון תנאים וכחובה ושאר שטרות יכתבו
הם קודם החופה וינוכה מן שכר כתיבת
חזנים ושמשים אחד שי' מכל מאה. וגם
ינוכה מן התנאים חצי ר"ט. וכתיבת שארי
שטרות יהיו על ידם ושכירתן יתקן הקהל
לפי ראות עיניהם.

פה פח
שני הדיינים יהיו אצל השבועה והשמש
דמתא יקרא האיום שבועה הכתובה על
הקלף לפניהם ומי שישבע יתן להדיינים
ולאב"ד י"ב שי' ולשמש ח' שי'.

פו פט
מחמת חילופים וחשש ריבית ישתדלו הקהל
לישב לאב"ד עם הדיינים ויפקחו בדבר

לעשות תקון על צד היותר טוב שלא
יהי' אסור בדבר.

פרנסים לא יוקחו לבוררים וכ"ש
למורשה. אבל טובי יוכלו ליקח.

(אב נתחדש ג' כסליו תע"ח ל' שאל
יבורר אחד לבורר לישב בדין אצל האב"ד
אם לא שמוסמך בשם מורינו בקהלתינו
מהגאון אב"ד ומקהל שן או מי שעלה
בתורה בסמיכ' מורינו עד עתה בלי שום
ערעור ועל הגאון אב"ד מוטל למנוע
מלישב בדין עם בורר שלא נסמוך כנ"ל.)

נתחדש כ"ז ניסן הנ"ל שאל יבורר א'
לבורר לישב בדין אצל האב"ד אם לא
ב"ב מקהלתינו. ועל ב"ב מוטל בקנס
עשרה ר"ט שלא לברר בורר שלו אם לא
ב"ב כנ"ל. ובפיר' נאמר שאם יהי'
המשפט יותר מחמשה מאות ר"ט לא נאמרו
הדברי' הנ"ל.)

י' ג' אדר תע"ג ל' שאל יבורר ב"ב
דקהלתינו בורר ומכ"ש קהל או פ"ה
יעמיד שלישי לב"ד מב"ב דק"ק המבורג
או וואנזיבעק.)

(אב יוכל ליקח מורשה אצל קהל וכ"ש
אצל הדיינים רק המורשה יהי' חבר.)

(אב נחחדש טוב מנתם תפ"ד ל'. מאחר
בחורים ונערים הכל רצין אחר הכבוד
להיות נסמכ' בשם החבר בעת חופתם.
בכך מי שאינו לומד בקביע' בתורה עד
י' חתונתו לא ישאל ויבקש אצל קפו"מ
הן ע"י עצמו או שליחו להיות מוסמך
בשם החבר עד כלות שני שנים אחר
חתונתו. ואז הרשות להפ"ח להציע
דבריו לפני קהל שן והם יראו האין
ומה כיצד סדרו וסדר למודו אבל קודם
הזמן שתי שנ' הנ"ל לא יפקד ולא יזכר
לפני קהל שן בקנס עשרה ר"ס על הפ"ח
אשר יהי' בימ' ההם ממליץ בעדו לפני
קהל שן.)

הפרנסים וטובי' ועקורים ימנו ששה
בעלי תקנות ע"י כשרי הקהל כמו שבעה
פרנסים וטובים לכל הלכותיו כמבואר
בסימן²⁷ ואותן ששה בעלי תקנות צריכין
להיות מקדם פרנס או טובי או עקור או
גובה או גכאי צדקה. ועכ"פ יהיו שנים
מאותן ב"ת מקהל ושנים משארי ב"ב
והנשארים ע"פ רוב הדעות של כשרי קהל.

שמאים יהיו חמשה כשרים זה לזה ושני
הוספות ג"כ כשרים זה לזה. דהיינו
פרנסים וטובים והעקורים בצירוף האב"ד

27 בשני כתבי יד מקום ריק אחר: "בסימן"

יכתבו כל אחד חמשה אנשים כשרים זה
לזה ויניחו לתוך הקלפי. ואחר שכתבו
כולם יקה האב"ד מהקלפי כל פתק ופתק
ויעתק ומי שיש לו רוב הדעות הוא
שמאי. ואח"כ יכתבו עוד שני הוספות.
וכתיבת השמאים יהי' כשאר ההתמניות
דהיינו כל אחד יכתוב בחדר מיוחד
דוקא וכל שלושה שנים מן סיון תמ"ו
לפ"ק יעשו שמאים לעשות ערכות הקהילה.
ואח"כ כשעשו ערך הקהילה. יכתבו הקהל
חמשה שמאים כשרים זה לזה לעשות ערכות
לשבעה השמאים הנ"ל. וכל בעל בית
מחויב ליתן מכל מאה ר"ס שלושה
פשיטים. והשמאים יאמרו לכל אחד ואחד
שמחויב לחשוב כל אשר לו יהי' מה
שיהי' הן כסף או שוה כסף הן חובות.
רק הוא פטור מבית שלו וממקומות ב"ה
וקדוש בעכיר של כסף וסבלונות של כסף
וכלי בית שאינו עומד לימכר. ומכלי
קודש יתן החצי ובאם המצא ימצא שגזל
להקהל ע"י ברור גמור אזי רשות ביד
הקהל בצירוף האב"ד לקנוס אותו כפי
ראות עיניהם אפילו יותר מארבעים ר"ס
אפילו למאות ויותר.

(אב כמבואר) ועיין בפנקס הקהל שן

בדף - :125 אוד' שבועות השמאים .²⁸

(אב שבועת השמאים וההוספ' ככה :
דהיינו אחד מהם יוקח מקלפי על פי
גורל. ויקבל כמבואר למטה והשמאים
וההוספת הנשאר' יענו אמן. "דא ביך
איך מקבל באלה ובשבועה על דעת המקום
ועל דעת הקהל. בלי שום ערמה ומרמה
יהי' באיזה אופן שיהי'. דאש איך ניט
וויל איינם צו ליב אודר צו לאד אודר
להכעיס בעסק ערך וואש טוהיך. ומה גם

--- צה

28 בקובץ מס' 14 במקום הנזכר (לפי
מיספור הדפים החדש בדף 88 א)
מובא הנוסח הבא, וזה לשונו:
כהיום ו' כסליו תנא ל' הוסכם ביי'
קהל דש מן שמאים זאל מאכיך ואותך
שמאים זאליך מקבל עליהם זייך
בשבועה חמורה שלא לגלות לשום אדם
אויך נזהר צו זייך לנשיהם ובניהם
ניקש ני מגלה ווערט כהני זאליך
הגובים השבועה מוזן טאהן דש זיא
לנשיהם ולבניהם קייך ערך וועליך
מגלה זייך וכ"ש לזרים אדר ברמז
צו ור שטיך צו געביך אויך קייך
שמש קייך צעטל צו געביך אן גביך
כדי קיינר הערכות מארקן קאן אמנם
כל בעל בית איז מחויב זייך מעות
לגובה צו ברענגיך אדר צו שיקך
וועלכר זעלכש ניט טוט זאליך
הגובים איר כפיה טאהן.

קיינס ערך בלי רשות הקהל. כל זמן
שהוא בחייו לשום אדם מגלה זיין.
ופשיטא ניט וויל מגלה זיין וואש
בעסק הערך אצל חבירי השמא' והוספ'
פון איין אודר אנדרן ב"ב מעכטי
רעזאנירט ווערדן. דהיינו מי ומי
לטובתו או לרעתו גשפראכין דא מיט
ניט אחד מהשמאים שנאה מן ב"ב אויף
זיך ציהט. אונ' כל א' מהשמא' והוספ'
בוועד שלהם פרייא דעתו לשם שמים
רידיין. וה' הרחמים יגמור בעדינו
לטובה שיהי' הכל להצלה וברכה לכל
בני קהלותינו יצו' אמן."

הנ"ל נעשה בוועד הקהל כ"ג שבט תק"ב
ל' ובצירוף הגאון אב"ד נרו'.

עוד²⁹ שבועות הגובים שנתחדש ר"ח תמוז
תק"ו ל' א' ישבע ואחרים עונים אמן.
"דא שווער איך על דעת המקום ב"ה ועל
דעת הקהל יצו, דש איך וויל אונזרי
קהילה גיטרייא זיין אונ דש איך ניט
וויל מגלה זיין הערך הן מכל הקהילה,
והן משום בעל בית, כל זמן שהוא בחיים

29 המלים "עוד" וגם "א' ישבע ואחרים
עונים אמן" נרשמו בשולים. כל הקטע
עד סוף הטימן כתוב ביד אחרת.

וגם לאחר מותו לשום אדם בעולם בלי רצון רוב הפרנס' ומנהיגי' יצו, יהיה באיזה אופן שיהיה. אפילו ברמז קיין גלוי דעת לשום אדם בעסק ערך יחיד או צבור צו געביך ודרך כלל וואש שעדליך קן זיין ליחיד או רבים אצלי בסוד בלייבן זול. ואני מחויב לעסוק ביושר בעסק הגוב' לטוב' הקהילה בעז"ה אמן."

נוסח השבועה של בעלי בתים שיעשו להשמאים. דא שווער איך על דעת המקום ב"ה ועל דעת השמאים המשביעים אותי בלי שום ערמה ומרמה שבעולם פון אליש וואש דש הערץ קן גידענקין אונ' דש מויל קן רידן בלי שום הוראות היתר בעולם דש איך אל דש מייניגי הב גירעכנט. הן מזומנים הן סחורות הן משכנות ווש שוה כסף איז אליש גירעכנט. אונ' האב קיינס קיין פקדון געבן אודר ווש פר קופט על דרך ערמה. אונ' האב קיינס קיין מתנה געבן על מנת להחזיר. אונ' הב נישט פר בורגן הן אין דער ערד אודר אויף דער ערד. אונ' הב אוך קיינס פון מייני קינדר קיין נדוניה אפ גליגט. אונ' וואש אוך נישט דש מייך פרוא זולט וואש הביך הינטר מיך אין קיין ערמה שבעולם.

זונדר אליין הב אליש גירעכנט לשם
שמים. אונ' היר דיזי שמאים אן
גיזאגט.

דש שווער איך בייא דיזר שבועה הנ"ל.

הפרנסי' וטובים בצירוף אב"ד יכולין
לעשות ערך להכנסות כלה או מזונת
לקרובי' של עני. אמנם מי שיחן לנדון
יותר מן תיו שוק לא יעשו לו ערכה כי
אם שנעשה ברצון הרוב מקרוביו כנ"ל
רוב ביניון.

צא³⁰ צז

יום אחד לפני פתיחת האתרוגים יכריז
השמש כל מי שיקח אתרוג ילך לאותו
גובה פלוני ויכתוב שמו.

צב צח

האתרוגים יהיו נשלחים ליד הגובים
דהיינו שיכתבו הגובים להאתרוגי
שבשעה שלוקח האתרוגים באיטליא תוך
הגינה יקח שבעים אתרוגים מובחרים
ושבעים לולבים ומאה וארבעים הדסים
ויכתוב על השאכטל ששייכים להאלופים
קהל אלטונא והאתרוגים של ספרדיים
יהא בתוך שאכטל מיוחד נכתב עליו שמם
ולולבם ג"כ מיוחד עם ההדסים.

צג צט

30 בכ"י אא נכתב הסימן "צא" ביד אחרת.
אחרי נוסח הסימן נשאר ריק רוב
העמוד הבא.

וכשיגיע לעיר ניא"רן בורג"ג ישלחו משם
לכאן המבורג.

בשעת פתיחת האתרוגים לא ימצא שום
(אב אדם) בעל בית שם כי אם האב"ד
ופרנסים וטובים ועקורים והגובים
ויבררו האב"ד ששה אתרוגים ולולביהם
להקהל. ואח"כ שני אתרוגים לקהל
וונזיבעק. ואח"כ יברר ששה אתרוגים
ולולביהם להפרנסים והטובים שיהיו
באותו השנה דהיינו בגורל ע"י פתקין.
ואח"כ יקחו יישובים שיש להם מנין
דוקא, ואח"כ יקחו פרנסים וטובים
שהיו מאז ומקדם ואח"כ העקורים ואח"כ
יקחו הגובים שיהיו באותו שנה הכל עם
לולביהם בגורל הנ"ל ואח"כ אתרוג א'
להאריבורג. ואח"כ בעלי בתים שלנו
בגורל כנ"ל ומי שימצא שם באותו הבית
קודם שנחלקו יתן קנס א' ר"ש.

(אב נתחדש י"א אלול.. [חסר השנה])

הלולבים יחלקו בגורל כמו האתרוג'.

(אב נתחדש י"ג אייר ת"ץ ל'. מאחר עד

הנה בשעת אסיפ' הגורל אתרוג' היו כל

אפי' שוים הן מי ששילם כל הגבי' ³¹...

31 הדף נקרע בשורה זו ועל כן טושטשו
כמה מלים שלא ניתנו לפיענוח.

גבאי צדקה ... מי שלא שילם גבי' שלו
ומע' צדקה ואין שור' הדין נוטה מי שלא
נשאר חייב שום פרוטה לקהל שן שלא
יהי' לו אתרוג וזה שחייב בגבי' וצדקה
יש (?) לו אתרוג. ע"כ נעשה תקנה בחוק
ולא יעבור בתחילה יקחו בגורל האתרוג'
כל הב"ב ששילמו כל הגביות אצל הגוב'
ואצל הגבאים דצדקה ואח"כ יקחו הגורל
מי ומי שנשאר חייב להגוב' ולגבאי'
דצדקה ואיהו דאפסיד אנפשו כאשר שלא
שילם המעות כנ"ל ואצ"ל מי שאין לו חזק'
הקהילה. מנהיגי הקהילה ודייני' אינם
בכלל התקנה הנ"ל.)

משרת או משרתת יכולין להשכיר כל זמן
שירצו לאיזה ב"ב שירצו. רק ארבע
שבועות קודם הזמן יוכל הב"ב או משרתת
לפוסרן זה מזה.

ואפילו קודם ד' שבועו' מי שישכר
משרתת צריך להודיע ע"י שמש או ע"י
איש נאמן שנתן מעדל געלד למשרתתו וכן
אם תוך ח' ימים לאחר שהודיע לב"ב אם
שהיה רצון המשרתת להיות איצל הב"ה
הראשון הרשות בי"דה אמנס לאחר שיעברו
ח' ימים אזי המעדל געלד בתוקפו.

גם וועלכיר ב"ב דער המשרתת אויש
הבית יאנט מכת (אב: ב"ב שדוחה חוץ
לביתו משרתת שלו מחמת) גנבה באם
שישבע ב"ב או יברר אזי לא יתן לה
קאשט (אב: מזונות) או שכירות.

(אב) נתחדש ער"ח אב תע"ו ל'. משרתת
שהשכירה עצמה להיות אצל ב"ב שני על
זמן דלהבא אף שלא שאל ב"ב השני לב"ב
הראשון ונתנה משכון לב"ב השני איך
מתוייב הב"ב השני להחזיר המשכון באם
שנתן למשרתת גאטש פעניג.)

מי ³² שישכור משרת או משרתית יבוא או
ישלח הב"ב שליחו עם המשרת שיוכל
לשכור שיודה לפני הנאמנים על זמן
פלוני נשכרתי ויכתוב בתוך פנקס שלהם.*

נתחדש כ"ו סיון תנ"ח ל'. הווארטש
ווייבר לא תשכרו עצמן לב' נשים על
זמן א' וצריכין להודיע להנשים למי
ששכרו עצמן חודש לפניו או לאחריו כדי

32 סימן זה מחוק בכ"י אא ובשוליים
כחוב "בוטל". הוא אינו מופיע
בכ"י אב.

שהאשה תוכל לסמוך ע"ד ובאם שתעבור
תהי' שכירת' לצדקה. ובאם שבמקרה
תלדו ב' נשים בזמן אחד מחוייבת לילך
להאשה שנתן לה המלדל געלט תחלה. ואם
האשה שהשכירה ראשון תלד אחרון.
מחוייבת לילך מהאשה ששכרה אחרון אל
האשה שהשכירה ראשון.

צז קב אל ישכור אדם מלבד או משרת או משרתית
שיצא עליהם שם רע ואל ישכור אדם אשה
בעלת בעל או עגונה בקנס עשרה ר"ט
חצי לאדונינו המלך יר"ה וחצי לצדקה.

צח קד משרת או משרתית שחלה מוטל על הבעל
בית ליחן לרפואות שני ר"ט והשאר
מוטל על הקהל.

קה -- (אב מאחר³³ המשרתת לא ציית' לשרת
כהוגן וסומכ' באם הב"ב דוחה אותם
משירת חוץ לבית מחוייב הב"ב לשלם
להם בעד מזונות ושכיר' בכך מהי'

33 סימן זה בכ"י אב מתאים לקטע ה'
של החלטה מיום א' ער"ח אב בדע"ת
ל' הנמצאת בקובץ מס' 9 דף 36 א'.
וזו לשונה: " מאחר משרתת זיינין
ניט צית לבעל הבית זיא האבין קיין
מורא זיינין זיך סומך ווען הב"ב
זיא דוחה אישט מוז ער קאשט אונ
לון צאלין ע"כ נעשה תקנה מהיום
ולהבא ברויך ניט צו צאלין קאשט רק
לון לבד לפי פסק ב"ד. "

והלאה לא ישלם הב"ב מזונות רק שכיר
לבד לפי פסק ב"ד.)

צט קו

הפרנסים והטובים ילכו בעובי הקורה
בהשתדלות עם אותן האנשים או נשים
שנתיישבו כאן המבורג נגד רצון הקהל
אלטונא מזמן התקון ומכ"ש מהיום
והלאה שאל יתישב שום אדם כאן המבורג
נגד רצון קהל. גם יצוו להכריז בב"ה
על הנערים העובדים טובאק שהקהל
אלטונא אל יהיו שום עסק עמהם הן
מחמת דחקס או שום תקלה ח"ו שיבוא
בשבילם או עליהם רק הכל יהי' מוטל
על הב"ב שעובדים אצלם וזו יודיעום
בכל שנה גם יודיעו לקהל ספרדיים מי
שנתישב נגד רצון הקהל ויארע להם
איזה סיבה חולי או בלבול אין לרחם
עליו ולהחרים ולגרש אותו בכל כפיות
שבעולם ולא ינתן לו צרכי קבורה אם
לא יפייסו הקרובים רצון הקהל ואם
אינו צריך סיוע מקהל מוטל על הקהל
להחרים ולפרוש ולהבדיל מקדושת ישראל
שלא למכור לו בשר ולישא וליתן ולילך
בארבע אמות שלו ושלא לילך בב"ה שלנו
וכל מי שאינו מחזק חזקת הקהילה ולא
נשא בעול עם הקהילה יושלכו לתוך הקלפי
תכף אחר עשיית פרנסים וטובים חדשים

ויגישו העשרה הראשונים היוצאים
 מהקלפי מרח...³⁴ וישלחו המנהיגים
 לקהל המבורג וונזיבעק שיעזרו ויושיעו
 לעסק הזה. ואם יקחו אצלם עליהם מוטל
 לעזרם ולסייעם בחיים ובמות יהי' מה
 שיהי' מה שהגיע להם. ובאם שיהיו
 הדרכים מתוקנים והשירות אינם³⁵
 מצויות ובהסכמת ג' קהלות.

קז ק
 וזה הסכמת קהל אלטונא עם קהל ספרדיים
 קשרנו יחד קשר אמיץ וחזק אשר לא ינתק
 שאל ישב שום איש או אשה נער או בתולה
 לדור כאן המבורג בלי רצון קהל אלטונא
 וקהל ספרדיים. וכך כתבו קהל ספרדיים
 קשר הלז בפנקס הקהל שלהם והכריזו
 בב"ה שלהם בעונש חרם שאל ישבו לכאן
 שום אדם בלתי רצון הקהל אלטונא ושלחו
 שמש שלהם ליושבי המבורג שאל ישבו
 לכאן שום אדם נכרי בלי רצון שני
 קהלו' הנ"ל. ואנחנו קהל אלטונא
 הכרזנו אותו קשר הנ"ל ג"כ בחרם בב"ה

34 כ"י אא כותב: "מרח" ומשאיר מקום ריק
 אחרי 3 האותיות. יש להשלימן
 ל"מרחיקים". כ"י אב משאיר רק מקום
 ריק בלי 3 האותיות.

35 כ"י אא כותב "אינם" עם קו מעל
 למלה זו, כנראה כסימן למחיקה. בכ"י
 אב חסרה המלה "אינם". וכך צריך
 להיות.

שלנו. וכה היה הקשר עם קהל ספרדיים
דהיינו רשות לקהל ספרדיים ליתן חזקת
ישוב אלטונא' לאיזה מהם שירצו
דהיינו לספרדי ולא לאשכנזי בלי
רצון קהל אלטונא. אכן בתנאי באם
שיבוא תקלה ממנו או מזרעו או שהי'
נצרך לבריות הכל מוטל עליהם לבדם
ואיך לקהל אלטונא שום עסק עמהם גם
על קהל ספרדים מוטל לקברם על ב"ע
שלהם על הוצאות שלהם וכן לקהל
אלטונא יכולין ליתן חזקת ישוב לאיזה
מהם שירצו כמבואר אצל קהל ספרדיים.

כל³⁶ יום ה' יוועדו הפרנס החודש עם
פרנס מהמבורג ופרנס מוונזיבעק
וישאלו זה לזה מי שנתיישב מחדש הן
איש או אשה בחור או בתולה וישלחו
תכף השלוש קהלות שיסע מכאן תוך
שלושה ימים. ואם לא ישגיח תכף
להחרימו ולהגיד מבית לבית שהוא
בעונש חרם גם יודיעו לקהל ספרדיים.

קא --

36 בכ"י אא הסימן כולו מחוק ובשולים
רשום "בוטל". הסימן אינו מופיע
כלל בכ"י אב

וכל ער"ח יחדשו החרם לפרט בשמו בכל
בתי כנסיות ואם אל ישגיח בחרם מוטל
על הג' קהלות לרדפו ולגרשו גם
לפרוש מכל קדושת ישראל ולא למול
את בנו ושלא לטבול ושלא לילך לב"ה.*

קב קח
בענין קטטות ומריבות יוועדו הפרנסים
וטובים בצרוף האב"ד ואם יהי' נוגע
או יחסר אחד ינהגו כמו שנכתב בסימן
37 כדי שיהיו ששה אנשים כשרים
ובצרוף האב"ד הם נקראו שבעה טובי
העיר ורשות להם לקונסן בממון מלבד
חרפות וביושים שיושת עליו.

קג קט
באם שיבוא על איזה מנהיג היושבים
בוועד הקהל איזה עלילה והוא צועק
שעלילה באה עליו בשביל הקהל מחויב
אותו המנהיג להשליש מתחלה חלוף כתב
ביד הקהל ובשביל זה לא יגרע זכותו.
ואיך רשות להקהל למכור הח"כ ומכ"ש
לגבות עד שיצא דינו. דהיינו
מחוייבים הקהל תוך שלושה חדשים
ליקח שני בוררים ואותו מנהיג ג"כ
שני בוררים והחמש האב"ד ואותן
החמשה יכולין ליתן פסק דין או לפשר
ואם שיברר אותו מנהיג שכבר כלו ג'

37^א בשני כתבי יד מקום ריק.

חדשים והקהל דוחין אותו בלך ושוב
אזי הח"כ שבידס בטל. ואם אותו מנהיג
רוצה לדחות וכלו השלושה חדשים אזי
יגבו הח"כ או ימכרו אם לא שהוא אונס
דמוכח ויציע דבריו לפני הקהל והאב"ד
ומיד כשהניח הח"כ ביד הקהל מחויבים
להשתדל ולפטור אותו בכל שתדלנות
שבעולם.

קד קי מי שיעשה קנוניא הן בכתב הן בעל פה
ויש עדים כשרים לזה שעשה קנוניא על
קהל או על אב"ד וחזן או על אחד
ממנהיגי הקהל או על ענייני הקהל
אפילו רק הם שלושה וכ"ש יותר יתן כל
אחד קנס ארבעים ר"ט חצי לאדונינו
המלך יר"ה וחצי' לצדקה ובתוך חמש
שנים לא יבוא לדבר קדושה יהי' מה
שיהי' ואפילו לכשרי קהל.

קא קה פרנסים ומנהיגים ומכ"ש שארי ב"ב
שנתערבו בשביל קהל מיד אחר ההתראה
בכתב משך שני חדשים מחויבים הקהל
לפטור אותו מערבות שלו ויש רשות
לאותו יחיד בלי שאלת האב"ד לעשות
להקהל כל הכפיות כדי לפוטרו מערבות
שלו.

אא	אב	
קו	קיב	אם יש ליחיד איזה דין נגד הקהל יצו אין צריך היחיד להניח משכון אם לא בדבר מסים ונתינות הקהל.
קז	קיג	לא יהא רשות לשום אדם להשתדל אצל השררה בשביל דרי קהילתינו ומכ"ש עבור אורחים בלי רשות פרנס החודש. אבל אם יהי' לב"ב איזה שתדלנות לשררה והוא בא אצל פ"ה שילך עמו והוא לא ירצה לילך עמו אזי רשות ליקח איזה שתדלן שירצה וכ"ש להשתדל בעצמו.
קח	קיד	אין רשות לשום אדם שאינו מדרי קהילתינו לישא וליתן כאן קהילתינו ואם ב"ב אחד אמר שהוא משרתו אפילו הוא קרובו אזי ישבע שבועה בפא"ה שהוא משרתו ונותן לו מזונות ושכירות כנהוג ליתן למשרת ואין למשרת שום חלק בו בלי שום ערמה ומרמה ועכ"פ לא יהי' לו אלא משרת אחד במ"מ.
קט	---	יוכל ³⁸ ליקח מורשה אצל קהל וכ"ש אצל דיינים רק המורשה יהי' חבר.
קי	קטו	מאחר שהוא חרם קדמונים שאל יתישב שום אדם נגד הקהל וזה מיום הוסדה 38 סעיף זה הופיע בכ"י אב בתור סעיף צא

קהילתינו גזרנו בחרם ומי שיתישב
דינו כדין רודף ומוטל על הקהל לילך
נגדו עד שידינו מגעת.

קיא קטז
השמשים לא ישהו בידם מעות הקהל יהי'
מה שיהי' יותר משני ימים באבוד
שמשות ולא יועיל לו שום טענה בעולם
אם לא באונס דמוכח והשמשים מחוייבים
לציית לכל ממוני הקהל בעונש הנ"ל.

קיב קיז
מי שיעקור דירתו מכאן יתן מערכו מכל
מאה חמשה פורצענט וישלם כל חובות
הקהל מה שיגיע על חלקו עד היום ואם
אינו רוצה לעקור דירתו מכל וכל ישלם
כל חובות הקהל ויתן מכל מאה שני ר"ט
ויעמיד ערב מספיק על שלוש שנים ליתן
לכל שנה ג' ר"ט קדימה ומכל מאה ר"ט
ארבע שילינג והשמאים יעשו ערכם לפי
ראות עיניהם בכל זמן שאנחנו עושים
ערכות. ובאם שאינו מרוצה לכך אזי
יברר מה שהוא ערכו בקהלנו שהוא
דר בו גם יעמיד ערב מספיק על השלושה
פורצענט מכל מאה אפ' צוק. אם רוצה
להחזיק חזקת הקהילה אחר כלות שלוש
שנים אחר נסעו מכאן. ולא ישלם
השלושה ר"ט קדימה ומכל מאה ר"ט ארבע
שי' לכל שנה אזי אבר חזקתו. ועכ"פ

מה שחייב תוך השלושה שנים מחויב
לשלם בכל כפיות שבישראל. ומי שיעקור
דירתו מכאן ולא שלם כלל מה שחייב
לשלם כפי תקון הקהל אזי יכתבו לו
הגובים שישלם תוך חצי שנה מה שחייב
עד עתה. ובאם שיסע אחד מכאן עליו
לתבוע הגובים תוך שנה לשלם מה שמגיע
לו כפי תקון הקהל. ובאם שלא יוכל
לברר שתבע הגובים תוך שנה איבד חזקתו
וכן הדין לבני קהילתינו העושים חתונה
במקום אחר. עליהם לתבוע הגובים לכתוב
לו מה שמגיע עליו ואם לא יוכל לברר
שתבע לשלם תוך שנה אבד חזקתו. ואם אל
ישלם איבד חזקתו ממנו ומזרעו.
והגובים ירשמו בפנקסם באיזה יום שעשו
לו התראה והם נאמנים על פנקסם ומה
שישאר חייב מחויב לשלם בכל כפיות
שבישראל.

קיג קיח מי שיעקור דירתו מהיום 39
ולא יעשה רצון הקהל כפי תקון הקהל
מוטל על הפ"ח להחרים אותו תוך מע"ל
ולהודיע לרבים שהוא מוחרם.

קיד קיט מי שיתן אפ' צוק כפי תקון הקהלה

אא אב

אפילו הכי אסור לו לדור בהמבורג
וונזיבעק וסביבה בעונש חרם קדמונים.

קטו קכ

מי שלא דר בעירנו ועשה חתונה במקום
אחר יתן הקדמה כפי תקון הקהל תוך
חצי שנה וכן יוצאי חלציו ובכל שנה
ושנה ג' ר"ט קדימה ומכל מאה ר"ט
ארבע שי' באבוד חזקת הקהלה.

קטז קכא

אותן המשדכים בקהלתנו וצריכין סיוע
מהקרובים או אפילו שלא צריכין סיוע
רק נותנין לנדן שני מאות וחמשים ר"ט
אל יכתבו אפילו התנאים או הקנין שום
אדם או האב"ד בלי רשות הקהל כדי שלא
יבוא שום אינו הגון בקה'לתנו. ומי
שיעשה הרמאות ולכתוב סך הנדן יותר
מסך הנ"ל ויבוא שאינו הגון בקהילתינו
יהא נאבד חזקת הקהלה לו ולזרצו עד
עולם לפי ראות עיני הקהל ואב"ד.
ובאם שאל ישאל איבד חזקתו. ובאם
שיראה בעיני הקהל שיש שום רמאות בסך
הנדן רשות ביד הקהל להשביע לאיזה
מהן שירצו.

--- קכב

(אב נתחדש כ"ג מרחשון ת"פ ל' וז"ל.
דבר השדוכ' אנשי קהלתנו יצו' מי
ומי ההולכ' לשדך א' מבניהם או
בנותיהן חוץ לעיר לאשר אין לו חזק'

הקהלה משלוש קהל' אלטונה המבורג
וונזיבעק מהיום והלאה. אל יהא רשות
לנאמני קהלתינו לכתוב התנאי' וחזק'
קהלתינו צו פר שרייבן. אם לא שראו
מקודם כ"י של האלופ' גובים. וגם
הגבאים אשר יהיו בימי' ההם שפרע כל
החוב' מה שחייב לקהל בפנקסיהם
מעודו עד היום הזה זמן כתיב' התנאי'.
ובאם שיראה בעיני הגוב' שהוא גברא
דליית לי' ואין ידו משגת לפרוע הכל
תכף כי רב הוא אזי עכ"פ יפרע החצי'
ממה שחייב לקהל עד הי' זמן עשי'
התקון הלז. ומה שחייב מאותו זמן
והלאה יפרע הכל תכף קודם כתיבת
התנאים. ופשיטא מה שיתחייב מזמן
כתיבת התנאים עד זמן החתנה יפרע
קודם החופה. אכן באם המצא תמצא מכל
מקום איינר מעכט תנאים בסוד שרייבן
או במקום אחר תנאים שרייבן. חוץ
למקום פיגול הוא לא ירצה ולא יזדקק
לו שום משועבד דקהלתינו ולא אב"ד
לסדר קידושיין ואף אם יעשו חתנה
במקום אחר. אזי תכף בבואם הזוג
לקהלתינו לדור פה עלינו מוטל לצאת
לקראתו להחרימו ולרדוף אותו ברודף
מלא בכל כפי' ונגיש' כולו גרש יגרש

וכמוזר נחשב אשר רוצה לדור פה נגד
רצון הקהל. עד אשר יעמוד במי שפרע
לפרוע מה שחייב להקהל ובאופן הנ"ל.
אמנם אם ישדך את בתו לבחור או אלמן
למדן מפורסם. או שבנו הרוצה לשדך
הוא למדן מפורסם ואין ידו משגת
לפרוע הכל מה שחייב לקהל. אזי עכ"פ
יפרע החלק רביע' ממה שחייב עד הי'
זמן עשיית התקון. ומה שחייב מן אותו
הי' והלאה יפרע הכל קודם כתיבת
התנאי'. וכל מי אשר יקראהו באמת
למדן מפורסם או לאו. יהי' ע"פ רוב
דעות הקהל עם הגוב' יצו' אם אמת
נכון הדבר שהוא למדן מפורסם. ואין
רשות לקהל יצו' ולהגוב' לבטל דבר או
חצי דבר לשנות מכל הנ"ל ולעשות איזה
הנחה. אכן באם ישדך לאחד משלשה קהל'
הנ"ל אזי יתנהגו עמו לפי ראות עיני
הקהל והגוב' וכמקדם.)

(אב נחחדש כ"ג מרחשון תע"ז ל'.
באשר ראה ראינו התקנה שהיתה בשלשה
קהל' יצו' מכח השדוכ' אשר משדכ' שני

--- קכג

צדד' משני קהל' וראינו התקנה הן
הן עיות שגרמה כמה קטטות. וגם
מכח התקנה הנ"ל הוכרחו לעשות
שדוכ' ממקומ' אחרים ושאר תקלות.
ע"כ הי' הוא הי' שהותרו השבט' זה
בזה ובאסיפ' שלשה קהל' יצו' גמרנו
ועשינו שמהיום הנ"ל והלאה יהי'
המנהג בשלשה קהל' שהנקבה חלכה
אחר הזכר והזוג מחוייב' להחזיק
הקהילה אשר ממנו הזכר וכל השדוכ'
אשר יעשו למז"ט יעשו על אופן זה
והזוג אינם רשאיין להפר' את עצמם
מן הקהלה אשר ממנו הזכר. וביד
הקהלה אשר ממנה הזכר כל שבט מושל'
על הזוג לעשות כל כפי' ונגיש'
וחרמ' להיות כפף תחתם למסים
וארנונו' וכל דבר משפט ולכל דבר
קטן וגדול יהי' מה שיהי' ככל בעלי
הקהילה. והקהלה אשר ממנה הנקבה
איין לה שום שייכ' ומגע ומשא ושום
ממשלה על הזוג. וכל מחותן או יהי'
מי שיהי' שיעבור על זה הנ"ל אזי
ביד הקהלה אשר ממנו הזכר לצאת נגדו
בכל ח"ח וכפי'. וכן נעשה ונגמר
שאיין שום קהלה אחת או שנים רשאים
לעשות שום תקנה שיסתר תקנה הלז

אף בשום צד ואופן שיסתר תקנה הלז כולה או מקצתה. וחתיכה דאסורה על שום קהלה שיעשו שום תקנה לסתר תקנה הלז וכל התקנות הנעשו עד הי' הסותר תקנה הלז מהי' והלאה בטילה ומבוטלה הן הנעשה על פי חבר העיר או שלא בחבר העיר.)

ק"ז קכד

מי שיתן להזוג מזונות על שלחנו אפ"ה יתן לכל נתינת הקהל מערכו ואם רוצה רק לאכול שני מזונות ואח"כ לעזוב חזקת הקהלה פטור ממעות האפ צוק. אבל אם שהה בקהלתו שלושה חדשים מותר על שלוש שנים יתן אפ צוק כפי תקון הקהל. וה"ה אם יבוא זוג לכאן וישהה אצל אביו או אצל אחרים יותר משלושה חדשים יתן כל נתינת הקהל למפרע. ואם יעדר ח"ו הוא או היא מהנ"ל יתן כפל כפי מה שבעל הבית מחויב ליתן בשביל הקבורה.

ק"ח קכה

הכפי' נתונה לגובים להכריז ולהחרים וכל יום שהוא יהי' באיסור יתן קנס לאחר שלושה ימים שהי' באיסור שמנה שי'. ולאחר שבעה ימים להחרים ובכל יום שהי' בחרם יתן קנס א' ר"ט. ואותו שהי' באיסור או בחרם יכתבו

השמשים לאחר שלשה ימים שהי' באיסור
או בחרם על הדף המיוחד לכך בבה"כ.

ק"ט קכז ולהגובים אין להם רשות שיכופו לבעלי
בתים עד שישלמו פרנסים וטובים
ועקורים וכל מנהיגי הקהל יצו מקודם.

ק"ך קכז מי שאינו רוצה לשלם ישבע לכל שנה
קודם ראש השנה שאין לו ואם ישבע לא
יהי' לבניו ולבנותיו חזקת הקהלה עד
שישלם לקהל מה שחייב אביהם אפילו
יתומים אין להם חזקת הקהלה עד
שישלמו מה שחייב אביהם.

ק"א קכח אלמנה ויתומים מחוייבים ליתן לכל
נתינת הקהל חצי ראש הבית וחצי
ערכיהם. אבל אחר שחלקו יתנו היתומים
יחד חצי ראש הבית וחצי ערכיהם. וכך
מי שנוסע ללמוד אינו מחויב ליתן
יותר אלא החצי רה"ב וחצי ערך.

וכן מי שתורתו אמונתו ואינו הולך
לבערש אם לומד פה יתן חצי רה"ב וחצי
ערך. עיין בפנקס הישן סימן ק"ג
הפירוש של תיקון הנ"ל בוועד הקהל ש'.

(אב היום ח' תמוז תמ"ט יצא הדבר ע"פ
פסק הקהל שן. דרך כלל יתומ' שחילקו
ויש להם איזה ערך שיה' מה שיה' אזי
ישלמו יתומ' יחד חצי ר"ב. וחצי

ערכיהם. וכך אלמנה ישלם חצי ערכה
וחצי ר"ב. אבל יתומים שלא הניח להם
אביהם כלום. והמה סומכין על שלחן
אמם או מתגורר' במקום' אחרים. ולא
יעשו איזה מו"מ בקהלתינו בפני עצמן
אזי אלמנה ויתום' ישלמו יחד חצי
ר"ב. ורשות ביד הקהל לגבות המע' מן
האלמנה או מן יתום'.

קרב קכט יורשים הבאים ממקום אחר ורוצים ליקח
ירושת אביהם ויש להם חזקת הקהלה
ישלמו חובות הקהל מה שמגיע על חלקם.
ומכל מאה שני פורצענט ואם אין להם
חזקת הקהלה אזי יתן מכל מאה חמשה
פורצענט ולשלם החובות עד היום.

קרב קל יתומים ששדכו למקום אחר לא יתנו אפ'
צוק גם לא ישלמו חובות הקהל רק הם
כשארי בני הקהלה שיש להם אבותיהם
בחיים דהיינו עד אלף ר"ט. ואם יש
להם יותר מאלף ר"ט אזי יתן מן
המותרות אפ צוק געלט כפי תקון הקהל
וישלמו חובות הקהל. וה"ה ב"ב ששדכו
למקומות אחרות באם שרוצים לעזוב
חזקת הקהלה אזי יתנו מן הנדן שנפחת
מן הערכה שני פורצענט וחצי.

	אא	אב
קךד	קלא	כל הבעלי בתים הדרים במקומות אחרים ויש להם חזקת קהילתנו מוסל על הגובים שיכתבו התראה לכל אחד שישלמו מה שחייבו תוך חצי שנה והגובים יכתבו בפנקסם את יום שעשו התראה ויהיו נאמנים. ואם אל ישלמו תוך זמן הנ"ל אזי רשות ביד הקהל ליקח חזקתם מהם ומזרעם וישלמו עד עתה מה שחייבו בכל כפיות שבישראל.
קרה	קלב	אשה שחייבת קנס על בעלה לשלם וכ"ש אלמנה.
קרו	קלג	האלמנה תתן אפ צוק כמו ב"ב דהיינו החצי מערכה וחייבת לשלם העולים וצדקה כפי חקון הקהל.
קרז	קלד	ואם האשה מזידה שעשתה במרד ובמעל ע"י בירור גמור כדי שבעלה יתן קנס אזי מכל ר"ס שישלם בעלה קנס עבורה ינוכה מכתובתה עשרה ר"ס וכן למעלה והקהל ואב"ד יתנו חתימותם לבעל שיוכל לנכות מכתובתה:
קרח	קלה	פנוי או פנוי' שווקנסו יוחרמו עד

שישלמו מה שחייב הקהל ליתן לשררה
והמותר ישלמו לזמנים לפי ראות עיני
הקהל ואיש נכרי או נכרי יעמידו ערב
מספיק או לתופסו בבית האסורים
ברצון השררה עד שישלמו.

קרט קלו כתיבת הפלעטין שני פלעטין לראש הבית
ומכל אלף מרק א' פלעט. ולאמנה חצי'
ראש הבית וחצי מערכה.

קל קלז הגבאי מפלעטין ישלח לכל יום הרשימה
למי שנתן איזה פלעט כדי שהממונה
בהמבורג לא יתן לו פלעט והארח
שיבוא מהמבורג אל יתן לו פלעט כי אם
בכתב של הממונה.

קלא קלח מי שאל ישלם מצות מעות לכל שנה אל
ימכרו לו שום מצוה ומה שחייב ע"ע
מוטל על הגבאי צדקה לכופו בכל
נגישות כפי תקון הקהל.

קלב קלט השלושה גבאי צדקה בהמבורג מחוייב
כל אחד ליתן לתיבה להלוות לצדקה
חמשים ר"ט ומחוייבים לנהוג בעסק
הוצאה וקבלה כמו שיתנהגו הגובים
דהיינו שלא יעשה שום אחד דבר הוצאה
בלי דעת חבירו גם מחוייבין כל חודש
ליקח חשבון זה מזה.

אא	אב	
קלג	קמ	השני גבאין באלטונא יחלוקו הקצבה כל אחד חדשו בשוה עם השלושה גבאים בהמבורג.
קלד	קמא	לעניינים הרשות ביד הקהל ליתן להם מתנה הגונה לפי כבוד האורח.
קלה ⁴⁰	קמב	הגבאים צדקה באלטונא ישגיחו היטיב שיהיו על המנורה שני נרות דולקות לתפלה ועל שארי נרות שבב"ה גם ישגיחו על בית עלמין.
[קלו]	קמג	הקצבה הראוי' ליתן לעניי קהילתנו יוועדו הפרנסים וטובים ועקורים והם יקצבו לכל אחד בחול המועד דפסח.
[קלז]	קמד	מאחר על פי רצון הקהל יצו אונש הבן מרצה גיוועזין רבנות חזנות ושמשות ורוב צירכי קהל על פי ערך נגבה ווארין כדי הקהלה זאל איין חיבור ודיבוק טוב האבין. ע"כ זענין מיר מסכים דער יעניג דער זיך פעם אחת ווידרליך שטעלט נגד פסק רב וב"ד או קהל אודר זונשטיין חוץ לדרך גיט

40 כאן מסתיים בכ"י אא מיספור
הסימנים. לסימנים הבאים נוספו
המספרים ע"י העורך בסוגרims []

זאל אים ניט צו גילאזיך אהד ממי
דער שכירות הקהל גיניסט הן אב"ד או
חזן או שמש הן חנאים צו שרייבן או
ע"י שמש צו ברייען או מצוה אין
מכבד צו זיין או מצוה צו פר קויפן
או מי שברך צו מאכין דערי גלייכי
דער איין פרנס או טובי או עיקורי
קהל או גובה זעלט שלאגין אודר ור
פולגט בייא שרות. דער זעלביגי זאל
הוא ובניו אחריו בשותפות שיש לבעלי
בתים מיט רבנות חזנות ושמשות ניקש
גניסן צו האבין וויא למעלה גימעלט.
גם קיין קרוב כופה צו זיין להכנסת
כלה או מזונות ומכל שכן פון קהל
ניקש גניסן צו הבין. ולאחר מותו זאל
מן אים ניט קובר זיין ביז אליש
גיצאלט איז כל מה דש ער חייב איז
לקהל מלבד קנסות ממון.

[קלח] קמה

אורחים חשובים הבאים לאיזה מנהיג
בלי פלעט אזי ינתן לו פלעטיך לשלשה
שבועות ובאם שיבא ארח חשוב לשאר
ב"ב אזי יציע דבריו לפני הקהל ורשות
ביד הקהל ליתן פלעטיך או לא. ואם
יהי' לב"ב שני בשני אזי לא יחנו לו
פלעט ושני בשלישי חצי פלעטן ושלישי
בשלישי פלעטיך שלמים.

(אב הוסכ' בשלש קהל' כ"ג שבט תע"ט
 ל'. באם איין ארח נכבד קומט לפי
 ראות פ"ה יהי' לו פלעט אצל מנהיג
 דקהלתינו ובאם הפרנס או מנהיג
 אינו רוצה להי' האורת הלז על שלחנו
 רשות נתונה ביד אותו הפרנס או
 מנהיג ליתן בעד אותו פלעט שמנה שוק
 אן השמ' אים אן צו דינגן.)

[קלט] קמו אם יהי' לב"ב שלנו שני מזונות אצל
 אביו או חמיו יתן לג"צ י"ב שי'
 עבור כל פלעט.

[קמ] קמו אם יארע שישלח הג...⁴¹

[קמא] קמח ראש השנה ופורים מן ב' מאות עד ת"ק
 ר"ט שפדגה⁴² ארבעה שי' לכל מאה עבור
 אורחים ומן ת"ק ר"ט עד אלף ר"ט חצי

41 כ"י אב קורא: " אם יארע שישלח" ...
 ההמשך חסר בשני כתבי היד. הוא
 נמצא כנראה בשרידי התקנות אפ,
 הוספה על סי' כ"ז. שם כתוב: "אם
 אירע שישלח הגבאי הפלעטין לבעל
 בית אחד עשרה פלעטין בפעם אחת
 הן בשבת ויום טוב או בחול מחוייב
 אן צו נעמין בקנס כפי התיקון
 הקהל יצו'".

42 בכ"י אא כתובה המלה "שמנה"
 ונמחקה. מעליה נכתבה המלה
 "ארבעה". בכ"י אב כתוב "ארבע".

דריילינג לכל ארח. ומן אלף עד ג'
אלפים ג' פשיטים לכל ארח עד ה'
אלפים ו' פשיטים לכל ארח עד עשרת
אלפים ט' פשיטים לכל ארח. עד ט' ו'
אלפים א' שי' לכל ארח. עד כ' אלפים
ולמעלה א' שי' וחצי לכל ארח.

[קמב] קמט התלמוד תורה גבאים ישגיחו על המלמדים
ותלמידים וכל הכפיי' בידיהם כדי שלא
יעשו מלאכת ה' ברמי'.

[קמג] קנ המלמדים וקלויזנר שהם ע"ע כאן אין
להם שום חזקת הקהלה ורשות ביד הקהל
להחזיקם או לאו. אבל המלמדים הבאים
מהיום והלאה עם נשותיהם אסור לשכור
אותם. ומי שיערים ויביא אשתו אחריו
מוטל על הפ"ח להחרים אותו שיסע מכאן
תוך שמנה ימים והבעלי בתים ישלמו לו
שכירות כפי העת וזמן שלמד עם בניהם.

[קמד] קנא כל מלמד שיבוא לכאן יבוא לקהל
והפרנס חודש יכתוב שמו בפנקס הקהל
והזמן כדי שלא יהי' כאן יותר משלוש
שנים בכל כפיות שבישראל.

[קמה] קנב מלמד יקח זמן הקיץ עשרה שעות. ובזמן
החורף שמונה שעות לא יותר. ולא יקח
שכירות יותר מארבע ר"ט.

אא אב

[קמו] קנג

לא יועיל שעבוד קרקעות אם לא שנכתב בפנקס הקהל שעבודו בחתימת פרנסים וטובים ושעבוד הקהל קדמה לכל דבר. אפילו לפני כתובת אשה הן מכירה הן הלוואה הן ירושה אפ"ה אינו מועיל שום דבר לפני חוב הקהל. ודוקא מה שחייב לקהל קודם שעבוד היחיד אבל מה שנתחייב לקהל אחר שעבוד היחיד אזי היחיד קודם לקהל. ושעבוד הנכתב בפנקס הקהל הוא קודם לשטר שעבוד שאינו נכתב בפנקס הקהל אע"פי ששטר שעבוד שאינו נכתב בפנקס הקהל קודם וישן משעבודו אפ"ה השטר שנכתב בפנקס הקהל הוא מוקדם.

[קמז] קנד

אל יחליט שום פ"ו שום חליטה לשום מקום בב"ה עד שהשמש דמתא הכריזו שלושה פעמים.

[קמח] קנה

שטרות או חלופים או פסקים שאינן נרשמים בפנקס הקהל הן חדשים הן ישנים לאחר שלוש שנים אזי הרשות ביד אב"ד ופרנסים וטובים להפך השבועה. אבל אם יזמין לאב"ד או יעשו התראה יש לו זמן עוד שני שנים. אבל אב"ד

ירשום על השטר או על הח"כ או על הפסק שעשה התראה לבעל חובו או יתן לו כתב שעשה התראה.

[קמט] קנו לא יועיל שטר או ח"כ מפנוי אם לא שיקיים האב"ד חתימתו בידיעת אביו או קרובו קרוב קודם או אפוטרופסים והאב"ד יקיים שנעשה ברצון הנ"ל.

[קנ] קנז אם יש להמבורגר או לוונזיבעקר איזה שבועה על ב"ב שלנו יוכל לשבע בהמבורג במקום שעושיין מניין בחדר. אם לא שהם יקבלו עליהם שישבעו דוקא בבה"כ שלנו באלטונא כחקון שלנו. ובאם שיתבעו לב"ב שלנו עבור תקיעת כף יפסקו כפי הדין ולא כפי התקון שלנו.

[קנא] קנח ובענין כפיית האב"ד על הפסק עם קהל המבורג וונזיבעק ינהג האב"ד עם ב"ב שלנו כמו שינהג עם ב"ב שלהם.

[קנב] קנט שכר שדכנות אם השני צרדין בקהילתינו יתנו שכר שדכנות אחד ממאה מסך הנדן היותר גדול יתן כל צד. ובאם שנעשה הזווג חוץ מקהלתינו שצריך השדכן לכתוב כתב אגרת אזי יתנו כנ"ל מכל מאה שני פורצענט.

אא אב

[קנג] קס מי שימכור יין יתן מכל אום שני מרק וחציו. ומי שיקח יין לביתו לשתות ולא למכור יתן מכל אום עשרים שילינג.

[קנד] קסא

אין לשום אדם לקנות גניבות הן מיהודים ומערלי". גם אין לקנות דבר ממשרתים של סוחרים בסתר. הן מיהודים ונכרים. ומי שיעבור ויברח משום זה מהמבורג אזי איבד ערנות המבורג לעולם. ואם יתפס שצריך הקהל להוציא הוצאות עבורו ועבור סכנת הקהלה. הכל מוטל עליו לשלם. ואפילו מן גלימא דעל כתפאו. ואם לא יוכל לשלם אזי נאבד ממנו חזקת הקהלה המבורג ואלטונא לעולם. אבל אם יברר להקהל בבירור גמור שלא הוחזק מעולם לקנות גנבות ויוכל לישבע שלא היה יודע שהוא גנבה אזי לא אבד חזקת הקהלה אבל עכ"פ ישלם לקהל הוצאחם עבורו.

[קנה] קסב

מי שיקח דבר בתורת אויף גיזעצט ומכר אותה הסחורה ואח"כ בא למוכר ואמר שלא מכר עדיין והמוכר הניח לו איזה סך. ואח"כ נתברר שכבר מכר והמוכר טען שהנחה הי' שלא כדין עלה ונגמר שלא יוכל המוכר להחזיר מהנחה

והפקר ב"ד הפקר.

[קנו] קסג מי שיטעון שנחן לו חקיעת כף. וישבע שבועת היסת. אם הוא כופר הכל. ואם מודה במקצת ישבע שבועה דאורייתא. ותקיעת כף קונה שותפות.

[קנז] קסד אסור לאשה לילך לבית נכרי בלי שומר ובאם שתעבור אזי חתן קנס ארבע ר"ט. וכך אלמנה חתן קנס שני ר"ט.

[קנה] קסה מי שיקנה מנערים או בתולות או מלוה אותם בלי ידיעת ורצון אבותיהם או קרוביהם או אפוטרופסי' אזי הפרנסים וטובים בצרוף אב"ד יפסקו שיתנו דבר המכירה בחנם ויוכלו לקונסו הכל לפי המעשה.

[קנט] קסו מי שיעשה מעשה רע או גנבה נקרא רודף ואיבד עצמו לדעת אסור להשתדל בעדו או ליתן עבורו. גם רשות להפרנסים וטובים בצירוף האב"ד ליקח לו חזקת הקהלה אלטונא והמבורג וסביבה.

[קס] קסז שחוק בקרטיין וכל מיני שחוק אפילו בקוג"ל וקעג"ל אסור אסור גמור. אבל בחנוכה ופורים יכולין בכל פעם לשחוק שבוע אחד. ואשה או בתולה אל תשחק עם בעל בית או פנוי וכ"ש נכרי. גם לא

תשחק חוץ לביתה אחר זמן תפלת מנחה
בקנס ארבע ר"ס בעונש על מי שישחוק
כמי שעובר חרם. ואל יבוא לדבר
קדושה תוך שלוש שנים אפילו לכשר קהל
ושאר עונשים קשים לפי ראות עיני
הקהל מלבד קנסות ממון.

[קסא] קסח בעל בית שיש לו כתב חילוף לאחר
שעברו עשרה ימים מוטל על האב"ד
להחרים אותו תוך מע"ל וישלם כל
הוצאות כדינא דמלכותא דינא. דהיינו
אע"פ שאינו מקוים שהוא כ"י אינו יכול
לטעון כנגדו בשום מגו או שום טענה
שבעולם. אלא באם שבעל החלוף אינו
יכול לקיים כ"י ישבע צד שכנגדו
בבה"כ דאלטונא שזה אינו ח"י בין
אשרי ולמנצח שד"א שאינו כ"י.

ובאם שיאמר הלוה שמסופק אם הוא כ"י
או לאו. ישבע הבעל החילוף ר"ל הבעל
החילוף הראשון אך ווען הח"כ אויש
געבן אישט שאינו יודע משום זיוף
כלל ויטול מעותיו. ואם אינו לפנינו
באם יבוא בתוך שלושי' יום ישליש
המע' עד ביאותו. ואם תוך ל' יום בעל

החלוף ניט קומן קן או מת ב"מ
והחילוף ביד אחר. מתוך שאינו יכול
לישבע שבוע' ודאי ישלם.

[קסב] קסט אסור לעסוק במשקל המטבעות. ומי
שיעבור מתחייב בנפשו ונקרא רודף
ומותר למוסרו ואסור להשתדל עבורו.

[קסג] קע משקולות הקצבים יהיו נרשמים בחתימת
השררה.

[קסד] קעא האב"ד לא יתן התרת קדושין לאיש נכרי
בלי רצון הקהל ואל יתן רשות לכתוב
התנאים בלי רשות הקהל ואפילו לב"ב
שלנו מי שלא יתן לנדן שני מאות
וחמשים ר"ט לא יכתוב התנאים בלי
רשות הקהל.

[קסה] קעב הכפיי' (אב הרשות) נתונה להאב"ד
להכריז ולהחרים על תביעת ממון. ועל
פסק דין ולא בקטטות ומריבות.

[קסו] קעג אב"ד וחזן ושמש אין להם חזקת הקהלה
אלטונא והמבורג וכ"ש לבניהם אחריהם
אם לא שהי' להם חזקת הקהלה מקדם.

[קסז] קעד פסק מעות מדבר קטטות ומריבות מה
שיתנו לאב"ד יסכימו פרנסים וטובים
שלא בפניו ומה שיהי' המוסכם יחתמו

המנהיגים כתב להגובים או יש רשות
לקהל ליחן לו דבר קצוב בשביל קנסות
לכל שנה.

[קסח] קעה כתובת אשה השליש מלגיו מלבד עיקור
כתובתה לאלמנה מאה ר"ט ולבתולה שני
מאות ר"ט. ותוספת כתובה שנתן לה
בשעת חתנותו קודמין לכל שטרות
וחילופין אבל תוספת כתובה לאחר
חתנותו כל השטרות וחילופין קודמין
לה.

[קסט] קעו מן כתיבת כתובה לאב"ד מן כל מאה ר"ט
שיכניסו שני הצדדי' עשרה שי'
ולחזנים מכל מאה ר"ט תשעה שי'.
ולשמשים מכל מאה שבעה שי'. ומכל
השטרות יתנו לנאמנים חצי ר"ט ומכל
מאה ר"ט שיכניסו שני הצדדי' יתן כל
צד אחד שי' לפי ראות עיני
הקהל לאיש נכרי והקהל יתמנו שני
נאמנים לזה שיכתבו השטרות תוך
שלושה ימים לאחר החתונה.

[קע] קעז מי שיעשה חתונה חוץ מקהילתינו תחת
ממשלת אדונינו המלך יר"ה במקום שאין
שם אב"ד יתן הזוג לאב"ד ולשמשים

ולחזנים ונאמנים כהנ"ל. ואבי החתן
ואבי הכלה מחוייב ליחן הנ"ל בשביל
הזוג.

[קעא] קעח אם יהיו נשואין מארח שאין לו חזקת
השלוש קהלות והרב שלנו יסדר קדושיין
אזי ההכנסות שמשות מזה החתונה יקח
השמש שלנו בהמבורג ולא אחר באם
שתהי' החתונה אצל ב"ב שלנו.

[קעב] קעט חבר חדש יתן לחזן דמתא חצי ר"ס.
ומוריננו א' ר"ס כשקוריין אותו לתורה
בפעם ראשון. ואין רשות לאב"ד ליחן
חבר וכ"ש מוריננו בלי רשות פרנסים
וטובים ועיקורים ע"פ רוב הדעות הן
לבעל בית שלנו הן לארח הן לבחור.
ולא יתן לשום בחור החבר עד החופה.

43

וזהו דווקא יובן במי שיעשה כאן
חתונה שאין רשות לאב"ד לקרוא אותו
בשם חבר עד החופה. רק מי שראוי לכנה
בשם חבר ויעשה חתונה במקום אחר רשות
לקהל שן לכבד לקרוא אותו בשם חבר
אפילו קודם החופה קודם שיסע מכאן
שבוע אחת.

ודוקא בוועד הקהל ע"פ רוב דעות.
ומוטל על אותו שיבקש החבר לישב הקהל

43 בכ"י אא נרשם קטע זה בשוליים
וביד אחרת.

ארבע עשר יום מקודם שיתנו לו החבר.
ולא יותן לשום חבר כי אם י"ד יום
לאחר שהוסכם מקהל.

(אב⁴⁴ נתחדש טוב מנחם תפ"ד ל'.

בהתאספו יחד אלופי' קפו"מ יצו' עלה
בהסכמה חוק ולא יעבור. מאחר בחור'
ונער' הכל רצין אחר הכבוד להיות
מוסמכ' בשם החבר ולקבל דברי חבר'
בעת חופתם. ויש מהן אין בהם תבונה
ולא למדו רק פעם א' בשבוע או בחודש
ולא כל הרוצה ליטול את השם יבא
ויטול בכך הסכמנו מי שאינו לומד
בקביע' בתורה עד י' חתנותו לא ישאל
ויבקש אצל קפו"מ שן הן ע"י עצמו או
שלוחו להיות מוסמך בשם החבר עד
כלות שתי שנ' אחר חתנותו ואז הרשות
לפ"ח להציע דבריו לפני קהל שן והם
יראו היאך ומה כיצד סדרו וסדר למודו
אבל קודם זמן שני שנ' הנ"ל לא יפקד.
ולא יזכר לפני קהל שן בקנס עשרים ר"ס
על הפ"ח אשר יה' בימ' ההם ומליץ
בעדו לפני קהל שן.)

44 על יד הוספה זו מצויירות בשתי
צדדיה ידיים המראות למעלה. נוסח
ההוספה הופיע כבר בתור סימן צב.

אב אא

אם יעשה שום אדם איזה דבר איסור
והאב"ד יגיד לפ"ו לקונסו והם יתשללו
אזי רשות לאב"ד לקונסו עד ארבע ר"ס.
וה"ה אם יעשה אדם איזה אפקרותא לפני
האב"ד יוכל לקונסו כהנ"ל בלי רשות
פ"ו ואם יאמר אדם לפני וועד הקהל
אלך בערכאות יתן קנס ארבע ר"ס.

[קעג] קפ

מי שיעשה פליטה אם יחפוץ בעל חובו
להחרים אותו אזי מוטל על האב"ד
להחרים אותו תוך מע"ל. ואף שיסדר
לבעל חוב יהי' בחרם ארבע עשר ימים
ויתן לכל לילה חצי ר"ס לצדקה וחצי
לשררה ואם הוא משודך עם בנו או בתו
לאחר ובתוך הזמן יעשה פליטה הצד
שכנגדו פטור מקנס. גם ישב תחת
העלמעמר דוקא שלוש שנים.

[קעד] קפא

ואותן ⁴⁵ ג' שני' דווקא הוא המובן
לאחר האקארט שיכול לילך בהמבורג
בפרהסי' מחוייב לישוב עו' שלשה שני'
תחת המימרא. אכן באם שיעשה אחד
פליטה. והוא רוצה להשוות עם

45 בכ"י אא כתוב פרק זה בטעות אחרי
סעיף [קעז], דהיינו באותו המקום
בדף ממולו, אך הכותב עצמו הרגיש
בטעותו והעיר בשולים: "זה שייך
בדף שקודם זה בצד ימין".

הקרעדיטאריין שלו. רק שמבקשים ממנו
סך גדול כמו ששים או שבעי' למאה.
וידוע ומפורסם לכל שאין בכחו ליתן
סך הנ"ל. אזי באם שהיה ישב אחר
פליטתו משך ששה שני' תחת המימרא
הרשות ביד הקהל להתיר לו לישוב לישוב
במקומו הראשון שהיה לו לחלוטין קודם
שעשה פליטה. רק אין לו רשות להשכיר
מקום מאחרים או לקנות לו מקום מחדש
כדי לישוב על המימרא. ועל כל הנ"ל.
רשות ביד אחד ממנהיגי קהל לעכב.
ואין רשות לקהל לשנות רק כולם כאחד
יהיו מוסכמי' להתיר כנ"ל.

[קעה] קפב כלה לא יעשה אויש פירן לה. גם בשעת
קניין החתן קיין סנץ געביין. לבד ביום
החתונה. זונשטיין בל השנה כלל קיין
סנץ ניט רק כנ"ל בקנס ארבע ר"ט.
וכלל וכלל קיין קניין מאל צו מאכין
בקנס עשרים ר"ט.

[קעו] קפג אנשים לא ילכו במלבושים של סמוט
אפילו אויף שלעק על מענטיל אסור.
רק קרעגין ומצנפת שחור מותר.
כפתורים של פאדס זילבר מותר.
שפנגין של אבנים אפילו זיוף אסור.
הלז סיכר של קנטיין מותר. פיעטיין של
קנטיין אסור. שוא או טופליין של צבע
אסור. אבל מי שקנה חזקת הקהילה או
מי שיקנה חזקת הקהילה שיהי' לו הכל
מותר הרשות ביד הקהילה שיהי' הוא חוץ
בדבר הזה.

אב אא

[קעז] קפד

בחורים לא ילכו כלל מיט זילברני
גולדני שניר גלוינין אודר קנטיין
מלבד על פוטר העמד דווקא על הערמיל
מותר. קיין הנט פיעטיין. הכל אסור
לבחורים כמו לאנשים. חוץ הלז טיכר
מיט קנטיין הוא מותר.

[קעח] קפה

הנשים לא ילבשו כלל בגדי משי מצבע
רק שחור. רק וואש השתי או הערב
גנץ מצמר איז הוא מותר. רק ערמיל
מצבע משי מותר. אבר כלל קיין כסף
דרויף. סמוטי רעקכר ושארי רעקכיר
זול לפחות דיא שורץ רביעי' אמה
ברובענדש לענגיר זיין אז דיא
רעקכיר. אונ' כלל קיין רעקכיר אויף
שטעכין. הענשיך מופין ברדירט מכסף
וזהב אסור. אן אירי מלבושים כלל קיין
קנטיין מכסף וזהב. ואפילו בפוטר העמד
אסור. אך כלל קיין קניפלט ווישי
קנטיין אן אירי קליידר אסור. פורשילכר.
שורץ טיכר כלל קיין קנטיין אודר ביני
ווערק אסור. כפתורים של כסף ואפילו
פאדים קנעפ' אן אירי מלבושים אסור.
רק הערמיל מותר צו צו קנעפיין. מיטשן

פון זילבר גולדן שטיק אסור. שוא
טופלין בורדירט מכסף וזהב אסור
ואפילו ממשי או קנטיין או בענדיל אסור.
קייין קלערטי שוא או טופליין כלל צו
טראגין רק שחור או גיוועקסט מותר.
קורנעטיין קאפיין רויכי מיטשן פון
רויך ווערק מה שיהי' אודר משי אודר
פעדריין מיטשן אסור. קייין מרגליות
אודר זהב קעטיין או חכשיט מאבנים
טובות אפילו זיופים אסור. קייין אוהר
רינג של מרגליות ואבנים טובות ואפילו
זיופים אסור. קייין טבעת מאבנים טובות
ואפילו זיופי' רק שני קוגליין של זהב
ולא יותר.

שליסל קעטיין של זהב אסור. כלל
קייין רויכי קרעגין צו טראגין מצוביל
מרדיר ולוקס. אודר שארפיין עם קנטיין.
קייין בענדיל של משי או מכסף וזהב
אין דיא שערץ טיכר אודר אום לייב צו
בינדן. קייין שלודיר ערמיל צו טראגין
והנט פיעטיין אונ' כלל קייין בענדיל
אן דיא ערמל (אב הענט) צו בינדן.
אונ' אירי אריס צו דעקיין כלל ניט צו

זעהן צו לאזיין. קיין צוביל אודר
מרדיר אודר לוקס אן אירים לייב צו
טראגין. נאך פיל וויניגר אונטר
רעקכיר אונטר צו פוטריין. שווידשי
רעקכיר כלל אסור. טבירטין וואור
משי אונטר איז אסור. רק טבירטין גנץ
מצמר ושחור גיפוטרט מותר. גישילדרטין
אושטינישן קנטין אסור. שליכטן אטליס
אפילו שחור אסור. שפנגין אין דיא
שוא מאבנים טובות אפילו זיופים אסור.
קיין שחור פלעסטרין בפניה צו מאכין.
שטרימפ' בורדירט מיט כסף וזהב הכל
אסור ווירן על הראש אסור. גם פרענזין
על הרעק הן לנשים הן לבחולות אסור:

בחולות הכל אסור ווש נשים אסור איז.
איז ג"כ אסור לבחולות רק שלודר ערמיל
ופורשילכיר מיט קנטין מותר. אך אירי
ארים צו דעקין כמו הנשים. קיין קנטין
הן כסף וזהב אודר וויישי קנטין אויף
אירי קעפ' צו ברענגין: הוך פלעג אסור.
רק מיטש מיט אייני וויישי קנט קרויז
גימאכט מותר. אבל לא הוכי פלעג עם
ווירן. כלל קיין טבעת צו טראגין
ואפילו של זהב. כלל בשבת וי"ט זיך
אצל גוי' ניט לוזיין אויף מאכין.
פאלשי האר מותר. רק לאקיין אסור.

[קעט] קפו

קייך נכט מענטלכר אפילו זונדר קנטיך.
אום אייך רעקכי מותר צו טראגין א'
וויישי קנט אום דעך הלז ולא יותר.
זונשט אליש ווש אסור איז לנשים איז
אסור גם לבתולות. טבירטיך ושווידישי
רעקכיר מותר לבתולות. אבל לא ממשי
צבע וטפיט. אבל טפטיך ראק אחד מותר.
משרחת לגמרי קייך טבירט צו טראגין.

באם ⁴⁶ רואים שאנשים ונשים ובחורים
ובתולות מביאין מאד["] חדשים שאינן
נכתבים בפנקס הלז. כי אי אפשר שבעלי
התקנות יזהירו על כל המאודות. הרשות
בידם למחות ולקונסם.

אם יבא אחד משני קהלות המבורג [קפא] קפח
וואנזיבעק בבה"כ שלנו או על סעודה
והלביש מלבושים או שארי דברים מה שנגד
תקנות הקהלה הרשות ⁴⁶ לגרשם מבה"כ
ומסעודה ויזהירו לקהלות שיעשו ג"כ
תקנות מלבושים או אל יזמינו אותם
לשום סעודה.

ליל ראשון יוכל להזמין לחתונה שני [קפב] קפט
מניינים ב"ב ונשותיהן. שנים עשר
בחורים. ושנים עשר בתולות. ליל

46: בשני כ"י נשאר כאן מקום ריק

החופה ארבע מניינים ונשותיהם. יב' בחורים. יב' בתולות. חוץ מאב"ד ואשתו ודיינים וחזנים ושמשים בלא נשותיהם. מלבד אב ואם של החתן והכלה. ושושבנים עם כל בני ביתם.

ונוסף על זה מתקנה ישנה שיוכל כל אחד ואחד להזמין מאלף ר"ט ויותר מכל אלף שני אנשים ונשותיהם ומי שיהי' בערכו אחד מאה יותר על אלף וכ"ש יותר יוכל להזמין שני אנשי' ונשותיהן דהיינו עד עשרת אלפי' ר"ט יוכל להזמין ב' אנשים ונשותיהם אבל מעשרת אלפים ר"ט ולמעלה יוכל להזמין רק איש אחד ואשתו מכל אלף ר"ט ויתן מכל זוג לצדקה שמונה שי' ויכללו הצדדים המתחתני' זה לזה להזמין מערך שלהם היותר גדול. ולברית מילה ג"כ כתיקון ישן ולהוסיף החצי' כנ"ל. וליתן לצדקה מכל זוג הנ"ל כנ"ל.

[קפג] קצ

חזנים ואב"ד ושמשים מחוייבים ג"כ להתזיק תקנות המלבושים כשאר ב"ב ונשותיהם לכל דבר גם בסעודת כשאר ב"ב לכל דבר. חוץ האב"ד רשות לזמן לחתונה ולברית מילה כל מה שהוא רוצה ואיש נכרי או צער חתונה או ברית מילה אין לו רשות לזמן רק החצי מהנ"ל ולא

יזמין יותר מן חזן ובס אחד:

[קפד] קצא

לברית מילה שלושה מניינים ועשרה נשים. חוץ אב ואם משני הצדדין וסנדק ומוהלים עם נשותיהם. ואיש נכרי או צער ברית מילה ואפי' ב"ב שלנו שיעשה צער ברית מילה שנים עשר אנשים וששה נשים. וכלל קיין בחורים חוץ מסנדק ומוהלים עם נשותיהם וחוז אורחים ואורחים הייסן שאינן דריין בהמבורג וונזיבעק ופרטגיזן. ובאם המצא אחד או אחת על חתונה וברית מילה שלא נכתב על הצעטיל וישבע הבעל סעודה והשמש שאינו זימן אותו. יתן אותו שהלך על הסעודה בלי זימון אחד ר"ס קנס:

[קפה] קצב

לחתן אל יתנו לו כלל קיין קניין צייג הן בשעת קניין הן לחתונה. רק טבעת למתנה. וטלית וקיטל לחתונה. בקנס עשרים ר"ט. ואל יתן לכלה תפילה של זהב. וגם אשה לא יהי' לה תפילה של זהב בקנס הנ"ל.

[קפו] קצג

חתן צו נאטיין אסור בקנס ארבע ר"ט. (אב נחחדש בח"מ פסח תפ"ד ל". אסור באיסור גמור ליתן פארטיל החתן או

לעשות טאנץ לבחורים ולבתול' בשבת
שלפני החתנה או בשבת לאחר החתנה הן
בבית החתן או בבית הכלה. או בבית אחר.
דרך כלל אסור לזמן בחורים ובתול'
בשתי שבתות הנ"ל אם לא כשיתן החתן
מתנה להכלה בשבת שלפני החתנה שקורין
קנס מאל אז מותר לזמן בחורים ובתול'
ואז דוקא בליל שבת אבל לא בשבת
ובמוצאי שבת.)

[קפז] קצד מי שיתן קדושין בלי רשות הקהל ואב"ד
אזי מוטל על הפ"ח להחרים הזוג והמסדר
קדושין, והעדים מלבד שארי חרפות
וקנסות שיושת עליהם.

[קפח] קצה סוף דבר הכל נשמע מי גבר יחי' ולא
יראה מות. ב"ב שיצא לעולמו יתן הקדמה
שני מרק ומכל מאה ח' שי'. ומן אשה
אחד מרק הקדמה ומכל מאה ארבע שי' ומן
אחד מבניו חצי ר"ט. והנכרי לפי ראות
עיני פ"ו ועקורים. ועכ"פ אין רשות
לקברנים לעשות קבר עד שיתן משכון.

[קפט] קצו משרת או משרתת יתן כל אחד עבור הקרקע
ארבע ר"ט. גם צורכי קבורה. אם יש להם
לפי ראות עיני הקהל ואם אין להם / יקבל
בעל בית שאין להם מעות תחת ידו גם
שאיין לו ידיעה שיש להם מעות במקום אחר.

אב אא

[קצ] קצז

מי שילך לעולמו ולא ימנה אפוסטרופסים
מחוייבים הקהל והאב"ד לחתום הכל תכף
וימנו הקהל בצרוף אב"ד בוועד הראשון
אפוסטרופסי' ואפי' שהיתומים הם
גדולי' רק שאחד או יותר אינו כאן.
יחתום הקהל שן" עד שיבוא לכאן או
יעמוד אחר במקומו הוא או קהל. ואחר
שימנה אפוסטרופסי' רשות ביד אפוסטרופסי'
לפתוח כל העזבון.
ומי שיתמנו הקהל להיות אפטרופוס
והב"ב יסרב מלהיות אפטרופוס אזי
רשות ביד הקהל לכוף אותו הב"ב
בקנס חמשים ר"ט.

[קצא] קצח

החברא קדישא קברנים ישלחו הקהל
ויתבעו אותם שיביאו זכיותיהם
וחירותם מי ממנהיגים שלפנינו נתנו
להם ורשות ביד הקהל בצירוף האב"ד
לפסוק כפי ראות עיניהם.

[קצב] קצט

כהי' יוד אדר תע"א ל'. נדבה החברא
קדישא דקברנ' יצו' סך מאה וחמישים
ר"ט קורנט⁴⁷... לצורך קנין מקו'
לקבר' ומעת' מבלעד' לא ירים איש את
ידו להתעסק באותו מצוה המוטל על
הקברנ'. ואל יהי' רש' לשום יחיד או

47 בכ"י אא כתובה אחרי "קורנט" מלה
שקשה לפענח.

רב' לעש' חברה קברני' בפני עצמו. או
לערער על החברה הקברנ' הנ"ל בשום
ערעור וטוען. רק שהחברה הנ"ל הוא
בתוקפו. אמנם שאל יהא רשות להחברה
הנ"ל לעש' לשום אדם אשר לא מבני
החברה ההוא שום נזיפה או פסק על איזה
דבר שיה' מי שיה' רק כי יהי' להם
איזה דבר משפט עם שום א' אשר לא מבני
החברה מהויב' להציע דבריה' לפני קהל
שן ועל פיהם יהי' כל ריב וכל נגע.
אמנם הסכסוכ' שיהי' להם בין גברא
לגברא באותו חברה עצמו יקו' בכל חקף
ועוז כמשמע' הפסק שבידי' מקהל שן
הנעשה מאז ומקדם.

בער כהן פ"ה

מרדכי כהן

יהודה די' ליב הלברשטט 48

[קצג] ר אין רשות לשמש לזמן לחתונה או לברית
מילה אם לא בחתימות פרנס החודש ועוד
פרנס אחר. באיבוד שמשות. והב"ב
מהוייב לעשות שני צעטלין שוה בשוה
ואחד יהי' אצל הפ"ח.

[קצד] רא כל הקנסות שיקנסו הקהל יגבו בכל כפיות
הקהל והמעוה והקנסות ישלחו להגובים.

[קצה] רב על כל תקנה שיעבור איש או אשה בחור
או בחולה שלא נכתב בפירוש כמה יתן
קנס יתן קנס בפעם הראשון אחד ר"ס ומי

שיעבור עוד פעם ומכ"ש יותר הרשות ביד
הקהל לקונסו עד שני ר"ט ע"פ רוב דעות.

רג [קצו] על כל התקנות מרישא עד סיפא ישגיחו
הקהל היטיב בדקדוק דרש היטיב כדי
פנקס הקהל זול גיהלטיין וועריין ובפרט
לראות שמהיום והלאה לא יתישב שום
אדם באלטונא והמבורג וסביבה נגד רצון
הקהל שי'. ויכתבו בפנקסת מי שנתיישבו
עד עתה בחזקה ולפקח היטיב כדת מה
לעשות לטובת הקהלה.⁴⁹

רד [קצז] מי שישתדל בשביל הגנב ישתדל במעות
שלו ולא במעות הקהל כי רודף הוא. ואם
יעבור הפרנס וישתדל בהמבורג או
בקופנהאגין ובמלכות דענימרק אזי עליו
לשלם מכיסו כל השתדלנות.

רה [קצח] לא ישכור בית של גוי מגוי שדר בו
חבירו עד לאחר שנה תמימה.

רו [קצט] מי שיביא גבינות לכאן קהילתנו יביא
כתב כשר ולא ימכור לשום אדם בפעם אחת
ומחוייב לקרא בבה"כ מי שיקנה גבינות.
ואחר הקריאה בבה"כ יהיו מונחים שמנה
ימים לקנות יחידי הקהל. וה"פ⁵⁰

49 בכ"י אא חצי עמוד ריק אחרי סימן זה
50 בשני כ"י נשאר כאן מקום ריק.

ישומו הגבינות ואפילו לב"ב שיקנה
במקום אחר יקבל אותו ב"ב בחרם מה
שנתן בעד הגבינות בקרן ראשון. ואז
רשות לב"ב ליקח רוח חצי ר"ס ממאה
ליטרות אבל לא יותר מחצי ר"ס.

[ר] רז בגד קנבוס והאניף ימכור הקהל לב"ב
אחד בהמבורג ואחד באלטונא שיתן אותו
ב"ב דבר מה לקהל לכל שנה ושום אחר
לא ימכור הנ"ל.

[רא] רח מי שלא היה כאן בשעת הערכה ויבוא
לביתו צריך לבוא לשמאים תוך שלושים
יום ע"י התראה. ובאם שלא יבוא תוך
שלושים יום הרשות ביד השמאים לעשות
ערכו לפי ראות עיניהם.

[רב] רט באם שרצון הקהל שן למכור לב"ב חזקת
קהילתנו הן למי שדר כבר פה המבורג
או להבא ממקום אחר. יצטרפו פרנסים
וטובים ועקורים עוד תשעה אנשים אצלם
דהיינו באופן זה שיחלקו ב"ב קהילתנו
מן שני מאות ולמעלה לשלושה חלקים.
דהיינו עשירים בינונים ופחותים.
ויקחו מכל חלק שלושה אנשים ע"פ גורל.
עכ"פ יהיו מאותן תשעה אנשים שנים
הדרים באלטונא. ועכ"פ לא יהי' בתוך
הוועד הנ"ל לא יותר משני אחים ושני

נושאי אחריות וכל (אב:וכן) שלושה
ראשון בראשון יהי' מי שיהי' לא יהי'
בוועד הנ"ל.

[רג] רי
סוף דבר הכל נשמע מאחר הקהל בפנים
בשעת הלויית המת ב"מ מיט דען קוטשין
דיא אנשים ונשים ובחורים נעמין
להלויית המת אך מיט דער אסיפה זיך
דער עולם מתאסף איז ברחוב אשר שם
הב"מ איין גרוש מראית עין איז אשר
יש לחוש דש לפעמים בפרט בחגאות שלהם
זעלט ח"ו איין מכשול דר פון קומין
זוא איז גיבליבן דש דיא שני חברות
דיא לע"ע זיינין להלויית המת זולין
פר בלייבן אונ' כלל וכלל קיין חברה
מחדש גיליטן וועריין אך ורק ווער זיך
וויל אין אחד משני החברות געביין
הרשות בידו זונדר הקדמה אונ' לא
יותר משלושה קוטשין צו נעמין. וחוזר
חלילה האחד שני קוטשין והשנית קוטש
אחת. אונ' זולכי ג' קוטשין זולין
פור אן הנויש פאריין אונ' בשדה וורטיין
אונ' כלל קיינר זיך מתאסף זיין
ברחוב הב"מ אך ורק דער דא וויל מלוה
זיין זול פאר הנויש גיין אונ' אנשים
ובחורים זולין כלל וכלל קייני קוטשין
נעמין אך ורק וועלכי דיא אין הקוטש
של המת זיצן קעניין מאגין זיצין אודר

אך פור אין הנויש גיין בקנס להעובר שני
ר"ט.

(אב⁵¹ כמבואר בפנקס הקהל שן בדף
קכ"ג זוא איש או אשה זעלט דינגן
איין מינקת אודר משרתת דיא איין
קינד האט. הן ערליך אודר אום ערליך.
זאל האם של הילד מכיסה צאלין. וואש
פר סיבה שיגיע לילד שלה. זוא אם של
הילד זעלט ניט האבין צו צאלין. זוא
איז מחויב דער זיא גידונגן האט צו
צאלין כדי שלא יגיע לקהל משום זה
שום היזק אף פרוטה אחת.)

-- ריא

(אב פסק שנעשה כ"ו אדר ראשון בעת"ו
ל'. באסיפ' שלש קהל' בצירוף אב"ד
נר' אותן אנשים שדרים פה ואין להם
חזק' ישוב שקורין בייא זיצר או שבאים
לקבוע אוהל לכאן עם נשיה' ובניהם
ואין להם חזק' ישוב פה אזי באם ח"ו
יעדר א' מהם או אשתו או מבניו. אזי
מחוייב אותו הקהלה אשר היא הולך
לבה"כ שלהם לקבור אותו על קברות שלהם.)

-- ריב

51 נוסח סימן זה נמצא גם בקובץ
מס. 9 דף 34 אחרי כ"י אא.
התאריך שם: יום א', ב' חשון
תנ"ג.

גם באם איש עני הוא אזי התכריכין
ושאר צרכי קבורה חל הכל על אותו
הקהלה שהי' הולך לבה"כ שלהם. וכך
אלמנה בייא זיצריין ג"כ יתנהג כנ"ל
לאותו בה"כ שהי' הולכת על אותו קהלה
מוסל כל אלה גם באם יחלה בתולה א'
מאלה יתנהג ג"כ כנ"ל שאותו הקהלה
שהולך לבה"כ מחייב' לצאתן ידי חובתו
כדין ביקור חולים ושאר קהל' פסורים
כי אם מנדבת לב כל איש אשר ידבנו
לבו. אכן באם שאותו קהלה אינו רוצ'
להניחו' לבה"כ שלהם. אזי יודע' לשאר
קהל' ומוסל על כל ג' קהל' לילך נגד
האיש ההוא או אשה ההיא בחרמות ושמתות
וכל רדיפ' לגרש אותו האיש או האשה.
ואם כל זה לא יועיל אחר שיעשו כל אלה
אזי חל מקום קבורה וכל ההוצא' הנ"ל
על שלשה קהל' לפי ראות עינם. לפי
פרי מעללו של האיש או האשה. ומקום
קבורה יהי' לפי הפסק' הקדמונ'
לתושב' ואורחים בחוזר חלילה לפי
הפסק' מהגאונ' הקדמונ'.

[רד] ריג בהסכמת בעלי תקנות בצירוף אב"ד וקהל
יצ"ו: (אב נעשה י"ד סיון תנ"ג ל') :
דער מהיום והלאה ווערס איין שבועה
סאן ער וויל קיין פרנס אודר זונשט

אייך מנהיג ניט זיין כפי שיבורר מכשרי
הקהל. יתן קנס מאה טוקאטיין:

גם יהיו ג' גובים בהמבורג ושנים
באלטונא. ויהא להם תיבה מסוגרת
בהמבורג והמפתח יהי' ביד אחד מהם.
והפנקס הגדול יהא מסוגר בתיבה. רק
הקלאט יהא ביד אחד עד יום א'. וכל יום
א' יתוועדו יחדיו. ולכל הפחות בכל
חודש. ויכתוב בפנקס הגדול כל אחד על
דפו מה שלצורך שעה. ובאם שיהא חשבון
בידו לבד עם הקהל שין' אותו חשבון אל
יחשב לכלום. וכן לא יקבלו קהל חשבון
מגובה או גבאי אחד רק יהי' ביחד. כה
יתנהגו הגובים והגבאי' בהמבורג וכן
באלטונא: גם זאלין הגובים בדף מיוחד
שרייבן כמה הגבי' אן טרעפט אונ' וויא
פיל פון דש הגבי' של אלטונא אן
טרעפט:

גם זאל אב"ד וחזנים ושמשים וכל
משועבדים מן הגובים בהמבורג ביצאלט
וועריין. באם איין אלטונר גבאי ווערס
צאלין זאל אים ניט גוט גיטאן וועריין:
וכן כל הוצאות הקהל זאל אויש געבין
וועריין מגובי' בהמבורג. וגובי' של
אלטונא מוזין איר קבלה אן גובים
בהמבורג גוט טאן: אודר לפחות תוך ג'
חדשים עם גובי' בהמבורג צו זאמיין

קומין. ובאם זעלט איין פנקס מגובי
או גבאים ור לארין ווערין זאלין
דיא יעניגי גובי או גבאים מוזין
קהל צאלין דש יעניגי דש מן אינן
מברר איז דז זיא האבין אין גינומין
מקהל או מיחידים. אונ אינן לגמרי
קיינ נאמנות געבין ווערין:

גם חכף דש זיא גבאים ווערין
מוזין זיא דיא נ' ר"ט דש זיא פ' קהל
מוזין אויש ליגין תוך התיבה ליגן.
נעשה י"ד סיון תנ"ג לפ"ק.

נאם משולם זלמן ניימרק
משה בא"מ מוהר"ר יהודה זצ"ל פ"ה
חיים קליעף
בער כהן 52

[פה מסתיים כתב יד אא של תקנות אלטונה (קובץ מס. 9, דף 1 - 33 א'). מכאן והלאה אנו ממשיכים לפי כתב יד אב, המוסיף עוד 11 הסימנים 214 - 224 (קובץ מס. 10, דף 37 - 40 א').

אחרי כתב יד אא מכיל קובץ מס. 9 (בדפים 34 - 44 א') כמה החלטות ותקנות בודדות. תקנות אלו נכנסו לכתב יד אב פרט לארבע. רובן מהות את הסימנים 214 - 224, אחדות הופיעו כבר כתוספות לסימנים קודמים בכתב יד אב.

ניסוחי תקנות אלה בשני המקורות זהים. הם שונים רק בפתיחות ובסיומים. כמו כן ישנן לפעמים חתימות להחלטות שבקובץ מס. 9. הבדלים אלה צוינו מדי פעם בהערות.

ארבע ההחלטות שלא נתקבלו בתור תקנות בכתב יד אב מובאות להלן בתור נספח אא.

אב

53

נעשה כ"ד איר תנ"ט ל': דש אלי נערים או שארי פנוים וועלכי לכאן קומן. דש זיא האבין פליטה גימאכט ממקומ' אחר'. או זונשטן נערים דיא מן שלש קהיל' מחמת אירי מעשים רעים בחרם האט אויז גיבאטיין דש זיך קיין

ריד

53 בקובץ מס' 9 בדף 34, קטע ראשון כתוב: "כהיום יום א' כ"ד אדר תנ"ד". תאריך זה הוא נכון.

ב"ב משלש קהיל' מיט זיא זאל משדך זיין
אם לא בידיע' וברצון שלש קהיל'. ומי
שיעבור זאל דער זעלבגי קיינה חזקה מאחד
משלש קהיל' האבין.

רטו נעשה⁵⁴ י' א' ער"ח מנחס בדעת ל'. מאחר
המו"מ בקהלתנו על הרוב על הנאמנות בין
איש לחבירו בשטיהס בלי שום שטר ועדים
וראי' רק על דיבור בעלמא ובשביל כך
חלילה כמה הזיק' קענטיין נולד ווערדיין
נחי' ולא נמות איינס דען אנדריין סחורה
או מעות געביין העט לפי שעה ואין שטר
וראי' בידו להוציא מן היתומ'. ואי אפשר
להעמיד הדיין על תילה דין תורה. ואין
צבור יכולין לעמד בה. ע"כ האט קהל שן
בצירוף האב"ד נר"ו בפונדן ותקנה גימאכט.
וז"ה'.

באם המצא תמצא עסק כזה אזי באם החוב או
מו"מ נכתב בפנקס המת שעדיין לא נמחק מן
הפנקס שנראה שעדיין חייב להחי. אזי יפרעו
היתומ' להתובע באופן שישבע התובע שבועה
חמורה ש"ד בלי ערמה בלי מרמה שהחוב הנ"ל
עדיין לא נפרע.

54 ראה כנ"ל דף 36 א' קטעים א' עד ד'.

ואם ח"ו גם התובע ישבק חיים אזי יתומ' מן
היתומ' לא יגבו כי אם בשני הפנקסא' של
המתים שטִיהס החוב אזי רשות ביד הב"ד
עם קהל יצו' להוצא. ואם לא ימצא בפנקס
המת והתובע יהי' חי אזי יפקחו שבעה כשר
קהל כתיקון בצירוף האב"ד בצירוף שני
דיינים בדבר ההוא אם ימצא ממש בדברי
התובע אזי כח ורשות ביד הקהל ואב"ד
ודיינ' אף להוצא ממון מן היתומ' אמנם
ג"כ בש"ח ש"ד בלי ערמה בלי מרמה.

חילוף כתב שיש לחי על המת ונמצא כתב
בפנקס המת סך הח"כ. אם הח"כ עדיין תוך
זמנו או תוך יא' ימים כתיקון וזמן הח"כ
נכתב בפנקס המת אזי אין צריך קיום
לחתימת יד החתום כלל אך התובע בח"כ
מחויב ליתן כתבים על עצמו כפי ראות עיני
ב"ד שלא יתבע תחילה בח"כ זה אולי מזויף
הוא ואח"כ יגבה הוא או בע"כ בגוף הח"כ.

אייך יהודי דעם אנדרין טאהיר ניט צטירן
לעש"ג אף בח"כ. רק רשות לו למסור הח"כ
לסוחר או לבעל משפט אונ' זאל אנטריסירן
הח"כ דז הציטייאן צעטיל זאל ניט נזכר

ווערדין שם ישראל כלל⁵⁵.

רעז 56 נעשה באסיפת אלופ' פו"מ דשלש קהל' בי' א' כ"ג מרחשון תעזין ל'. וועלכר בן ב"ב אודר זונשטן איין יונג דער ווערט איזה פרוטה לעהנין על ח"כ אודר זונשטן כתב יד. דער זעלבגי ווער ווערט לעהנין כאלו הניח מעותיו על קרן צבי אונ' קיין דיין זאל ניט פסקנין דאש וועלכר ח"כ או כ"י זאל בצאלט ווערין כי אם פ"ו בצירוף אב"ד נר' מאגין זעהן לפי ראות עיניהם והמלוה והלוה והסרסור' ווערין מקבל עונש זיין בחרפ' וביוש' וכרוז בכל בתי כנסי' לפי ראות פו"מ יצו'. וכן ווען א' ווערט יותר נעמן ממגיע יקבל עונש' כנ"ל.

55 ההקבלה כנ"ל מביאה עוד שני סעיפים ה', ו'. הסעיף ה' מתאים לסימן אב ק"ה, סעיף ו' לסימן אב ק"א. בסוף החתימות הבאות: הק' יחזקאל בית קצנאלנפויגן, בער כהן, יהודא די' ליב הלבפשטט, מיכל מעלהויזן, יצחק רינסל, אברהם רוטשילד, יוזפא

56 המקור המקביל כנ"ל, דפים 37 ו - 37 א', מחולק לעשרה סעיפים. תשעה מהם נכנסו לסימן רעז בכתב יד אב לעיל. הסעיף העשירי מקביל ל - אב קכג.

אכן איין בן ב"ב אודר זונשטן איין יונג
וואש נושא ונותן איז במו"מ. בכך ווען ער
איין פאטיר האט פה או אחים או קרוב' ראשון
בראשון מוז המלוה ערשט פראגין אונ'
בידיעתם מלוה זיין אונ' מוז זאגין ההלואה
והפרעוסיאן ואם לא הניח מעותיו על קרן
צבי.

ווען איין פרעמדר יונג ווערט זיין אודר
קיין קרוב' האט כנ"ל אזו מוז ער הח"כ
געבן בפני בעלי בתים הגונים דאש זיא
ביקענט זאלין זיין לאיזה דבר ער הח"כ אויז
גיבט. ובאם לאו הניח מעותיו על קרן צבי.
וגם ווען אינר ווער מער נעמן יותר ממגיד
יק' כנ"ל.

ווען איינר איין חתן ווערט הן בן ב"ב מפה
או פרעמדי יונגן ווער עליהם איין ח"כ האט
מוז אן זאגן פאר המחותן של הלוח אודר
ווען הכלה קיין אב ניט האט זאל המלוה אן
זאגין לקרובי הכלה קרוב קרוב קודם או בפני
ב"ב ווען הכלה משרתת איז. ואם לא יגיד
כנ"ל אזי הניח מעותיו על קרן צבי. המלוה
מוז אן זאגין תוך שלש' יום מי' כתיבת הקנס.
ובאם לאחר הקנס גישעהן איז עכ"פ ח' יום
קודם החתנה מוז המלוה אן זאגין.

וועלכר בן ב"ב אודר יונג אודר חתן דער דא
גיבט אויז איין ח"כ אונ' שטעלט זמ"פ אחר
החתנה בלי ידיע' כנ"ל אזי פטור מלשלם
ובאם שיהי' הכחשה הבעל השטר ווערט זאגין
דאש ער אימה גילעניט האט אחר החתנה
והחתום ווערט זאגין קודם החתנה יקוב הדין
בב"ד בצירוף אב"ד ופו"מ יצו'.

באם המלוה ווערט לאזין מיט פלייס חתמן
הח"כ על שם סוחר מבלתי נמול' והחתום ווערט
תובע זיין להמלוה והמלוה יכחש אזי רשות
להאלופ' פו"מ לפסוק ע"פ אומד הדעת כפי
העונש הנ"ל.

ווען שוין החתום ווערט ת"ך או שבוע גמורה
סוהן ער וויל ניט למלוה תובע זיין אונ'
וויל ניט מגלה זיין. אלז זיינין מיר
מהיום מבטל אלי ת"ך ושבוע' וחרמ' דאש
החתום מאג תובע זיין וכ"ש דאש ער מוז
מגלה זיין.

גם דיא לייט וואש ווישן דאש הבחור האט
גיחתמנת ח"כ בלי ידיעת' כנ"ל מוזין זיא
מגלה זיין בפני האב וקרובי' של הלוח.
באם יעברו אזי ענש יענש בקנס' וחרפ'
וביוש' וכרוז ופשיטא ווען איינר איין חתן
ווערט אונ' לייט ווישן דאש ער האט ח"כ

אויז געבן מוזיין דיא לייט מגלה זיין
ובא"ל יקום כנ"ל.

על מי דאש ווערט מבורר ווערן אף ע"פ ע"א
דאש ער זעלכי הענדיל טוהט או סרסור איז
צו פר פירן בחורים ונערים וכ"ש קטנים
אין זעלכי הענדיל אלז האט ער פר לארין
חזק' הקהלה אונ' מן ווערט אים רודף
זיין מן הקהלה בכל מינ' רדיפ' וחרפ'
וביוש' מן ווערט ניט חס זיין יהי' מי
שיהי'.

ריז
57
נתחדש ׀"ה תשרי תע"ה ל'. אותן בחי
כנסי' שאינ' רוצ' לילך לבה"כ של קהל
אשר בחרו קהל. אזי מחוייב כל בית
הכנסי' ליתן כל חודש וחודש לצדקה ארבע
ר"ט. ואיזה בה"כ אשר לא ירכיין ראשו לומר
הן ליתן ארבע ר"ט לכל חודש לצדקה. אזי
מחוייב לבטל הבה"כ יהי' מי שיהי' משפט
א' לגדול וקטן. ואיזה ב"ב שיתרצו ליתן
סך הנ"ל לכל חודש אזי יבחרו הקהל גבאי
א' שממנו יבוקש כל ער"ח סך הנ"ל או אם
ירצו הקהל אזי יבחרו האלופ' ההולכ'
לאותו בה"כ גבאי א'. רק שהגבאי יתן כתב
ידו שיתן כל ער"ח לצדקה קופ' הקהל סך

הנ"ל. ואיזה בה"כ שהגבאי יעבור ולא יסלק
סך הנ"ל כל ער"ח אף פעם א' שיעבור רשות
ביד האלופ' פ"ו הפ"ח שיהי' בימי' ההם
לבטל אותו בה"כ ולהכריז בפומבי בבה"כ
של הקהל שואתו בה"כ בטילה וחתיכה דאסורה
לילך לאותו בה"כ ואין צריך שום שאלת הקהל.

57

נתחדש י"ה תשרי תע"ה ל'. באשר שראה
ראינו שכל הצדק' הולכין לטמיון וכל
הצדק' הכל כלא נחשב ואינו יוצא' ידי ענים
וראינו שכל התקל' באים שכל א' בונה במה
לעצמו ונוטל עטרה לעצמו להי' מן הפרוש'
ונכשל' בד"ת ז"ל לא כל הרוצה ליטול השם
יבא ויטול ועושיין חברת שבעה קרוא'.

ומכח זה כל בתי הכנסת' בטילין. וגם שאר
מכשול' גל' [ויים] כן נמנו וגמרו
שחתיכה דאסורה לילך לשבעה קרואים. כי אם
מי שהוא יושב אוהל מפורסם שתורתו אמונתו.
ואין עוסק בשום דבר כי אם בתורת ה' חפצו.
גם המלמד' מקהיל' אחרים אשר ישנו פה עמנו
הי' להם לבד הותרה זולת זה חתיכה דאסורה
להי' מי שיהי' עשיר או דל שוע או קוע
ושר מאה כולם שוים בדבר זה ומי שיעבור
ענש יענש עשרה ר"ט לצדקה. גם ב"ב אשר יה'
אסיפת שבעה קרוא' בביתו אנש' אשר המה
בלתי יושב אוהל מחויב ליתן קנס לצדקה

ריח

שלשה ר"ט ומי שיעבור ויעלם הקנס אזי מעל
בהקדש ושכרו יצא בהפסדו גם אותן יושב אוהל
שהותר להם להיות עוסק' בשבעה קרואי' עכ"פ
מחויב' לבוא לבה"כ קודם העמדת הקהל לתפילה
שמנה עשרה שחרית בקנס א' ר"ט בעונש מועל
בהקדש כנ"ל. כי אם ח"ו איזה סיבה או אונס
רחמנא פטר' ועליו נאמר ויראת מאלקיך.
ותיקון הנ"ל הן פה אלטונה והמבורג הן בק"ק
אלטונא. אך להרב אב"ד רשות להחזיק למנין
שבעה קרואי' ⁵⁸ ב"ב עם מלמדים ויהו נרשמי'
בריסטר לפני הקהל ויתנהגו כנ"ל לבוא לבה"כ
לזמן הנ"ל בקנס הנ"ל.

⁵⁷ נתחדש ׀"ח מנחם תע"ט ל'. לויט התקנה ⁵⁸
ושם מבואר מי שתורתו אמונתו החצי רק געבן
זאל וכהיום אנו קהל שן וגוב' אין ערפארונג
קומן דאש יושבי אוהל' מקצתם מתעסק' או
שותפ' האבין טייל עם אביהם טייל עם אנשים
אחרים אזו האט האב"ד נר' גיפסקנת דאש מן
מאג איין פירוש מאכין להבא אויף התקנה
אמנם אויף עבר קאן מן קיין תקנה ניט מאכין
באשר זיא האבין טענה באם איך העט גיוואשט
דז מוז גאנץ צאלין העט איך עוסק גיוועזין
זעלבן במו"מ בכך זאל באופן זה גיהאלסין
ווערין אותן אנש' מתעסק' כנ"ל שותפ' האבין

הן עם אביהם או עם אחריהם דז זיא ניט בכלל
יושב אוהל זיין אונ' מוזיין הגבי' צאלין
במלואה כשאר ב"ב וכה"ג ווען מן זאלט פינדן
מתעסק' כנ"ל אביו או חמיו דז געבין ליושב
אוהל ממעותיו יותר מן חית למאה דש שנה
אודר זעלט אים דאש שנה געבן שנה מעות דאש
יותר מחית למאה אויז קומט ביחד דש שנה
מוז ער געבן כשאר ב"ב במלואה. גם אותן
אנשים דיא זיך פר שריבן האבין בתנאים
שותפ' צו מאכין עם בניהם הן עצמם או אימנט
דער מיט זיא שותפ' זאל האבין אונ' וואריין
איצינד מוחל זיין כדי להבריח העול מקהל
שן הרשות ביד הגוב' מטיל עליהם חרם או
שבוע צו זיין כפי ראות עיניהם דאש ער עש
ניט טוהט להבריח אונ' כולל זיין דאש ניט
במקום אחר מתנה געבן או זונשטן מבליע
רווחים צו זיין דאש עז יותר אויז טראגין
טוהט אלז חית למאה כל הנ"ל האט קהל שן
געבין ביד הגוב' להחמיר עליהם בכל מיני
חומר' אם יראו בעיניהם שום רמאות. התקנה
הנ"ל חתלתו ך"ח הנ"ל.

נחחדש ⁵⁹ בח"מ דפסח תפ"ד ל'. על סעוד'
החתנה. או קרוב' מאל. או בליל שבת שלפני

המילה צום זכר. ברית מילה. פדיון הבן שענק
וויין. קנס מאל. וכדומה להם. אסור להעלות
על השולחן הסעודה מאכלים כגון קאפונין.
קונפעקטיין מצוקר וכדומה להם. מאנדיל
סארטיין ברונעלין טארטיין. פאלעווען. ופשיטא
שלא לשלוח לב"ב או לנשיהם לביתם. רק על
הזכר מותר לחלק רוזיינין וצוקר כמנהג
הקדמונ'. ומי שיעבור על א' מהתקנות הנ"ל
יהי' אותו הב"ב מוחרס ומנודה מלבד הקנס אשר
יושת עליו מקהל שן.

מחמת ⁶⁰ תתנות וברית מילה. זאל מן פרייאן
כנזכר למטה. על החתנה לראשי הבית זאל מן
פרייאן. חמשה עשר אנשים ונשים. ששה בחורים
וששה בתול'. חוץ אביו ובניו ואב"ד ופ"ה
ונשיהם. וחזן ושמש א'. ומלמד של הדרשן.
ובעל ערך חמשה ועשרים אנשים ונשים. עשרה
בחורים ועשרה בתול'. ותינק ותינוקת בכלל
בחורים ובתול'. חוץ אביו ובניו ואב"ד ופ"ה
ונשיהם וחזן ושמש א' ושלשה לומדי תורה.
ומכל אלף שוק מנדן של הכלה מאג מן אחד פאר
יותר פרייאן. על ברית מילה מן ראשי בית מאג
פרייאן א' מנין אנשים ונש' חוץ אביו ובניו
וסנדק ומוהל' ואב"ד ופ"ה ונשיהם ומילדות.

רכא

60: הקבלה בקובץ מס. 9 דף 43 סעיף ג'

וחזן ושמש א' ומלמד של הילד הדרשן. וחמשה
אנש' עניים או לומדים בלי נשיהם. ובעל
ערך מאג פרייאן חמשה עשר אנשים ונשים חוץ
אביו ובניו וסנדק ומוהל' ואב"ד ופ"ה
ונשיהם ומילד' וחזן ושמש א' ומלמד של הילד
הדרשן. וחמשה אנש' עניים או לומדים בלי
נשיהם. וספרדים הם בכלל המניין הנ"ל. רק
אורחים הבאים ממקומ' אחרים לפי שעה אינם
בכלל המניין הן על החתונה. הן על ברית מילה.

וכדי⁶¹ לעשות חיזוק לתקנות הנ"ל עשו השמש'
רכב שבועה חמורה בלי שום התרה במעמד הקהל ואב"ד
נר' שלא יזמנו א' יותר כפי תיקון הנ"ל ע"כ
יעשו הב"ב צעטיל שלא יהי' אחד יותר מתיקון
הנ"ל ולא יועל שום תחבולה בעולם כי באם
שיראה השמש שיש א' יותר כפי תיקון שלו לא
יזמין כלל. כדי שלא יעבור שבועתו ויאבד
שיר' שלו. ובשביל כך אין צריך הב"ב לחתום
הצעטיל שלו אצל שומר תקנות. וגם נכלל
בשבועה של השמש שמחויב לילך ולהשגיח
ולראות בשעה שהוא מביא הביקסן על הסעודה.
אם יש א' על הסעודה שלא זימון אותו ואז
כשיהי' א' שלא זימון מחויב השמש להגיד תכף
להפ"ח לקנוס אותו עשרה ר"ס ויהי' כמועל
בהקדש אם לא יתן הקנס תכף.

⁶¹ הקבלה בקובץ מס. 9 דף 43 סעיפים ד', ה'

שלא לזמן על סעוד' קרובים מאל. ושענן
 וויין אפי' בחורים ובתול'. כי אם עד שני
 בשני ועד בכלל בקנס עשרה ר"ס לצדקה ויהי'
 כמועל בהקדש אם לא יתן קנס הנ"ל מי
 שיעבור.

רכב

מחמת ⁶² שענקין לאורחים או לחתן וכלה
 מאחר שהוא איבוד ממון שלא לצורך ע"כ להבא
 לשום אדם ניט צו שענקין הן בחול או בשבת.
 אם לא יין תוך צלוחית. וכך משלוח מנות
 בפורים כלל וכלל לגמרי שלא לשלוח
 קומפעקטין. כמפורט תוך החקנות ישנ'.
 ולמוגדר מלתא כל מי שיעבור יפרסמו אותו
 שהוא סרבן ותוך ששה שנ' מיום שיעבור לא
 יצטרפו לשום דבר שבקדושה אפי' לכשר קהל.

רכד

המתנות ⁶³ החתן להכלה לא יהי' יותר שוים
 מעשרה למאה מנדן של הכלה. ובזה יוכלל כל
 המתנות יהי' מה שיהי' תפלה סבלונות איין
 ווארף דרשה שאנק מזמן כתיב' התנאין עד
 לאחר החתנה. והמתנות של הכלה להחתן לא
 יהי' יותר מחמשה למאה מנדן של הכלה. ואסור
 לשני צדדים ליתן שום מתנה מן אבנים טוב'.
 או מרגליות. וטבעת חותם להחתן מותר רק

62: הקבלה בקובץ מס. 9 דף 43 סעיף ו'
 חלק ראשון

63: הקבלה בקובץ הנ"ל דף 44 סעיף ג'

שלא יהי' עם דימאנטיין. וכל המתנות משני צדד' יהי' דוקא מכסף או זהב וכלל וכלל לא משל אבנים טוב' או מרגל' ומי שיעבור על הנ"ל במיזיד הן שיתן יותר ממתנות מערך הכלה. או שיתן אבנים טוב' או מרגל'. מוקדש' לצדקה ואסורית⁶⁴ שהנאה וכאלו מועל' בהקדש. ורשות לגבאים דצדקה לחבוע ממנו בחוב גמור והתקנות מן המתנות הנ"ל יהי' חל מן י' דלמטה ולא על הצדד' שכבר התקשרו בחנאים כפי קח' [קשר תנאים] שיש להם.

והתקנה⁶⁴ זו נאמרה דוקא מי שדר פה. אבל אם החתן או הכלה דרים במקומ' אחרים אע"פ שהתנה יה' בכאן ויה' דרים בכאן ושולחים מתנות ממקומ' אחרים לכאן מותרים לקבלם הן יותר מיוד' והיא' למאה הן אבנים טוב'. אבל מכאן אסור לשלוח למקומ' אחרים כנ"ל.

65
אודת התקנה מ"ח בדף ט'.
נתחדש היום ביום ה"א כ"ד סיון תק"ד לפ"ק.
בוועד הקהל בצירוף האב"ד נרו והגובים דש
ב"ב וועלכי חזקת ק"ק אלטונא האבין וגם
חזקת ק"ק המבורג או וואנזיבעק. זאלין אך
ווען זונשטיין ניקש אויף איהנן צו זאגין

⁶⁴ הקבלה בקובץ מס. 9 דף 44-א'
⁶⁵ הוספה זו משלימה סימן מח לעיל

איז או פר פאלט לכשירי הקהל תוך הקלפי קומן
מלבד צו קייזן התמניות שבעולם בקהלותינו.
חוץ מהורר אפרים בר אברהם לוי. וועלכר
שויזן מכמה שנים ע"פ הסכמות הקהל באותן
השנים להתמניות קומן קענין זעלביגר קאן
כל התמניות בקהלותינו אך האביזן בתנאי זוא
לאנג מהורר אפרים הנ"ל באלטונא קובע דירחו
איזט ומכלל הן נשמע הלאו. וההסכמה בשביל
מהורר אפר' הנ"ל להתמניות הטעם כיון שעלה
שוב לא ירד. וכל פרנס החדש דער דא פר
ברענגט יותר מחקנה הנ"ל משנה צו זייזן. יתן
מאה ר"ט קנס חצי לאדונינו המלך יר"ה והחצי
לצדקה.

יחזקאל בית קאצנאלנבוגן
באסיפ' קפ"ו שן והגוב'

להלן כמה החלטות הרשומות בקובץ מס' 9 אחרי
כ"י אא ואשר לא נכללו כהוספות בכ"י אב

דף 34 [החלטה שניה]

בהסכמת הקהל. מאחר גדול רעש מלחמה לע"ע איז
כידוע לכל. וכך העט מן פרמלגירט דש ביום א'
אחר שבת נחמו הבא על"ס זאל מן קהל מברר זיין
כנהוג. כפי תיקון הקהל. יום א' ג' תמוז ת"ס ל'.
ובתוך זה זמן הגובי' והגבאי' וכל
התמנות הקהל איר עמטה אין אכט צו נעמן כמקדם
ובאם שיתרשלו הרשות לפ"ו לכוף ולנגוש בקנסיס
למי שיסרב נגד הקהל. יום הנ"ל.

בער כהן פ"ה
פנחס זליקמן נארדן
ישראל פערשט
חיים קליעף
מאיר העקשיר
מנהם מן במבורק
מרדכי כהן
יששכר כהן
אלחנן בן א"מ מוהר"ר יעקב משה אלפרין
מיכל מעלהויזן
בענדיט לויין
יהודא די' בן לא"מ מהור"ר בענדיט שליט

דף 35

בהסכמת שלש קהלות נעשו תקנות פרטות וויא פולגט.
ראשון זול קיין איש או אשה בחור או בתולה יהי'
מי שיהי' זאל ניט גיין אין קיין אופרא. קומעדיא.

פאפין בודיין. הן בחול או שבת וי"ט בקנס עשרה
ר"ט. אך לגמרי ניט אין קאריאליין צו פאריין בקנס
הנ"ל. אך ניט שפאציריין צו פאריין אין קוטשיין
ביום אידם שלהם בבתי משתאות שלהם הן איש או
אשה בחור או בתולה בקנס הנ"ל. ומ"ש ניט שפאצירין
צו רייטן הן ביום איד שלהם או שלא ביום אידם
בקנס הנ"ל. אכן אין איין אופנן וואגין מג מן
ביום איד שלהם פאריין לאלטונא או לוונזיבק בבתי
משתאות רק ניט אין זונשטן בתי משתאות וועלכי חוץ
לאלטונא או חוץ לוונזיבק זיינן. אונ' לגמרי קיין
כלי זמרים אונ' קונשט פייפרש אצלם צו הביין. אך
זול קיין נער או בתולה אין גרינן גיין בקנס הנ"ל.
ומי שיעבור על זה יתן קנס עשרה ר"ט קודם מנחה
באותו יום שיעבור. ומי שלא ישלם קודם מנחה זאל
מן איס מחרים זיין אונ' זוא לנג בחרם בלייבן
ביז ער הקנס גצאלט הוט. גם זול זיך מהיום והלאה
קיין איש או אשה בחור או בתולה יהי' מי שיהי'
ארוועגין צו שפיליין. הן קרטיין. בינכר. דאמין
ברעט שפיל. קיגל. אודר זונשטן שפיליין. זיא
מאגין נאמין הביין וויא זיא וואליין מלבד
שאכטצהאבי'. הן בקאפע הויז הן בשאר בתים.
באיזה מקום שיהי' בקנס שלושים ר"ט. ומלבד זו
ווערט מן איהם חרפות וביושים אן טואן. אונ'
עמו נוהג זיין כפי תיקון. דש ער צו קיין התמנות
זול קומן אפילו לכשרי הקהל. מלבד חנוכה ופורים
ושני פרסאות מכאן מג מן שפיליין. אך ווערט קיין

ב"ב זייני קינדר לוזיך לערינגן סאנצין אצל סאנץ
מיינשטר. הן נערים או בתולות. ומ"ש משרתת או
משרתים בקנס שלושים ר"ס ובכפיות חרם כנ"ל. אונ'
אורחים אונ' משרתת או משרתים ווערט מאן מיד
מקהלות הנ"ל יאגיך אונ' מחרים זייך. אונ' זיא
לגמרי ניט ווידר בקהלתינו צו קומן באיזה אופן
יהי' מה שיהי'. גם זול קייך ב"ב קייך קינד ניט
לוזיך מל זייך בבה"כ בהמבורג אם לא בביתו. אונ'
ווער בביתו קייך מקום דר צו הוט זול לוזיך מל
זייך בבית שכינו. ובאם ער בבית שכנו ג"כ ניט
קן מל זייך מוז ער רשות נעמיך מפ"ה של אותו
קהלה. וויא ער זיך פר הלטיך זול. כל הנ"ל נעשה
בהסכמת שלש קהלות ויקויים בכל תוקף ועוז הסכמת
תקנות העשויך בישראל בכל חומרת שבעולם עד שיחאסף
הברורים מקהלות הנ"ל כפי הפסק ואז רשות להם
להוסיף או לגרוע מתקנת הנ"ל. היום יום א' ק"ב
תמוז תס"ו ל'. איס דב"ח דק יום הנ"ל. ⁶⁶

עזרא יעקב בן ז"ל
ליפמן פאלק . . .
ליפמן בר משה ז"ל

מרדכי כהן פ"ה
יששכר בער כהן
אלחנן הענלי
ישראל פערשט
יחיאל בן לא"א יוסף ז"ל
אלי' ווינר סגל
יששכר כהן
יואל שוך

עד כאן העחק מגוף ההסכמה מלה במלה. או שלא
ביו הק"דק.⁶⁷

דף 35 א

הערט צו כל הקהל הקודש דעם נאך כמה וכמה פעמ' מכריז ברב' גוועזיין. וועגיין שפיליין בעונש' וקנס' אויש גרופיין אונ' אב זונדרליך אויש גרופיין בייא קייין יולדת צו שפיליין. נוא קומט קהל שן איין ערפארונג דש זיך דער עולם ניט משגיח איז דראן. ונעשה להם כהיתר בייא יולדת צו שפיליין. ע"כ למיגדר מילת' ולהורא' שעה הצריכה לכך איז מן היר מיט מכריז ברב' בחרם הגדול דש מן בייא קייין יולדת זאל שפיליין אם לא בשעת היתר. דש מן שפיליין מאג כגון בזמן חנוכה ופורי'. אונ' באם המצא תמצא דש איינר ווערט עובר זיין ווערט מן דען בעל בית אך דיא אשה. אך דיא וורטרן קנסן גלייך איין עובר חרם גבירט. אונ' דען בעל בית ואשה. או' זעלבגי נש' מיט גשפילט האבן ווערט מן מפרסם ברבי' זיין וכל העם ישמעו ויראו. והאיסור חרם הנ"ל איז חל הן על נש' דיא שפיליין אצל יולדת מקהילתינו. או אצל יולדת של קהל המבורג או וונזיבעק. נעשה בהסכמה אצל וועד הקהל שן כ"ח חשוך תס"ט ל'.

67 פירוש המלים: "או שלא ביו הק"דק" אינו מובן.

יהודא די' ליב הלבפשטט פ"ה
בער כהן
מרדכי כהן
מיכל מעלהויזן
יואל שוך
פסח הלבפשטט
יששכר בער קליעף

68

דף 36

כהיום י' א' ראש תודש תמוז תעויו ל'. איז גשלאסיין
אצל האלופי' פרנסי' ומנהיגי' דשלש קהלות יצו'.
דאש מן זאל דינגן איין שומר. דער זאל שטיאן
אין דער גאס כאן המבורג ביום א' אודר אנדרי
טעג פון חגה. דז קיינר זאל אן דיא עקין שטיאן.
הן בעלי בתים דקהלתינו אודר פרעמדי. ובאם
דער שומר היישט אוועק גיאן אונ' וואלט ניס
ציית זיין זוא מוז ער תכף קנס געבן אחד מארק.
אונ' זיין פרנס איז מחוייב דש קנס הנ"ל תכף
גובה צו זיין בכפי' קודם מנחה. אך באשר חדשים
מקרוב באו דאש זיך היר וועלכי בזעצין מיט
ווייבר אונ' קינדר זונדר חזקת הקהלה יצו' האביין.
אונ' זיינן מקפח פרנסות מבני קהלתינו יצו'.
בכך איז אך גשלאסיין בשלוס הנ"ל הי' י' הנ"ל דאז
מן זאל שטעלין ממונים משלש קהלות דיא מהיום
ולהבא זאלין השגחה פרטיות דרויף האבען. דאש זיך

68 בדף 36 נרשמות שתי החלטות זהות - פרט למשפט
אחד - של קהלת המבורג ושל קהלת וונסבק. להלן
נדפס רק הנוסח של המבורג. החתימות של פרנסי
וונסבק נוספו בסוגרים.

קיינר זאל ניט בזעצין דער ניט חזקת הקהלה האט.
אונ' וועלכי זיך ביז דאטה זונדר רצון הקהל' הביך
בזעצט. פון היר אוועק צו שאפין דאש זעלביגי
גלייכן יונגן אודר בהעלפר' דיא היר בפונדן ווערן.
זונדר דאש זיא איין שירות האבין. ניט היר גלאזין
ווערן זאלין. ובאם איינר פון דיא יונגן אודר
בהעלפר' הנ"ל ווערט איין תירץ געבין דאש ער איין
שירות האט אצל ב"ב דקהלתינו איז הב"ב מחויב מקבל
בחרם צו זיין דאש עש אמת איז מה שמרוויח דען ב"ב
גיהערט. אונ' אלז וואש דעם בהעלפר אודר יונג צו
קומט יהי' מה שיהי' איז הב"ב הנ"ל מחויב מוציא
אויף אים צו זיין כדי ניקש מוטל זאל זיין על קהל
שן. אך איז מן מודיע מאחר דאש מן אלי חודש אן דיא
זעלביגי דיא דא פלעגין אום צו גיאן איר מעות גיבט
וועלכי כאן וואונהפטיג זיין. אונ' קייני אורחים
כאן ווייטר בלייבן זאלין. ע"כ ווער איינס עני
המחזיר על הפתחי' איזט עטוואש געבין ווערט. זאל
מוזין בלי תירץ ואמתלא קנס געבין ארבעה ר"ס.
מלבד ⁶⁹ עניי' דקהלתינו מותר מחזיר על פתחים
צו זיין אונ' קהל שן האט שומרי' דרויף גשטעלט
דיא עש באבאכטיין זעלין. אך בהסכמת הגאון אב"ד
יצו' באם משרתת בתולה או בעולה זאלטי הרה
לזנונים וועריין. דש משלש קהל' קיין פרוטה דרויף
מוציא זאלין זיין. מאג דרויף ענטשטיאן. יהי' מה
שיהי' אשר אין להעלו' על הנייר. אך איז גשלאסין

69 המשפט: "מלבד... צו זיין" חסר בנוסח וונסבק.

בשלוס הנ"ל י' הנ"ל. דש מהיום והלאה קייני אורחי' אין המבורג זאלין אין גלאזין וועריין. אם לא איין עני הגון מפורסם בתורה או בשליחות ע"י איזה רשות פרנס הדר בהמבורג. רק זאלין אין אלטונה אפ גיפערטיגט וועריין. דז זעלביגי גלייכן איטלכס אורח זיין פלעטיין מעות כנהוג ע"י ממונה משלש קהל' יצו'. אך זאל מן כרוז טוהן בכל בתי כנסיות דקהלתינו יצו' דש קיינה פון שלאף שטעטר זאל דערפין אויף האלטיין איין אורח לינת לילה צו געבן זונדר רשות פון פרנס החודש דקהלתינו.

[חתימות פרנסי וונסבק:]	משה גאלט שמיט פ"ה
אברהם בר משה סגל ז"ל פ"ה	ליפמן בר משה ז"ל
בנימין וואלף בן מהורר	שמשון הילדוסום
ליב זצ"ל	

העתק או' באות מגוף הכתב פ"ו דק"ק המבורג
(וואנזיבעק) שחתמו תחת הכתב הנ"ל בחתימ'
ידיהם ממש.

אפ

שרידים מהקנות ישנות של ק"ק אלטונה

הנמצאים בקובץ מס. 13, דפים 115, 116, ובקובץ מס. 14, דפים 12-א - 17-א.

השרידים בקובץ מס. 13: 70.

דף 115

א - הוספה ט"ו כסלו תל"ו לפ"ק
מי שיכניס ס"ת להיכל ורצונו שהש"ץ
יקרא בה מידי שבת ושבת [ו שנה] תמימה יתן
עשרה ר"ט לצדקה. ואחד ר"ט לחזן דמתא.
מחמת ס"ת לשאל איך מנהגה בשארי קהילות
גדולות אם יש [להן] ס"ת. או רק יחידיים
שאינם של הקהל.

ב

לא יקח אדם אחד מצות הגבהה וגלילה כאחת
הן שקנה לעצמו או שכבדוהו אחרים בקנס
ליטרה שעוה לצדקה.

ג

מי שיהיה לו מצות הגבהה אל יפתח הס"ת
יותר משלשה עמו [דים] בקנס ליטר' שעוה
לצדקה.

70: שני הדפים 115 ו-116 בקובץ זה ניזקו
קשה בשוליים. בדף 116 חסר בגלל זה
מיספור הסימנים וגם מהנוסח בהתחלת
השורות. מיספור הסימנים והשלמות
משוערות נוספו בסוגריים מרובעים.

אפ

ד

הוספה בס' ד' עיין בדף טו בדף ראשון 71

אם יהיה נשואין בשבת רשות לאבי החתן או לאבי הכלה [להוסיף] ששה גברי מלבד החתן ואם יהא החתונה בחול אזי לו רשות [להוסיף] בשבת אחר החתונה רק שלשה גברי וכך לבר מצוה יוכל אבי הבן להוסיף שלשה גברי ובשיל כל [אחד] שהוסיף כנ"ל יתן בעד כל אחד שני שי' לצדקה. ואם יוסיף [יותר] כנ"ל יתן קנס א' ר"ט לצדקה בעד כל אחד שיוסיף על התק[וּן].

ה

לא יקנה בעל בית אחד סגן עם מי שאין לו חזקת הקהלה [בין בשבת] וי"ט בין בר"ה וי"כ. בקנס לבעל בית א' ר"ט לצדקה.

ו

אם יהיו חיובים או נדרים רשות לבעל סגן להוסיף ב[מספר] השבעה. וצריך השמש להודיע לקהל החיובים והנדרים [קודם] שיתחיל להכריז הסגן.

דף 116

[ז]

אם יהיה ברית מילה ביום ו"ו וכל שכן בשבת אזי הסדק והמוהל ובעל [ה] ברית הם חיובים באותו שבת וכך מי שאין לו חזקת הקהלה רק אם הוא סנדק או מוהל אצל בעל בית שיש לו

71: הדף הנזכר לא נשתמר.

אפ

חזקת הקהלה אזי הם חיובים לקראתם בתורה.

[ח]

[בעל] בית שתצא אשתו לבה"כ בשבת אחר לידתה
אפ יש לו חזקת [הקה] לה אזי הוא חיוב לקראתו
בתורה. וכן אירע לבעל בית יום [שמת] בו
אביו או אמו בשבת אזי הוא ג"כ חיוב לקראתו
בתורה. [א...א] אירע לבעל בית שהוא אחד
מן הארבע שחיבים להודות ונמנים [א...].
חולה ונתרפא. יורדי ים. יוצא מבית האסור.
הולכי מדברות. [א...]. המה חיובים. ואם עלה
כבר באיזו בה"כ. אזי אינו חיוב. [כל הנ"ל]
דוקא לב"ב ולא למי שאין לו חזקת הקהלה.
בקנס לבעל סגן א' [ר"ט ל] צדקה. ... כסלו
תל"א נוסף על זה באם שיזדמן שיבאו או
ש[יהיה] תורם ביום הכניסה אזי מחויבי'
לקנותו שלישה או כהן יקנה [כהן] ביום
הכניסה ולא יהיה חיוב בשבת.

[ט]

[אם] אשת ב"ב שיש לו חזקת הקהלה או אשת
ב"ב שאין לו חזקת הקהלה [באה ל] בה"כ
בשבת אחר לידתה מחויב הב"ב ליתן לחזן ח'
שיל' [שמים] בצאתם והש"ץ ינגן לילדת
קרא לשמש וכו'. אף [מי שלא ילכו] לבה"כ
באלטונא אפילו הכי מחויבי' ליתן לחזן
[שמ]נה שי'.

אפ

[י]

[מי שבא מ] מערכי מלחמה לא יקראנה בתורה
הן קרוביו הן אחר אם לא [פ...]. בל השובה
בקנס שני ר"ט לצדקה. ומי שבא ממערכי
מלחמה [ומרקטנ] דר בכלל הם פסולים לעדות
ולשבועה עד שיקבלו תשובה. ומי שיקרא לו
לתורה. או יכבד לו מצוה בבה"כ קודם
התחלת [.....]. לצדקה ל"ט מרק ליבש בלי
מחילה.

השרידים בקובץ מס. 14, דפים 12א-14 :

חדשים גם ישנים דודי צפנתי לך

הוספה על סי' ז' ועל סי' ח' איזה מן
החיובי' קודם זה לזה.

אם יהיו שני כוהנים או לויים או יותר שהם
חיובי' ואז ינהגו כן יולדות קודם. ואח"כ
בר מצוה. ואח"כ יאר צייט. ואח"כ הסנדק.
ואח"כ המוהל. ואח"כ בעל ברית. ואח"כ
החתן. וא"כ כל חיים יודוך סלה שוים. וכל
החיובי' שהם שוים יטילו גורל בניהם
לפני פרנס החדש. ומי שלא יוכל לעלות
למנין סייגן יוכל לקנות אחרון או מפטיר.

סימן זה נעשה תחת סי' כ"ה שנתבטל כסליו
ת"ו.

המצות יקנה כל אחד כפי רצונו. והגובי'
יגבאו שמונה שי' מכל מאה ר"ט מכל ב"ב

אפ

לפי ערך ממון. והגובי' יתנו לגבאי דצדקה על ארבע חלקים לכל רביעית שנה חלק אחד: והמצות מעות יגבאו הגבאים. ואם כל הנ"ל לא יספיק לצורך העניינים יהיה הכל לעולם יגבות לפי ערך ממון: וכל מי שיקח סיגן או הפטורה לפי ערכו כפי תיקון הקהל יכתבו הגובים מה שמחוייב ליתן נוסף על שמונה שי' שמחוייב ליתן מערכו הנ"ל.

נוסף על סי' כ"א כסליו תל"ו ונוסף ג"כ על סימנים מ"ג ומ"ד.

הגובים גם הגבאים יש להם רשות להכריז ב"ב ובאם שיהיה אותו ב"ב באיסו' שמונה ימי' רשות לשלשה גובים או לשלשה הגבאי' לגרות לו בבה"כ שהוא מובדל ומופרש כדין מוחרם. וצריך כל אחד להרחיק מד' אמות שלו. ואסור לו לילך לבה"כ. ויתן לכל לילה שהוא באיסור ח' שי'. וכל לילה שהוא מופרש יתן לכל לילה אחד ר"ט. ואל יקראו לשום אדם שהוא מופרש. עד שיסכימו השלשה גובי' או השלשה גבאי צדקה. ואם אל יהיה גובאי' או הגבאי' יחד יצטרפו פרנסי' עמהם. עד שיהיה דוקה ג' הסכמות. ומי שידבר עמו בלי רשות יתן קנס ארבע ר"ט העובר לכל פעם שיעבור. ואם יעבור יותר רשות לפרנסי' עם מנהיגי' לקונסו לפי ראות עיניהם. ג"ץ וגם גובאים יהיה כל אחד בערכו ארבע אלפי' מרק וגובי' וגבאי צדקה אחד באלטונא יהיה בערכו אלף מרק. הגבאי לא יהיה רשות

ליתן לאורח צידה לדרך עד שיהיה לו כתב מהגבאי של הפלעטין שם האורח וזמן שיכתוב הכתב והגבאי דצדקה יתנו חשבון. לרואי חשבונות דוקא באלו הכתבי מגבאי דפלעטין.

נוסף על סי' ע"ג כסליו תל"ו.
כל פרנס החדש שיתאחר בוועד חצי שעה יתן קנס א' ר" ושאר פרנסי וטובי ומנהיגי שיתאחרו חצי שעה לאחר שהיה הפ"ה בבית הוועד יתנו קנס חצי ר"ט. וזה תיקון דוקא ביום א'. ובכל ימות השבוע יתנו קנס החצי מהנ"ל. ובתנאי שהפ"ה יודיע למנהיגים לילה שלפניו. אם יחפוץ ב"ב שילך הפ"ה עמו להשרה מחוייב לילך בקנס שמונה ר"ט. ואם הפ"ה לא יוכל לילך מחוייב הפ"ה שלאחריו בקנס הנ"ל.

נוסף על סי' ס"ד כסליו תל"ו.
מי שיעשה חתונה יוכל להזמין בליל לפני החופה כל בחור ובתולה מכל ב"ב שיזמין בליל החופה וכל הקרובים משני הצדדי' שהם פסולי דאורייתא ב"ב ואשתו וכ"ב ובחורים הלומדים בישיבה. ובליל החופה יוכל להזמין חמשים ב"ב ונשותיהם ואב"ד ואשתו חזן ושמש ונשותיהן ושבעה עניים ונשותיהן ועשרה בחורים ועשרה בתולות דוקא מאותן ב"ב שהזמין ליל חופה. ואם הב"ב או אשתו אין כאן או חולה או אבל ח"ו יוכל להזמין במקומו אחר: זה הכלל שיוכל להזמין

אפ

חמשים זוגות חוץ מאב"ד חזן ושמש ונשותיהן
ושבעה עניי' ונשותיהן: ראשון בראשון ושני
בשני יוכל להזמין ליל החופה כל ב"ב. וכל
ב"ב שישלח אחד מבניו ובנותיו אפילו קטני'
בלי קרואים יתן קנס מכ"א ב' ר"ט אם לא
תינוק היונק: ובלייל ראשון של החופה יוכל
להזמין עשרה משרות.

גם לא ישבו הכלה לדרושה או לברכת המזון.
לא ישב ב"ב לסעודה זונדר אן גירופן בקנס
א' ר"ט.

וכל ב"ב שאין בערכו יותר מאלף ר"ט יוכל
להזמין שלשים ב"ב עם נשותיהן עם הקרובים
כנ"ל. וג' עניי' ואב"ד חזן ושמש ונשותיהן
גם אורחים הם חוץ.

לברית מילה ארבעים ב"ב אנשים ונשותיהן
ד' עניי' ונשותיהן ואב"ד חזן ושמש ונשותיהן
גם אורחים הם חוץ ומלמדים וספרדי המבורגר
וונזיבעקר נקראים תושבים וראשון בראשון
ושני בשני יכולי' להזמין עם כ"ב ב"ב. ומי
שבערכו רק אלף ר"ט יוכל להזמין החצי מהנ"ל.
ולבר מצוה ארבעי' אנשי' ב"ב ולא נשים.

ואיש עני שאין לו ערך ואפילו אורח לחתונה
עשרים ב"ב ונשותיהן וקורבי פסולי דאורייתא
יוכל להזמין כ"ב ב"ב ליל שלפני חתונה: וליל
החופה עשרים ב"ב ונשותיהן. חמשה בחורים
וחמשה בתולו' וראשון בראשון עם כ"ב ב"ב.

ולברית מילה לאיש עני חמשה עשר ב"ב
ונשותיהן חוץ אב"ד חזן ושמש. וחזן ושמש

אפ

שיעשו חתונה וברית מילה כמו ב"ב עד אלף
ר"ט לכל פרטי דיניהם: והצעטיל יחתום
שומרי תקנות: ושמש לא יקח הצעטיל מן הב"ב
יהיה מי שיהיה עד שראו שומרי תקנות שהזמין
כראוי ויחתום הצעטיל.

קוליטשין ושמלץ קוכין אסורים לחתונה וברית
מילה ושול גנג להכלה ולילדות. רק מותר
למוציא לחתונה ולברית מילה. תכף אחר האכילה
של סעודת מצוה מחוייב הבעל סעודה לכבד
ולזמן ברכת המזון בקנס שני ר"ט. הבעל זכר
יתן על השלחן מיני פירות אגוזים וקטניות
וצוקר מנדלין ורוזיני. אם רוצה ליתן אל
יעמד על שלחן רק יחלק.

הוספה על סי' פ"ג כסליו תל"ו.

מיטשן גולדין שטיק זילבר שטיק וויא דיא
לעט טראגין מוזין זיא טראגין משך שתי שני'
מהיום.

ולאחר שתי שני' זאל קיין גאלד זילבר שטיק
אוך ברייטה קנטין ניט צו טראגין. רק מיטשין
של משי מיט כסף או זהב קנטין שני אצבעות
ברייט פעם אחת על המיטש. גם אחד ליטשן של
כסף או של זהב. אך קיין צאביל או מרדיר.
אן בופיל מיטש צו טראגן. אך קיין פוטר
ווערק קרעגין ניט. אך קיין ענגלישי שרפן
אום הלז. אך כלל דיא רעקליך פון ווילן הן
ישני' או חדשי' ניט לענגיר פון דר קנעפ אן
רק ג' רביעי' בראבנדיש וונשטשי' גם

אפ

משרתות. ובגדי משי שחור רק חצי אמה מן
הקנעפ. אך יאקין כלל ניט פון סמוט אודר
אטליס אך קיין קנטין אום דיא רעקליכר אודר
יאקין ארום צו זעצין אך קיין צאביל או
מרדיר או לוקס קיין אשה אונטר פוטרן. אודר
אפילו אויף שלעג צו טראגין. אך נשים אין
דיא נעט נישט אין צן ליגן פון אנדרי קלעריין.
אך נשים ובתולות רק השניר אום איין ראק
ארום שני אצבעות ברייט. א' פעם ארום או ג'
פעם מאג ביתד א' רביעי בראון נדיש ברייט
זיין אך נשים ובתולות כלל קיין קלערטי שיא
אודר טופלין צו טראגין. אך קיין לעכירדיגי
שיא. רק בתולות מעגין שחור לעכדיגי שוא
טראגין.

טפורט פר נשים אסור ולבתולות מותר. שורץ
טוכר אובן קיין קנטין אך איניווינג קיין
ביני ווארק צו טראגן. בתולות ווען זיא
גיהן צום טנץ או על החתונה אודר אי
ציראט האבן אן גיצאגן זאלין ניט אויף דיא
גסען בלויס גיהן, רק שורץ אונ' רעגין
קלייד על הרחוב אן ציהן.

אך כלל קיין נייאי מודא זיך קיינר דר
וועגין. הן איש ואשה בחור או בתולה אן צו
נעמן. זוא אבר זולכיש גישעהן זאלטי זאלין
דיא שומרי תקנות זעלכיש קהל אן טראגן אזי
מוז קהל דיא שומרי תקנות ביא זיך זעטצין
דיא דא זענין אונ' איין תקון דרויף מכין
תוך מע"ל בקנס לפ"ה דער אש ניט פאר שטעלין

אפ

ווערט.

קורנעטיין אסור לנשים ולא לבתולות.

הוספה על סי' כ"ז.

אם אירע שישלח הגבאי הפלעטיין לב"ב אחד עשרה פלעטיין בפעם אחת הן בשבת וי"ט או בחול מחוייב אן צו נעמיין בקנס כפי התקון הקהל יצו'.

הוספה שנת כסליו תל"ו.

מחמת שטרות או חלופים. או פסקים שאינן נרשמים בפנקס הקהל יהיו בתוקפן כפי הדין. הן ישנים הן חדשים עד שלשה שנים. ואם אל יתבע תוך זמן הנ"ל אזי הרשות ביד אב"ד ופרנסי' וטובים להפוך השבועה על שכנגדו לפי ראות עיניהם או לא להפוך. אבל אם בא לאב"ד ויזמין בעל דברו או יעשה התראה לבעל דברו אזי יש לו זמן עוד שתי שנים. אבל האב"ד ירשום על השטר או החלוף שעשה התראה. ואז השטר בתוקפו.

קובץ מס. 14, דפים 14א-17א:

אפ

כל התקנות הנזכר למטה הן תקנות חדשים
הנעשים כסליו תל"ו לפ"ק השייכים
לתקנות הנ"ל

צט

בראש השנה ופורי' אל יחזרו האורחים על
הפתחים, נגד זה מחוייב כל ב"ב מן שלש
מאות ר"ט עד אלף ר"ט ליתן לכל האורח
ג"פ. מאלף עד שלשה אלפי' ר"ט לא' ו"פ.
משלשה אלפי' עד עשרת אלפי' לכל אורח
ט"פ. מעשרת אלפי' ויותר לכל אורח אחד
שילינג. והפרנסי' יתמנו שלשה אנשים מב"ב
שלנו שיתבעו המעות מן הב"ב מקהילתינו
והם יחלקו המעות הנ"ל לאורחים תיכף לפי
ראות עיניהם. ואח"כ יתנו הגבאי צדקה
להאורחים צדה לדרך.
הכנסת כלה עד שלישי בשלישי ועד בכלל
עם אב או אם הכלה מחוייבי' הפרנסי'
וטובי' בצירוף אב"ד לעשות ערך לקרוביו
כפי הברכה וכפי הקורבה ומחוייב לעשות
כפיות להוציא מכל אחד תוך שלשה ימי' מה
שיעריכו אותו יהיה מי שיהיה ולצורכי
מזונות כפי ראות עיניהם.

ק

כל ב"ב שיש בערכו אלף מרק ומכל שכן יותר
מחוייב לשלוח ר"ה ופורים לאב"ד וחזן
מתנה הגונה כפי ברכתו.
מחבר חדש יתן להחזן חצי ר"ט ומורינו א'

ר"ט כשקורא אותם בתורה. כל הנדרים בש"ת
בהמבורג י'תן לחזן דמתא באלטונא החצי
דבאלטונא שני חלקי'.

קא

וביום הכפורי' יעשה הש"ץ מי שברך לאב"ד
ופרנסי' וטובי' יחד ואח"כ מי שברך לכל
הקהל והאורחי'.

הש"ץ ינגן בשבתות שני נגונים חוץ אב הרחמי'
ובימי' טובי' שלשה נגונים ולחזן אורח כפל.
ואל יהיה להקהל שום וועד כלל בב"ה. ואם
אירע איזה דבר בבה"כ יוועדו אחר יציאת
מבית הכנסת מפני טורח הקהל.

קב

הפרנסי' יתמנו בכל בית הכנסת וגם באלטונא
שיכתוב כל המצות בכל מש"ק או מוצאי ימי'
טובי' מי שקנה המצות ויתנו הכתב ליד ג"צ:
והג"צ יקנה פנקס חדש וירשום כל א' המצוה
שקנה על דף שלו ויכתב בו הפרשה שקנה בו.

קג

הפרנסי' וטובי' יכתבו בפנקס שלהם כל הגביאה
שגבאו הגובים בכל שנה ושנה. גם יקנו הפרנסי'
פנקס חדש שיכתבו בו כל הקנסות ופסקי' וכל
הכנסות השייכים להקהל יצו' וכל פה"ח יביא
הפנקס לבית הוועד הקהל. ומה שנכתב באותו
פנקס אל ישנה.

קד

אל יהיה שום אחד פרנס או טובי עד שיהיה קודם גובאי או עקור קהל או גבאי צדקה. אם יהיה לאחד דיעות לפרנס ולא יהיה פרנס וגם יהיה לו דיעות לטובי עכ"פ תוך מאתים מנה ע"כ יחשב הדיעו' של פרנס ויצירוף לדיעות להיות טובי. אבל הפרנס קודם לטובי ואפילו שאם יהיה לטובי יותר דעות מהפרנס לא יוכל לדחות אותו משום קורבו. כל מי שיבורר פרנס מחדש יתן לסעודת הקהל ארבע ר"ט וטובי הקהל ב' ר"ט וגובאי א' ר"ט ועיקור קהל א' ר"ט. וכשר קהל חצי ר"ט וג"צ א' ר"ט.

קה

אם יעשה שום אדם איזה איסור יהיה מי שיהיה והאב"ד יגיד לפרנסי' וטובי' לקונסו והם יתרשלו אפי' רשות לאב"ד לבד לקונסו לבנין ב"ה עד ארבעה ר"ט: וה"ה אם יעשו שום אדם אזי אפקרותו לפני אב"ד... יהיה ג"כ כנ"ל ואם יאמר אדם אלך חוץ לשיטה לפני האב"ד והקהל רשות להם לקונסו תיכף לבב"ה ארבע ר"ט.

קו

אם יש להקהל איזה דין עם יחיד לקונסו ממון או לעשות לו חרפות ובייושי' עד חמשים מוק. רשות להקהל בצירוף האב"ד לקונסו. אבל אם

אפ

יש בערכן של אותו יחיד מב אלפי ' ר"ט
ולמטה יוכלים לקונסו כ"ה מרק. ואם הקהל
רוצים לקונסו יותר יהיה לנו התיקון כפי
התיקון שיש בק"ק מִיץ.

קז

אל ישכור אדם מלמד או משרת או משרתות שהיה
כופרים או יצא עליהם שום שם רע: ואל ישכור
שום אדם אשה בעלת בעל או עגונה בקנס
חמשים ר"ט חצי לצדקה וחצי להשררה יר"ה
ואותן ב"ב שהישכירו נשים כנ"ל מחוייבי'
לסלקם ולפוטרים נגד זמן הקיץ הבע"ל.
והמשרתות יכנלין לשכור את עצמן כל חצי
שנה למי שירצה ואם היתה משרתות שלשה
שנים רצופים אחרונים אצל ב"ב שלנו
מחוייבי' הקהל יצ"ו לעשות להם נדובה
בב"ה.

ואל ישכור שום ב"ב לצורכי משא ומתן רק
משרת אחד. אבל לעשות לצורכי הבית יכול
לשכור עוד אחד ובקנס עשרים ר"ט לב"ב
שאותו משרת לא יעשו שום משא ומתן בעולם.
ובתנאי זה שיסכמו המבורגר וואנזיבקר עם
תיקון זה.

קח

מי שיסע מהקהלה לדור בעיר אחרת ישבע שד"א
על ערכו ויתן לקהל כפי תיקון הקהלה.
מי שיעקור דירתו מכאן מחוייב לשלם מכל
מאה כפי תיקון ישן. ועל החצי האחרת יעמיד

אפ

ערב מספיק לקהל על שלשה שנים. והערבים
יכתבו ויחתמו בפנקס הגובי' .
מי שיבא להקהל לעזוב הקהלה: ואח"כ יחרוט
ולא יסע מכאן תוך שנה יתן לקהל אחד ממאה.
מי שיעשה פליטה אם יחפוץ הב"ח ליקרא לו
לחרם אזי יקראו לו תכף. ואם יסדר לבעל חובו
הוא פטור מחרם.
ב"ב שדר שנה בקהלה אחרת מחוייב לשלוח ערכתו
לכאן בחתימת הנאמנים בקהלתו. ואם לא ישלח
ערכתו לכאן תוך שלשה שנים יכריזו אותו בחרם.

קט

מי שיתן קנס ארבעים ר"ט עבור שאל יהיה פרנס
אזי יבררו אותן שבעה כשרים הקהל שבשנה זו
בהעלם אחד תיכף ומיד פרנס אחר.
ואם יאמר במעמד הקהל אפילו אל יהיו כולם
יחד יאמר שני פעמים שיתן ארבעים ר"ט
אזי לא יוכל לחזור רק מחוייב ליתן תיכף
ארבעי' ר"ט ומסולק מפרנסתו.
מחתנים הנשואי' זה לזה דהיינו אבי החתן ואבי
הכלה וגם שני בשני תרי בעל אל יהיו יחד
פרנסי' וטובי' .

קי

הפרנסים והקהל ישנים וגם חדשים נותנים רשות
לגובים ולפרנס החדש לקנות הנחלה הידוע להם
לב"ע.

הפרנסי' יכללו בשבועה תכף כשיהיה שלו'

אפ

במדינה זו שיעשו גמר מחמת מקומות דבה"כ
חדשה הן לדין הן לפשרה.

קיא

השמש אל ישהה בידו מעות הגובי' או הגבאים
יותר מעת לעת באיבוד השמשות. והשמש אל יתן
הצעטל מחתימת הגובי' לב"ב עד שישלם הב"ב.
הפרנסי' וטובי' מחוייבי' לשכור עוד שמש
בהמבורג שישמשו להקהל ולגןבים ולגבאים.
השמש מחוייב לציזת לכל הממוני הקהל לעשות
מה שיצוו הן לשאר מנהיגים ומכ"ש לפ"ה
באיבוד שמשות שלו.

קיב

אם יעשה שום אדם איזה מעשה רע או גניבה
נקרא רודף ואיבד עצמו לדעת ואסור להשתדל
בעדו או ליתן ממון בעדו.
כל מי שיצא עליו שם רע בעסק זנות יחקור
קהל באמונה לפי ראות פרנסי' וטובי' בצירוף
אב"ד. ואם יהיו ח"ו אמת רשות להם לענשו
ויהיה חזקתו באלטונ' והמבורג נאבד. וזה
התיקון יכריז השמש בכל שנה ושנה בבה"כ.

קיג

כל הקנסות יתן לבבה"כ. השומרי תקנות יתנו
הקנסות שלהם ג"כ לגבאי' לבנין בה"כ: והם
יתבעו הקנסות. אבל השומרי תקנות לא יכתבו
שום קנס לפנקס שלהם עד שיקראו העובר

אפ

ולא יעשו משפט הנעלם.

קיד

אשה שחייבת קנס הן מחמת קטט או הכאה על בעלה לשלם מכ"ש אלמנה שמחוייבת לשלם היא בעצמה: וג"כ אבצוק יתנה אלמנה כמו ב"ב: אשה חייבת לשלם העלם וצדקה ושאר דברים בכל הכפיות כאילו הב"ב ביתו. שני ב"ב המשדכין זה לזה מחוייבי' לנהוג הזוג כתיקון הקהל. אבל אלמן או אלמנה יתנו מהמעות שבא מחדש לנדרן.

קטו

בערב ש"ק וימי' טובי' שעה אחת דלפני שבת וי"ט מחוייב השמש לילך מבית לבית שיכינו לשבת או לי"ט. והחנוניות יסגרו מיד והמלבושי' או שאר סחורות יקחו לביתם. בקנס למי שעובר א' ר"ט: וכן לספירה ילך מבית לבית. גם לא יטייל איש או אשה בחור או בתולה בשבתות וי"ט לשתות בבית הנכרי בקנס שני ר"ט ואח"כ לפי ראות פרנסי' וטובי'.

קטז

אסור לילך בבתי לקומעדי וגי קל בודן וגם אין דיא פעכט שול בשבת וחול הן ב"ב ואשה בחור ובתולה בקנס ארבעה ר"ט בכל פעם שילך. שפילין בחול המועד פסח וסוכת הוא אסור.

נגד זה אם אירע חוגה שלהם שלשה ימים וצופים
או יותר מותר לשחוק: בחנוכה ושון פורי'
מותר לשחוק בכל פעם לשבועה אחד.

ק"ז

בגד קנבוס וחוטי קנבוס יכריז בבה"כ מי
שוצה למכור באיזה סך ויתן להקהל והפרנסי'
וטובי' יעריכו הסחורות הנ"ל. וגם כן מחוייב
לראות הכתב כשר לאב"ד.
היין שיהיה כשר לנו יהיה דוקא חותם בתוך
החותם דהיינו תוך השק או תוך חביות אחר
ומחוייב לראות הכתב כשר לאב"ד.
מי שיביא גבינות לכאן אל יקנה שום אדם עד
שיקנה ב"ב לביתם. וכל ב"ב לא יקנה יותר
משני מאות ליטראות לצורכו ולא למכור.
והמוכר לא יקנה גבינות תוך שמונה ימי' מן
זמן שיביא לבית אחד עד שקנו בני הקהלה
ויכריזו בבה"כ.

ק"ח

כל כלי קודש הן פרוכת או מענטילכר או עץ
חיים או בלעכין זאל ארום גיהן אונ' זאל
קיינר קיין כלי קודש לבה"כ ברענגין חוץ
אן דען עש הלט: אבל בהושענה רבה וש"ת
מעגין זיא אלש ברענגין לבה"כ לכבוד התורה
ולכבוד הי"ט: אונ' אלי ס"ת זאלין דיא עץ
חיים אובן גלאט גימכט ווערין צו דיא עץ
חיים. אך זאל דש היכל העכיר גימכט

אפ

ווערדן כדי דיא ס"ת עם עץ חיים שטיין

קן:

חיפוש בחול זאלן מן תכף נעמיין לאחר ברוך
שאמר אבל בשבתות וי"ט קודם מזמור ליום
השבת: ואם אין הקונה בבה"כ כל ב"ב הקודם
זכה בו.

קיט

המקוה יקח הקהל להם לעשות איזה צרוך לקהל.
והם יצוה לעשות מקוה חדשה ובית המרחץ.
ואשה יתנו שמונה שי' וכלה עד אלף ר"ט משני
צדדי יתן א' מרק ומאלף למעלה חצי ר"ט.
ומזאתן זמן ואילך מי שילך למקוה אלמנות
דוד אלחנן יהיה כאלו בעל לנידה ויהיה אותו
המקוה אסור לנו.

קכ

ששה בעל תקנות זאליין גימאכט ווערדן דוקא
דורך שבעה כשר קהל גלייך וויא מן קהל מכט
וויא מן קהל מכט בכל ענייני' אונ' מוזיין
זיא גימאכט ווערדן קודם ר"ח כסליו ווען דיא
צייט קומט.

קכא

כל תקנות הנ"ל זאליין מר"ח כסליו תל"ו
משך חמשה שני נוהג זיין. אונ' אזו הזמן
זאלט מיט ברענגיין עטוואש מוסיף צו זיין
אלזו מוז מן פאדריין דוקא דיזה ששה בעלי
התקנות.

תקנות ק"ק המבורג

כתב היד הראשון (הא)
הנמצא בקובץ מס. 93, דף 2-13

בס"ד

אלו הם התקנות אשר נעשו מהמבוררים
בעלי תקנות שנת ע"ת רצון לפ"ק
ובהסכמת האלופי 'קציני' פרנסי'
ומנהיגי 'דק"ק המבורג יע"א ו"ד י"א

א להגיד פסוקי דזמרא בשבת וי"ט יכבד פרנס
החודש ואם הפה"ח לא יהי' בבית הכנסת
יכבד מנהיג אחר כפי סדר ההתמניות, וכן
בכל שארי הדברים בבה"כ זול קיינר ניקש
ביפעלין אם לא כסדר ההתמניות בקנס ליטר'
שעוה לצדקה.

ב להגיד הפטורת חזון ישעי' יכבד פרנס
החודש או כפי סדר ההתמניות כנ"ל.

ג תיכף לאחר ברוך שאמר יכריז השמש חפוש.

ד יין קדוש והדלקות נרות לשבת וי"ט ושהיי'
ימכר בשבת בראשית על כל השנה, ומי שאינו
בעל בית בקהלתינו דעם זאל זולכש ניט פאר
קויפט וועריין.

ה בעלהשהיי' וכן הקונה סגן, זוליין קיין
אנדריין בשהיי' או סגן במקומם מכבד זיין
אעפ"י ער זעלבשטן אין בה"כ ווער'.

הא

ו שהיי' זאל רק אחד לבד קויפן.

ז זוא הבעל שהיי' ניט בבה"כ ווער יכבד
הגבאי צדקה.

ח פתיחת ארון הקודש ימכרו בכל יום.

ט השמש יכריז קודם הקריאה שתיקה יפה בשעת
קריאות התורה.

י השמש יתחיל להכריז המצוות בחול ג' פשיטי'
ובשבת ליוצר ולמנחה חצי שי' ובי"ט ובימים
נוראי' בשחרית אחד שי' וכה"ג זול גיבאטיין
וועריין.

יא אם יהי' כהן או לוי חיובים וכך אם הוא
סדרה קטנה דש הבעל סגן בקריאת החיובי'
זיין מספר ניט קענט אויף רופיין יכריז
אותו השמש קודם שיכריז הסגן, ואם יהי'
סדרה גדולה ויהי' כהן או לוי חיובי' יכול
הבעל סגן להוסיף ישראלי במקומם למניינו.

יב כשיעשה בעל בית חתונה הן בשבת שלפני
החתונה הן בשבת שלאחר החתונה או ברית
מילה בשבת או בר מצוה לבנו מג הב"ב סגן
בהלטן, דהיינו אם הוא בעל ערך בעד חצי
ר"ט, ואם הוא ראש הבית בעד אחד מרק ואם
יזדמן ראש הבית ובעל ערך בשבת אחד יטילו
גורל, ורשות לבעל סגן הנ"ל להוסיף ג'

מלבד החיובי ' המבוארי ' להבא.

יג בעל שתצא אשתו היולדת לבה"כ מג ג"כ סגן
כתקון הנ"ל בהלטן בכל השנה ולא יותר אז
א' מוסיף זיין אבל לא בימי ' הנוראי ' .
גם דערף ניקש מוסיף זיין .

יד השמש מחויב לשאול לב"ב הנ"ל או ^ז בעל
הסגן בעד הקצוב הנ"ל וויל בהלטיין .

טו באם שהי' סגן לב"ב קודם החתונה אזי לאחר
החתונה יהי' קדימת הסגן לבעל ברית ואח"כ
לבעל בר מצוה ואח"כ לבעל שתצא אשתו
היולדת לבה"כ .

טז אם אירע י"ט או ר"ה ויה"כ בשבת מגיין הב"ב
הנ"ל סגן בהלטיין בעד שני ר"ט ותיכוף לאחר
י"ט מוזיין זיא המעות צאליין . ואם הוא ראש
הבית מוז ער ערשט בעד השני ר"ט משכך
לגבאי צדקה איין ליגן .

יז אלו הן החיובים ראשון ראשון קודם אם הוא
סורה קטנה . בעל שתצא אשתו היולדת לבה"כ ,
בר מצוה , חתן בשבת שלפני החתונה ושלאחר
החתונה וכ"ש באותו יום , יאר צייט , סנדק
ומוהל ובעל הברית , גם הד' הצריכי' להודות ,
וחתן בשבת שמזמריין אותו , התוקע , וב"ב שלנו

72 : כנראה יש לקרוא "אוב"

המתפלל מוסף בימי 'נוראי', אבל מוסף חזן אורח אינו חיוב, וחזני' שלנו המתפללין מוסף בימי 'נוראי' יהיו להם בעד החיוב כל פעם חצי ר"ט.

יח

בייא זיצר כשנושא בעול עמנו אפ"ה אינו חיוב אלא כשתצא אשתו היולדת לבה"כ בכל השנה אבל בימי 'הנוראי' אינו חיוב כלל.

יט

אם הוא סדרה קטנה איז ב"ב שלנו חיוב קודם לבייא זיצר אעפ"י הב"ב איין אנדרר חיוב איז. וכן בכהן ולוי הב"ב שלנו קודם בחיובו לבייא זיצר.

ך

בעל בית שהוא מן הד' הצריכין להודות אם הוא בא קודם ליום הכניסה איז ער בשבת קיין חיוב.

כא

קיין פנוי אדר בייא זיצר וכ"ש אורח סגן צו נעמין, וכה"ג זאל קיין פנוי הוצאה והכנסה נעמן בקנס למי שמכבדו אחד ר"ט והשמש חצי ר"ט. אבל חתן מקהלתינו מותר בכל המצוות.
תקנה ⁷³ מן פנוי איז נשתנה מאג הוצאה והכנסה מאכן.

כב

בימי 'נוראי' ובמתנת יד זול מן קיין פנוי מיט איין מצוה מכבד זיין, אם לא לחתן מקהלתינו מותר אבל לא לעלות לתורה רק לחתן בשבת קודם החתונה ולאחר החתונה מותר.

73 : הוספה בשוליים מיד אחרת.

הא

גם קיין פנוי זיך זעלבשטן בימים הנ"ל
במצוה מכבד צו זיין בקנס שני ר"ט ושמש
א' ר"ט.

כג הקונה מפטיר לא יכבז למי שלא יוכל להגיד
מפטיר. והשמש מחויב לשאול אם ירצה להגיד
מפטיר בקנס להשמש ליטרא שעוה.

כד קיין פנוי הפטורת המרכבה או של ארבע
פרשיות צו זאגין בקנס למי שמכבדו א' ר"ט
והשמש חצי ר"ט.

כה כשעולה בעל היולדת לתורה יעשה החזן עוד
מי שבירך לקרוא שם להילדה. וכשאיך בעל
היולדת בביתו יעשה החזן אותו מי שבירך
בין גברא לגברא.

כו מי שעולה לתורה לא יעשה רק מי שבירך אחד,
ורשאי לכלול באותו מי שבירך פרנסי'
ומנהיגי' בטתם ולהמכבדו בשמו, או לבעל סגן
בשמו ולאביו בשבמו ולאח אחד בשמו עם כל
אחיו ולגיסו אחד בשמו עם כל גיסיו ולאזרחים
בשמם וכל קרוביו ומחותניו ולומדי תורה
הכל בסתם וכל הקהל הקודש אבל לא יותו
לפרוט בשמם.

ולהפרנסי' ⁷³ ואל מנהיגים מחויב להזכיר
עכ"פ בשם אפי' אם יעשה רק מי שבירך א'
מחויב להזכיר פרנסי' ומנהיגים כך הסכמנו
באסיפת הקהל ש"ן.

הא

כז מצוות ההגבהה וגלילה לא יקח איש אחד בפעם אחד.

כח בעל ההגבהה לא יפתח יותר מג' עמודים בקנס ליטרא שועה.

כט עץ החיים זול מן קיינם אנדרין לאזין הלטיין רק דש מן האט מכבד גיוועזין בקנס לאביו או להמחזיק ליטרא שועה.

ל הזזן יעשה מי שבירך בשבת שמברכין החודש קודם יהללו למי שלא ידבר שיחת חולין בין ברוך שאמר עד אחר שמונה עשרה.

לא אל יכריז השמש דבר אכילה ושתי' או גניבה כי אם קודם מכירות המצוות או לאחר מכירות המצוות קודם הוצאה.

לב קיין טובק שנופין אדר קייאן בבה"כ בקנס חצי ר"ט.

לג אל ירים אחד קולו בבה"כ לעשות איזה מהומה, אם לא מנהיג בעסק מנהיגתו. אבר דעו קיין מנהיג איז זאל ניט רידן בעסק הקהל בבה"כ בקנס ליטרא שועה.

לד ווער ווערפין אדר שטופין אדר שלאגין ווערט בבה"כ הן בכל השנה הן בשמחת תורה יתן עכ"פ קנס אחד ר"ט לצדקה מלבד שאר עונשי' וביושי' שיעשו לו הקהל ש"ן.

- לה בלילה של שמחת תורה לא ימכרו כלל נדרים
והקהל יתנו בעדם לכל חזן א' ר"ט ולכל
שמש א' ר"ט
- לו בשמחת תורה זאלין כל המצוות פר קופט
ווערין חוץ שני גלילות גיהערין חתן תורה
וחתן בראשית ומי שקונה סגן לא יקרא רק
שבעה ומחוייב לקרא בתוכם הפרנסים.
- לז חתן תורה וחתן בראשית זאל כלל ניט פר
קופט ווערין רק הקהל ש"ן זאלין עש מכבד
זיין כפי ראות עיניהם והחתן תורה מחוייב
ליתן לצדקה שני ר"ט וחתן בראשית א' ר"ט.
- לח כלה או יולדת כשתלך לבה"כ לא יותר אליש
ג' נשים ביא זיך צו נעמין.
- לט מי שיעמוד באיסור שמנה ימי' יוכרז בחרם
ומי שהוא באיסור יתן כל לילה קנס ב' שי'
ובחרם יתן כל לילה ח' שי' אונ' זאלין
ניט הרויש גינומין ווערדין עד שישלם
מעוה איסור או חרם כנ"ל.
- מ מי שילך בתמידות לבה"כ של קהלה אחרת
מחוייב ליתן כל שבועה לצדקה ב' שי' עכ"פ.
- מא קיין שמש זאל פרייאן על חתונה או ברית
מילה אם לא הצעטיל איז מן הפרנס החודש
גחתמנת ואם הבעל סעודה יעבור אונ' זולט

ל"יט זעלבר פרייאן יתן קנס לכל נפש שני

ר"ט. 73

ובא' שיעבור הפרנס החודש אונ' יותר
לאזין פרייאן אז היקון שלנו אזי יתן
פ"ח עשרה ר"ט קנס בלי אמתלא בעולם ובלי
הנחה כלל.

מב

בעל ערן שיעשה חתונה לא יותר צו פרייאן
אליש ד' מניינים אנשים וכמוהו נשים, מנין
א' בחורי' וכמוהו בתולת ששה לומדים או
עניים, ב' חזנים, ב' שמשים, ובמספר הנ"ל
מוזין הקרובי' ומחותני' מיט גרעכנט וועריקן,
וברית מילה שיעשה בעל ערן רק ב' מנייני'
אנשים וכמוהו נשים ב' לומדי' או עניים
וטנדק ומוהל, ב' חזני', ב' שמשים ובמספר
הנ"ל יחשבו הקרובי' והמחותנים. צעהר
חתונה רק ב' מנייני' אנשים וכמוהו נשים,
מנין בחורי' וכמוהו בתולת שלשה לומדים
או עניים ב' חזני', ב' שמשים. וצעהר
ברית מילה רק חמשה עשר אנשים וחמשה עשר
נשים, שני לומדים או עניים שני חזני'
ושני שמשי' וטנדק ומוהל.

מג

בעל בית מקהלתינו הדר במקום אחר ורוצה
לקיים חזקת הקהלה שלנו אזי יתן כל שנה
שני ר"ט וגם מכל מאה מערך שלו יתן שמנה
שי' - 73 אונ' יושב אוהל עיי' לקמן סי'
קי'ד - ובאם שלא ישלם המעות הנ"ל תוך
שלש שנים והקהל יצו' הזהירו אותו שלש
פעמי' שישלם

כנ"ל והוא יסרב מלשלם כנ"ל אזי רשות
להקהל יצו' ליטול ממנו חזקת הקהלה.

מד בעל בית שהי' דר פעם אחד בקהלתינו ורוצה
ליסע למקום אחר ודעתו לקיים חזקת הקהלה
יתן ג"כ כנ"ל ומחויב להעמיד ערוב הבטוח
מקהלתינו להקהל ש"ן על שנה מעות הנ"ל.

מה ובאם שיהי' אלמנה דר במקום אחר ורצה
לקיים חזקת הקהלה אזי מחויבת ליתן כל
שנה אחד ר"ט ומן הערך שלה מכל מאה ארבע
שילינג.

מו אלמנה הדרה כאן בקהלתינו מחויבת לשלם
ראש הבית במלואה ומן הערך שלה יתנה החצי
ממה שב"ב נותן. ויתומי' העוסקי' במשא
ומתן מחויבי' ליתן כל שנה שני ר"ט שנה
מעות ומן ערכם כמו בעל בית.

73

היו' נשתנה התקנה אונ' אלמנה שתתנה
רק חצי ראשי בית וחצי ערך מהיום דלמטה
יו' ה' ז' אב תפ"א נעשה באסיפ' קפו"מ
יצ"ו בצירוף אבד הק' יחזקאל

מז הדר באלטונא או בוונזיבעק הן באונס הן
ברצון מחייב ליתן כל הנתינות כמו שאר
ב"ב הדריס כאן.

מח ב"ב מקהלתינו דער זיך משוך איז עם ב"ב
מקהל אלטונא או וונזיבעק אזי מחוייב

לקיים חזקת קהלתינו. ובאם זיך איינר
משדך איז למקוט אחר ורוצה לדור שם מוז
ער מן שני ילדי' וועלכי ער למקום אחר
גיבט שלשה למאה כאן בקהלתינו לאזיך

ווען ⁷⁴ ער גליך שוין כאן כמה ילדים האט
וואונן אונ' חזקת קהלתינו האביך
דהיינו מן הסך וועלכש מן קהלתינו הרויז
קומט חוץ הקדמה מעות ושאר תקנה מקהלתינו
אם הוא רוצה לקיים חזקת הקהלה, ודין
היתומי' ג"כ כדין הזה.

התקנה ⁷⁵ הנ"ל נשתנה באסיפ' ג"ק יצו'
כידוע

תקנה ⁷⁶ זו בטול מן ר"ס חשוך תע"ז ל' ⁷⁷.

מט ב"ב שרוצה לפרוץ את עצמו מחזקת קהלתינו
שרוצה ליסע ולדור במקום אחר מחויב ליתן
אפ צוק מעות חמשים ר"ט ומן כל מאה מערך
שלו שני ר"ט וגם ישלם חובת הקהל מה
שמגיע לערכו עם כל חובת.

נ ב"ב שיקנה חזקת הקהלה של אלטונא או
וואנזיבעק וידור שם יתן כל הנתינות שלנו
אם רוצה לקיים חזקת הקהלה שלנו או יתן
אפ צוק מעות והכל כנ"ל. אבל אם ידור כאן

74: הוספה בשוליים בצד שמאל

75: הוספה בשוליים בצד ימין

76: הוספה שניה בצד שמאל

77: נוסף להוספות בשוליים נמחק כל הסימן

לא יוכל לפטור את עצמו מחזקת קהלתינו בשום אופן אפילו באפ צוק מעות והכל כנ"ל אפילו אם כבר נסע מכאן ודר במקום אחר לא יועיל אם יבא אח"כ לדור כאן.

נא מי שיעשה חתונה וחייב לקיים חזקת קהלתינו מהויב ליתן מעות הקדמה שלשה ר"ט ומכל מאה מערך שלו מן שלש מאות הראשוני' מכל מאה חצי ר"ט ומן המותר מכל מאה רביעת ר"ט ובתוך אותו חודש דש ער חתונה האט איז ער פטור מהנתינות אבר אזו בלד אז ראש חודש אן פנגט לאחר החתונה ווערט קהלש מעות גירעכנט כמו שאר ב"ב.

נב מי שיעשה חתונה אונ' ווערט חזקת קהלתינו תוך שמנה ימי' לאחר מן אים התראה גטאן האט ניט אויף זאגין מחוייב לקיים חזקת הקהלה שלנו או יתן אפ צוק מעות והכל כנ"ל.

נג בעל בית שלנו שישדך עם ב"ב מקהל אלטונא או וונזיבעק ווען ב"ב שלנו החתונה מכט אדר תנאי' שרייבן לאזט מחוייב ליתן להמשועבדים שלנו כתקון הקהלה אבל אם יעשה ב"ב דק"ק אלטונא או וונזיבעק החתונה אעפ"י הב"ב גיבט אים לסיועת החתונה ווען ער אונזר קהלה ניט בהלט אזי הוא פטור מליתן להמשועבדי' שלנו. ובאט ער במקומת

אחרי ' חתונה מכט אונ' בהלט ניט חזקת.
קהלתינו אזי הוא פטור בלא כלום אבר אזו
ער חזקת קהלתינו בהלט מחויב ליתן החצי
למשועבדי' שלנו מן רח"ש.

נד אין ב"ב דער איין קינד אויש גיבט אונ'
איז חייב בפנקס הקהל דען זעלבגן זאל
קיינן חופה גשטעלט ווערין עד שישלם לכל
הפחות חמשה ר"ט והמותר כפי ראז עיני
הקהל ש"ן.

נה הכנסה של אב"ד כאשר יבואר בכתב הרבנות
שלו.

נו הכנסה מן החזני' ושמשים שכר כתיבת תנאי'
וחופה מעות יהי' כמבואר למטה דהיינו כל
צד יתן שני שוק תנאי' מעות ומזה שייך
להחזני' ב' שוק וחצי ולהשמש' א' שוק
וחצי. קניין מעות כל צד יתן ח' שי' ושייך
להחזני' ושמשים ביחד. חופה מעות יתן צד
החתן לבד ד' שוק ביחד ועוד להחזני' מן
כל מאה יו'ד שי' ולהשמשים מן כל מאה ח'
שי', דהיינו מסך וויא אב"ד בקומט.

שכר כתיבת תנאים הנ"ל יהי' אפילו אם
ישוך א מקהלתינו ש"ן עם א משאר קהילות
אעפי"כ יתן אותו צד מקהלתינו חמשה שוק
לבד מכיסו להנאמני' דקהלתינו ש"ן.

הא

נז באם אחד מב"ב שלנו דיא חבר בקומט יתן
להחזני' חצי ר"ט ולהשמשי' חצי ר"ט ומן
המורינו יתן להחזני' א' ר"ט ולשמשי' א'
ר"ט.

נח ווען מן איין אב"ד אויף נעמט מוזין
בראשון הפרנסים דווקא דא ביא זיין
והיותר מן שאר טובי העיר.

נט החזן מוז אויף גנומין ווערין ע"י ט"ו
אנשים.

ס השמש מוז אויף גינומין ווערין ע"י הקהל
לבד.

סדר התמניות

סא ביום שני של פסח כל שני שנים יכריז השמש
בבה"כ בפקודת הפרנסים שכל הב"ב יהי'
בביתם ביום ברור התמניות בקנס.

סב ביום ראשון בח"ה של פסח כל שני שני'
יתוועדו שבעה טובי העיר עם האב"ד דווקא
ויניחו פתקין בהקלפי כל בעלי בתי' שהמה
בעלי סכום דהיינו לא פחות אלש מן ת' שוק
והאב"ד יצו' יקח מן הקלפי שבעה כשורים זה
אחר זה והשמשי' יקראו אחד למי שיצא
בראשון מן הקלפי ויכנס לחדר הוועד ויקח
ספר תורה בזרועו וישבע אותו הב"ב שיכתוב
ההתמניות לשם שמים. גם זאל האב"ד אים

כולל בשבועה זיין דאש ער קיין קנוניא
גמאכט האט. וכן ישבע השני וכן השלשי
וכו' עד שישבעו כולם וכל אחד יכתוב לפני
עצמו. ואז יעמודו וילכו הז' טובי העיר
מבית הוועד ויתוועדו השבעה כשרים אצל
האב"ד ויקחו הפתקין מן הקלפי, והשלשה
שיהי' להם רוב הדעות לפרנסים יהי' פרנסי'
או ע"פ הגורל אם יהי' הדעות שווים,
ופרנס אחד יהי' רק במקום ישן, ואח"כ
יבואו הפרנסי' ויכתבו עם הז' כשרים
הטובי', ואח"כ יבואו הטובי' ויכתבו עם
הפרנסים וז' כשרים העיקורים, ואח"כ
יכתבו ביחד שני גובים שני גבאי צדקה שני
גבאי ארץ ישראל וכו'.

סג גובה אחד יהי' דווקא במקום חדש וא' במקום
ישן וכן הגבאי'.

סד הפרנס צריך להיות בערך ד' אלפי' שוק.

סה הגובי צריך להיות בערך שני מאות ר"ט
וכן הגבאי של צדקה.

73
תקנה זו נשתנה וצריך להיות בערך
חמשה מאו' ר"ט דהיינו הגובי'.

סו לא יהי' התמניות לב"ב או להניח בהקלפי
לכשר קהל עד שני שני' אחר החתונה ומי
שיש לו חבר מותר אחד שנה אחר החתונה.

- סז אם לא יהי' שבעה טובי העיר במלואה אזי יקרא פרנס החודש א' מי שירצה במקומו ואם הגובי כשר הוא קודם.
- סח שני בשני תרי בעל לא ישבו יחד בשבעה טובי העיר גם לא יהי' יחדיו כשר קהל.
- סט שני מחותני' ששידכו בבניהם יחד לא יהי' פרנסי' וטובי' יחד. אבל עיקורי קהל מותר דהיינו אפילו פרנס או טובי עם עיקור קהל.
- ע מי שאינו יודע לכתוב או לקרות לא יונח בקלפי ולא יבא לשום התמניות.
- עא מי שחייב יותר מעשרה ר"ט בפנקס הקהל לא יונח בקלפי לכשר קהל ולהתמניות והפרנס החודש מחוייב כל פעם שמנה ימי' קודם עשיית התמניות זולכש צו לאזין מכריז זיין בבה"כ.
- עב מי שהוא באיסור או בחרם לו יונח לכשר קהל.
- עג באותו שנה שיהי' פרנס לא יונח לכשר קהל.
- עד מי שהי' פעם אחד פרנס לא יבררו אותו כי אם לאחד מז' טובי העיר ולא פחות.

הא

עה מלשהי' במלחמה או יצא חוץ לשיטה לא יבא לשום התמניות ולא יונח לכשו קהל, גם כל זמן שלא קבל תשובה מן האב"ד שלנו לא יעלה לתורה ולא יכבדוהו בשום מצוה בבה"כ ובכל דבר שבקדושה בקנס לשיעבור ד' ר"ט.

עו אין רשות לפרנס ליקח עוד התמניות אחד כי אט הפרנסות לבד. אבל אם יתמנה האיש ההוא להיות פרנס הרשות בידו להיות פרנס וכנגד זה הוא מחויב להניח כל שאר התמניות שימנוהו מן פסח ת'ע לפ"ק והלאה. ואם לא ירצה האיש ההוא להיות פרנס וירצה להחזיק שאר התמניות הרשות בידו ואינו צריך ליתן הקנס הכתוב בפנקס כמבואר להבא על מי שלא ירצה להיות פרנס. וגם אינו צריך ליתן הקנס הכתוב בפנקס החברות על מי שלא ירצה להיות גבאי מאחר שאי אפשר להיות גבאי ופרנס יחד ויקויים בכל תוקף.

עז בניסן כל שלשה שנים יבוררו הקהל ש"ן שלשה שומאים ואחד הוספה וזה יתחיל מן ניסן תס"ט לפ"ק.

עח הפרנס שאינו רוצה לקבל התמניות שלו מתחילה יתן קנס חמשים שוק, והטובי עשרה ר"ט והעיקורי ששה ר"ט והגובי ששה ר"ט גבאי צדקה ד' ר"ט גבאי ארץ ישראל ד' ר"ט אבל בתוך השנה קן זיך קיינר מהתמניות שלו אפ געביין.

הא

עט כל פונט איז מחויב אויש צו ליגן מאה שוק
זוא חלילה דבר נחוץ והכרח זאלט פר פאלין
אונ' מאג עש מגביאה ראשונה אפ ציהן, וגם
טובי', כל אחד עשרים ר"ט ועיקורי', כל אחד
עשרה ר"ט.

פ הגובי' מוז שנת פשוטא אויש ליגן עשרים
ר"ט וג"צ עשרים ר"ט.

פא הפרנס החודש האט רשות לבד אוועק צו געבין
עד אחד ר"ט.

פב רשות להגובי' או לגבאי צדקה לעשות כפיות
באיסור ובחרם, וג"צ לא ימכור לב"ב מצות
למי שלא ישלם מה שחייב ואין רשות לפ"ה
לדבר בעסקם.

פג זוא דבר קטטות ומריבות זאלט פאר פלין
איז הפרנס החודש מחויב אין זיין חודש
פר קהל צו ברענגין בקנס שני ר"ט אם לא
שיהי' סוף החודש ולא יהי' חוגה או יום
א' מקודם או שיתן אמתלא הראוי' למניעתו
אזי הוא פטור.

פד הפרנס החודש מחויב יום שלפניו לקרוא
המנהיגי' לוועד הקהל ולהגיד באיזה שעה,
אם לא שיהי' איזה דבר נחוץ אז רשאי לקרות
בקנס באותו יום ומי שלא יבא להוועד לזמנו
המוגבל או שעה אחת אחר הזמן הנ"ל יתן קנס

חצי ר"ט, ומה שיסכימו אז היושב' בהוועד
אעפ"י שאינם מלאי' יקויים ואין להאחרי'
לערער עליו.

והקנס זאל תיכף בפנקס של גובי' אויף
גשריבן ווערין.

פה מי שיכה את חברו בבה"כ זאל ער קודם לכל
חזקת הקהלה שלו פר לארין הבין ויתן אפ
צוק מעות כתקונם מלבד שאר עונשין. גם
מחויב הקהל יצ"ו לעמוד לצד ימינו ועזרה
של המוכה בהשתדלות זוא צד שכנגדו זולט
להשרה גין.

פו זוא יחיד עם חבירו עטוואש צו טון הבין
מחוייבי' לילך לד"י ובאם לא איז ער מופרש
ומובדל מכל קדושח ישראל עד שיבא לד"י וגם
יקבל דינו בעד הסרבנות.

פז זוא איינר עטוואש פר בראכן האט מהוייב
להעמיד את עצמו לפני הקהל יצ"ו תיכוף
כשיתבעו אותו.

78 פז הקהל יצו' בלא אב"ד יש להם כח לקנוס
כפי ראות עיניהם. באם אבר היחיד וואלט
האב"ר דער בייא הבין אונ' מהקהל לבד ניט
וויל קנסן לאזין מוז ער ב' ר"ט להוצאות
אין ליגן זוא זאל קהל האב"ד דער בייא

78: הסופר טעה במיספור. צ"ל: פח

הולין לאזין.

79 פח באם זיך אבר היחיד ברופט דש אים קהל לבד משפטן זאל, אונ' זיין פסק מאכין אונ' אח"כ יתחרט אונ' מיט קהל איר פסק ניט צו פרידן זיין אזו פסק הקהל דאך בלייבן ואין רשות לאב"ד לסייע להיחיד או לשנות כי אם לעמוד על צד ימין של הקהל בכל הכפיות ונגישות. אונ' ווען אין יחיד וואש עובר איז אונ' קהל יצו' פאדרט איין משכן פון אים אונ' ער לאפיט צום אב"ד אלזו האט האב"ד ניקש דא אין צו זאגין אונ' דער יחיד מוז מיד איין משכן אין ליגן בינא קהל אדר בכפיות חרם.

צ באם שיהי' איזה מחלוקת בין איזה מנהיג ויחיד בדברי' שבעסק הקהל בוועד הקהל מאג המנהיג איבר הפסק זיצן בלייבן אצל הקהל ואב"ד יצו' אונ' אים העלפן הפסק מאכין. אבל אם יבוא מחלוקת בין פרנס לפרנס או בין פרנס למנהיג או בין מנהיג למנהיג מוזין זיא יחדיו מוועד הקהל אויף שטיין ווען קהל איר פסק מאכט.

צא עש זאל קיין ב"ד צו גילאזין ווערדן בדבר ריב להיחיד רק קהל ואב"ד יצו' רשות להם לדין ולפסוק כפי ראות עיניהם.

79 הסופר טעה במיספור. צ"ל: פט

צב זוא קהל יצו' איין יחיד קנסן זולט הן באב"ד הן בלתי אב"ד כנ"ל והיחיד יסרב אונ' זולטן זיך יחידי' מיט אים מצרף זיין להקשות ערפו נגד הקהל אדר יחידי' זולטין איין קנוניא מאכין נגד הקהל, אזו מאג קהל יצו' אים אנט קיגן גין, וההוצאות יקחו ממעות הקהל, ואח"כ כל מה שיוציאו עליהם הן בד"י הן בדא"ה מחוייב אותו היחיד עם צירופו להחזיר ולשלם מלבד שארי עונשי' וחרפת וביוש' וקנסות.

צג מי שחייב קנס מחוייב לשלם תיכוף כפי הסכמות הקהל ואב"ד יצו' והגובי' או הגבאי מחוייב לעשות לו הכפיי' אדר ביא אירן חשבן אפ ליגן מכיסם צו ביצאליין.

היו' יו' א' ך סיון תע"ד נגמר אצלנו אוד' קנסו' ווש מען קנס' לאיזה יחיד יהי' מי שיהי' אזי חצי יחולק תכף ומיד בעת גבי' המע' לעניין הגוני' כפי ראות עיני הקהל וחצי שיין לקופת הצדק' דב"כ וביקר חולי' ושאר צדקו' לפר עיני הקהל וכן לת"ת ולראי' חתמנו יו' הנ"ל וככה יתנהג בלתי שנוי הק' יחזקאל בית קצנאלנפויגן שמשון הילדוסיס פ"ה ליפמן בר משה ז"ל קהת עזריאל ה' שמשון בלאך אברהם בן אליעזר

צד כשישלח הב"ב קוטש לאב"ד ליתן קדושיין והאב"ד אינו רוצא לבא; אזי רשות לפרנס

החודש לכבד אחר ליתן קדושין.

צה כשיהי' לאחד ח"כ על חבירו אין יכול
הותבע [צ"ל: הנתבע] לפטור את עצמו במיגו
כמו בשאר תביעות, כי אם האב"ד יפסוק על
ח"כ ככל דין חיזוק שיש לו על הבע'רש
דהיינו בחרם, ובאם שק"ק אלטונא וונזיבעק
ינהגו כנ"ל עמנו ג"כ יהי' תיקון הזה נגד
ב"ב שלהם.

צו משרת או משרתת שיפלו חלילה לערש דוי
מחויב הב"ב ליתן מכיסו לצורך החולי אחד
ר"ט ואח"כ ניזון מן הצדקה.

צז משרת או משרתת וועלכי גאטש געלד נעמיין
אונ' ווערט ניט צו גיין בזמנו זאל מן זיא
מחרים זיין.

צח איין וואטש"פרויא דיא גאטש געלד נעמיט
אונ' ווערט ניט צו גיין זאל מן זיא מחרים
זיין ביז זיא צו גיט בייא וועם זיא ערשט
גאטש געלד גינומיין האט אונ' דר אנדרי
ב"ב מוז זיא גיין לאזיין.

צט אחד מבני קהלתינו שיתבע את חבירו שנתן
לו ח"כ וחבירו כופר מחויב הכופר לשבע
שבועה בפא"ה, ובאם שקהל אלטונא וונזיבעק
יתנהגו כן כתיקון זה עמנו יקויים תיקון
זה ג"כ עמהם.

ק אחד מבני קהלתינו שיסע מדירתו לדור בבית
אחר דערף קיין אנדרר דיא דירה היאריין
תוך שני שנים בלתי רשות ורצון אותו ב"ב
דער הרויש גיצאגין איז. וג"כ אם בני ק"ק
אלטונא וונזיבעק ינהגו כן בתיקון זה
עמנו יקויים תיקון זה ג"כ עמהם.

קא עיקר כתובה כמו באלטונא, והתוספת שלישי
מלבד.

קב הבעלי תקנות מחוייבי 'קודם חתימות התקנות
פר קהל ש"ן צו ליגן.

קג באם אצל שבעה טובי העיר איזה עסק בשלאסיין
איז, איין רשות לפרנס החודש לשנות העסק
בקנס עשרים ר"ט.

קד באם איין ב"ב עטוואש עובר זיין זולט האט
הפרנס החודש ביכולת איין משכן צו פאדריין
עד אחד ר"ט ושאר הפרנסי' הביין כלל ניקש
דא איין צו רידן ביז שבעה טובי העיר צו
אנדר קומיין.

קה באם ב"ב אחד איין שידוך טוט אונ' פחות
מאלף שוק לנדוניה נאך גיבט איז דער
זעלביגע מחוייב קודם ער תנאים שרייבט
אצל פרנס החודש צו קומיין אונ' רשות נעמיין
השידוך צו טון.

קו ובאם איינר יותר מאלף שוק לנדוניה גיבט איז ער מחוייב צו זעהן דש ער איין שידוך הגון טוט דאש אויף דען זעלבגן קיין שם רע גיט ובאם איינר זיך ניט משגיח זיינן זאלט ווערט מן דען זעלבגן קיין חופה לאזין שטעלין אונ' כלל קיין חזקת הקהילה אצלנו צו האבין אונ' כאן כלל ניט ליידין צו וואנין אונ' וועהר זיך ניט דראן ווערט משגיח זיין ווערט מן דען זעלביגין מחירים זיין בשלש קהילות.

קז באם איינר מקהלתינו איין ירושה אין נעמט מוז ער תיכוף איין ערך דא"פון געבין אפילו תוך הזמן של הערך.

קח באם איין ב"ב איין קינד אויש גיבט אונ' ער איין שבועה טון וויל דש ער בתוך ניט אזו פיל האט מיתר גיוועזין זאל מן אים מערכו אזו פיל אפ נעמין אליש הנדוניה גיוועזין איז.

קט באם איינר חלילה איין היזק ידועה גיהט האט אונ' ער וויל איין שבועה טון דאש ער נגד זה בתוך הזמן ניט אזו פיל האט מיתר גיוועזין אזי זאל מן אים מערכו אזו פיל אפ נעמין.

קי אין רשות להפרנסים דש זיא אצל קהל

אלטונא או וואנזיבעק איין עסק צו שליסן
קודם זיא שבעה טובי העיר מודיע זיין
בקנס חמשה ר"ט.

קיא אם יהי' לאחד ח"כ על חבירו בלייבט ער
בתוקפו עד עשרה שנים, אבל לאחר עשרה
שנים איז הח"כ בטל ומבוטל, רק תוך עשרה
שנים מוז ער דען זעלבגן ח"כ אן מעלדין
לאזין בד"י או בדא"ה אלש דען בלייבט ער
עוד עשרה שני' בתוקפו. ובאם איינר קן
מעיד זיין דש ער תוך י' שני' הבעל חוב
האט מזמן גיוועזין בד"י או בדא"ה אזי
ווערין העשרה שני' גיחשבנת מן העת דש ער
הב"ח האט מזמן גיוועזין, ואם ק"ק אלטונא
או וונזיבעק יתוצו נגדינו כתיקון זה
יקויים ג"כ התיקון שלנו נגדם.

קיב כשיהי' לאחד ח"כ על פנוי וועלכר פחות
מעשרים שנה איז אונ' ניט פורסם במשא
ומתן איז, דער זעלבגי חילוף איז בטל
ומבוטל, ומחוייב הבעל של הח"כ אן הב"ח
דען זעלבגן ח"כ בחנם הרויש צו געבין
מלבד שאר חרפות וביושי' וקנסות כפי ראות
עיני הקהל ש"ן ובאם שק"ק אלטונא
וונזיבעק ינהגו כן בתיקון זה עמנו יקויים
תיקון זה ג"כ עמהם.

קיג הפרנס החודש זאל קיין צעטיל אן גובל אדר

גבאי צדקה אויש געבין לא יותר אלש אחד
ר"ט ובאם לצורך איז יותר אלש אחד ר"ט
אויש צו געבין מוזיין על הצעטיל שני
פרנסים גיחתמנת זיין. ובאם הגובי' איין
צעטל אן נעמיט וועלכר מער אלש אחד ר"ט
אן טרעפט אונ' ניט מן שני פרנסי' גיחתמנת
איז, איז הגובי' מחוייב המעות מכיסן
ווידר צו ער ליגן.

קיד יושב אוהל או מלמד גיבן הנתינות בשוה
דהיינו חצי ראש הבית, ומן ערך שלו במלואה
כנגד זה קן איין מלמד לכשר קהל קומין ולא
לשאר התמנות. אבל היושב אוהל קן קומין
לכל התמנות כפי תקנות שלנו מערך שלנו.
תקנה³ זו נשתנה אונ' גיבט יושב אוהל
אלז חצי ראש הבית וחצי ערך ומי שדר במקום
אחר לא יתן רק שנה מעו' אחד ר"ט ומן ערכו
מכל מאה ר"ט ארבע שילינג הסכמות הקהל.

קטו מי שלא הי' גבאי או גובה לא יוכל לבא
לשבעה טובי העיר, ומי שהי' פעם אחד
משבעה טובי העיר ולא הי' גבאי או גובה לא
יוכל להיות מהיום והלאה עוד משבעה טובי
העיר עד שיהי' גבאי או גובי תחלה.

קטז בעל פליטה לא יבא לשום התמנות בקהל אפי'
לכשר קהל אם לא דש ידועה ברורה איז דש
ער בשוגג פליטה גימאכט האט זה יכול לבא
לכל התמנות.

ובעל פליטה אפילו אם ירצה לקהל
אע"פ"כ לא יבא לשום התמנות רק להתמנות
גבאי צדקה וגובי'. כך הסכמנו באסיפות
כל הקהל. יהודא ליבו ליעקב ז"ל פ"ה,
משה בן הקדשו ה' אהרון ז"ל, הק' יהודא
ליב פ"ו ב"ה שמשון משה ז"ל, שלמה
האלענדר, יהודא ליב גש... משה בן
כמור' שמעון כץ ז"ל, אלכסנדר כ"ה
יעקב ז"ל.

ק"ז מי שיצא עליו שם רע לא יכול לבוא לשום
התמניות, רק האיש ההוא מוז בשמו בפנקס
הקהל אין גשריבן זיין, אבל מי שלא
נכתב בפנקס הקהל בשמו דווקא איז ער
כשר לכל התמניות.

ק"ח אין רשות לאב"ד ליתן חבר או מורינו בלי
רשות מהקהל ש"ן.

אליעזר ליפמן פאלק ש"ן פ"ה, משה בן הק'
אהרון ז"ל, עזרא יעקב ב"ן ז"ל, אברהם
בן מהורר ליב ז"ל, משה גאלדשמידט,
ליפמן בר משה ז"ל, שמעון במהורר ישעי'
נפתלי הריץ ז"ל.

השלמות לתקנות ק"ק המבורג (הא)

הנמצאות בקובץ מס. 93, דף 14-37

[דף 14] ק"ט

אין גבאי אחד לבד ושאי לחלק מן מעו' צדקה
דהיינו מה שיפול לנדבה כגן מעו' שובבי
ת"ת או מן מעו' מחצי שקל או על הבית החיי'
בימי' נוראי' או כיוצא בו מוזין מחלק
ווערין לעניי' ע"פ שני גבאי צדקה דווקא
או אחד במקומו שטעלין בקנס יוד ר"ט על
הגבאי מי שיעבור ויחלק לבד נעשה היום יום
א' ז"ך מרחשון תע"ה ל'

ליפמן בר משה ז"ל
עזרא יעקב ב"ן ז"ל
משה גאלט שמיט
קהת עזריאל
אברהם בן מהורר ליב ז"ל
בנימין וואלף גינצבורג
משה בן הקדוש ר' אהרון ז"ל

[דף 15] קך

היום יום א' י' ז אלול תע"ה ל' איז
בישלאסין אצל קהל ש"ן דז ווען אתרוגי'
קומין כל שנה אצל קהל ש"ן אלזו זאלין
הפרנסי' ש"ן הקדימה האבן אחר שלקחו קהל
אירי אתרוגי' בב"ה ואח"כ טובי' ואח"כ
עיקורי' ואח"כ הגובי' הכל בלי גורל ד'
אתרוגי' של קהל ש"ן שבב"ה יחשבו לא פחות
כי אם י"ב ר"ט ואתרוגי' אחרי' יחשבו כפי
ערכם באופן שלא יהי' שום היזק לקהל ש"ן.

הקהל ש"ן יכריזו בב"ה כל מי שירצו ליקח
אתרוג מקהל ש"ן זאלין זיך אצל השמה
אן געבן והקהל ווערט בגורל ארוש
נעמן אונ' איטליכן ב"ב אתרוג שלו לביתו
שיקן בעד המעו' דז קהל ש"ן שאציין ווערט
ובאי' הב"ב ווערט מסרב זיין אונ' אתרוג
הנ"ל ניט ווערט וועלן נעמיין בעד המעו'
שיעריך הקהל אלזו מוז הב"ב הנ"ל דז מעו'
דאך דאר פאר צאלן.

קכא

[דף 15]

גם יום הנ"ל הוסכמו ג"כ אצל קהל ש"ן דז
מן ר"ה תע"ו הבע"ל והלאה יתומי' הן קטני'
או גדולי' זאלין מערכם שלהם געבן דיא חצי
אן קהל ש"ן אבל ראש הבית כלל ניט אויש צו
געבן והיתומי' זאלן תיכף אחר מיתת אביה'
מן ערך שלהם אויש געבן אבל אם עוסקים
במשא ומתן יתנו כמו שנכתב לעיל סימן מ'ו

ליפמן בר משה ז"ל פ"ה

עזרא יעקב בן ז"ל

משה גאלטשמיט

קת עזריאל

אברהם בן מהורר ליב ז"ל

בנימין וואלף גינצבורג

הק' שמשון בלאך

משה בן הקדוש אהרון ז"ל

קכב

[דף 16]

יו' א' כ' ב תמוז תע"ו ל'
כעת בישראלסין בשלש קהילות ובצירוף אב"ד

נר"ז תקנות המבוארים למטה

א מאחר המשא ומתן בהקהילות יצו' על הרוב

על נאמנות בין איש לחבירו בשט"ט בלי שום שטר ועדים ושום ראיי' רק על דיבר בעלמא ובשביל כך חלילה כמה וכמה היזקות קענט' נולד ווערין נחי' ולא נמות איינר דעם אנדריין סחורה או מעו' געביין העט לפי שעה ואין שטר וראיי' בידו להוציא מהיתומי' ואי אפשר להעמיד על תילה דין תורה ואין הצבור יכולים לעמוד בה על כן הבן קהילות ש"ן בצירוף הרב אב"ד בפונדין ותקנה גימאכט ע"פ הפקר ב"ד וז"ה באם המצא תמצא עסק כזה אזי באם החוב או המשא ומתן נכתב בפנקס המת שעדיין לא נמחק מהפנקס שנראה שעדיין חייב להחי אזי יפרעו היתומים להתובע באופן שישבע התובע שבועה דאוריית' בלי ערמה ומרמה שהחוב הנ"ל עדיין לא נפרע. ואם ח"ו גם התובע ישבק חיים אזי יתומי' מ היתומי' לא יגבו כי אם בשני הפנקסאי' של המתים שט"ט אזי רשות ביד ב"ד עם קהל יצו' להוציא ואם לא ימצא בפנקס המת והתובע יהי' חי אזי יפקחו שבעה כשר קהל כתיקון בצירוף הרב אב"ד בצירוף ב' דיני' בדבר ההוא אם ימצאו ממש בדברי התובע וקצת ראיי' לדברי התובע ואמתלא למה לא נמצא בפנקס המת ויהי' לפי ראות עיניהם ממש בדברי התובע אזי כח ורשות ביד הקהל ואב"ד והדייני' אף להוציא ממן מהיתומים אמנם בש"ח דאוריית' בלי ערמה ומרמה.

ב חילוף כתב שיש להחי על המת ונמצא כתב בפנינקס המת סך ח"כ אם הח"כ עדיין בתוך זמנו או תוך י"א ימים כתיקן וזמן הח"כ נכתב בפנינקס המת אזי אין צריך קיום לחתימת יד החתום כלל אך התובע בח"כ מחוייב ליתן כתבי' על עצמו כפי ראות עיני ב"ד שלא יתבע תחילה בח"כ זה ואולי מזויף הוא ואח"כ יגבה הוא או¹בעל כוחו בגוף הח"כ.

ג אין יהוד' דעם אנדריין טאהר ניט צטיריין לעש"ג אף בח"כ רק רשות לו למסור לסוחר או לבעל משפט אונ' זאל אונטריסיריין הח"כ דאז הציטיאצאן צעט'יל זאל ניט נזכר וועריין שם ישראל כלל בקנס כפי ראות הקהל ש"ן.

ד מאחר המשרתת זיין ניט ציית לבעל הבית הבין קיין מורא זיגן זיך סומך ווען הב"ב זיא דוחה איזט מוז קאסט אונ' לואן ביצאליין ע"כ נעשה תקנה מהיום ולהבא ברויך ניט צו צאליין קאסט: רק לון לבד כפי פסק ב"ד.

ה משרתת וואש אין ליגט איין משכן אצל ב"ב פר דינגט זיך על זמן דלהבא בכך ווען האט איין משכן אין גליגט ווען שני דען ערשטן ב"ב ניט גיפראגט גיוואריין אע"פכ איז דאז משכן פר פאליין לב"ב השני באם ניט צו גיט.

משה גאלטשמיט פ"ה
ליפמן בר משה ז"ל
שמשון הילדוסיס
קהת עזריאל
הק' שמשון בלאך
אברהם בן ליזר
משה בן הקדושר 'אהרון ז"ל

קכג [דף 18]

באשר ראה ראינו התקנה שהית' בשלשה קהילו'
יצו' בצירוף הגאון אב"ד נר"ו מכח השדוכי'
אשר משדכים שני צדדי' משני קהילו' וראינו
התקנה הן הן עיות שגרמה כמה קטטו' וגם
מכח התקנה הנ"ל הוכרחו לעשות שדוכי'
ממקומות אחרת ושאר תקלות, ע"כ היום הוא
היום שהותרו השבטי' זה בזה ובאסיפו'
שלשה קהילו' יצו' גמרנו ועשינו שמהיום
דלמט' והלאה יהי' ^המנהג בשלשה קהילו' יצו'
שהנקבה תלכה אחר הזכר והזוג מחוייבת
להחזיק הקהלה אשר ממנה הזכר. וכל השדוכי'
אשר יעשו למ"ט יעשו על אופן זה, והזוג
אינם רשאי' להפרש את עצמם מן הקהלה אשר
ממנה הזכר, וביד הקהלה אשר ממנה הזכר כל
שבט מושלים על הזוג לעשות כל כפיו'
ונגישות וחרמו' להיות כפוף תחתם למסים
וארנוני' ולכל דבר קטן וגדול יהי' מה
שיהי' ככל בעלי קהלה יצו' והקהלה אשר
ממנה הנקבה אין לה שום שייכ' ומגע ומשא
ושום ממשלה על הזוג, וכל מחותן או יהי'
מי שיהי' שיעבור על זה הנ"ל אזי ביד

הקהלה אשר ממנה הזכר לצאת נגדו בכל ח"ח וכפיו' וכך נעשה ונגמר שאין שום קהלה אחת או שני רשאי' לעשות שום תקנה שיסתר תקנה הלז אף בשום צד ואופן שיסתר תקנה הלז כולה או מקצתה וחתיכה דאסורה על שום קהלה שיעשו שום תקנה לסתר תקנה הלז וכל התקנות הנעשו עד היום הסותרים' תקנה הלז מהיו' והלאה בטילה ומבוטלה הן הנעשה ע"פ חבר העיר או שלא בחבר העיר כל הנ"ל נעשה ונגמר באסיפת פ"ו בשלשה קהלו' יצו ברצון גמור בלי שום מעכב היו' יו' א' כ'ג מרחשון תעזין ל'.

- א כהיו' הנ"ל נעשה ונגמר באסיפו' אלופי' פ"ו דשלוש קהלות יצו לתקן מסילה ולפשוט עקמומיו' בני עולה וועלכר בן בעל בי' אודר זונשטן איין יונג דער ווערט אזו פרוטה על ח"כ אודר זונשטן איין כתב יד דער זעלבי דער דא לעהנט כאלו הניח מעות' על קרן צבי, אונ' קיין דיין זאל ניט פסקנן דאש זעלכר ח"כ או כ"י זאל ביצאלט וועריין כי אם פ"ו יצו' בצירוף הגאון א"ב"ד נרי' מאגן זעהן לפי ראות עינם, וזמלוה והלוה והסרסרי' וועריין מקבל עונש זיין בחרפו' וביושי' וכרוז בכל בתי כנפיו' לפי ראות פ"ו יצו וכך ווען אחד ווערט נעמין יותר ממגיע יקבלו עונשי' כנ"ל.
- ב אכן איין בן בעל בי' אודר זונשטן איין

יונג וואש נושא ונותן איז במשא ומתן בכך
ווען ער איין פאטר האט אודר אחי' או קרובי'
ראשון בראשון חייב המלוה ערשט פראגין אונ'
בידיעת' מלוה זיין אונ' מוז זאגין ההלואה
והפרעוויסיאן ואם לא הניח מעותיו על קרן
צבי.

ג ווען איין פרעמדר יונג ווערט זיין אודר
האט קיין קרובי' כנ"ל אזו מוז ער הח"כ
געבין בפני בעלי בית הגוני' דאש זיא
ביקענט זאלין זיין לאיזה דבר ער הח"כ
אויז גיבט, ואם לא הניח מעותיו על קרן
צבי וגם ווען איינר ווערט מער נעמין
ליותר ממגיע יקו' כנ"ל.

ד ווען איינר איין חתן ווערט הן בן בעל בית
מפה או פרעמדי יונגין אלז ווער עליהם
איין ח"כ האט מוז אן זאגין פרימחותן של
הלואה אודר ווען הכלה קיין אב ניט האט
זאל המלוה אן זאגין לקרוב הכלה קרוב
קרוב קודם או בפני ב"ב ווען הכלה משרתת
איז ואם לא יגיד כנ"ל אזי כאלו הניח
מעותיו על קרן צבי המלוה מוז אן זאגין
תוך שלשי' יום מיום כתבי' הקנס, ובאם
לאחר הקנס גישעהן איז עכ"פ ח' יו' קודם
החתנה מוז המלוה אן זאגין.

ה וועלכר בן בעל בית אודר יונג אודר חתן
דער דא גיבט אויז איין ח"כ אונ' שטעלט

זמ"פ אחר החתנה בלי ידיעו ' כנ"ל אזי פטור
מלשלם ובאם שיהי' הכחשה הבעל השטר ווערט
זאגין דאש ער אימה גילענט האט אחר החתנה
והחתום ווערט זאגין קודם החתנה יקוב הדין
ב"ב"ד ובצירוף הגאון אב"ד נרו ופ"ו יצו.

ו באם המלוה ווערט לאזין מיט פלייס חתמן על
שם סוחר מבילתי נמול' והחתום ווערט תובע
זיין להמלוה, והמלוה יכחש אזי רשות
לאלופי' פ"ו לפסק ע"פ אומד' הדעת כפי
העונש כנ"ל.

ז ווען שוין החתום ווערט ח"כ או שבוע גמורה
שוין דאש ער וויל ניט להמלוה תובע זיין
אונ' וויל ניט מגלה זיין, אלז זיינן מיר
מהיום מבטל אלי ח"כ ושבוע' וחרמו' דאש
החתום מאג תובע זיין וכ"ש דאש ער מוז
מגלה זיין.

ח גם דיא לייט וואש ווישן דאש הבחור האט
גיחתמנת ח"כ בלי ידיע' כנ"ל מוזין זיא
מגלה זיין בפני האב או קרובי' של הלוח
באם יעברו אזי יענש יענשו בקנס' וחרפו'
וביושי' וכרוז ופשיט', ווען איינר איין
חתן ווערט אונ' לייט ווישן דאש ער האט
ח"כ אויש געבין כנ"ל מוזין דיא לייט
מגלה זיין ובא"ל יקום כנ"ל.

ט על מי דאש ווערט מבורר ווערין אף ע"י
ע"א דאש ער זעלכי הענדל טוהט או ער

סרסור איז צו פער פירן בחורי' ונערי'
 וכ"ש קטנים אין זעלכי הענדיל אלז האט ער
 פאר לארין הזקו' הקהלה אונ' מן ווערט עם
 רודף זיין מן הקהלה בכל מיני רדיפ' וחרפו'
 וביושי' מן ווערט ניט חס זיין עליו יה'
 מי שיהי'; כל הנ"ל נעשה באסיפ' אלופי'
 פ"ו דשלש קהלות יצו ובצירף הגאון אב"ד
 נר"ו.

העתיק מן הגוף הכתב כל החתימת המבוארי'
 למטה

שמשון הילדוסום פ"ה	יחזקאל בית קצאלפ'
ליפמן בר משה ז"ל	יהודא ליב הלברשטט
משה גאלטשמיט	יצחק רינטל
שמשון בלאך	יששכר בער קליף
אברהם בר אליעזר	נתן הלברשטט
משה בן הקדוש ר'	יוזפא' כהן
אהרון ז"ל	

בנימים וואלף בן מהורר ליב
 אברהם בר משה טגל

קכד [דף 19]

היו' יו' א' כ' ט טבת תע' ח נתאספו שבעה
 טובי העיר בצירוף ט'ו אנשים אונ' איז
 גישלאסיין דש קהל השטעדין בבית הכנסת
 שעצין זאל באופן זה השטעדין הן אנשים
 הן נשים זאלין איר שטעדין ביהלטיין וויא
 זיא עכשיו האבן אונ' בב"ה במקום חדש זאל
 קהל ש"ן בראשון אויז טיילן אונ' לאחר
 זאת שעצין וואש כל אחד לפי כבודו ולפי
 ערכו געבן זאל ובאט איינס זיין שטעד צו
 יוקר וועהרט אונ' זעלביגי ניט האבן

וואלט מאג ער איין שלעכטרי נעמן דיא
בזולר איזט לראיי' באנו על החתום יו'
הנ"ל

שמשון הילזוסים כפ"ה
ליפמן בר משה ז"ל
קת עזריאל
הק' שמשון בלאך
אברהם בן ליזר
משה בן הקדוש ר' אהרון ז"ל
הק' משה ...
אל" בן מהורר ליפמן פאלק ז"ל
שלמה ... בו יהודא ז"ל
ראובן בן ירמי'
ארי' יהודא בן פו עזרא יעקב
זלמן בן הר"ר יוסף ז"ל
עזריאל בר נתן ז"ל
חיים בן ליזר
שלמה זלמן בן נחמי' ז"ל

קכה [1דף 20] 80. שמהיום והלאה יתנהגו
תקנה זו נשתנה
השבעה כשרים באופן זה שהש'שה פרנסי'
יכולי' לעשות כחפצם או שלשה על מקום חדש
או שלשה על מקום ישן, כה"ג מי שאינו
רוצה לקבל התמנות פרנסות יתן קנס מאה
שוק בנקה ומי שאינו רוצה לקבל טובי קהל
יתן חמשים שוק באנקה אמנם מי שה' פרנס
או טובי קהל ורוצה לעשותו התמנות למטה
ממנו אינו מחויב ליתן רק כתקנות הקדמון
היו' נמנו וגמרו יו' ב' כ'ד אדר שני תצ'ד

80 : לסימן זה קודמות שלוש החלטות בענין
חלוקת תפקידי פו"מ שנעשו בשנים
תע"ח, תפ"ד ותצ"ב ונשתנו מדי פעם.

לפ"ק בצירוף שבעה טובי העיר ובצירוף
הגאון אב"ד נר"ו הק' יחזקאל בית קצנאלפוגן

קכו

[דף 21]

הי"י א' ז' מנחם תע"ט איז באסיפת הקהל

ש"ן גישלאסיין באם איינר איינן שידוך טוט
וועלכר בפנקס הקהל חייב איז: באם ער כאן
משלש קהילות איינן שידוך טון וויל זאלין
אים קיינן תנאים גישריבן וועריין קודם ער
צאלט כפי ראות עיני הקהל: ובאם איינר
איינן שידוך ממקום אחר טוט הן זכר הן נקבה
הן ער ביהלט חזקת הקהילה או לא דהיינו
חוץ לשלש קהילות: זאלין אים אייער קיינן
תנאים גשריבן וועריין קודם ער לפחות החצי
מחובו גיצאלט האט: ובאם קהל פר גוט
ביפינד זש ער יותר אלמ החצי או כולו צאלין
זאל: מוז ער קודם התנאים צאלין כפי ראות
עיני הקהל.

שמשון הילדוסיים פ"ה

משה גאלטשמיט

הק' שמשון בלאך

אברהם בן ליזר

משה בן הקדוש ר' אהרון ז"ל

שלמה זלמן בן נחמי' ז"ל

[דף 21] קכז

היום יו' א' כ"ח מנחם ת"ף לפ"ק נמנו וגמרו
באסיפת שבעה טובי העיר כי כבר ידוע מה
שאמרו חכמינו ז"ל אלו דברי' שאדם אוכל
פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לעה"ב
ותלמוד תורה כנגד כולם ובפרוש על הכל

תינוקת של בית רבן שלא חטאו העולם עומד
ועד היום יוכלו החברא דת"ת להספיק בלי
סיועה אחרת ומהיום והלאה א"א לחברא דת"ת
להספיק יותר לבד ומן הדין יתכן גם ראוי
ונכון להחזיק לתורה תינוקת של בני עניים
והזהרו בבני עניים שמהם תצא תורה ע"כ ראה
ראינו הואיל ושעה צריכה לכך גמרנו בינינו
כל מי שיעלה לספר תורה בשבת וי"ט הן נשוי
הן בחור מן קהילתינו מחויב לנדב לת"ת כפי
נדבת לבו ואם לא ינדב מחויב הגבאי דת"ת
לכתוב על פנקסו חצי שי' שישלם כשישיג ידו
והמוסיף מוסיפין לו מהשמים ויזכה לראות
בני' ובני בני' עוסקים בתורה ובמצות
קהת עזריאל בן א"א מוה"ר אברהם זצ"ל פ"ה
משה גאלטשמיט
שמשון הילדוסים
הק' שמשון בלאך
אברהם בן ליזר
הק' שלמה פאלק ...

והנה אחרי שראה ראינו שגם זה לבד אינו
מספיק ועוד אין ידיהם נטוי' ומשגת וכל
זאת לא תועיל בכך זאת אשר מצאנו ליתר שאת
וליתר עז שהשמש יחזור מידי שבוע בשבוע
על פתחי בעלי בתים וכל אחד יתן כפי נדבת
לבו וכל המוסיף יוסיפין לו מהשמים כ"ד
היום יום א' ט' מרחשון תפ"א לפ"ק

משה גאלטשמיט פ"ה
הק' שמשון הילדוסים
הק' שמשון בלאך
אברהם בן ליזר
משה בן הקדושר אהרון ז"ל
הק' שלמה פאלק

קכח [דף 22]

היום נמנו וגמרו אצל קהל ש"ן שמהיום
והלאה אינם ושאי' גבאים דח"ק דגמילות
חסדי' להניח איזה ב"מ על כל צרה שלא תבא,
על בה"ח שלנו על חלק הישן עד גמירא, אם
לא ברשות קהל ש"ן לראי' באנו על החתום
יום א' ז' אדר שני תפ"ג לפ"ק

משה גאלטשמיט פ"ה
שמשון הילדוסים
משה בן הקדוש ר' אהרון ז"ל
שלמה זלמן בן נחמי' ז"ל
ק' שלמה פאלק ...

קכט [דף 23]

כהיום נתחדש התקנה הישנה מכמה שנים לכבוד
המקום ולכבוד הצבור בענין ב"ב שהם אבילים
או יאר צייט לעבור לפני התיבה להתפלל
ביום הכניסה אסור לאבל להתפלל אבל ליאר
צייט מותר להתפלל ובשאר ימות החול דהיינו
דווקא חבר אבל מי שאין לו חבר או פנוי
אין לו להתפלל אלא מעריב ולמנצח בשחרית.
רק מי שהוא בעל תפילה בימ' נוראי' מותר
להתפלל אף שאין לו חבר. ותקנה הנ"ל נאמרה
ונשנ' י' א' יוד אדר תצ"ב באספ' כל הקהל
ש"ן.

קל [דף 23]

הי' י' ה' ב' טבת תצ"ח באסיפ' הקהל ש"ן
וב"ד הסכמנו ביחד באם ב"ב אחד דקהלתינו
זיך משדך איז חוץ למקומינו אונ' חזקות
קהלתינו ש"ן ניט הלטיין וויל אזי מחוייב

ליתן שלשה למאה מכל הנדן מה שיתן
 לבנו או לבתו. וגם באם שיעדר ח"ו אחד
 מקהלתינו ומהעזבוך שלו חוץ למקומינו קומט
 אזי מחוייב 'היורשי' ליתן ג"כ שלשה למאה
 מאותו חלק ירושה וועלכש חוץ למקומינו
 קומט דהיינו באם אותו יורש שמחוץ למקומינו
 ניט החזקת קהלתינו האט אבל באם שיש
 לאותו יורש חזקת קהלתינו אזי פטור מליתן
 ג' למאה הנ"ל רק מחוייב ליתן מערכו כפי
 תיקון קהל ש"ן.

הק' יחזקאל בית קצנאלפויגן
 משה בן הקדוש ה' אהרון ז"ל
 הק' יהודא ליב פ"ו כ"ה שמשון משה ז"ל
 אלכסנדר בן כ"ה יעקב ז"ל
 יהודא ליב בן פ"ו כהר"ר יעקב סגל ז"ל
 הק' נח בן ישראל
 הק' מרדכי
 משה במר שמעון כ"ץ : יוד אדר

קלא

[דף 23]

היום י' ב' כ"ד אדר שני הסכמנו דאש קיינו
 זאל מניין בביתו מאכין ואפילו אצל יולדת
 רק אצל אבל ר"ל בימי השבעה לבד מותר ומי
 שיש לו אונס דמוכח: ומוכרח לעשות מניין
 בביתו איז מחוייב לפ"ה אן צו מעלדן ובאם
 לפי ראות עיני פ"ה להצדקה דא פאר צאלט
 אזי ווערט מאן אים רשות געבן: ומי שיעבור
 יתן כל פעם א' ר"ט קנס לצדקה.

קלב

[דף 24]

היום י' א' טו' ב כסליו תק'ה בועד הקהל

ש"ן עם הגאון אב"ד נר"ו ודיינ' הסכמנו
שמהיום והלאה: מי שקנה וועקסל על שום
ב"ב יהי' מי שיהי' שכבר עבר הזמן הפרעון
של הוועקסל אזי אינו רשאי להרוויח יותר
מסך חמשה עשר למאה דהיינו תחלה יקח הקרן
והמותר וואש הח"כ בטראגט יתן הלנה רק
חמשה עשר למאה וכך לפי ערך למעלה ולמטה
כגון אם יקנה ח"כ מסך ר' ר"ט וקנה בסך
חמשים ר"ט אזי יקח חמשים ר"ט תחלה ומן
מאה וחמשים ר"ט הנוספים ישלם הלנה כ"ב
וחצי ר"ט והמותר פטור.

משה בן הקדוש ה' אהרון ז"ל
הק' יהודא ליב פ"ו כ"ה שמשון משה ז"ל
יהודא ליב כ"ה יעקב סגל ז"ל
אלכסנדר בן כ"ה יעקב ז"ל
משה בן מר שמעון כץ ז"ל
הק' בער גאלטמשיט

קלג [דף 26] היום י' א' כ'ו סיון תקיח בוועד כל הקהל
ש"ן הסכמנו מאחר שראה ראינו כמה אנשי'
שבונ' במה לעצמם והולכים בשבתות וי"ט
אצל החברא שבעה קרואי' ולא באו בבה"כ
ועי"ז גורמי' היזק להצדקה ע"כ הסכמנו
שכל ב"ב דקהלתינו ש"ן אינם רשאי' לגמרי
לילך בשבתות וי"ט אצל שום חברא או מנין
אכן מי שרוצה לילך אם הוא ראש בית מחוייב
ליתן כל שנה א' ר"ט - ומי שהוא בעל ערך
עד ב' אלפי' ר"ט מחוייב ליתן כל שנה

שלשה ר"ט, ומשני אלפי' ר"ט עד ד' אלפי'
ר"ט יתן כל שנה ארבעה ר"ט. חוץ יושב אוהל
פטור. ומי שהוא בעל ערך מן ד' אלפי' ר"ט
והלאה יתן א' פער מיל. ואשר [ובקשר?]
שפ"ו ר' ליב בהר"ר יעקב אונס דמוכח יתן
כל שנה רק ד' ר"ט. והפרנס'י מחוייבי' כל
דבר על שנה לגבות מעות הנ"ל ולעשות כפי'
על כך בלי שום נשיאות פנים ולראי' חתמנו
שמינו

משה בן הקדוש ה' אהרון ז"ל פ"ה
הק' יהודא ליב כ"ה שמשון משה ז"ל
הק' משה בן כמר שמעון
הק' שמואל בן מו"ר מרדכי יצ"ו
הקטן חיים בר זלמן זצ"ל
הק' נתניאל בלא"מ יעקב ז"ל

קלד

[דף 26]

היום י' א' ששה לחודש ניסן תק'כ בוועד
הקהל ש"ן הסכמנו אחד מב"ב דקהלתינו ש"ן
שדר באלטונא יוכל להיות כשר קהל אבל לא
יוכל להיות לשום התמנות הן דבר גדול או
קטן .

גם בו ביום הסכמנו שאין שני נוגעים
יכולים להיות גובי' או גבאי' אפילו אחד
במקום חדש ואחד במקום ישן אעפכ"י אינם
להיות נוגעים ולראי' חתמנו שמינו

הק' יהודא ליב פ"ו ב"ה שמשון משה פ"ה
הק' משה בן כמר שמעון ר"ץ מק"ה
שמואל בן מו' מרדכי יצו'
הקטן חיים בר זלמן ז"ל
הק' נתניאל בלא"מ יעקב ז"ל

קלא [דף 27]

נגמרה ונגמרה כל פרנס החודש מוז כל חדשו
לפחות פעם א' קהל בוועד פאדרן לאזין ...
א"ש תקכ"א

הק' יהודא ליב גאלדשמיט פ"ה
הק' יהודה ליב פ"ו כ"ה שמשון משה ז"ל
שמואל בן מו' מרדכי יצ"ו
הק' משה בן כמר שמעון ז"ל
הק' אהרון בפ"ו הר"ר משה ג"ש זצ"ל
הק' חיים בר זלמן ז"ל
הק' יהודא ליב בה"ר זרח סגל

קלו [דף 27]

היום י' א' י'ב ניסן תקכ"ב בוועד הקהל
ש"ן הסכמנו מי שדר באלטונא והחזיק
קהלתינו קהל המבורג ראוי לבוא בקלפי
לכשר קהל אבל לא יבוא לשום התמנות יהי'
מה שיהי' :

הק' יהודה ליב פ"ו כ"ה שמשון משה ז"ל פ"ה
הק' יהודא ליב ג"ש
שמואל בן מו' מרדכי ז"ל
הק' אהרון בפ"ו הר"ר משה ג"ש זצ"ל
הק' חיים בר זלמן ז"ל
הק' יהודא ליב ב"ה זרח סגל

קלז 81 (דף 29)

הי' י' א' י"ט טבת [תקכ"ה] נשתנו התקנה
זו ומכאן ולהבא אם צריך לאסוף ט"ו אנשי'
יהי' כסדר זה דהיינו כל פרנסי' ב' מן
מנהיגים ואחד גובה ויוד יחידים מקהל ש"ן
כל זה נעשה ע"פ קהל ש"ן בצירוף ט"ו
אנשים לאשר ולקיי' מהיו' והלאה

81: לסימן זה קודמת החלטה הדנה על הרכב
ועדת ט"ו אנשים

הק' אהרן בפ"ו ה' משה ג"ש זצ"ל פ"ה
הק' חיים בלא"א כ' נחום
הק' ליב בר יוזפא האלנדר
הק' חיים בר זלמן ז"ל
אלי' בהמנוח יונה משה ז"ל
ה' יצחק איצק בן כ"ה משה כ"ץ ק"ה
הק' חיים
הק' משה בלא"א פ"ו המנוח כ"ה אברהם
ליב
הק' שלמה סגל הילדסהיים
הק' נחום בן מהור"ר דוד ז"ל
אברהם בפו"מ עזריאל ז"ל
הק' מאיר הילדוסיים
הקטן הלל בר משה ז"ל
הק' יעקב כ"פ המנוח כ"ה ליב קיק ז"ל
זלמן בן קלמן נארדן

קלח [דף 37]

היום יום ב' כ'ג אלול תקל'א הוסכם
בוועד הקהל ש"ן מי שתובע אחוזת קרקע
בתולה הן איש אצל אשתו או אשה אצל בעלה,
וממילא נשמע בן אצל אביו או אב אצל
בניו יתן ששה שוק קורנט מקודם שיעמדו
השמשים הציון על הקברות להפרנס החודש
אשר ישר יתן הרשיון להשמשים דהחברה
הג"ח

הק' אהרן ג"ש פה"ח
הק' חיים בן המנוח נחום אברהם פ"ו ז"ל
הק' שמואל הילדוסיים
הק' חיים בר זלמן ז"ל
הק' ייצק בפ"ו יעקב

תקנות ק"ק המבורג

כתב היד השני (הב)
הנמצא בקובץ מס. 13, דף 125-127

- א אללעס וואש בבה"כ מכבד צו זיין איזט,
כמו פסוקי דזמרא הפטורת חזון ישעי'
וכדומה, מוז ע"י פה"ח אודר וויא מקהל
ש"ן אין ראנג פולגין ע"ג צ"צ גשעהן, דר
זונשטן אבר אוסר דען ראנג בפעלט, ופשיטא
איין פארטיקוליער, מוז א' ר"ט לצדקה קנס
צאלין.
- ב חיפוש, וכמו כן הפתיחות לשחרית בימי
נוראים מוז קודם ברוך שאמר פר קויפט
ווערדן.
- ג יין קידוש הדלקה ושהיות מוז אללי שבת
בראשית פר קויפט ווערדן אונד מוזן הקונים
ב"ב זיין, ופנוי דערף קיין סגן שטיהן.
- ד וואן ב"ב שמחה מאכט, קאן סגן בהלטיין, ב"ע
חצי ר"ט ור"ב א' שוק.
- ה בשלש רגלים ובימי נוראים וואן סגן בהלטיין
וויל, מוז זוא וואהל ר"ב אלז ב"ע שני ר"ט
צאלין, ובימי נוראים וש"ת דערף קיין פנוי
עולה לתורה זיין.
- ויו הפטורת מרכבה וד' פרשיות דערף קיין פנוי
זאגין בקנס א' ר"ט, ושמש חצי ר"ט.

זיך וואש השמש בבה"כ אויז צו רופיך, מוז קודם מכירות מצות גשעהן.

חית וועהר בגיך שסירב לקהל או לגובים ולגבאים בכפיות איסר ועברו שלושים יום יעשה לו כפיית חרם, ואם עוד יסרב יכריז לו בכל ער"ח בחרם.

ט ווער זיך מבני קהלתינו במקום אחר עטאבלירט, מוז געבן לקהל ש"ן בעד ראש בית כל שנה שני ר"ט, ומערכו מכל מאה ר"ט חצי שוק.

יוד ב"ב דקהלתינו הדר במקום אלטונא או וואנזיבעק, מוזן אללי נתינת מיט הלטיך, אלז וואן זיא כאן וואהנן.

יא לברירות אב"ד מוזן ג' פרנסים וג' מנהיגים זיין.

יב ברירות חזן מוז ע"י ט"ו אנשים גשעהן.

יג ברירות שמש קאך ע"י האלופי קהל ש"ן לבד גשעהן.

יד תנאים וגם חופה געלדר מוז וויא דער אורדינונג להנאמנים צאהלין.

טו לאב"ד בעד תנאים עבור חתן וכלה חצי ר"ט, ובעד סידור קדושין פון ערשטי שני מאות ר"ט נדן ב" ר"ט ומשני מאות ר"ט ולמעלה מכל מאה י' ב שי', ובעד חבר ד' ר"ט, ובעד

מורינו ח' ר"ט.

טז ברירת הקהל, פו"מ, וגובים וג"צ כל פעם
בחה"מ של פסח, דהיינו כל שני־שנים, ע"י
שבעה כשרים לפרנסים וז' כשרים למנהיגים
וגובים וגבאי צדקה, לפרנס וואן התמנות
שלו ניט אן נעמיך וויל מס ר"ט, ומנהיג
סמך שוק, גובה ט"ו ר"ט, ג"צ יוד ר"ט,
א"י, ח'ת, ג"ח, וב"ח חמשה ר"ט, וממונים
כפי ראות עיני קהל ש"ן.

טוב גובה ווג"ץ מוז דיא אויז גאביך בחדשו איך
פאר שוס זייך אויך דיא אייך נאמי אייך
נעמיך, והקצבות או לאורחים אללעס צאהליך.

חי פה"ח קאן בלי ידיעות הקהל לא יותר כמו א'
ר"ט לעני אחד או אורח א' אויז געבן.

יט הגובים וג"צ הבן כח וואן הב"ב ניט צאליך
כפיית איסור או חרט צו טוהן.

כ קסטות ומריבות או שלעגרייאך בבה"כ מוז
הפה"ח אויף פר לנגיך דעס קלעגרס, בקלאגטן
גלייך פר קהל פודרן, ויענוש לו כפי ראות
עיני קהל ש"ן.

כא אסיפה לקהל מוז מן הפה"ח אייך טאג פר
הערא אן גזאגט ווערדן, לפי הקנס מראות
עיניו, באם קהל ניט קומפלעט, בלייבט אללעס
וואש דיא אצל הוועד הביך מסכים גוועזן,
גשלאסיך, אונד דערף דער רוק גבליבני ניט
דא געגיך דיספאטירן.

הב

כב שלעגרייא בבה"כ קאן קהל קנסן נאך דיא שוועריקייט זוא גאהר חזקת הקהלה נעמיין, מלבד ע"י השורה יר"ה איהם אללי עונשים טוהן לאזיין. זולטי אבר איינר אב"ד דאצו פר לנגיין, מוז ער לקהל דא פאהר שני ר"ט צאליין ואז קאן אב"ד מיט דא בייא זיציין.

כג איין יחיד דער זיך שוין אצל קהל שן איין גלוזן, וקהל שוין פסק גמאכט, זוא קאן לא יותר אב"ד דא בייא פוודרן, רק בלייבט כפי הפסק מקהל ש"ן, ואיין רשות לאב"ד הפסק צו ענדרן, וגם זוא בלד הפה"ח זע, יחיד איין משכון אפ גפוודרט הט, דערף אב"ד זולכש ניט מעהר אן נעמן, זונדרן לאלופי קהל ש"ן פר ווייזן.

כד וואן זיך איינר או מעהררא יחידיים אופנירן וואלטן נגד הקנס מקהל ש"ן אודר זיך יחדיו קומפלאט מאכן וואלטן, זוא קאן קהל פר הוצאות שלהם זיא הן בד"י הן בד"א ענט געגיין גיהן.

כה [דף 126] חת]ן דער סידור קדושין שלו ע"י א' מקווביו פר לנגט גשעהן .. הבן, מוז הגאב"ד שיקן להפה"ח, ער זול מכבד זיין אבר הגאב"ד קאן קיינס מכבד זיין.

כו וואן הגאב"ד איינס מקהלתינו מזמיין לדין איזט, מוזיין אללי הזמנות ע"י השמש

דקהלתינו לב"ב הנתבע ליפרט ווערדן,
דהיינו שמש דב"ד ליפרט אללי הזמנות צור
ווייטרי אפ גאבי אונד בזורגונג לשמש
דקהל. אבר אב"ד זוא וואהל זיינה גביהר ב'
שי' ולשמש דב"ד א' שי' מוז איהם גלייך
בעד יעדי הזמנה גצאלט ווערדן, דא מיט אן
זיין גביהר להאב"ד ניכטש גיקירצט ווירד.

כז מורשה בקומט מן משפט עד שני ר"ט א' שוק,
עד חמשה ר"ט חצי ר"ט, עד חמשינ שוק שני
שוק, עד כ'ה ר"ט שני שוק וחצי, עד חמשים
ר"ט ג' שוק וחצי ומלמעלה עד אלפים ורבב'
ארבעה שוק, ובעסק קטטות ומריבות איז קיין
טאקס למורשה רק וואן המורשה ניט צו פרידן
מוז איהן תובע זיין לפני קהל ש"ן, אבר
קאן ניט דרויף הזמנה מהאב"ד שיקן.

כח וואן איינר מב"ד פטק דיין לכפיות איסור או
חרם בקומן דערף אב"ד ניט דען זעלבן זוא
גלייך בלי ידיעות הפה"ח הכפיי' אן שרייבן,
זונדרן מוז ב' מעת לעת איין הלטיין. וואן
הפה"ח תוך זמן זה דיא בידי פרטיאן ניט
אין גיטי אויז אננדר גזעצט הט, אלז דאן קאן
אב"ד בלי ווייטר רשות או אן פראגין לפה"ח
הכפיי' טוהן לויט רבנות בריב וכמו שהי'
מאז ומקדם.

כט וואן א' מקהלתינו זיין צוואה גמאכט הט,
עז זייא צוואות ברי או ש"מ ר"ל, עז זייא
לפני נאמני הקהלה, או דש נור הנאמני

הקהלה ח"י מקיים גיוועזן, מוז זולכי
מהאלופי קהל ש"ן פר גילטיג דעקלארירט
ווערדן, והאב"ד דערף דרויף קיין הזמנה
אויז געבן, ובאם יוא הזמנה דרויף געבן
הט, זוא מוז בייא פאר קומינדה בייד
פארטייאן, זוא בלד ער גוואר ווירט דש
מעסק הצוואה, זולכי פון זיך אפ אונד לקהל
ש"ן פר ווייזן. וואן נון ווירקליך אין
הצוואה וואש צו קרעטיזירן או מילתא
דמשתמע לתרי אפי, הברירה ביד הקהל אויב
זיא בד"צ מיט דא בייא נעמן וואלין, זונשט
אבר הט זיך הגאב"ד כלל וכלל ניכטש בעסק
הצוואה צו מעלירן, וויילין ניא מאהלין
מאז ומקדם וואש קרעטיזירט אודר איין
צוואה וואש פראק... אם שנכתב כתקנן או לא
אין דעם מצוים ומחויבים אנחנו לקיים
דברי המת, דש דאש גילטן מוז וואש ער
בחיו הט הבן וואלין דש זולכש אויך יושט
לאחר מותו זול גהלטן בלייבן ואלופי קהל
ש"ן ווערדן זולכש אללעס ביושר דעתם איין
זעהן דש ניט קוץ של יוד מהצוואה זול
משונה ווערדן והגאב"ד זיך אין דיזר אפעהר
כלל ניט מעלירן דירפי.

82

כט וואן איינר אין זיינה צוואה אפטרופסים

גוועלט, אודר עז ווער קיין צוואה והאפ-
טרופסים מקהל ש"ן ער וועהלט ווארדן אונד
82 : בטעות סומן סימן זה שוב במספר כט

האפטרופסים איהר שבועה לפני ראש העצה
יר"ה אפ גליגט הבן וועלכר אויבר אפטרופס
אונד אויף דעסיין פר לנגיין יעדר צייט פר
זיא חשבון אפ ליגן מוסן, זוא קאן מן
זולכי אפטרופסים ניט לפני בד"צ פודרן,
זונדרן אללי פודרונג זייא מן פארטיקוליעהר
או מן היתומים על האפטרופסים הנ"ל גהערן
לפני קהל ש"ן.

למד דעם איין שבועה או ג"ח לפני בד"צ גיפסקנת
ווארדן, קאן אב"ד דעם זעלבן ניט צווינגיין
זולכי בבה"כ באלטונא צו טוהן, זונדרן קאן
זיא אויך כאן במקום המבורג בבה"כ טוהן.
אבר זוא וואל אב"ד זיין שבועה גביהר, אלז
אויך שמש דב"ד זיין גפעהל מוז צו פר אויז
בצאלט ווירדן להאב"ד.

לא וואן איינר לבנו או לבתו חתנה מאכין וויל
או יתום, דערף השמש איהר קיין חופה שטעליין
אם לא אללי קוויטונג מגובים ומג"צ בייא
גבראכט זיין דש אללעס גצאלט הט, וואן
נקבה לקהלה אחרת משודך ווירט, איהר ג"כ
החופה פר באטיין וואן ניט אללעס ענטריכט
הט.

לב נחי' ולא נמות צרכי קבורה לב"מ עני
בקהלתינו מוזן הקרוב' כפי התקון ולפי
ראות עיני קהל שן מיט קונטראבואירן.

הב

לג

פרנסים דיא כתבים מעסק הקהלה אין
הנדה הבין מוזן זולכי ליפרן על חדר קהל
ש"ן, גם הפה"ח מחויב וואן מחודש שלו אפ
טרעהט אללי כתבים שיש בידו יהי מה שיהי
לחדר הקהל שן צו ליפרן בקנס מאה ר"ט
לצדקה בלי מחילה ובלי אמתלא.

לד

בית הטבילה מוז כל פעם וואן לצורך על ג'
שנים פר פאכט ווערדן עם ערב מספיק, אונד
דערף קיינר במקוה מקהלה אחרת גיהן.

לה

מסירות מודעא מוז לפני פה"ח ופרנס שלארחיו
גשהן ופה"ח מוז דריבר אטעסט געבן ב"לז
בטל ומבוטל.

לו

אין משרת או משרתת להקדש לשע' מוזן, מחויב
הב"ב שני ר"ט לפה"ח צו צאלין, והמותרת מוז
אותו קהלה וואו בייא גדיהט הט צאלין.

לז

עיקור כתובה דאורייתא וואן תנאים האחרוני'
תוספת פר לאהרן איזט להבתולה שני מאות
ולאלמנה מאה ר"ט.

83

לז

ווארטש פרויא דיא זיך אצל ב' ב"ב פר
דונגין הט, מוז ביא דען ערשטן צו גיהן
אונד דער אנדרר קאן זיך פר איהרי
רעכנונג אין אנדרי דינגן והמותרות מוז
זיא צאלין.

הב

לח [דף 126-א] וואש בוועד הקהל גשלאסן איסט, דערף הפה"ח ניכטש משנה פון משנה זיין בקנס עשרים ר"ט לצדקה.

לט אונטר סך נדן מחמשה מאות ר"ט דערפין הנאמני קהלה קיין קישור או תנאים בח"י חתמן בלי רשיון מהפה"ח זונדו הב"ב מוז כ"י מהפה"ח להנאמני' בייא בריגין דש זיא רשות בקומן.

מם ב"ב אפילו וואן נדן שלו יותר וויא חמשה מאות ר"ט דערף עלין קיין שם רע זיין, זונשט איהם קיין חזקת הקהלה גיגעבן ווירט

מא איין ב"ב דער איין קינד אויז געבן אונד שוועהרן קאן דס מעז ועד עתה דיא הוצאה ניט מייתר גוועזן, ואז קאן מערכו פוחת, וכמו כן וואן ח"ו איין היזק ידוע הט.

מב וואן מקהלתינו פו"מ אצל שלש קהלות ברופין ווערדן, אפילו ווען אויך ווירקליך ארבעה משבעה טובי עיר שלנו אצל וועד שלהם זיין, דערפן זולכי פר זיך ניכטש בשליסן, אם לא וואן כח והרשאה מן וועד קהל שלנו הבן, אודר זולכש ערשט לפני וועד דקהל שלנו ווידר רעפירן, ובא"ל איזט איהר שלום ניכטש וגם עשרה ר"ט קנס לצדקה בלי מחילה.

מג ח"כ מא' על חבירו בלייבט בתקפו יוד שנים.

מד ח"כ מן פנוי פחות מבן עשרים שנה, אם הוא

לא מפורסם במו"מ, איזט זולכר אונגילטיג.
אפילו וואן הפנוי יותר מבן עשרים שנה
ועל שולחן אביו או אפטרופסים ובלי ידיעתם
ווירט כנייר מחוק אן גזעהן.

מה גובה וג"צ וואן מן פה"ח איין הוצאה
וצעטיל בקומן דער יותר וויא א' ר"ט
דערפין ניט צאלין אם לא כ"י משני פרנסים
זונשט גיהט זול[כש] מכיסם פר איהרן
רעכנונג.

מו יושב אוהל ומלמד צאלין חצי ראשי בית וחצי
ערך, ווירדן לקלפי כשרה קהל איין גליגט.
אבר נור יושב אוהל ב"ע קאן להתמנות
בלאנגין.

מז בעל פליטה וואן אויך שונד ענט שלאגין קאן
ניט להתמנות גלאנגין, אם לא הפליטה בשוגג
זוא קאן להתמנות גובה וגבאי, אבר ניכט
לשאר התמנות קומן.

מח הגאב"ד דערף קיינס קיין חבר או מורינו
געבן אם לא בהסכמות הקהל שן. וואן אבר
קהל שיקן להאב"ד אן א' החבר או מורינו צו
געבן, דערף הגאב"ד ניט דא גיגן מסרב זיין.

מט קהל מוז להיחידם אתרוגים שאפין. נגד דערף
קיינר קיין אנדר וועגין זולכי קויפן אלז
נור אצל קהל ש"ן.

נון שטעדין מעות בבה"כ זול מקהל גשעצט ווערדן.

- נא יעדר פה"ח מוז עכ"פ פעם א' בחדשו קהל זעצין בקנס יוד ר"ט לצדקה.
- נב עבור קרקע בתולה מוז שני ר"ט תיכף להפה"ח צאלין.
- נג ט"ו אנשים צו ציהן מוזן זיין ב' פרנסים ב' מנהיגים, גובה אחד, ועשרה יחידים ב"ע ע"פ הגורל.
- נד בלי חבר דערף קיינר שחרית או מנחה מתפלל זיין לפני העמוד.
- נה וואן א' חוץ מקהלתינו ירושה מן חד יחידי דקהלתינו צו פעלט, מוז אפ צוג געבן.
- נו ב"ב מקהלתינו הדר במקום אלטונא או וואנזיבעק קאן לקלפי כשרה קהל קומן אבר ניט להתמנות גלנגין.
- נז להשכמת שבת וי"ט או אצל מנין צו גיהן או זעלבשט מנין בביתו מאכין כפי התקנות הקהל ש"ן.
- נח הגבאים דח"ק דג"ח על כל צרה שלא תבא על ב"ע קיינן חוץ לשורה ליגין בלי ידיעות והסכמות קהל שן בקנס עשרה ר"ט לצדקה.
- נט שני ב"ב דיא משפט לפני בד"צ הבין, באם המשפט יותר וויא מאה שוק בטריפט, קענין שני מקהל שן אצל המשפט צו זיצין מיט בייא פודרן, ענטוועדר זולכי ע"פי גורל או

זעלבשט דיא שני בשטימן וועם הבן וואלן,
וכמו כן מוזן שני דיינס מקהלתינו מיט
בייא זיצן, ובאם א' מבעל דינס מקהלה
אחרת קאן לא יותר וויא א' מקהל וא' דייך
מקהלתינו בייא זיצן.

סמך כל ששה שנים יעשה שמאים ב' משבעה טובי
העיר וא' גובה ע' פי הגורל. השמאים מוזן
קודם לכל קבלת חרם אפ ליגיין, דש זיא
איהר אייגנן רעכטיין ערך אפ ליגיין וואליין
אונד געגיין קיינס קייך נשיאות פנים או
להכעיס ברוכיין וואליין ושיהי' מעשיהם בזה
ע"פ יושר בקנס שני מאות ר"ט להצדקה
ולהשררה יר"ה.

סא וואן ב"ב קיינה אפטרופסים בצוואה שלו
גוועהלט הט, אונד נאך ההעדר ר"ל ערשט
זולכי מקהל ש"ן ער וועהלט ווערדן מוזן
דערפן קיינה אפטרופסים מקהלה אחרת נעמן.

סב פרנס או מנהיג דיא משפט לפני בד"צ הבן
קעניין מורשה שטעליין.

סג דער בכפיי' איסר או חרם דערף איהם השמש
ניט על שמחה פרייאן.

סד [דף 127] בעל סגן בשבת וי"ט מוז עכ"פ שני
ב"ב ישראלים בתוך הקרואים אויף רופיין,
אבר ניט לוטר בחורים בקנס להחזן א' ר"ט.

סה הקריאה לבר מצוה דערף לא יותר וויא א'

פרשה לאיינן בקנס להחזן א' ר"ט ולאב הבר
מצוה ב' ר"ט.

סו החתן צאלט בעד תנאים אחרונים מכל שטר ח'
שילינג לשמש, וד' שי' עבור איין צו
שרייבן לפראטיקול לקהל שן. החזן בקומט
שמחי' בצאתם ח' שילינג ובעד אחד יחיד ח'
שילינג.

סז על כל צרה שלא תבא בקומט השמש בעד טרחתו
טיהר צו ליזן וגם הקוטשיין צו בזורגיין
חצי שוק.

סח בעד קיום שטרות אן יעדן נאמן ח' שילינג.

סט לעזבוין ר"ל פר ערשטי חתימה שלו בקומיין
השמשי' י'ב שי' ישאר חתימת ויו שי'.

עין פרייא געלד לשמש בעד זכור ח' שילינג
בעד ברית מילה א' שוק, ובעד חתנה חצי
ר"ט.

תקנות של ק"ק וואנצבעק והמבורג

שני כתבי יד (וא, רב) הנמצאים בקובץ
מס. 102, דף 1 - 9 וזף 26 - 33-א.

לכבוד ייחד קודשא בריך הוא שזכה אותנו
תורת אמת וחוקים ומשפטים ובה נדע את
הדרך הישר והמשכיל ליושר ולהסיר ולמגדור
מלתא הכל לפי פירצות הדור ומלתא דתלי
במנהגים של אבותינו תורה הוא והניח לנו
לגדור ולהתגדר בהם ולהודיע הנהגתם של
כל השנה מגדולה ועד קטנה הן הנה אשו
כתובים בתוך פנקסו הלזה לחונן קרי'
נאמנה קהילתנו המפוארה ק"ק וואנצבעק
והמבורג אשר נתקרו שבעה טובי העיר
מטיבי הארץ בעלי תקנות וכתר תורה
על גביהן הרב הגאון הגדול פ"ה
ע"ה נ"י ראש גולת אוריא אל אב"ד
ור"מ נד"ו להדריך העם בדרך
האמת ויזכה אחרייתם ויהיו
ויאריכו ימים על אדמתם
כ"ו הנעשים בחס"ד
ואמ"ת לפ"ק

להסברת הסימון:

() סוגריים עגולות מסמנות הוספות או שנויים בנוסח כ"י וב החסרים בכ"י וא אשר כתובים ביד אחרת ולפעמים בשוליים

< > סוגריים חדות מסמנות משפטים או סימנים אשר מופיעים בכ"י וב בסוגריים עגולות

| | בין קווים מאונכים הוכנסו מילים או משפטים אשר נמחקו בכ"י וב

* כוכב בסוף סימן מסמן כי כל הסימן מחוק בכ"י וב

[] סוגריים מרובעות מסמנות השלמות או הסברות של העורך.

ב י ר א ת ה'

א א הקהל כן יחיד או רבים לא ידברו בבית הכנסת בשעת קריאת התורה ובשעת התפילה ויש כח ביד גבאי צדקה לקנוס מי שיעשה בבית הכנסת שלא כהוגן עד ליטרא שעה לצדקה.

ב ב לא יקח אדם הגבהה וגלילה כאחת רק הגבהה 1 1 לאחד וגלילה לשני בקנס ליטרא שועה לצדקה ואל יפתח בספר תורה יותר מן שלשה דפין.⁸⁴

ג ג סדר החיובים מי נדחה ווער זאל נדחה 2 2 ווערין מפני מי בעלה של יולדת קודם

84 : בכ"י וב נרשמה בצד סימן זה המלה "לזכרון"

בחיוב ואחר כך בר מצוה ואחר כך חתן
ואחר כך יאר צייט ואחר כך סנדק (חוץ
ר"ה וי"כ ושלוש רגלי אפילו בשבת).

הפטורת המרכבה אל יקרא מי שאינו נשוי
מען זאל ניט מכבד זיין מיט דיא הפטורה
דעם ווער האט קיין אשה ניט.

ווען איין אשה יולדת אין שול גייט
והבעל קופט סייגין רשות לו מוסיף זיין
שלשה | מיט זיך אונ' פר דיא שני וואש ער
מוסיף איין זאל ער געביין חצי רייכש טאליר
לצדקה | ולא יוסיף יותר בקנס א' רייכש
טאליר לצדקה | ושני הנ"ל רשות להוסיף חוץ
משלשה הנ"ל |

>ווען איינר בר מצוה מאכט לבנו מאג ער
מוסיף זיין שלשה מיט בר מצוה לא יוסיף
יותר בקנס א' רייכש טאליר לצדקה כנ"ל <

ווען איינר מאכט חתונה לבנו או לבתו
מאג ער מוסיף זיין מיטין חתן שלשה
החתן זעלברט >איז איין חיוב שבת פר דער
חתונה < אונ' שבת נאך דער חתונה כנ"ל
(אפילו בסעודות ב"מ בשבת דהיינו שלשה
אנשי' עם הסנדק).

> ווען איינר איין חתן ווערט דער חזקה
בקהילתנו האט איז איין חיוב באותו שבת
בשעת התנאים <

ד 3
ר 3

ה 4
ה 4

ו 5
ו 5

ז 6
ז 6

ח
ח

ט ט ווען איינר דער חזקה בקהילתנו האט אונ' קומט מעבר לים אדר עומד מחליו איז (שיש בסכנה) דער איז גם כן איין חיוב | אפילו אום דער וואכין |

י י אויך ווען יאר צייט איז גם כן איין חיוב אויך ווען שני אחים האבין יאר צייט איז הגדול מן אחים איין חיוב (דהיינו בשבת חוץ י"ט לויט תקנה מנומר' 2 ווע' אנדרי אחי' וועלין ג"כ חיובי' זיין מוז איטלכר בצאלין ששה שילינג)

יא יא <סנדק איין אורח איז גם כן איין חיוב>

יב יב איין תוקע אויך איין מוסף חזן פון ראש השנה זיינן חיובים דעם זעלביגין טאג אז ער איז איין תוקע אדר מוסף חזן זוא זיינן זיא חיובים. אכן ווען איינר וועט מתפלל זיין או תוקע זיין שני ימים ראש השנה איז ער נאר איין חיוב רק יום אחד דהיינו אם חל ראש השנה בחול אזי התוקע חיוב ולא החזן של מוסף ואם חל ראש השנה בשבת אזי החיוב החזן של מוסף (דהיינו ווען החזן מתפלל איז בחינ' בלי תשלומ' מקהל)

יג יג המתפלל תפילת טל וגשם דיא זעלביגי זיינן חיובים לעלות לספר תורה (ווע' ניט מקהל גצלט ווערט).

יד יד אויך זיינן מחויב הקהל מאכין איין נדבה
9 לארץ ישראל בכל מתנת יד.*

טו טו ווען הברית מילה איז בק"ק וואנצבעק מוז
10 דער מוהל וסנדק זיין דוא לילה שלפניו
בק"ק וואנצבעק בקנס שני רייכש טאליר
צדקה על בעל ברית.

טז טז הסנדק זאל קיין קוואטר צייג געביין נאר
11 איין יידש ווינדל חוץ מתנות לבעל ברית
וליולדת וגם קיין קנין צייג להחתן.

יז יז איין בייא זיצר וואש בייא אונז נושא
12 בעול איז, איז איין חיוב בקהילתנו
ביולדת לעלות לספר תורה.*

יח יח מצות געלט אין רשות לכל בעל הבית קופין
אלי חודש חמשה שילינג ראש בית אונ' מן
כל מאה רייכש טאליר מאג ער קופין שמונה
עשר פשיטים אונ' דאש זעלביגי געלט
ווערט אפ גיצוגין אין זיין ערך צעטיל
אונ' וואש ער מער קופט מוז ער ביצאלין
לגבאי צדקה (זה תקנה האבין ט"ו אנשים
מבטל גיועזין ר"ח אלול ת"ן לפ"ק)*

יט יט קיין יולדת קיין אונטר פירר זאל ניט
20 מין על נאר יין שרף געביין אויך ליק
קוכין אונ' קיין קומפעקטיין אונ' קיין
רוזיינין

כ כ זיינין מחויב פר ריכטיין הגדר של בית

עלמין דהיינו דער עולה לתורה איז
בשבתות וימים טובים מחויב לעשות מי
שבירך חצי שילינג לתקן הגדר וזה התקנה
נמשך עד שנה תמימה ובאם אז זיא ווערין
דאש יאר נישט פר ריכטיג הגדר זיין
מחויב החברה קנס צו געבין איין קהל
יצ"ו.*

כא כא אונ' פון אל דיא הכנסות וואש הקהל
קריגט מן הקרקע דבית עלמין זאל איין
פירד חלק גיהעריין אין דער חברה גמילות
חסדים נגד זה זיינן זיא מחויב (צו)
פר ריכטיג החבורה גמילות חסדים הגדר
של בית עלמין.*

כב כב ווען איינר קומט מעורכי המלחמה איין
13 מוקעטנדר פסול לעדות ולשבועה וגם זאל
ניט אויף גירופין ווערין לספר תורה עד
שיקבל תשובה בפני הגאון אב"ד נר"ז.

כג כג ווען מען האט איינם אין איסור אריין
14 גיטון מוז ער געבין אזו לנג אז ער איז
אין איסור כל לילה מוז ער געבין ארבעה
שילניג אונ' ווער איז אין חרם זאל ער
געבין כל לילה שמונה שילנג אונ' ווער
וועט ניט נוהג חרם זיין אונ' וועט
רידין מיטן מוחרם זאל געבין קנס חצי
רייכש טאליר לצדקה.

כד כד פלעטיין זאל זיין איין פירד חלק זאל
15

מען אויש געבין נאך ראש בית אונ' דרייא
חלקים זאל זיין נאך ערך אונ' ווער ניט
אן נעמט איין פלעט זאל געבין חצי רייכש
טאליר לצדקה. (דהיינו ווען מיר אונזר
פלעטיגן פר אונז אויף טייליגן אבר בשותפות
עם שאר קהילות מוזיגן מיר מאכין כשאר
ק')*

כה כה ש"ץ ושמש זאל אויף גינומן וועריגן דורך
16 ט"ו אנשים ושוחט ובודק זאל זיין בצירוף
הגאון אב"ד נר"י.

כו כו גם ווען איין בעל הבית וויל איין טאכטר
17 אויש געבין אונ' גיט קיין ערך אין דער
קהילה דער מוז ערשט קודם ראשי פרקים
איין רצוי האבין מהאלופי הקהל אויף דעם
שידוך (אבר בעל ערך דער ניקש חייב איזט
דער האט ניט ניטג שאלה צו מאכין וכן
מבנו).

כז כז איינה וועלכי איין טמאה ווערט (מבנות
21 קהילתנו) דיא זאל חזקת הקהילה גינומן
וועריגן איר אויך אירי קינדר (הנולדי'
אחר זנות) | אכן דיא קינדר וואש גיבאריגן
זעניגן עד היום יום א' כ"ה תמוז תמ"ז ל'
הדיגן יקוב לפני אב"ד נר"י ולפני פרנסים
ומנהיגים | (אבר לפי ראגת עיני הקהל עם
אב"ד אבר איין פ[רעמדי] זונה זאל מן
כלל קיין קהי" . . לאזן אונ' ניט . . ווערדיגן

85 . דהלינו קיינר קיין שיד' איהר טוהף)

כח כח
 18
 איין יחיד וואש איין משפט האט עם הקהל
 דער מוז ארבעה רייכש טאליר איין ליגין
 קודם כל אונ' פון דיא ד' ר"ט הנ"ל זאל
 הוצאות גשעהן אב"ד צו הולין או אצלו
 צו פארין אונ' היחיד (הקהל) האט איין
 ברירה צו משפטן או בק"ק וואנצבעק או
 בק"ק המבורג או בק"ק אלטונה.

כט כט
 הקהל יצו זאלין נתמנה ווערין מחנוכה
 תמ"ח בק"ק וואנצבעק אונ' דיא התמנות
 זאל זיין ביז ניסן תמ"ט אונ' דער נאך
 אלי יאר זאל איין קהל גימאכט ווערין
 בכל חודש ניסן ווען דיא פרנסים ווערין
 עובר זיין דעם זמן הנ"ל צו מאכין
 התמנות הקהל זאלין דיא זעלבגי פרנסים
 וואש זיין דיזין יאר גיוועזין איטלכר
 פרנס עשרה רייכש טאליר קנס חצי לצדקה
 וחצי לשררה דהיינו ביום ר"ח ניסן.*

ל ל
 זאל קיינס איין ליגין צו כשר קהל רק ער
 מוז איין גנץ יאר אין דער קהילה
 גיוועזין אונ' כלל קיין התמנות ניט
 האבין ביז ער איז גיוועזין שלשה שנים
 אין דער קהילה. אויך ווער קאן ניט

85: ההוספה האחרונה בסימן הנ"ל נכתבה
 מעל השורה הראשונה ובשוליים.
 עקב חתוך הדף חסרות בה אותיות או
 מילים. - השווה גם כ"י רג סי' כב.

שרייבין זאל מען ניט איין ליגין לכשר
קהל.*

לא לא מען זאל קיינס צו איין פרנס מאכין רק
ער מוז ערשטין גיוועזין טובי הקהל אדר
ציקר הקהל.*

לב לב דער גיט ניט צום ערך חמשה מאות מרק זאל
ניט זיין קיין פרנס אויך קיין טובי
הקהל. אכן דער גיוועזין איז איין פרנס
אדר איין טובי אונ' איז נתמעט גיוואריין
מנכסיו אונ' קאן הסך הנ"ל פון חמשה
מאות מרק ניט געבין אדר ער איז איין
חבר מכל שכן איין מורינו ווען ער גיט
מן מאה רייכש טאליר ערך מאג ער זיין
פרנס אדר טובי הקהל מכל שכן עיקר הקהל.*

לג לג מען זאל מאכין התמנות כשר הקהל זאל אזו
זיין זאלין צו אננדר קומן פרנסים
ומנהיגים וטובים ועיקורים דהיינו שבעה
טובי העיר בצירוף הגאון אב"ד נר"י
אונ' זאל איין ליגין אין ביקס אריין
אלי דיא בעלי בתים כפי תיקון הקהילה
איז אונ' שבעה כשרים דיא קומן ערשטין
ארויש די זאלין (זיין) כשר הקהל אונ'
דורך זיא זאלין גימאכט וועריין אל דיא
התמנות אונ' זאלין מאכין התמנות לפני
הגאון אב"ד נר"י.*

לד לד איטלכר בעל הבית דער איז חייב ערך איין

גאנץ יאר האט ניט גיצאלט זאל מען אים
ניט ליגיין אין ביקס אריין צו מאכין כשר
קהל אים ובאופן זה הגובים זיינן מחויב
מתרה צו זיין אים בפני השמש פירציין
טאג דער פיר.*

לה לה ווען ט'ו אנשים זאלין גיזעצט וועריין
זאלין שבעה טובי העיר זיצין בלייביין
אונ' שמונה אנשים זאלין על פי הגורל
פון בעלי הארכות (הערכות) ארויש
גינומן וועריין אונ' שניים דיא נוגעים
זייןמאגין זיצין אבר לא שלשה.

לו לו צווישן שבעה טובי העיר מאג אחד עיקור
איין נוגע זיין מיט איין פרנס או עם
טובי העיר אבר ניט שניים.*

לז לז הקהל שי' זיינן מחויב איין וועד מאכין
כל חודש איין מאל אונ' צוויא מאל אין
יאר מוזין זיא איין וועד האלטיין בק"ק
וואנצבעק אן דאש מאל אז מען מאכט כשר
קהל.*

לח לח דער זיין חזקה אין דער קהילה וויל אויף
געבין זאל געבין מאה רייכש טאליר אין
דער קהילה.*

לט לט איין גובה זאל מחויב זיין אויש (צו
געבין דהיינו אויש צו) ליגיין חמשים שוק
ליבש אונ' איין גבאי מוז אויש ליגיין
חמשה ועשרים שוק ליבש.*

מ ווען איין בעל הבית וועט חזקה קופין זאל ער מוזן געבין להגאון אב"ד נר"ו ארבעה ר"ט אונ' לשמשים א' רייכש טאליר חוץ מן מעות הקדמה אונ' דורך ט"ו אנשים זאל ער אויף גינומן ווערן.*

מא מא איטלכר בעל הבית וואש זיין קינד הן בנו הן בתו חתונה האט זאל געבין שני שוק הקדמה אונ' מן כל מאד רייכש טאליר זאל ער געבין ששה שילינג (לזכרון חו"ש גם אב"ד).*

מב מב זאלין שבעה טובי העיר קיין רשות האבין מאכין איין ערך ניט מינן אז חמשים שוק. אכן ווען זיא צו זיך מצטרף זיינן ארבעה אנשים גרוש הויך פון ערך מאגין זיא מאכין וואש זיא וויליין דהיינו הערך שבא שלא כסדרן.*

מג מג דיא גובים אויך גבאים האבין מאכט אל דיא כפיות צו טאן נאר גובה צו זיין אונ' אויב זיא קאנן ניט מוציא זיין מן בעלי בתים זאלין זיא אירה התנצלות טון פר פונסיים. אונ' באס אז זיא ווערין קיין כפיה טון דיא לייט, מוזן זיא מכיסם כ'צאלין אויש ליגין מעות פר בעלי בתים אן קהל*.

מד מד ווער ציט אוועק אויש אנזר קהילה אנדרש וואו וואנן אונ' ביצאלט אין שלשה שנים

קיינן נתינה ניט (כתיקון הקהילה) האט
ער זיין חזקת הקהילה פר לאריין אונ' מוז
ביצאליין מאה רייכס טאליר (וגם יוד למאה)
כפי התיקון הקהילה וחצי לשררה יר"ה.

מה מה ווער איז אויף קאסט איבר שלחן אביו אדר
חמיו דיא זעלבגי יאריין מוז ער געביין
זיין ערך אונ' ווען ער וויל נאך צייט
קאסט אוועק ציהן וואנן איז ער פטור אפ
צוג געלט דהיינו קודם החתונה מוז ער
זאגין בנו אויב ער וויל חזקת הקהילה
אדר הן או לאו. אבר ווען איינר טוט איין
שידוך עם בתו ממקום אחר האט חתנו ברירה
עד חצי שנה אחר החתונה להגיד אם יחזיק
בחזקת הקהילה הן או לאו. אכן ווען זיין
זון אדר טאכטר האט שידוך געטאן במקום
אחר אונ' וואנן דארטיין האבין זיא איין
ברירה תוך שנה תמימה להגיד הן או לאו
אונ' זאל קייין ערך געביין באותו שנה
(דהיינו קודם החתנה מחויב בנו להגיד
אם רצה להחזיק חזקת הקהילה הן או לאו.
אבל עם עשה שידוך עם בתו ממקום אחר
הברירה ביד חתנו עד חצי שנה אחר החתנה
להגיד אם יחזיק בחזקת הקהילה או לאו
אכן אם בנו או בתו עשו שידוך במקום אחר
ודרים שמה אזי הברירה להם להגיד הן או

לאו תוך שנה תמימה ולא יתן ערך באותו
שנה.) *

מו מו פרנס חודש מוז גיין אין שתדלנות פון
אין יחיד וועגין בקנס שלשה רייכש
טאליר לצדקה.

מז מז אין קהל מחויב מאכין אין חשבון
אין גאנץ יאר וואש מען מוז האבין גובה
זיין דאש יאר כל הוצאות בכלל אונ' דעם
זעלבגי סך זאלין זיא שיקן צו דיא גובים
אז (זיא) זאלין מאכין אין סך וואש
אויף איטלכן קומט אונ' דיא גובים מוזן
גובה זיין אלי חודש פון איטלכן בעל הבית
זיין ערך אונ' דיא גובים זאלין שטעלין
שלש על ראש בית. *

מח מח פרנסים ומנהיגים זיינן מחויב צו קופין
אין תיבה אונ' דרינן זאל זיין פנקס
הקהל אויך קיומים אונ' דיא זאל זיין
בייא אין פרנס אונ' מפתח זאל זיין
בייא פרנס שני אונ' דיא תיבה מוז שטיין
אין המבורג.

מט מט מען זאל פון קיין פרנס קיין חשבון ישן
שטאט געבין וואש מין אז אין חודש
אונ' ווען ער גיט קיין חשבון ניט דעם
חודש האט ער זיין געלט היזק אונ' דער
גובה איז מחויב דעם פרנס געלט ווידר
צו געבין (זיין געלט) וואש ער גיט אויש

דעם חודש (דהיינו ווען הפרנס הנ"ל מצרף איז החשבון אפצו געבן).

נ נ ווער איין חתונה מאכט אנדרש וואו אונ' וויל וואנן אנדרש וואו אונ' פארט חזקת הקהילה ביהאלטיין מוז ער אלי יאר געביין שלשה רייכש טאליר אבר דער וואש מוחזק איז|אין דער קהילה אונ' וואנט דוא אונ' האט נתינות געביין אין דער קהילה אונ' דער נאך וויל ער אוועקציהן ווען ער וויל ביהאלטיין חזקת הקהילה מוז ער אל דיא נתינות דער נאך פארט געביין אונ' ווען ער וויל ניט האלטיין חזקת הקהילה מוז ער געביין מאה רייכש טאליר וויא תקנה איז דהיינו שלשה ר"ט הנ"ל זאל געביין (יתן) מיט (עם) א' ר"ט המס.*

נא נא באם אז איינר וויל ניט אן נעמן זיין פרנסות מוז ער געביין קנס עשרים רייכש טאליר אונ' איין טובי וגובה אדר איין גבאי וויל זיין התמנות ניט אן נעמן מוז ער געביין קנס עשרה רייכש טאליר אונ' שאר התמנות ווען מען וויל ניט אן נעמן זאל געביין קנס חמשה רייכש טאליר.*

נב נב השמאים זאל מען מאכין אלי שני (שלשה) שנים דהיינו זאלין אלי אריין ליגיין אין ביקס אריין וויא דער ביא כשר קהל ליגט איין אזו אל דיא בעלי בתים זאליין

דאה אויך ליגין אונ' אויש דיא ביקס זאל
מען ארויש נעמן צום ערשטן איין גורל
שלשה כשרים אונ' א' נכנס דיא זיינן
שמאים.*

נג נג סכום מוז ער געבין פון כסף וזהוב וואש
ער האט בכלל מוז ער געבין (אן זאגין)
נאר איין קדוש כוס אונ' טבעת קידושין
זאל ניט אן זאגין אין סכום.*

נד נד קיין רשות דעם פרנס אז ער זאל שוחד אדר
מתנה געבין להשררה אן ידיעת הפרנסים
ניט מין אז א' רייכש טאליר.*

נה נה ווען איינר נעמט אן אז דו האשט (העשט)
מיר תקיעת כף געבין אונ' ער לייקענט האט
רשות להגאון אב"ד נר"י מחמיר זיין
בשבועה.

נו נו ווער קופט פון בתולת אדר פון יונגין
אדר לייט אויף משכנות אונ' דיא פעטר
זיינן מתרעם זיא האבין גיטאן אן איר
ווישן האט רשות הגאון אב"ד נר"ו
ופרנסים זיא מאגין פסקין נאך איר
גידונקין נאך.

נז נז ווער חתונה מאכט במקום אחר איז מחויב
צו געבן רבנות ושמשות וחזנות החצי.

נח נח אלטי בריב אויך אלטי חילופים אויך אלטי
פסקים וואש עובר זמן איז דרייא יאר האט

רשות להגאון אב"ד נר"י מהפך זיין שבועה
 על שכנגדו אדר לפי ראות עינו דהגאון
 אב"ד נר"י ובאם אז ער האט אים התראה
 גיטאן אונ' האט איין כתב מהגאון אב"ד
 נר"י אז ער האט אים דעם חילוף אדר פסק
 אדר איין אלטי בריב התראה גיטאן אים
 אין דיא דרייא יאר הישט ניט שטר ישן
 ביז דרייא יאר פון התראה אן.

נט נט דער האט קיין חזקה ניט בקהילתנו טאר
 ניט מסדר קדושין זיין.

ס - וליתן ⁸⁶ בשביל נדבה לבעל הבית פה שני
 רייכש טאליר ולאורח א' רייכש טאליר.

ס - כח לבעלי תקוות החתומי' למטה עם
 האב"ד לעשות עוד תקנות לטובות הקהלה
 עד חנוכה תמ' ח ל' שיתחדשו כל ההתמניות
 נעשה היום יום א' ח' אלול תמ' ז ל'

נא' משלם זלמן ניימרק
 אני ראובן בר ר' שמעון ז"ל
 נא' יהודא ליב בן הר"ר יעקב ז"ל
 נא' יהודא ליב בן הר"ר יעקב בלין ז"ל
 87

86 : נוסח סימן ס זה חסר בכ"י וב
 במקום זה ומופיע שם בתור סי' פב.
 כ"י וא חוזר על הנוסח הנ"ל בסימן
 פג.

87 : שתי חתימות בלתי ברוכות.

88

סא -- בזמן שנחסר אחז' משבעה טובי העיר אז
יניחו בקלפי מי שיהי' ערך כפי התיקון
הנ"ל שראוי להיות אחד משבעה טובי העיר
ומי שיצא ראשון הוא יהיה במקומו אחד
שנחסר וכן יהיה באם שנחסר שניים או
שלושה ומי שמסרב לבא לקהל יתן קנס שני
רייכש טאליר.

89

אלו תקנות של מלבושים

סב סא אנשים לא ילכו במלבושים של סמוט
ואפילו אויף שלעק (על מענטיל) אסור רק
קרעגיין וכובע שחור הוא מותר.

סג סב כפתורים של פדס זילבר מותר שפנגיין של
אבנים ואפילו זיוף אסור הלז טיכר של
קנטיין מותר שוא אדר טופליין פון ספיאן
אסור.

סד סג בחורים לא ילכו כלל מיט כסף וזהוב
גילונן שניר אדר קנטיין מלבד על פוטר
העמד איז מותר. קיין הנט פיעטיין איז
הכל אסור לבהורים כמו לאנשים.

88 : נוסח סי' סא זה חסר במקום זה
בכ"י רב ומופיע שם בתור סי' פג.
כ"י וא חוזר על הנוסח הנ"ל בסימן

פ"ד
89 : תקנות המלבושים זהות בדרך כלל
עם תקנות אלטונה אא 176-181,
אב 183-188.

סה סד הנשים טאר ניט גיין אין זיידין בגדים
ניט רק שחור איז מותר וגם ארמיל פון
אלי פרבין איז מותר. פוטר העמדר פון
גיקלערטין זיידין צייג איז מותר. חוץ
מנאקרי וקרמזין רויט איז אסור וגם כלל
קיינן כסף וזהוב קנטיין אדר גילונן אויף
אירה בגדים זעצין.

סו סה סמוט רעקכר ושאר רעקכר זאל לא פחות דיא
שארץ רביעית אמה בראבענש לינגר זיין
אונ' קיינן רעקכר אויף צו שטעכן.

סז סו הענשיך מופין טופיל בורדירט מכסף וזהוב
אסור וגם גיקניפלטי קנטיין אויף בגדים
איז אסור צו טראגין.

סח סז פרטשלך שורץ טיכר כלל קיינן קנטיין אדר
ביניין ווארק דרינגן צו טראגין.

טט סח כפתורים של כסף ואפילו פאדם קנעפ אן
אירי מלבושים איז אסור רק הערמיל צו
קנעפין מותר.

ע סט מיטשין פון זילברני גולדני שטיק וגם
שוא טופלין ברדירט מכסף וזהוב ואפילו
ממשי או קנטיין או בענדל אסור קיינן
קוקלערטי שוא אדר טופלין צו טראגין רק
שחור וגיוועקסטי מותר.

עא עא מרגליות ותכשיטים אבנים טובות וזהוב
וקעטין ואפילו זיופים אבנים טובות

ומרגליות אסור רק שני קוגלין של זהב
ולא יותר שליסל קעטיין של כסף וזהוב
אסור.

עב ע. קורנעטיין וקאפיין רוכי (מיטשיין רוכי)
ווארק אדר ממשי אדר פערד מיטשיין מה
שיהיה אסור.

עג עב קיין רוכי קרעגין צו טראגין מסאבל
(מטובל) ומרדר ולוקס אדר שארפיין וגם
קיין סאבל (סובל) ומרדר ולוקס כלל אויף
איר לייב צו טראגין נאך פיל ווייניגר
אונטר רעקכר צו פוטרין.

עד עג קיין בענדיל של משי או מכסף וזהוב אין
דיא שארץ טיכר אדר אום לייב צו בינדיין
קיין שולדיר ארמיל והנט פעיטיין (פיעטיין)
צו טראגין אונ' כלל קיין בענדל אן דיא
ארמיל צו בינדיין אונ' אירי ארמיל צו
דעקיין כלל צו זעהן לאזין.

עה עד שווידשי רעקכר איז אסור טבירטיין איז
אסור גישלדרטיין אויסטינישן קרטון: אטליס
אפילו שחור אסור. שפאנגין אן דיא שוא
מאבנים טובות אפילו זיופים אסור:
שטרימפ ברדירט מכסף וזהוב אסור: קיין
שחור פלעסטרך בפניה אסור.

עו עה להבתולת אסור כמו שנזכר הנ"ל לנשים
מלבד תינוקת עד ארבעה שנים מותר הכל צו
טראגין וגם שולדר ארמיל פרטשילכר מיט

קנטיין מותר. אך איר ארים צו דעקיין כמו
לנשים קיין קנטיין הן כסף וזהוב אדר
ווייס קנטיין אויף איריין קאפ איז אסור
רק בענדל איז מותר: כלל קיין טבעת צו
טראגין אפילו של זהב בלי אבנים טובות.

עז עו כלל בשבת ויום טוב אצל גוי' אויף מאכין
לאזין דיא האר: פאלשי האר מותר קיין
נאכט מענטלכר צו טראגין: אום אירה
רעקכר איז מותר צו טראגין איין ווייס
קאנט ארום הלז ולא יותר.

עח עז טבירטיין שווידשי רעקכר איז מותר לבתולת
ולא צבועים ממשי וטאפט אבל טאפטין ראק
אחד מותר זונשט איז הכל אסור לבתולת
כמו לנשים.

עט עח אל יתן להחתן קיין קצינג הן בשעת קניין
או חתונה רק טבעת למתנה וטלית וקיטל
לחתונה.

פ עט חתן צו נאטן אסור בקנס ארבעה רייכש
טאליר.

פא פ יולדת אסור לעמוד כסף וזהוב ושאר
תכשיטיין בתוך חדרו או על מיטתה וגם לא
ילבשה מרגליות ואבנים טובות וטבעת רק
הנ"ל כפי תקנת הקהילה וגם לא שלחה
להקרובים והרחוקים שום קוליטש וגם
היולדת לא יתנה לשום נשיט קולטש וקוכיין

ויין שרף וגם לא תשלחה לשום בית איזה
דבר מכל מאכל צוקר.

פב פא ומאחר שבעלי תקנות לא יכלו להזהיר על
כל המואדות הנ"ל בכך הרשות נתונה
לשומרי תקנות למחות ולקנוס על כל
המואדות חדשות שיבאו הנשיט והבתולות
כפי ראות עיניהם אונ' ווער וועט עובר
זיין על כל הנ"ל הן איש או אשה בחור
או בתולה רשות לשומרי תקנות לקנוס עד
שני ר"ט אונ' ווער וועט (ווערט) עובר
זיין עוד פעם שנית זאל געבין קנס ארבעה
וייכש טאליר.

פג פב וליתן בשביל נדבה לבעל הבית שני ר"ט
ולאורח א' ר"ט.

90

אלו תקנת אשר הוסיפו האלופי שומרי
התקנות בוועד שומרי תקנות משלש
קהילות חוץ תקנות ישינים

פד פג בזמן שנחסר א' מז' טובי העיר אז יניחו
בקלפי מי שיהי' ערך כפי התיקון שיהי'
ראוי להיות אחד מז' טובי העיר ומי
שיצא ראשון הוא יהי' במקומו א' שנחסר
ובאם כן יהי' נחסר ב' או ג' ומי שמסרב
לבא לקהל אז (אזי) יתן קנס ב' ר"ט.

פה פד בעל ברית אסור לזמון על ברית מילה

90 : משפט זה מופיע בכ"י וב אחר סימן
פד.

יותר משני מנינים אנשים ועשרה נשים מלבד סנדק ומוהל ואביו ואחיו ולומדים (עניים) אינם מן המנין הנ"ל ועל החתונה לא יותר משלשה מנינים אנשים וג' מניני נשים מלבד הנ"ל ומי שיעבור צריך ליתן בשביל כל א' ר"ט קנס ומי שיבא בלא זימון מב"ב והחתונה צריך ליתן האיש הלז מי שבא בלא זימון קנס א' ר"ט וא"צ לב"ב לזמן על ברית או חתונה בלי חתימת האלופים שומרי תקנות.

פו פה פערד מיטשין אסור הן לאנשים ונשים ולבחורים ובתולות.

פז פו נשים דארף ניט טראגין כלל זיידין צייג ניט מער שחור איז מותר גם האריין פליס גיקלערטי איז מותר חוץ רויט איז אסור הילין מכסף וזהוב שטיק אדר ברידירט איז אסור אדר מיט קנטיין אזו ברייט אז איז מותר חוץ משבת וי"ט בידרף ניט אין גס (צו) גין זונדר איבר צוק ביגיל טעסיין איז אסור רוחי קראגין פון סובל ומרדר ולוקס איז אסור אבו פיא איז מותר. טאפטין שארץ טיכר כלל קיין קאנטיין אדר טעסיין אן צו מאכין. בתולת איז הכל אסור כמו נשים. בתולת דארפין קיין קוואשטיין פר קאפ צו טראגן. איין כלה אן איר חתונה טאג מאג זיא טראגן וואש זיא וויל חוץ כסף וזהוב ומרגליות. קיין בתולה

בידרף ניט צו גיין אין דער גס זונדר
שארץ ורעגן קלייד. אויף איין חתונה
בידרף מען ניט צו פאריין אין קוטש (מיט
איין קוטש) הן פון אלטי שטאט נאך נייאה
שטאט או להפך חוץ נאך אלטונא וואנצבעק
אדר רעגן וועטר ושלג (ושני וועטר) מאג
מען פאריין. ווען אשה אדר בתולה פארט
ארויש שפאצירים מוז זיא גיין אזו לנג אז
זיא איז אין מקום בתקנת הקהילה. איין
דינשט מאד מוז ג"כ האלטיין תקנות הקהילת
הנ"ל כא' מן הבתולות של ב"ב ובאם אז
זיא איז עובר מוז דער ב"ב געבן קנס פר
איר אונ' מנכה זיין משכירות שלה.
פח פז כלל (ניט) צו שינקיין בכלי כסף וזהוב
וגם ניקס צו הוליין דרינגן איבר גס צו
טראגן.

פט פח וגם בידרף קיין ב"ב ניט צו גיין אום
שבת וי"ט אין קעגל בויד וקאמעדי 'אונ'
פעכטשול וג"כ אסור לנשים ובאופרי'
בידרף קיין אשה ניט צו גאן אפי' בימי
חול אם לא אז דער (ווען איר) מאן איז
מיט.

צ - שני פרנסי' שהמה בהמבורג יהי' אחד פרנס
חודש והפ' השני יהי' פרנס אחר לפרנס
חדש ברירה יש בידו לישב ולהתאסף הקהל
בבית הכנסת או בביתו ⁹¹
91 : סי' זה נוסף ביד אחרת וחסר בכ"ו וב

אחרי כ"י לב נמצאת בקובץ 102,
דף 34, התקנה הבודדת הבאה (לב):

כהיום יום א' ר"ח אלול תנ' א ל' הסכמנו
יחד בהסכמה גמורה בראשם אלופים פרנסים
ומנהיגי' בצירוף שבעה טובי עיר דק"ק
וואנצבעק שלא ילך שום בעל הבית מקהילתנו
מבית הכניסת שלנו לק"ק אלטונא בשום שבת
כלל רק פעם אחת בכל חודש יהי' מה שיהי'
וכל מי שיעבור על התקנה יתן קנס לצדקה
חצי ליטרא שעוה אך אם אירע דרשה בק"ק
אלטונא או יהיה שמחה לב"ב דקהילתנו בשבת
בק"ק אלטונא או סעודת מצוה הרשות נתונה
לו לילך באותו שבת.

לכ"י השלישי (ג) קודמות בקובץ 102
דף 35 התקנות הבודדות הבאות (ג)

תקנות חדשים משנת תע"ה לפ"ק

כהיום י'ג מרזשוך בעת"ה אחישנה לפ"ק הוסכם
אצל הקהל ש"ן בצירוף האב"ד הנהוג וויאמן
בריאן זאל על חתנות וברית מילות מהיום
והלאה

על צעהר חתונה חמשה עשר אנשים עם נשותיהם
ששה בחורים גם ששה בתולת וכלל קיין קוטש
צו פאריין בקנס עשרה ר"ט

ובאם שיהיה הנדן של הכלה אלף ר"ט ולמטה
מאג בריאן שני מניני' אנשים עם נשים
וששה בחורים וגם בתולות והאב"ד ואשתו
ופ"ה וחזן ושמש וששה עניים עם לומדים
ומאלף ר"ט ולמעלה עד כ'ה מאות בכלל שלשה
מניני אנשים עם נשים וששה בחורים ובתולות
ומכ'ה מאות ולמעלה עד חמשה אלפים בכלל
חמשה מנינים אנשים עם נשים יו'ד בחורים
ובתולות כנ"ל ומחמשה אלפים ולמעלה אין
לו שיעור

ברית מילה לבעל ערך מאלף ולמטה חמשה עשר
אנשים גם נשים ואב"ד וסנדק ומוהל ופ"ה וחזן
ושמש ומאלף ולמעלה עד נו'ן אלפים כ'ה
אנשים וגם נשים חוץ אב"ד וסנדק ומוהל

ופ"ה וחזן ושמש. הפ"ה מוז הצעטיל חתמני'
ובאם שיעבור הפ"ה אונ' יותר חתמני'
מין הנ"ל יתן קנס לצדקה בלי מחילה ששה
ר"ט.

גם הסכמנו ביו' הנ"ל שאל ילך שום אדם
לאפירא אם לא בשבועה שחל להיות חנוכה או
פורים בתוכו כי הוא איסור גמור ומי
שיעבור אם יהיה בעל הבית לא יבא לשום
התמנות הקהל שי' אפילו לכשר הקהל חוץ
מקנסות וחרפות וביושים קהל שי' אימי אן
טון ווערט ונשים ובחורים או בתולות דיא
ווערין עובר זיין ווערט מן זיא מפרסים
ברבים זיין וקנסות וחרפות וביושים אן
טואן וכפי ראות עיני הקהל שי' חזקות
הקהילה צו נעמין.

תקנות ק"ק וואנזיבעק והמבורג

כתב היד השלישי (ר ג)
הנמצא בקובץ מס. 102,
דף 36 עד 41-א.

להסברת הסימון:

() סוגריים עגולות מסמנות הוספות
שנכתבו ביד אחרת

* כוכב בסוף הסימן מסמן כי הסימן
מחוק.

ת ק נ ו ת

ישנים גם חדשים שנתחדשו ע"י האלופים
בעלי תקנות בצירוף הגאון אב"ד שלנו נר"ן.

הקהל הן יחיד או רבים לא ידברו בבית
הכנסת בשעה קריאת התורה ובשעת התפילה ויש
כה ביד הגבאי צדקה לקנוס מי שיעשה בב"ה
שלא כהוגן עד ליטרא שעה לצדקה.

לא יקח אדם אחד הגבאה וגלילה כאחת רק
הגבאה לאחד וגלילה לשני בקנס ליטרא שעה
לצדקה ואל יפתח בספר תורה יותר מן שלשה
דפין.

סדר החיובים מי נדחה מפני מי בעל של
יולדת קודם בחיוב ואח"כ בר מצוה ואח"כ
החתן ואח"כ היאר צייט ואח"כ הסנדק.

א
0

ב
1

ג
2

ד
3 הפטרת המרכבה אל יקרא מי שאינו נשוי מן
זאל ניט מכבד זיין מיט הפטרה מרכבה דער
קיינ פרויא ניט האט.

ה
4 ווען איין יולדת אין שול גיט והבעל
קויפט סגן הרשות לו להוסיף שלשה אנשים
מיט זיך ולא יוסיף יותר בקנס א' ר"ט
לצדקה.

ו
5 גם ווען איינר בר מצוה מאכט לבנו מאג
ער ג"כ מוסיף זיין שלשה אנשים מיט הבר
מצוה ולא יוסיף יותר בקנס א' ר"ט לצדקה.

ז
6 גם ווען איינר מבני קהילתנו חתנה מאכט
לבנו או לבתו מאג ער ג"כ מוסיף זיין
שלשה [אנשים] מיט דעם חתן והחתן עצמו איז
אייך חיוב בשבת קודם החתנה או לאחר החתנה
גם דען שבת אז ער המתנה גיבט לכלתו איז
ער ג"כ איין חיוב.

ח
7 ווען איינר דער חזקה האט בקהילתנו קומט
מעבר לים או עומד מחליו דער איז ג"כ
אייך חיוב לעלות לתורה באותו שבת אז ער
ערשט בב"ה גיט.

ט
8 יאר צייט איז ג"כ איין חיוב לעלות לס"ת
אבר ווען שני אחים יאר צייט האבין איז
הגדול שבהם איין חיוב. (ווען אנדרי אחי'
וועלין חיובי זיין זאל איטלכיר געבן
שמונה שי אונ' ווען כהני' או לוי' חיובי')

זיין זאל קיין אחר' ומפטיר פערקויפט
(ווערדן.)

סנדק אפילו איין אורח איז ג"כ איין חיוב יוד
לעלות לספר תורה (בשבת דוקא ולא בי"ט 9
שחל בשבת).

ווען אין ברית מילה בק"ק וואנזיבעק איז יא
מוז המוהל וסנדק בלילה שלפניו בק"ק 10
וואנזיבעק זיין בקנס שני ר"ט לצדקה על
בעל הברית.

איין תוקע אויך איין מוסיף חזן פון ראש יב
השנה זיינין חיובים באותו יום אז ער 11
תוקע או מתפלל איז. אכן ווען איינר תוקע
או מתפלל איז שני ימים של ר"ה איז ער רק
יום אחד איין חיוב דהיינו אם חל ר"ה
בשבת אזי המתפלל מוסף חיוב אבל אם חל
בחול אזי התוקע חיוב ולא החזן של מוסף
ודוקא אחד מבעלי בתים מקהילתנו אבל לא
שאר בעלי בתים (אבו ב"ב מקהילתנו איז
התוקע גם המוסף חזן חיובי' והתוקע איז
דוחה למוסף חז' אבר נגד זה זאל המוסף
חז' חמשה או מפטיר בהינ' הבן דהיינו
ווען התוקע או מוסף חזן קיין שכירות
בקומן וזה יובן ווען שני כהני או לוי'
זיין.)

המתפלל תפילת טל וגשם זיינן ג"כ חיובים יג
לעלות לספר תורה באותו יום שמתפללים: 12

רג

ודוקא אם הוא בעלי בתים מקהילתנו (ווען
ניט ביצאלט בקומט).

יד
13

הסנק זאל קיין גיפאטר צייג געבן נאר איין
יודש ווינדל חוץ מתנות לבעל תרית וליולדת
גם זאל קיינר קיין קניין צייג געבן לחתן.

טו
14

איין בייא זיצר דער בייא אונז נושא בעול
איז איז ג"כ איין חיוב לעלות לס"ת
בקהילתנו ביולדות (דהיינו ווען ער קיין
ב"ב מקהילתנו דוחה איזט).

טז
15

קיין יולדות גם קיין אונטר פירר זאל ניט
מין יין שרף געבן אך קיין האניק קוכין
אונ' קיין קונפעקטיין אונ' קיין ראזיינו.

יז
16

ווען איינר קומיט מעורכי המלחמה איין
מוקעטענדר איז פסול לעדות ולשבועה גם
זאל ניט עולה לתורה זיין אונ' קיין מצוה
בב"ה האבן עד שיקבל תשובה בפני הגאון
אב"ד נר"ו.

יח
17

ווען מן איינס האט אין איסור גיטאן מוז
ער כל לילה ארבע שי' געבן קנס לצדקה אונ'
ווער אין חרם איז זאל כל לילה געבן שמנה
שי' קנס אונ' ווער ווערט ניט נוהג חרם
זיין אונ' ווערט מיט המוחרם קידן זאל
געבן קנס חצי ר"ט לצדקה.

יט
18

ש"ץ ושמש זאלין אויף גינומין ווערין ע"י
ט'ו אנשים ושוחט ובודק זאל אוף גינומין

ווערין בצירוף הגאון אב"ד נר"ו.

פלעטיין זאל מן מאכין איין פירט חלק אויף
ראשי בית אונ' שלשה חלקים אויף דען ערך
אונ' ווער ניט אן נעמיט איין פלעט זאל
קנס געבן חצי ר"ט לצדקה דהיינו ווען מיר
הפלעטיין פר אונז אויז טייליין אכץ ווען
מיר בשתפות שלשה קהילות דיא פלעטיין
הלטיין אזי ינהוג כשאר קהילות.

כ
19

ווען איין בעל הבית וויל איין טאכטר אויז
געבן אונ' גיבט קיין ערך ניט אין דער
קהילה מוז אותו בעל הבית קודם ראשי
פרקים שרייבן איין רצוי מקהל שי' האבין
על אותו שידוך (ובעל ערך דער חייב איז
בפנקס הקהל מוז ערשט הרצוי מקהל יצו'
הבן).*

כא
20

ווען איינה ח"ו איין טמאה ווערט דיא זאל
חזקת הקהילה גינומין ווערין אויך אירי
קינדר הנולדים אחר זנות זאליין חזקת
הקהילה פר לארין האבן (לפי ראות עיני
הקהל והגאון אב"ד נר"ו דהיינו ווען
מבנות קהילתנו ח"ו איין זונה ווערט. אבר
פרעמדי זונה וואש מפורסם איזט בכלל זונה
זאל מאן כלל וכלל ניט צו לאזין שידוך צו
טוהן).*

כב
21

איין יחיד דער איין משפט האט מיט קהל שי'
דער מוז ארבע ר"ט איין ליגן קודם כל אונ'

כג
22

פון דיא ד' ר"ט זאלין דיא הוצאו' גישעהן
אב"ד צו הולין או אצלו צו פאריין אונ' קהל
שי' האט הברירה צו משפטן או בק"ק
וואנזיבעק או בהמבורג או בק"ק אלטונא
(אבר התיקון וואש גימאכט איזט בצירוף
ט'ו אנשיט והגאון אב"ד נר"ו זאל מאן כלל
קיינ משפט יהי' מה שיהי' צו גלאזן
ווערדן). *

דער ניט גיבט צו דעם ערך חמשה מאות מרק
זאל ניט נתמנה ווערדין לפרנס או לטובי
הקהל אכן דער כבר איז גיוועזין פרנס או
טובי אונ' איז נתמעט מנכסיו גיוואריין
אונ' קן הסך הנ"ל ניט געבן צום ערך אדר
ער איז איין חבר ומכ"ש איין מורינו ווען
ער צום ערך גיבט מאה ר"ט מאג ער זיין
פרנס ומכ"ש טובי ועיקורי הקהל (התק'
הנ"ל נתחדש בפנקס חדש לויט דף י' ט כמבואר
שם).

כד
23

איטלכר בעל הבית דער איין גנץ שנה האט
ניט ביצאלט זיין צעטיל געלד אן הגובה זאל
מן ניט אין לייגן בתוך הקלפי צו כשר קהל
אכן באופן זה הגובים זיינן מחויב קודם
זה אים מתרה צו זיין ע"י השמש שני שבועות
קודם זה עו זאל ביצאליין אדר מן ווערט
אים ניט אין לייגן.

כה

הקהל שי' זיינן מחויב איין וועד צו מאכין

כו

עכ"פ כל חודש וחודש אונ' כל שנה ושנה,
עכ"פ שני פעמים בק"ק וואנזיבעק אן באותו
פעם אז מן קהל מאכיט.

כז איין גובה איז מחויב אויז צו לייגן לצורך
הקהל חמשים שוק אונ' איין גבאי צדקה איז
מחויב אויז צו לייגן עשרים וחשמה שוק.

כח ווען איין בעל הבית חזקה בקהילתנו קויפן
איז אותו ב"ה מחויב צו געבן להגאון אב"ד
שלנו ארבע ר"ט אונ' להשמישים א' ר"ט חוץ
מן מעות הקדמה אונ' זאל אויף גינומין
וועריין ע"פ רוב הדעות של ט"ו אנשים.*

כט איטלכר בעל הבית דער זיין קינד חתנה מכט
24 הן בנו או בתו זאל געבן שני שוק הקדמה
געלד אונ' אן כל מאה ר"ט זאל ער געבן
ששה שי' להקהל שי'.

למד 25 שבעה טובי העיר זאליו קיין רשות האבן
איין צעטיל צו מכיין (כנהוג) יותר מו חמשים
שוק אכן באט זיא צו זיך מצרף זיינן
(הגובי' עם ד גרעשטי בעלי ערכות) עוד ארבע
אנשים די דען היכשטיין ערך געבן בקהילתנו
הרשות בידם צו מכיין איין גבייה כפי ראות
עיניהם דהיינו איין זאלכי גבייה שבאה
לפעמים חוץ מאותו גבייה שגובים הגובים
מידי שנה בשנה.

לא 26 הגובים אך הגבאים האבין רשות אלי כפיות
צו טאן נגד בעל הבית

אונ' המעות גובה צו זיין (אונ' האט קיין פרנס או האלופי שבעה טובה העיר דש גרינגשי דראיין צו ריידן) ובאם זיא ניט קענן מוצא זיין המעות מן איזה בעלי בתים מוזין זיא איר התנצלות טון נגד הפרנסים ובאם ⁹² זיא ווערין קיין כפייה טון לאותן הבעלי בתים מוזין זיא מכיס' לייגן ביז זיא עז מוצא זיין.

ל ב ווער ציהט אוועק מכאן אויז אונזרי קהילה אנדרש וואו צו וואנן אונ' ביצאליט ניט אין שלשה שנים זיינה נתינה כפי תיקון הקהילה האט ער חזקה הקהילה פר לארין אונ' מוז ביצאליין מאה רייכש טאליר וגם יו'ד פואצענט כפי תיקון הקהילה ואותן מענת יהיה חצי לשררה יר"ה וזה אך איר מאה ר"ט קנס יהיה חצי לשררה יר"ה אבל היו'ד למאה יהיה לסיועת פריעת החובו' הצדקה כמבואר לקמן בסי' נ'ד.

ל ג מי שסמך על שלחן אביו או חמיו דיא זעלביגי צייט מוז ער געבן זיין ערך כשאר בעלי בתים ווען ער אבר נוך דער קאשט וויל אוועק ציהן צו נאָאנן איז ער פטור פון אפ צוג מעות אכן קודם החתנה מוז ער זאגין ער וויל החזקת הקהילה ניט הלטיין אבל עם עשה שידוך עם בתו ממקום אחר הברירה ביד חותנו עד חצי שנה אחר החתנה

92 : מחוק מכאן עד סוף הסימן

להגיד אם יחזיק הקהילה או לאו אכן אם יעשה החתנה במקום אחר ודרים שמה אזי הברירה בידו להגיד הן או לאו תוך שנה תמימה ולא יתן ערך באותו שנה.

לד

הפרנס החודש מוז גין אין שתדלנות פר איין יחיד בקנס שלשה רייכש טאליר לצדקה (לפי ראות עיני הקהל יצו').

לה

קהל שי' איז מחויב חשבון צו מכין וואז קהל יצו' ניטג האט כל השנה כל הוצאות כסדרן בכלל אונ' דיא זעלבגי סומא זאלין זיא שיקן להגובים וואור אויף זאלין הגובים איין צעטיל מאכין אונ' איין איטליכר בעל בית געבן לפי ערכו והשליש זאל זיין ראש הבית אונ' הגובים זיין מחויב כל חודש וחודש איין צו פאדריין.

לו

28

פרנסים ומנהיגי' זיינן מחויב צו קויפין איין תיבה אונ' דרינן זאל זיין פנקס הקהל שי' אויך דיא קיומי' מן השררה דק"ק וואנזיבעק אונ' דיא תיבה זאל זיין בייא איין פרנס אונ' המפתח זאל זיין אצל פרנס השני אונ' דיא תיבה זאל שטיין בהמבורג. (אונ' ווען הקיומי' צו פקדון גיגעבן ביד אחד מפרנסי' זוא מוז עכ"פ גשריבן ווערד' בפנקס הקהל באותו היו' שומסור לידו.)

לז מן זאל פון קיין פרנס איין חשבון ישן אן
נעמיין וואז ער האט אויז גליגט פר קהל
שי' יותר מחודש רק כל חודש זאל ער שיקן
זיין חשבון להגובה אונ' הגובה זאל אים אתו
מעות ווידר געביין ווען דער פרנס אבר
קיין חשבון גיבט כל הודש זאל זיין מעות
פר פאלין זיין אבר ווען הגובה מסרב איז
האט דער פרנס זיין מעות ניט פר לאריין.*

לח
29

באם איינר וויל ניט אן נעמיין זיין
פרנסות זאל ער קנס געבן עשרים ר"ט אונ'
איין טובי ועיקורי הקהל או הגובי וויל
ער ניט אן נעמיין או הגבאי וויל זיין
התמנות ניט אן נעמיין זאל ער קנס געבן
עשרה ר"ט ושאר התמנות דער ניט וויל אן
נעמיין יתן המשה רייכש טאליר קנס לצדקה.*
(אונ' ווען איינר קיין התמנות וויל אן
נעמיין יהי' מה שיהי' מוז קומן חית ימי'
קוד' קהל מאכן אונ' מוז עשרי' ר"ט קנס
נידר ליגן אלש דען זאל ער בשנה הזאת ניט
אויף הראוי צעטיל גשטעלט ווערדין אונ'
דען גיהט הקנס עד מחודש קהל גימאכט
(ווערט.)

לט
30

השמאים זאלין גימכט וועריין אלי שלשה
שנים דהיינו מאן זאל איין ליגן בתוך
הקלפי אלי בעלי שרכות אונ' זאל שלשה
אנשים כשרים אונ' איין נכנס ארויז

נעמין אונ' דיא שלשה אנשים זיינן שמאים
 אונ' מאכין איין איטלכין ב"ה זיין ערך.
 (שמאי' זאלן גימאכט כפי ראות עיני הקהל
 יצו' והערך זאל מאן מהיו' כל חמשה שני'
 מאכן אונ' ווען איינר תוך הזמן ריוח
 ידוע' גהאט מוז ער הערך דרפון געבן וכן
 מהיזק ידוע ח"ו מוז ער קבלה טוהן דש
 זיך זיין קרן ניט גבעסערט.)

מ 31
 סכום מוז ער געבן פון כסף וזהב בכלל
 וואז ער האט דק איין קידוש בעכיר אונ'
 טבעת קדושין האט ער ניט גייטג אן צו
 זאגין (דהיינו הכסף או זהב וואש איין
 ב"ב גברויכט מעג ער חלק רביעית פוהת
 זיין דש ניקש ניטג האט דרפון צו געבן
 ואפילו כלי קודש איזט בכלל ערך).

מא
 קיין פרנט האט רשות שוחד או מתנה להשררה
 יו"ה צו געבן בלתי ידיעת פרנס אחר רק
 א' ר"ט ולא יותר.*

מב
 ווען איינר איינס תובע איז אז ער העט אים -
 תוקע כפו גיוועזין והשני לייקנט אים
 האט רשות להגאון אב"ד נר"ו מחמיר צו
 זיין בשבועה.

מג 32
 חער קויפט פון בתולות אודר פון יונגין
 אדר לעני'ט זיא אויף משכנות אונ' דיא
 עלטריין זיין מתרעם לנגדו אלז זיא זאלכיז
 גיטאן האבין אן איר ווישן האט רשות

להגאון אב"ד נר"ו אונ' פרנסי' זיא מאגין
פסקני' לפי ראות עיניהם (אונ' צד שכנגד
וויל ניט ע"י קינפערמיס דורך גוטה מעניר
אויז מאכן איז קהל יצו' מחויב שתדלנות
או טרעניבן כפי יכלת אצל השררה יו"ה להצד
שכנגדו).

ווער התנה מכיט לבנו או לבתו במקום אחר
איז ער מחויב צו געבן החצי רבנות ושמשות
וחזנות. מד
33

אלטי בריב אך אלטי חילופים או אלטי
פסקים וועלכי עובר זיין שלשה שנים האט
רשות להגאון אב"ד נר"ו מהפך צו זיין
שבועה על שכנגדו או לפי ראות עיני
הגאון נר"ו אכן באם ער אים האט התראה
גיטאן בתוך שלש שנים אונ' האט איין כתב
מהגאון נר"ו אז ער אים האט אויף דען
חילוף או פסק התראה גיטאן בתוך שלשה
שנים היישט עז ניט אלטי שטרות דהיינו
מן שעת התראה ואילך מוז זיין שלש שנים
אזי זיינן עז שטרות ישינים (כפי התיקון
משלש קהילות).

דער ניט האט חזקה בקהילתנו טאר ניט מסדר
קדושין זיין לאחד מבעלי בתים בקהילתנו. מו
35

0 ע"כ תקנות ישנים אשר נעשה ע"י חמשה
אשנים הנקובים בשמותם למעלה בדף ה'
בצירוף הגאון אב"ד שלנו מהור"ר זלמן
זצ"ל בשנת תמ"ז ל'

ועתה באנו להוסיף בתקנות חדשים ומעולות
שהתקינו חמשה אנשים הנקובים בשמם ובצירוף
הגאון הגדול אב"ד שלנו מהור"ר צבי הירש
נרו יאיר לטובות הקהילה ק"ק וואנזיבעק
איזה מהן ליפוי כח וליעילוי התקנות
הישנות ואיזה מהן חדשות כולן שוויין
ל[טובה] נעשה שנת תס"ח לפ"ק

מז 36 ווען אחד מבעלי בתים שלנו ווערט חתנה
מכין ליתום או ליתומה דז בתוך קהילתנו
ווערט חזקה הבן מאג ער מוסיף זיין
הקרואים לס"ת כפי תיקון הקהילה.

מח 37 איין חתן איז איין חיוב בשבת אז ער דיא
מתנה גיבט ובשבת קודם החתנה או בשבת אחר
החתנה (דהיינו בשבת אחר החתונה).

מט 38 ווען איין ב"ב מקהילתנו ווערט איין
התרעמות האבין איבר איין חזן או שמש או
שאר משועבדים דקהילתנו אזי מוז ער זיין
תביעה אצל קהל שי' אן ברענגיין אונ' ווען
קהל שי' ווערט זעהן דז ממש בדבריו איז
מוזיין זיא תיקף ומיד בלי עכוב מצרף זיין
עוד שמונה אנשים אונ' אותו הדבר לגמר
ברענגיין.

נ גם הסכמנו דז מן זאל קהל ושאר התמנות
מאכין ~~כל~~⁹³ שנה ביום אסרו חג של שבועות
ועכ"פ לא יאחר הדבר יותר משמונה ימים
אחר שבועות בקנס עשרה ר"ט לכל פרנס אם
לא באונס גמור שיוכל לברר אזי הפרנסים
פטורים מן הקנס לבד בשנה זו שנת תס"ט
לפ"ק שהקהל שיוברר יהיו קיימי' עד אחר
שבועות ע"ת לפ"ק הבע"ל (דהיינו מהיו'
והלאה כל שני שני').

נא גם זאל קיינר קיין התמנות האבן אפילו
39 כשר הקהל צו זיין תוך שנה ראשונה אז ער
האט חתנה גיהט ולאחר שנה תמימה אז ער
האט חתנה גיהט מאג ער זיין כשר קהל גם
גבאי וגובה אבר בתוך שבעה טובי העיר זאל
ער ניט זיין עד שתי שנים אחר החתנה
דהיינו עיקורי הקהל מאג ער זיין לאחר
שתי שנים אבר פרנסים וטובים זאל קיינר
זיין אם לא ער מוז ערשט עיקורי קהל זיין
גוועזן (גם ווער גובה איז גיוועזין
ולראי' חתמתי הק' יחזקאל).

נב גם הסכמנו אלש על פי השבעה כשרים זאל
40 גימכט וועריין שבעה טובי העיר דהיינו
פרנסים וטובים ועיקורים אבל הגובים
והגבאים ושאר התמנות זאלין הקהל החדש
מאכין עם הכשרים.

93: המלים "כל השנה" נמחקו.

אודות גביית הקהילה מן היתומים והאלמנות
מוז האלמנה געבן חצי ראשי בית וחצי מן
הערך שיהיה לה והיתומים בכלל מחויבים
ג"כ ליתן בכללם יחד חצי ראשי בית והחצי
מן הערך שיהיה להן אכן אם היתומים הם
בנים זכרים וגדלו ועושיין משא ומתן [יש]
לפרוע גביית הקהל לפי ראות עיני הקהל
שי' אף קודם נשואין שלהן.

נג
41

מאחר אלז מקדמת דנא איין תיקון גיוועזין
איז בקהילתנו דער דא וויל מקהילתנו
ארויז גיין אונ' וויל דיא קהילה אויף
געבן יהיה מי שיהיה זאל געבן אב צוג
מעות מאה ר"ט אלזו בלייבט התיקון הנ"ל
כבראשונה רק הבעלי תקנות האבין יותר
מחזיק גיוועזין אלז דער זעלביגי ב"ב
דער קהילתנו וויל אויף געבן זאל בנעבן
דיא מאה ר"ט הנ"ל עוד עשרם פראצענט פון
זיין ערך געבן לסיועת פריעת חובות
הצדקות ושאר צרכי הקהילה דער מיט דיא
קהילה זאל במעמד הטוב דער הלטיין וועריין
וזה יובן דווקא כשרוצה לעקור דירתו מכל
השלש קהילות דהיינו וואנזיבעק המבורג
אלטונא וגם שלא ידור כלל וכלל תוך חמש
פרסאות סביב להמבורג אמנם אם ירצה לדור
בהמבורג או בוואנזיבעק או באלטונא או
אפילו באחת משאר עיירות וכפרים אשר
סביבות המבורג תוך חמש פרסאות אזי אי

נד
0

אפשר לו כלל וכלל להניח חזקת הקהילה וונזיבעק בשום אופן אלא הרי הוא כאחד מב"ב יחידי' של ק"ק וונזיבעק לכל דבר ואף אם לאחר שעקר דירתו מכאן והלך לו לעיר אחרת וחזר להמבורג או לאלטונא לגור שם הרי הוא מחויב להיות כא' מב"ב של ק"ק וונזיבעק. אכן באם אחד מקהילתנו וויל מכאן ציהן צו וואונן בעיר אחרת יותר רחוק מה' פרסאות מהמבורג מוז ער געבן פון זיין ערך חמשה פראצענט אן זיין שנה מעות. אכן באם איינר בעיר אחרת חתנה מכיט אונ' נאך ניט בקהילתנו גיוואנט האט אונ' וויל חזקה הלטיין גיבט ער כל שנה שלשה ר"ט אר"ט מס ס"ה ד' ר"ט.

נה גם ווייל מקרוב ע"י צירוף הגאון אב"ד שלנו עם ט'ו אנשים איין תיקון גמור גימכט וואריין אלז איטלכר בעל הבית יהיה מי שיהיה דז ערשטי קינד דז ער ווערט משדך זיין מוז דווקא חזקה בקהילתנו הלטיין אלזו איז התיקון הנ"ל גימיינט ג"כ אויף יתומים אונ' ווען יתומים זיין דיא לכלל נשואין קומין מוז דער עלשטי איין בטחון אן קהל ש' געביין אלז ער וויל הקהילתנו הלטיין דהיינו כל יתום כשיגיע לכלל ט"ו שנים מחויב יתום התקשרות כמו שיכתבו לו הקהל שי' בחרמות חמורות ובקנסות גדולות שיהא קשור בחבלי העבותות התיקון שנתקן בקהל יצ'ו בהסכמות אב'ד נר"ו שהוא מחויב

להיות יחיד כאחד מיחיד ק"ק וונזיבעק
ואף אם ישא אשה מק"ק המבורג או ק"ק
אלטונא יע"א כמבואר בפנקס הקהל יצו
באורך. * [בשוליים] מחוק תקנה בטלה.

ווען איין בעל הבית זון ווערט משא ומתן
בפני עצמו האבין האט קהל שי' רשות אין
פאדרין צו לוזין אונ' אים איין ערך
להוצאת הקהילה צו מאכין ע"פ הישר והטוב.

נו
42

94)

שמנה אנשים זאלין גימכט ווערין באותו
פעם אלז מן קהל מאכיט ואותן שמנה אנשים
יכתבו בפנקס הקהל יצו וצריכן להיות דוקא
בעלי ערך עכ"פ מן מאה ר"ט ל...⁹⁵...ות
אמנם אותן שכבר היו פרנסי' ומנהיגי'
וירדו מנכסיהן הרשות בידי הקהל לבררם
במנין השמנה אנשים וכל אותו שנה צריכן
קהל שי' אותן שמנה אנשים לצרפן באם
שיצטרכו להם.

נח
43

אודות מי שבירך צו מכין בב"ה ווייל מן
גיזעהן האט אלש פיל ביטול וטרדת בב"ה
גיבט זאל קיינר מער אלז ג' מי שבירך
מאכין אונ' אחד בשמו אין איטליכן צו
מעלדין אבל בסתם אלז שמו ניט גימעלט
ווערט מאג ער כולל זיין כמה שירצה באם

נט
44

94: הסופר דלג במיספור על נז

95: כתם מסתיר את הכתוב

יעבור בקנס לפי ראות עיני הפרנס (רק אחד מי שבירך אונ' דערף קיינן פורט בשם זיין זונדרן לבעלסגן אודר דער אים האט מכבוד גיוועזן לאחר' או מפטיר או נדר. אונ' ווען איינר איין חיוב איזט מעג ער פורט בשם זיין וועם ער וויל).

מה שנכתב בתקנות ישינים סי' פ' ג שאם נחסר אחד משבעה טובי העיר שיצטרפו אחד בעל ערך לקהל שי' ע"פ הנחת הקלפי וכהיום הזה הסכמנו שיקחו במקום הנחסר אחד יקחו גובה אחד ובאם שנים חסרים יקחו שני גובים ואם יחסרו יותר יצטרפו מגבאים ומי שלא יבא יתן קנס אחד ר"ט לקופת הקהל.

ס
45

אם הפרנס החודש צוה ע"י השמש לישוב הקהל שי' אודות איזה דבר הצריך מי שלא יבא יתן קנס אחד (חצי) ר"ט בין שהוא פרנס או טובי או עיקורי הקהל ובאם שלא יבא הפרנס החודש בעצמו יתן שני (אחד) ר"ט קנס וזה יובן כל מי שלא יבא תוך שעה אחר הזמן והעת שיגיד לו השמש בציווי הפרנס החודש דרך משל אם יודיע השמש בציווי הפרנס החודש שיסבו הקהל ויתוועדו בשעה עשירית אזי כל מי שלא יבא לועד ע' שעה עשר יתן הקנס הנזכר תיכף ומיד בו ביום ומקום הוועד יהיה בבית הפרנס החודש וזה יובן כל זמן שלא יהיה לנו בית מיוחד לקהל שי' אבל אם יהיה לנו בית מיוחד לישיב שמה

ס
46

אזי יהיה כל מיני וועד' ואסיפות הקהל
בבית המיוחד לקהל שי' (תי' חצי ומחק תחתיו
ותיק' אוד ומחק תחתיו נעש' באספ' קפ"ו
וט'ו אנשים ר"ח סיון כפ"ה הק' יחזקאל קצ..)

ס 20
47

גם קיין פרנס זאל ניט בייא אנדרי קהילות
גין ביחידות רק צריך לצרף אחד או שנים
עמו כפי צורך הדבר ובפרטות אין להם רשות
לאותן ה"ב או ה"ג לעשות ולקיים שום דבר
אם לא שיובא הדבר תחילה לפני הקהל שי'
וכאשר הוסכם הדבר ע"פ רוב הדעות של קהל
שי' כן יקום ויכתוב הדבר בפנקס הקהל שי'
אותו דבר יקיים בכל תוקף אבל אין רשות
להפרנס או הפרנסים לקיים שום דבר אם לא
בידיעת ורצון רוב הקהל והפרנס החודש
שיעבור ולא יכתבו בפנקס יתן קנס אחד ר"ט
וגם הדבר אז גשלאסין איז יהיה בטל ומבוטל
כחרס הנשבר מאחר שלא נכתב בפנקס הקהל
שי' והרשות ביד הפרנס החודש לקרא ללכת
עמו להקהילות איזה מקהל אשר יוכשר בעיניו
ואשר ימרה את פיו ולא ירצה ללכת על פיו
הפרנס החודש יתן קנס אחד ר"ט תיכף ומיד.

ס 20
48

באם שיתן אחד נדוניא לבנו או לבתו הרשות
בידו לנכות תיכף אחר החתנה אותו הסך
הנדוניא מערכו (דהיינו ווען ער מקבל
אויף זיך איז דש ער זיך הסך הנ"ל ניט
האט גבעסערט).

- סד 49 גם הסכמנו אלז מן אחד מהכשרים אויז דער קלפי נעמיט זוא זאל מן קיין אחר ארויז נעמין ביז האחד ערשט גישריבן האט אונ' לגמר קומין איז.
- סה גם הסכמנו ווען מן קהל מכיט זאל איין ספר תורה על השלחן ליגן אונ' איטליכר מהבוררים מהכשרים זאל ערשט איין שבועה טון אַי ער שרייבן ווערט.
- סו 50 כל הסך שיותן בעד קניית חתן תורה וחתן בראשית בכל בתי כנסיות שלנו ינתן הכל לכיס הצדקה.
- סז לא ימכרו נדרים בליל שמחת תורה כלל וכלל לא (וחזן ושמש זאלין הבן כל אחד אחד רי"ט).
- סח 51 הגבאי מחויב לכבד בליל שמחת תורה בלקיחת הס"ת תחילה להפרנסי' ואח"כ לטובים ואח"כ לעיקורים (ואח"כ הגובים) ואם כבר כיבדם בלילה אינו צריך לכבדם ביום אלא הרשות בידו לכבד למי שירצה אח"כ (אונ' ווער איין ספר האט דער איזט קודמר לקראות דהיינו נאך פו"מ וגובי' אונ' אנדרי ספרי' כפי ראות עיני הקהל ובצירוף הגבאי צדקה).
- סט 52 הגבאי צדקה רשות בידו לקרות בתורה ביום שמחת תורה עשרה אנשים עם הכהן והלווי מלבד חתן תורה וחתן בראשית ומפטיר.
- ע בעד הנדרים של שמחת תורה יותן לכל חזן

שבכל ב"ה שלנו לכל אחד ואחד א' ר"ט וכן
לכל שמש ושמש אחד ר"ט.

מעות חופה יותן לחזן יוד שי' מכל מאה
ר"ט ולשמש ח' שי' מכל מאה ושכר התנאים
מכל צד א' שוק לשמשים וחצי ר"ט לחזן מכל
צד ואחד ר"ט מחמת כתיבת הכתובה וכל
השטרות ואף מי שלא יחזיק הקהילה יתן
רבנות וחזנות ושמשות. מן החבר או מורינו
יותן לחזן א' ר"ט ולשמשים כל אחד חצי
ר"ט. 96

עא
53

כהיו' נגמר באסיפ' ז"ט העיר בצירף הרב
אב"ד מהי' והלאה ניט אויף צו רופין לחתן
תורה וחתן בראשית מי שהוא בחור כי אם
בעל הבית ווש הקהלה הט וגם ווען הקונה
וועט וועלין אויף רופין לח"ת או ח"ב ב"ב
שיצא עליו קול ביש מאג הפה"ח או במקו'
פה"ח שבאותו בה"כ בצירף שאר מנהיגין ניט
ליידן דז סגן זאל אויף רופין אותו איש
וגם טאהרן ניט שנים קופין ח"ת או ח"ב
ומכ"ש איזה קנוני' צו מאכין צו קאפן
בקנס עשרה ר"ט ושמש מוז ערשט אן זאגין
לפני הפה"ח או במקו' פה"ח שבה' באותו
העם [?] הי' י' א' ב' מרחשון תפא'ל.

עב
54

96: כאן נגמר גוף כתב יד וג. הסימנים
הבאים נוספו ע"י ידים שונות.

עג היו' י' ה' א' דר"ח כסליו תפב' ל באסיפ' קהל יצו בצירוף הגאון אב"ד איז גבליבן דז מהי' והלאה דער עולה לתורה איז ניט מער אלז אחד מי שבירך מכין לאזיין דהיינו דעם דער אין לאזיט אויף רופיין זיין שם נעניין ולא יותר.

עד 55 הי' י' ב' י'ב תשרי פדת' ל הוסכם אצל זט"ה דש מהיום והלאה האתרוגי' זאלין מחולק וועריין ע"פ הגורל דהיינו הפרנסי' ואח"כ הטובי' זה עם זה, ואח"כ העיקורי' זה עם זה, ואח"כ הגובי' זה עם זה. גם הוסכם ביו' הנ"ל דש כל בעלי ערך מוזיין בגורל ליגן.

עה 56 גם הוסכם בצירוף שלוש קהילות וועלכר ב"ב מקהילתנו זיך משדך איז עם אנשי קהילתנו אונ' חזקה בהאלטט דק"ק אלטונא או המבורג איז הבעל מחויב החלק רביעית לשמש' ולחזן צו געבן ממה שקצב להם קהל עיין נומר ע'א.

עו היו' יו' א' ט'ו סיון תצ"ט ל' נתקן תיקון חדש ישר וכשר בהתוועדו' האלופי' הקהל שמהיו' והלאה דערף קיינר קיין יולדות קיין צוקר צייג מקראונן צוקר פלעטכר רזינין מנדלין מאג נאמן האביין וויא עש וויל צו שיקן אונ' היולדות ווידרום ג"כ ניקש שיקן זאל וויא אך ווען איינר זכר

מאכט דערף ניט שיקן כנ"ל אפילו להמילדו'
וויא אך אצל החתן והכלה מן ג"כ ניט שיקן
זאל אונ' זיא ג"כ ניקש צו שיקן כנ"ל
במעלדט איזט באיסור גמור.

תקנות ק"ק וואנזיבעק והמבורג

כתב היד הרביעי (נד)
הנמצא בקובץ מס. 13,
דף 128 עד 136.

פה יומצא רשום בכתב יושר דברי אמת
התקנות חדשות כמבואר בפנקס הלז הנעשה
ע"י בעלי תקנות החתומים כאן והמבוררים
לזה כדת ודין ע"פ הגורל בוועד קהל ש"ן
על דבר הקהל בצירוף אמ"ו הרב המאור
הגדול אב"ד דשלש קהילות יע"א מוהר"ר
נח חיים צבי נר"ו ובצירוף דיני צדק
התורני הרבני מוהר"ר לאזי נר"ו
וה"ה התורני הרבני מוהר"ר
אשר פרגר נר"ו לפרט

למען האמת ושלום לפ"ק

ב"ה

- א הגבאה וגלילה זאל השמש ניכט מכבד זיין
לאיש אחד ואם יעבור יתן השמש קנס חצי
ר"ט לצדקה.
- ב סדר החיובי' בשבת לקריאת התורה. בעל
יולדת ובר מצוה וחתן בשבת אחר החתונה,
וגם החתן קודם החתונה, דהיינו ווען ער
החבר בקומט בשבת זו וגם יארצייט וסנדק
אפילו אורח, וגם אם הוא מארבעה שצריכן
להודות, אפילו באופן ווען מן ניט קען
מוסיף זיין מוז הבעל סגן מן הקרואים שלו
מיסן כפי מנין החיוב' או באם שיש חיוב'
הרבה דש כה"ג ניכט מספיק איז, זוא זאל
סגן לגמרי ניכט פר קויפט ווערדן, ובאם
שנים או שלשה אחים יארצייט הביך זוא
זיין הכל חיוב'.
- ג בר"ה וי"כ איזט קיינר קיין חיוב, חוץ
הבעל תוקע וחזן המתפלל מוסף, דהיינו
שהתוקע ובעל מתפלל מוסף אין נוטלים שכר.
ואם יש תוקע אחד לשני ימים, אזי הוא
חיוב ביום אחד לבד. ובאם שיהי' שני
תוקעים אזי יהי' כל אחד חיוב ביומו.
ובשלש רגלים שחל בשבת יעלו ג"כ החיוב'.
ובאם יהי' הרבה חיוב' זוא זאל סגן לגמרי
ניכט פר קויפט ווערדן.
- ד מי שאינו נשוא מותר לעלות לתורה ולכל

המצוות כל שנה כולה אפילו בין כסא לעשור, ובזמנים טובים חוץ מר"ה וי"כ, ובמתנת יד אסור לעלות לתורה ומותר במצוות. והפטרות מרכבה אסור לעלות למי שאין לו חבר, ופשיטא שאסור לעלות להפטרות מרכבה למי שאינו נשוא כלל.

ה השמש קודם מפטיר אויף רופן לאזט מוז ער דען זעלבן פראגן אויב ער מפטיר זאגט, ובאם ער קיין מפטיר זאגט אסור לעלות למפטיר, ובאם השמש יעבור על זה יתן קנס א' שוק לצדקה.

ו הבעל יולדת או אביו של החתן או הכלה או אביו של הבר מצווה או המגדל יתום בחנם מאג ער מוסיף זיין על שבעה קרואים שנים חוץ מהחיובי', ובאם שיוסיף יותר מהנ"ל מחויב ליתן בעד כל אחד שיוסף חצי ר"ט לג"צ בלי מחילה, וגם החזן מחויב ליתן בעד כל אחד שיוסיף א' שוק לצדקה. והגבאי מחויב לתבוע קנס הנ"ל, ובאם לאו יהי' כמועיל בהקדש.

ז אלמן שנשא בתולה או בחור שנשא אלמנה המה חיובי' בשבת אחר החתונה.

ח הפטרות חזון ישעי' והפטרות תשעה באב והפטרות יציב פטגם זאלן פר קויפט ווערדן באופן ובתנאי מוז לאזן החבר אויף רופן.

ט ב"ב מקהלתינו המתפלל תפלת טל וגשם בחנם
יהי' חיוב.

י ווען איינר איזט מקדיש ס"ת בבה"כ לחלוטן
זוא האט ער סגן בחנם אך לא בי"ט.

יא מי שהוא פנוי זאל מן אים קיין סגן פר
קויפן בשבת וי"ט, וכן הב"ב דער קיין
הקדמה מעות אויש געבן האט להגובים. אך
בחול מאג ער שלישי קויפן באופן הבעל
שהיות זאל סגן שטיהן אונד ער זעלבן קאן
קיין אנדרן מכבד זיין, וויא אויך הב"ב
דער סגן קויפט מוז ער זעלבן שטיהן ולא
יוכל לעמוד אחר במקומו. ווען איין בחור
כהן או לוי איזט אונד שלישי קויפט מוז
אים הבעל שהיות אויף רופן ואף שלישי איזט
דאך זיין אבר כהן או לוי גהערט איהם
ניכט צו.

יב מי שעולה בתורה מחויב לנדר לפחות חצי
שי' לבקור חולים.

יג ווען איינר מקהילתינו בכפיות איסר
שטיהט מאג ער מצוות קויפן ובבה"כ מאג ער
גיהן אבר קיין מצווה דערף מן איהם מכבד
זיין. אבר ווען ער אין חרם שטיהט דערף
ער ניכט בבה"כ גיהן ואפילו בבה"כ אחרים.
ובאם יעבור אונד תוך זמן החרם בבה"כ
אחרים גיהט מחויב ליתן קנס כל פעם שיעבור

ארבעה שי' לצדקה, והג"צ מחויב איהם הקנס
אויף צו שרייבן על דף שלו, והג"צ מחויב
להודיע לג"צ אשר בקהלה אחרת שהמוחרם הלך
שם, ומי שעומד בחרם זאל השמש ניט פרייאן
על הסעודה בקנס שני ר"ט.

יד מי שיעמוד בכפיות חרם בעסק הקהלה או
מוחרם מאב"ד זאל השמש איהם ניט פרייאן
על הסעודה, ואם הוא עצמו הבעל סעודה מי
שיעמוד בכפיות איסר מאג השמש פר איהם
פרייאן ואם עומד בחרם מאג זיין מעסק
שיהי' אסור להשמש פר איהם צו פרייאן בקנס
להשמש א' ר"ט לצדקה.

טו תשעה באב זאל זיך קיינר אונטר שטיהן איין
ציון אן צו פאנגיין בלי רשות מפה"ח.

טז ווען דיא קלאג גשלאגן האט דיא גזעצטי
צייט צום שוהל גאנג מחויב החזן אן צו
פאנגיין בלי רשות מפרנס או מנהיג ופשיטא
אויף קיינס צו ווארטן אם לא ער האט וואש
צו טוהן בעסק הקהלה.

יז השמש זאל ניקש מכריז זיין בבה"כ אם לא ער
מוז ערשט ווייזן לפה"ח או למנהיג ווען
הפרנס ניט בבה"כ איזט.

יח השמש ווען ער מצוות פר קויפט איזט ער
נאמן צו זאגן ווער המצווה גקויפט האט.

יט החתן בשבת אחר החתונה שלו איזט זיך מחויב

דווקא בבה"כ שלנו פיהרן צו לאזן וכן
הב"ב איזט מחויב למול התינוק שלו בבה"כ
הנ"ל בקנס ארבעה ר"ט לצדקה בלי מחילה
אם לא בחורף בימי הצינה מותר למול התינוק
בביתו ופטור מקנס הנ"ל.

כ בהושענא רבא מאג מן הבחורים אויף רופן
לאזן עם הספרים.

כא בשמחת תורה לא ימכרו המצוות, רק מפטיר
והגבהות וגלילה אחת ולא יוסיף לקרואים
יותר משנים עשר ישראלים חוץ מפטיר וחתן
תורה וחתן בראשית והחזן מחויב לקרוא
תחלה כהן עם כל הכהנים וכן לוי עם כל
הלויים ואם כהן או לוי מב"ב דקהלתינו
ניט עולה לתורה זיין ווערט אזי מחויב
ליתן קנס לג"צ כפי ראות האלופי' קהל בלי
מחילה והג"צ מחויב קנס הנ"ל איין צו
פאדרן כמועיל בהקדש. וכן מותר לכבד עם
חתן תורה וחתן בראשית ב"ב אחד אף שאינו
מקהלתינו ומי שאינו נשוא זאל קיין ח"ת
או ח"ב זיין.

כב קיין פועמדר חזן זאל צו גלאזן ווערדן
להתפלל בבה"כ שלנו. אכן ווען איין חזן
קומט מקהלה מפורסמת זאל הפה"ח איהם
אסיגנירן א' ר"ט עם משוררים שלו יחדיו.
רק ווען הב"ב מקהלתינו וויל מתפלל זיין
רשות לפה"ח איהם מכבד צו זיין וכה"ג

ווען אחד מבני קהלתינו איין חזן במקום
אחר איזט ובא לפי שעה לכאן אזי רשות
לפה"ח איהם מכבד צו זיין.

כג דש קיינר מקהלתינו דער קיין ספר האט
איין ספר מבה"כ צו נעמן אם לא בידיעת
פה"ח.

כד הפרכת והספרים השייכ' לקהל ש"ן וליחיד'
זאלן כסדרן בכל שבוע גליינט ווערדן
והפרכת ג"כ כסדרן פאהר גהאנגיין ווערדן
חוץ מימים נוראים זאלן הפרכת לבנים
גברויכט ווערדן.

כה כל הב"ב דיא שמחת מאכן נגון חתונה או ברית
מילה או שעשה לבנו בר מצווה או יולדת
אונד דיא זעלבן הבן ס"ת וכלי קודש או
פרכת זוא ווערט באותו שבת ובחול שלאחריו
ס"ת שלו גלייאנט ווערדן, וגם הפרכת שלו
פאהר גהנגיין ווערדן, ובאם שיש שני חיוב'
ויש להם ס"ת או כלי קודש זאל השמש גורל
מאכן, ולמי שיעלה הגורל זאל ס"ת שלו וגם
כלי הקודש שלו גברויכט ווערדן, ובשבת
שיש בו שניים או שלשה ס"ת וגם יש בו
שניים או ג' חיוב' ויש להם ס"ת זאל כל
אחד מהחיוב' הנ"ל זיין ס"ת גלייאנט
ווערדן רק הפרכת שלהם זאל גורל גמאכט
ווערדן.

כו יורשים שיש להם ס"ת בעזבוון כל זמן שלא

חלקו הירושה האט כל אחד מהם חזקה ווען ער איין שמחה מאכט לקרות בשבת זו הס"ת שיש להם בעזבון, ולאחר שחלקו אזי האט נאר החזקה דער זעלבי למי שנפלה הס"ת על חלקו.

כז בייאזיצר בקהילתינו דער נושא בעול איזט, איזט איין חיוב לעלות לס"ת, דהיינו ווען ער קיין ב"ב מהקהלה דוחה איזט, ובאופן ווען ער ריכטיג לקהל בצאהלט, וכן החזן מקהלתינו איזט ג"כ איין חיוב.

כח קיין אבל או יארציט אונד זונשטן ב"ב שרוצה להתפלל זאלן ניט אן היבן אם לא החזן מוז אשרי אן פנגיין בקנס א' שוק לצדקה.

כט קיין פרנס האט רשות בתים או מקווה או שאר דברים השייכי' לקהל צו פרייארן אם לא בהתוועדות שבע טובי העיר בקנס ב' ר"ט ובאם יעבור על אותן קנס כאלו מועיל בהקדש.

ל התקנות השייכי' לקהל לבה"כ זאלן על הטאוויל אויף גהנגיין ווערדן.

לא הפה"ח זאל ניט ארום שיקן ע"י השמש אצל מנהיגים צו לאזן דעות אויף נעמן אם לא לצורך השעה, והשמש איזט מחויב לכתוב הדעה של כל אחד, רק הפה"ח איזט מחויב אם אפשר קהל אן זאגן צו לאזן כנהוג

בקנס שני ר"ט על פה"ח בלי מחילה , וגם
ווען אצל קהל וואש פאהר גיהט עש מאג
זיין יהי' מה שיהי' זאל ארום גפראגט
ווערדן ע"פ שבעה טובי העיר בקנס שני
ר"ט בלי מחילה.

לב הפה"ח איזט מחויב לפחות פעם אחת בחודש
שלו קהל זעצין צו לאזן.

לג הפה"ח אין לו רשות צו אסגנירן יותר
מאחד ר"ט ובאם ער יותר אסיגנירן וויל
אזי מוזן לפחות ב' פרנסים גחתמנת זיין.

לד כל בעלי ערכים מחויבי' ליתן ערך שלהם
לפני השמאים, וערך הלז מוז ער הלטיין
חמשה שנים, ואם אחד ירוויח באותו זמן
רווח גבוע אזי מחויב ליתן ערך גם מזה
שירוויח ובאם ח"ו יהי' לו היזק ידוע
שיוכל לברר בתוך זמן הלז בעדים או
בשבועה אזי יפחות לו מערך שלו כפי ההיזק,
והשמאים הלז יוקח מהקלפי משבעה טובי
העיר, דהיינו שני פרנסים ואחד מנהיג
ושני גובים, וגם ווען השמאים זעלבשטן
איהר ערך זאל טאקסירט ווערדן, זוא מוז
אחד מן החמשה הנ"ל יעדרס מאהל אויף
שטיהן, אונד ווערט דער דריטר פרנס אן
דער שטעלי גזעצט, ובאם הקהל מתושלים ולא
עושים הערך כפי התיקון, אזי מי שיברר
היזק מאותו זמן אזי פטור מלשלם מערכו

הישן רק מערך החדש, נגד זה יכולם הקהל ש"ן להטיל לאותו ב"ב שבועת ערך.

לה הפה"ח זאל ניכט לבד אצל הקהילות גיהן רק יצרף עמו אחד או שנים מקהל, ומי שלא ילך עם הפה"ח מחויב ליתן קנס אחד ר"ט אונד זיא דערפן ניקש שליסן אצל הקהלות קודם הפה"ח זולכש אצל קהל פאהר גבראכט האט. אונד ווש גשלאסין ווערט אצל קהל מוז בפנקס שלהם איין גשריבן ווערדן, ובאם הפה"ח ווש שליסט בלי ידיעות הקהל איזט כלל ניקש גילטיג, ובאם הפה"ח ניכט גיהן וויל אזי הרשות בידו לשלוח שנים או שלשה מנהיגים.

לו ווען איינר בנו או בתו אויש גיבט אונד בלייבן בקהלתנו זוא קען ער הסך נדן פוחת זיין מערכו. רק באם מחוץ קהלתינו גיבט קען ער ניכט פוחת זיין, ומחויב ליתן אב צוג ב' למאה כפי התיקן ובכלל זה ווען זיא גיבט בקהלה אלטונא או בקהלה המבורג.

לז החזנים והשמשים זאלן בשמחת תורה מחמת נדרים א' ר"ט הביין.

לח ווען איין ב"ב או יתום ויתומה או אלמנה עוקר מכאן זיין וויל ולדור במקום אחר מוז ער ב' למאה אב צוג געבן מערכו ובאם ער הקהלה להבא הלטיין וויל איזט ער פטור מאב צוק געלד נגד זה מוז ער בעבן כל

השנה ב' ר"ט קוראנט ומחויב לעמוד ערב
מספיק על זה לפחות ווש ב' למאה אן טרעפן
טוהט מערכו.

לט מי שסמך על שלחן אביו או חמיו כל זמן
שסמך אצלם מחויב לשלם ערך שלו וכל
הנתינות כאחד מב"ב דקהלתינו.

מ ווען בעל ערך פחות מאלף שוק ועד בכלל
ומכ"ש ראשי בית בנו או בתו פר קנסיין
זויל מחויב לשאול הרמנה מקהל ש"ן והשמש
זאל קיין תנאים שרייבן בקנס שני ר"ט.

מא ווען ח"ו מבנות קהלתינו איין טמאה ווירט,
זוא זאל איהר עם הילד זנונים הקהלה
גנומן ווערדן ולא יהי' להם כלל וכלל
חזקת הקהלה.

מב ווען איין יחיד איזה סכסוך עם הקהלה האט
ורוצה לדון לפני ב"ד מחויב ליתן כ' ר"ט,
והקהל מחויב לציית דין עמו, ובאם הקהל
אינם רוצים לדין עמו מחיובם ליתן הקהל
מכיסם ולא מקופת הקהל חמשים ר"ט החצי
למלך יר"ה והחצי לצדקה, אך בתנאי שהב"ד
מחויב לבוא אצל קהל והגאב"ד נר"ו יקבל
בעד טרחתו ארבעה ר"ט.

מג ווען איינר האנדלט עם נערים ובחורים
ובתולת וועלכי ניט מפורסם זיין במו"מ או
יתומים דיא נאך אונטר אפטרופסים שטיהן

או משרתם ומשרתת פר פיהרן רשות לקהל
ואב"ד ודייני' איין פסק צו מאכן כפי ראות
עיניהם ובאם שהצד כנגדו וויל ניט עם הקהל
והאב"ד ודייני' ע"י קונפערמיס אויש מאכן
לאזן אזי מחויב הקהל להשתדל בכל כחם אצל
השררה יר"ה נגד הצד שכנגדו צו גיהן עד
שיתרצו לקהל והאב"ד ודייני'.

מד הגובא דקהילתינו איזט מחויב אין פאהר
שוס צו זיין שני מאות שוק והגבאי צדקה
מאה שוק והגבאי דבקור חולים חמשים שוק,
ואם הנצרכים יותר אזי מחויב הפה"ח ליתן
אסיגנציאן על הגובא.

מה הגובים או הגבאים מחויבי' לכוף להב"ב
לשלם החוב שלהם ובאם אחד מהב"ב להגובים
או לגבאי ניכט בצאהלט אונד לכפי' קומט
מוז ער שלשים יום בכפיית איסר שטיהן
ואח"כ יעמוד בכפיית חרם.

מו הקדמה מעות איזט שני שוק ד' שי', ומכל
מאה ר"ט מחויב הבעל ערך ליתן ששה שי'.

מז הגביי' מידי שנה בשנה ומס בכלל חמשה ר"ט
שמונה שי', ובעל ערך מחויב ליתן מערכו
מן כל מאה ר"ט א' ר"ט י' ב שי', מלבד
ראשי בית שלו.

מח ווען אחד משלש קהלות ואפילו מקהלתינו
משפט זוכט נגד ב"ב מקהלתינו אונד זולכש
הוצאות פר אורזאכט לקהל, זוא איזט דער

זעלבי דער משפט זוכט מחויב איין צו ליגן
אצל פה"ח כפי ראות עיניהם.

נט

ווען אחד חסר איזט משלחן הקהל, איזט
פה"ח מחויב אן צו זאגן הגובים במקומו,
ובאם יותר חסר זיין איזט פה"ח מחויב
אן צו זאגן לג"צ וא"כ גבאים דבקור חולים
ואח"כ הגבאים דא"י וכסדר הזה זאל יעדן
ציט גהלטן ווערדן בקנס על פה"ח שני
ר"ט.

נ

אודת ט'ו אנשים ווען ניטיג איזט זאל
כסדר הזה גהלטין ווערדן, ראשון פה"ח
ועוד פרנס אחד ואחד טובי ואחד עקור
וגובא אחד וג"צ אחד, והשאר יבררו מתוך
הקלפי מבעלי ערכות, ובתוכם מוזן זיין
שני ראשי בית הסמוכי' בחבר, וגם מעגן
זיין שני נוגעים אונטר ט'ו אנשים.

נא

ווען איין זאך פאהר גיט אצל קהל בחודש
של פרנס אחד אונד ניכט לגמר קומן איזט
באותו חדש, זוא בלייבט דער זעלבי פה"ח
באותו הדבר עד לגמר קומט.

נב

פה"ח קאן ניכט לאזן לבד הגאב"ד נר"ו
אצל קהל קומן אם לא בידיעות כל הקהל,
ופשיטא ווען החדש ניכט אן איהם האלט
אונד ווערט הגאב"ד אצל קהל קומן לאזן
אזי מחויב ליתן קנס חמשה ר"ט לצדקה בלי
מחילה.

- נג וואש אצל קהל גשלאסן ווירט מוז הכל בפנקס הקהל איין גשריבן ווערדן אונד מוז הכל גחתמנת ווערדן מכל הקהל. ובאם לא האט הדבר הזה קיין קיום ואפילו אחד יוכל לעכב.
- נד ווען ניטיג איזט ט'ו אנשים אן צו זאגן, מוז קודם מכל הקהל גשלאסן ווערדן.
- נה ווען פה"ח בחודש שלו איין זאך פאהר האט וועלכש ער וויל אצל קהל אויש מאכן אונט איהם זעלבשטן אן גיהט, איזט ער קיין פרנס החודש באותו הדבר לבד הפה"ח דער בחודש השני פה"ח ווערט מוז זולכש אצל קהל פאהר ברענגין, גם זולכר פה"ח קאן ניכט לאזן קהל אן זאגן משום אותו הדבר, גם מוז הפה"ח אויף שטיהן משלחן הקהל, וכן ווען איין יחיד איין משפט האט אצל קהל קאן היחיד לאחד משבעה טובי העיר שיש לו שונא אויף שטיהן לאזן.
- נו הפה"ח זאל לא יותר רשות הבץ לבד צו אסיגנירן להגובא או לג"צ לסיועת עניי' עיר בקהלתינו אלש שני ר"ט בחודש שלו.
- נז ש"ץ ושמש זאלין אויף גנומן ווערדן מיט ט'ו אנשים.
- נח עש זאל קיינר איין גליגט ווערדן בתוך הקלפי לכלל קהל תוך שנה תמימה אחר

החתונה , דהיינו מי שמוסמך בחבר ועד שתי שנים אחר החתונה מי שאינו מוסמך בחבר , ולאחר שנה קומט ער ג"כ על הראויים צעטל לגבאים ולאחר שלשה שנים קומט ער ג"כ על הראויים צעטל לגובא או למנהיג , אך פרנס קאן קיינר ווערדן אם לא ער מוז ערשט זיין גובא או עיקור או גבאי צדקה .

נס אודת גבייות הקהלה מיתומים ואלמנות מוז אלמנה געבן חצי ראשי בית וחצי מערך שיש לה , דהיינו ווען זיא בלייבט זיצן בנכסי בעלה אכן אם חלקה הירושה האלמנה מחויבת ליתן חצי ר"ב וחצי מערך כתובה שלה , והיתומים אשר אין להם אב ואם מחויבי ליתן חצי ר"ב וחצי מערכם .

ס הקרובים פסולים להיות ביחד פרנסים או מנהיגים ושאר התמנות שני בשני תרי בעל , ואף מחווננים כגון אבי הבעל ואבי האשה אסורים , אבל שאר מחותנים מותרים וכה"ג ינהגו בכשרי קהל .

סא דייני' או רופאים מוזן בשבעה טובי העיר אויף גנומן ווערדן .

סב החזן דערף קיינס מקהילתינו מיט החבר או מורינו בס"ת אויף רופן אם לא בידיעת אב"ד שלנו ובהסכמת הקהל שלנו .

סג קיין בחור זאל החבר קודם החתונה בקומן ,

אם לא ער האט עוסק בלימוד גוועזן עד
החתונה, ובאם שעוסק במו"מ לא יקרא בחבר
עד שבת אחר החתונה.

סד מי שהוכרח לפליטא זאל קיין התמנות הבין
ואף לקלפי לכשר קהל ניט איין גליגט
ווערדן זאלין, אם לא ער מוז איין
פרעקלאהם ערגיהן לאזן דש ער זיין
קרעדטאהרס בצאהלט האט.

סה הכשרים המבוררים לקהל פטורים אפילו
מקבלת חרם רק הכשר לא יכתוב למי שאינו
עומד בראויים צעטל בקנס שני ר"ט לצדקה
תיכף, והכשר דער זיך זעלבשט שרייב
להתמנות יתן תכף קנס עשרה ר"ט בלי מחילה.

סו פרייא געלט לשמשים מן ברית מילה א' שוק
ומן חתונה חצי ר"ט ולא יפחות והמוסיף
מוסיף לו.

סז התיקון בפנקס ישן דף כ"ה אודת השדוכי'
יהי בתוקפו.

סח מי שנתמנה לפרנס אונד ניכט אן נעמן וויל
מחויב ליתן קנס מאה ר"ט ומי שנתמנה
למנהיג אונד ניכט אן נעמן וויל מחויב
ליתן קנס ארבעים ר"ט ומי שנתמנה לג"צ
או לבקור חולים ולא רוצה לקבל מחויב
ליתן קנס עשרה ר"ט ומי שנתמנה לגובה ולא
רוצה לקבל מחויב ליתן ג"כ מאה ר"ט כמו
הפרנס.

סט מי שבירך דערף החזן קיינס יותר פורט בשם זיין אם לא הבעל סגן, ומי שעושה שמחה בשבת.

ע באם ח"ו יעדר מקהלתינו והניח יתומים קטנים, והקהל ש"ן התמנות אפטרופסים, אזי מחויבי' האפטרופסים לעשות אינפוטארים ומחויבי' למסור לקהל, והקהל מחויבי' לכתוב בפנקס שלהם, וכל שנה מחויבי' הקהל החשבון מאפטרופסים אב צו פאדרן אונד זולכש בפנקס שלהם צו שטעלין כדי קיין תקלה דער פון קומן קאן.

עא באם ברית מילה בשבת בבה"כ איזט זאל השמש קיין נרות על הקרונין אן צינדן לאזן.

עב מעות חופה וכתובה דאורייתא עם השטרות מגיע לנאמנים עשרה שוק ומכל מאה ר"ט חי' שי', גם ויכניס כל אשר לו חי' שי', ואף הכלה שילכו חוץ מקהלתינו מחויב ליתן לנאמנים שני ר"ט.

עג לאחר שכתבו הכשרים שבעה טובי העיר, וקודם שיפתחו הקלפי זיין מחויב הפרנסים ומנהיגים וגובים אב צו טרעטן רק הגאב"ד נר"ו ודייני' ושבעה כשרים יפתחו הקלפי.

עד שבעה כשרים יכתבו הפרנסים ומנהיגים, והפרנסים ומנהיגים ושבעה כשרים יכתבו הגובים וגבאים ושאר התמנות בלי צירוף דעות.

עה הבעל ערכות מוזן הכל בקלפי איין גליגט ווערדן, חוץ מי שחייב יותר ממאה שוק אפילו שוק אחת קומט ניט בקלפי והבעל ערך מוז זיין לפחות מן שני מאות ר"ט.

עו ווען קהל שי' גמאכט ווערט מוז הקלפי מבעלי ערכות איזה ימים קודם בצירוף הדיין איין גליגט ווערדן.

עז ווען הכשרים ארויש גנומן ווערדן קודם למסורת לשמשים יבדקו היטב שלא יהי' נוגעים זה בזה והכשרים דיא מחדש ארויש קומן מחויב ליתן חצי ר"ט, דהיינו דיא נאך קיין מאהל זיין גוועזן ארויש קומן לכשר.

עח ביום הכניסה קודם עשיית הקהל מחוייבי' הקהל להכריז בבה"כ שכל יחיד יהי' בביתו ביום המוגבל בקנס עשרה ר"ט, ומי שעלו בגורל לכשר ולא יבא או שאינו בביתו מחויב ליתן קנס הנ"ל קודם מנחה בכפיות איסר.

עט מי שיש לו שתי חזקת הקהלה דהיינו קהילתינו יש לו מצד אשתו אזי מותר לבוא בקלפי לכשר קהל אבל לא לשום התמנות. אך באם שמצד עצמו יש לו קהילותינו ומצד אשתו יש לו קהלה אחרת מהשני קהילות אלטונא והמבורג שהחזיק אותו אזי מותר לבוא לכל התמנות מפני שהכל הולך אחר הזכר. וכן אורח שבא לכאן ויש לו קהילתינו

מצד אשתו ואח"כ החזיק גם לאחת משתי קהלות הנ"ל מותר לבוא לכל התמנות מאחר שהחזיק כבר בקהילתינו, וגם מחויב לילך בבה"כ שלנו.

פ לאחר עשיית הקהל מחויב' בהמבורג לעשות כל התמנות אפילו ממונה על השער.

פא מי שיש לו קטטה עם הגובא או הג"צ מכח שהוא שונא לו ועומדו אותו בכפיי' אזי אם ירצה היחיד להניח משכון אצל הפה"ח על חובו אזי מחויב הפה"ח לשלוח להם להתיר אותו מכפיי' בקנס עשרה ר"ט, ואם לא רוצה מחויב הפה"ח להתיר אותו תיכף בלי רצון שלהם.

פב הוסכם בוועד כל הקהל וט'ו אנשים בעשרה ר"ט קנס חצי לצדקה וחצי להשררה יר"ה הן גובא או ג"צ לא יוכל לכוף ליחיד בכפיי' באם שהחוב שלו פחות משני ר"ט.

פג שמאים מאכן איזט גשלאסיך כמו התקנה ישנה דהיינו כל חמש שנים, אונד וועלכי השמאים זיין זאליך בלייבט כמו התקנה ישנה.

פד מצוות געלד איזט מוסכם ע"פ רוב דעות בקשר אמיץ וחזק דש בלייבט לכל הפחות ט'ו שנים רצופים אונד ניכט קאן בטל גמאכט ווערדן הן ע"י אותו מנין או ע"י מנין אחר וויילן זולכש זעהר ניטיג אונד ניצליך איזט,

ואפילו לאחר ט'ו שנים הנ"ל הרשות ביד
הקהל ש"ן אימר צו פראלאנגירן אם השעה
צריכה לכך.

פה מחמת התמנות הסכימו בעלי תקנות הנ"ל
דש איינר ניכט שני התמנות הבין קען
דהיינו פו"צ או טובים וגובים וג"צ מאלו
הארבעה קאן נאר איינס בדינין.

פו קמחא דפסחא אונד טארף געלד זאל נאך דען
ערך רעגולירט ווערדן אונד וויא פו"מ עם
הגובים טאקסירן מיססען הב"ב פראמפטע
בצאהלן, והרשות ביד הממונים על זה לעשות
כל כפיות ונגישות כמו על שאר גביות מסים
וארנונים, וסדר הנתינה כך נתוקן, הב"ע
מן ב' מאות ר"ט עד ששת אלפים ר"ט ה' שי'
מכל מאה ר"ט ומסך המותר דהיינו מששת
אלפים ולמעלה יתנו ג"כ כמו מששת אלפים
הנ"ל דהיינו ה' שי' מכל מאה ר"ט, ומסך
המותר לא יתנו רק ד' שי' מכל מאה ר"ט,
אבר טארף געלד איזט נאר ששה שי' מכל
מאה ר"ט דהיינו עד ששת אלפים, ומסך
המותר רק ג' שי' מכל מאה ר"ט.

פז ברירות הקהל בוונזיבעק כנהוג יהי' כל שלש
שנים וויא אויך גשעהן ווירט אי"ה בעת
הזמיר שיגיע ותכף לאחר כתיבת הדעות
משבעה כשרים מוז הקלפי ע"פ בד"צ געפנט
ווערדן, אונד דערף קיין עכוב שם

בוונזיבעק גמאכט ווערדן. זאלטי יעמאנד
מהשבעה כשרים עטוואש צו פראפונירן הביין
זוא זאל בד"צ איהרש פאהר ברענגיין רעכט
אן העריין אונד צו פאפיר זעטצן אונד דען
אויש גמאכט ווערדן פה בהמבורג על חבר
הקהל ש"ן בצירוף בד"צ תוך איזה ימים בלי
שום עכוב.

פח מחמת התמנות הוסכם ע"פ רוב דעות להיות
כמו שהוא נרשם בסמוך, הפרנס צריך להיות
ב"ע מן ארבעה אלפים ר"ט, ומנהיג מן ב'
אלפים ר"ט אבר הפו"מ דיא שאהן ביז יעטן
זיין אונד שאהן התמנות גהאבט ברויכן
איהרן ערך ניכט אוף צו שלאגן, אונד
בלייבט כמו התקנה ישינה בפנקס הקהל תקנה
קיג"ימל.

פט הגובה או ג"צ מוז לכל הפחות אלף ר"ט ערך
הבין.

צ בפנקס הקהל תקנה ח' מתקנות הישינות
שטיהט מי שאשתו יולדת הולכת לבה"כ או
בשבת שבנו הבר מצווה או בשבת ראשון אחר
החתונה קאן הבעל שמחה סגן בהאלטיין נגד
חצי ר"ט שיתן לצדקה אלזוא הבין בעלי
תקנות תקנה הנ"ל מבטל גוועזן אונד לטובת
הצדקה גמאכט דש סגן תמידין כסדרן פר
קויפט ווערדן זאל אונד קיינר קיין פאר
צוג האט נגד זה ווען הב"ש סגן קויפט

קאן ער מוסיף זיין על הקרואים כנהוג.

צא מחמת הוצאות ס"ת בשמחת תורה הוסכם אצל בעלי תקנות שלא יוציאו מהיכל יותר משבעה ספרים הן בערב הן בבוקר, גם זאל איין גורל גמאכט ווערדן מב"ב וועלכי ספרים הבין ומי שיזכה בגורל ילך עם הס"ת ולא שום אחר חוץ בערב איזט הפה"ח איין חיוב באם שרוצה לתפוס את הס"ת בזרוע, כל זה נעשה למען השלום ושלא ירבו המחלוקת בישראל עם קודש ביום קודש.

צב גם הוסכם אצל בעלי התקנות באם חד מב"ב דקהלתינו עטוואש עובר איזט נגד תקנות הקהלה אזי אין ביכולת הפה"ח ולא שום חד ממנהיגי הקהלה לענוש או לפטור אותו כי אם בידיעות הקהל ש"ן, איזט דש אבר מעסקי בה"כ קען הפרנס ההולך באותו בה"כ לענוש אותו בעונש ממון או בכפיי', גם לפטור אותו כפי רצונו.

היום יום א' ט"ו טבת שנת תקסב'ל באסיפת הבעלי תקנות איזט גשלאסן ווארדן ע"פ רוב דעות מי ומי יהי' מי שיהי' מב"ב דקהלתינו זולטן איינה פאדרונג מאכן הן לפו"מ או לגובים או לג"צ דש זיא וואלטן פנקס הקהל או בלאג בוך אדר זונשטן מעסקי

קהל ש"ן וואש אין איהרן ביכרען זיך
 בפינדט אונד זעלבשטן זעהן וואלין, איזט
 פר בינדליך גשלאסן ווארדן דש זולכש אויף
 קיינר אהרט אדר ווייזע עקסיסטירן קאן,
 אויך דערא גלייכן זאכן ניא בייא איינר
 יוסטיץ גהירשטט האַטע, אויך בשני קהילות
 אלטונא והמבורג ניכט מב"ב שלהם גפאדרט
 ווארדן אונד אין מיסברויך דיזה פאדרונג
 קיינה גהער געבן ווארדן, אכן אם מכאן
 ולהבא יתעורר יחיד או יחידים לקבול נגד
 אלופי קהל ש"ן בעסקי צרכי רבים אזי מחויב
 הב"ד צדק או אותו הגאב"ד דשלש קהילות
 להודיע לפה"ח שיעשה וועד הקהל ש"ן בחדר
 הקהל, ושיבוא את הגאב"ד ובד"צ אצל הקהל
 בוועד מחמת פלוני קובל ותובע משפט בעסקי
 צבור, ונגד זה אם אחר ששמוע טענות
 הטוענים ותשובת מקהל ש"ן ושקול הדעת של
 בד"צ, יראה בעיני הבד"צ שהיתה טענות
 הטוען או הטוענים עלילות דברים וקנטורים
 להטיל דופי אזי יקנסו קנס עצום כפי ראות
 עיני קהל ש"ן בהסכמת הגאב"ד נר"ו ובד"צ.

הקטן ליב בן המנוח כ"ה ליזר ז"ל

" בן כ"ה שמואל ז"ל

" מאיר בן פו"מ מהור"ר וואלף זצ"ל

" קלמן בן יוסף ז"ל

"

שמואל רענדזבורג

הקטן יודא בן כ"ה יוזל האללי

הק' נפתלי הירש פו"מ אברהם יוסף שיסר ז"ל

הק' שמעון בן זלמן קנאר

הק' וואלף אוירבך ז"ל

במוטב תלתא בי דינא כחדא הוינא ועיינינן
כולהו הנך מילי ושקלינן וטרינן ואשכחינן
דליהויין הכי כדאיתנן בהאי אנפא ויציבא
מילתא ד"א תהא שמיקם ולהיות וחתמנו לאות
ולמשמת ביום ב' י' ח סיון תקסב לפ"ק
אלעזר לאזי דיינא דק"ק אלטונא ו"ב וה"ב
הק' אשר בן מו"ה ליפמן נישטאדט דיינא
דק"ק וואנזיבעק והמבורג
הק' משה יעקב יפה מברלין דיינא דק"ק
אלטונא ובהמבורג

קריתי התקנ' האלו והנני מאשרם ומקימם
שיהיו בכל תוקף ועוז כתוקף כל מעשה הקל
ולראי' ואות אמת באתי עה"ח היו' יו' ב'
ודברת ב"מ למב"י לסדר ואת כל העדה
הקהילו תקס' ג ל'
הק' צבי הירש דסאמוש

ראשי תיבות וקיצורים

א

אחד	-	א'
אבי אדוני; אי אפשר	-	א"א
אב בית דין	-	אב"ד
אלטונה-המבורג-וונזיבק	-	אה"ו
אלטונה והמבורג	-	או"ה
אחר כך	-	אח"כ
ארץ ישראל	-	א"י
אם ירצה השם	-	אי"ה
אדוני מורי; אדוננו מורינו	-	אמ"ו
אף עך פי	-	אע"פ
אף על פי כן	-	אעפ"כ
אפילו הכי	-	אפ"ה
אפילו	-	אפי'
אין צורך; אינו צריך	-	א"צ

ב

באם לאו	-	בא"ל
בן אדוני מורי	-	בא"מ
בעל בית; בעלי בתים	-	ב"ב
בנין בית הכנסת	-	בב"ה
	-	בבה"כ
בית דין	-	ב"ד
בדיני אומות העולם	-	בדא"ה
בדיני ישראל	-	בד"י
בית דין צדק	-	בד"צ
ברוך הוא; בעזרת השם; בעל הבית	-	ב"ה
בית הכנסת	-	בה"כ, ב"ה
בעל חוב; בקור חולים; בית חולים	-	ב"ח
בן לאדוני אבי	-	בלא"א
בן לאדוני מורי	-	בלא"מ
בלעדי זאת; בלי זה	-	בל"ז
בעדן מנוחתו; בן מות; בעל מת	-	ב"מ
בעל סגן	-	ב"ס, בס'
בסייעתא דשמיא	-	בס"ד
בעל ערך, בערך	-	ב"ע
בעל כחו	-	בע"כ
בא עלינו לטובה	-	בע"ל
בפני ארון הקודש	-	בפא"ה
בעל שמחה	-	ב"ש
בעלי תקנות; בית תפילה	-	ב"ת

ג

גאב"ד -	גאון אב בית דין
ג"ח -	גזירת חרם; גמילות חסדים
ג"כ -	גם כן
ג"צ, גו"צ -	גבאי צדקה
ג"ק -	ג' קהילות
ג"ש -	גולטשמיט

ד

דא"ה -	דיני אומות העולם
ד"ח -	דברי חכמים, דרוש חכמים
די' -	דידיע, דיקרא, דיכונה
ד"י -	דיני ישראל

ה

ה"ב -	המבורג
הבע"ל -	הבא עלינו לטובה
ה"ה -	הוא הדין; הוא הדבר; האדון החבר
הנ"ל -	הנזכר לעיל
הק' -	הקטן; הקצין

ו

ואצ"ל -	ואין צריך לומר
ו"ב -	וונזיבק
וז"ל -	וזה לשונו
ומכ"ש -	ומכל שכן

ז

ז"ט, זט"ה -	ז' טובי העיר
ז"ל -	זכרונו לברכה
זמ"פ -	זמן פרעונו
זע"ז -	זה עם זה
זצ"ל -	זכר צדיק לברכה

ח

ח"ב -	חתן בראשית
חא"מ, ח"מ -	חול המועד
חו' -	חוזה
ח"ו -	חס וחלילה
חז"ש -	חזנות ושמשות
ח"ח -	חרם חמור
ח"י -	חתימת יד
ח"כ -	חלוף כתב
ח"ת -	חתן תורה

	י
	י' י' (
יום, היום	הי' היו')
יום הכפורים	יה"כ
יום טוב	י"ט
יום כיפור	י"כ
יבנה עירנו אמן;	יע"א
יגן עליה אלהים	
ישמרהו צורו וגואלו;	יצ"ו
יבנה ציון וירושלים	
ירום הודו	יר"ה

	כ
כל אחד	כ"א
כל בני ביתו	כב"ב
כך דרשו; כדכתיב	כ"ד
כבוד האדון החבר (הרב)	כה"ה
כהאי גוונא	כה"ג
כבוד הרב רבי	כהר"ר
כתב יד	כ"י
כהן צדק	כ"ץ
כל שכן	כ"ש

	ל
למנין בני ישראל	למב"י
למזל טוב	למז"ט
לא עלינו	ל"ע
לעולם הבא	לעה"ב
לערכאות של גויים	לעש"ג
לפי כך; לפי כבודם	לפ"ך
לפרט קטן	לפ"ק
לשם שמים	לש"ש

	מ
מבית לבית	מבל"ב
משא ומתן	מו"מ, מ"מ
מכל אחד	מכ"א
מכל מקום; משא ומתן	מ"מ
מוצאי שבת קודש	מש"ק

	נ
נטריה רחמנא וברכיה	נר"ו
נרו יאיר	נר"י

ס

סג"ל - סגן לוייה
ס"ת - ספר תורה

ע

ע"א - עד אחד
ע"ה - עוקר הרים
עה"ב - עולם הבא
ע"י - על ידי
עי"ז - על ידי זה
ע"כ - עד כאן
עכ"פ - על כל פנים
ע"ע - עד עתה
ע"פ, ע"פי - על פי
עק' - עקור (קהל)
ער"ח - ערב ראש חודש

פ

פ' - פרנס
פ"א - פעם אחת
פא"פ - פה אל פה
פ"ה, פה"ח - פרנס החודש; פאר הדור
פ"ו, פו"מ - פרנסים ומנהיגים
פ"ח - פרנס החודש
פע"פ - פנים על פנים; פה על פה
פשי' - פשיטין

ק

ק"ה - קופנהאגן
ק"ח - קבלת חרם
קפ"ו () - קהל פרנסים ומנהיגים
קפו"מ () - קהילה קדושה
ק"ק - קהילה קדושה

ר

ר"ב, רה"ב - ראש בית
ר"ד י"א - ראשית דעת יראת אלהים
ר"ה - ראש השנה
רח"ש - רב חזן שמש
ר"ט - רייכסטהאלר
ר"ל - רצונו לומר, רחמנא ליצלן

שבועה דאורייתא	-	ש"ד, שד"א	ש
שהייה, שהיות	-	שהי'	ש
שבועה חמורה, שבועת חכמים	-	ש"ח	ש
שילינג	-	שי'	ש
שיחיה (נצח)	-	שי'	ש
שיחיה לימים טובים	-	שלי"ט	ש
שכיב מרע	-	ש"מ	ש
שיחיה (שיתקיים) נצח	-	ש"ן	ש
שליח צבור	-	ש"צ	ש
שבת קודש	-	ש"ק	ש
			<u>ת</u>
תקן	-	ת"י'	ת
תקיעת כף	-	ת"כ	ת
תודה לאל	-	ת"ל	ת
תלמוד תורה	-	ת"ת	ת
